

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK ISSN 0406-1578 INDEKS 35263

W NUMERZE

Ks. dr Tadeusz Ceynowa
Wstępny katalog starych druków Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie

Mariola Jackiewicz
Uczmy się od najlepszych, czyli na czym polega benchmarking biblioteczny

Małgorzata Zychowicz
Biblioteki publiczne powiatu koszalińskiego w roku 2013

Dariusz Florek
Jak Sowa zaleciała do Biblioteki. Wdrażanie systemu bibliotecznego firmy Sokrates w powiecie biaogardzkim (cz. I)

Aleksander Trembowiecki
Strona internetowa Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

Beata Żuber
Jeszcze novum czy już standard? Wykorzystywanie technologii Web 2.0 w bibliotekach w 10-lecie zjawiska

Magdalena Młynarczyk
Nowe formy marketingu i promocji w mediach społecznościowych

Magdalena Młynarczyk
Dyskusyjny Klub Książki „Za kratami”

nr 4/2014

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK PL ISSN 0406-1578 INDEKS 35263

KSIĄŻNICA POMORSKA
IM. STANISŁAWA STASZICA
W SZCZECINIE

ZACHODNIOPOMORSKIE
POROZUMIENIE BIBLIOTEK

KOSZALIŃSKA BIBLIOTEKA
IM. JOACHIMA LELEWELA
W KOSZALINIE

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY POLSKICH
Okręg Zachodniopomorski

ROCZNIK LV
NR 4 (148)
SZCZECIN 2014

Spis treści

ARTYKUŁY

<i>Ks. dr Tadeusz Ceynowa</i> Wstępny katalog starych druków Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie	5
<i>Mariola Jackiewicz</i> Uczmy się od najlepszych, czyli na czym polega benchmarking biblioteczny	20
<i>Małgorzata Zychowicz</i> Biblioteki publiczne powiatu koszalińskiego w roku 2013	26
<i>Dariusz Florek</i> Jak Sowa zaleciała do Biblioteki. Wdrażanie systemu bibliotecznego firmy Sokrates w powiecie białogardzkim (cz. I).....	41
<i>Aleksander Trembowiecki</i> Strona internetowa Koszalińskiej Biblioteki Publicznej.....	47
<i>Beata Żuber</i> Jeszcze novum czy już standard? Wykorzystywanie technologii Web 2.0 w bibliotekach w 10-lecie zjawiska	56
<i>Magdalena Młynarczyk</i> Nowe formy marketingu i promocji w mediach społecznościowych	67
<i>Magdalena Młynarczyk</i> Dyskusyjny Klub Książki „Za kratami”	71

SPRAWOZDANIA

<i>Iwona Dalati</i> „Nowoczesna biblioteka – inspiracje, ludzie, wyzwania”, czyli bibliotekarskie spotkania naukowe w Koszalinie.....	74
<i>Anna Marcinek-Drozdalska</i> Noc w bibliotece	80
<i>Anetta Wiśniewska</i> „Odjazdowy Bibliotekarz”, czyli bibliotekarze też kochają rowery.....	84
<i>Paulina Neumann</i> 65-lecie Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Bobolicach	87
<i>Halina Filip, Teresa Sobko</i> Kołobrzeski Festiwal Książki (6-9 października 2014)	89
<i>Beata Sawa-Jovanoska</i> „Polsko-niemiecka konferencja na temat historii i współczesności książki” 22-24 września 2014 roku	93

NASZE BIBLIOTEKI

<i>Teresa Arleta Rogalska, Natalia Borys</i> Kultura do kwadratu w Świeszynie.....	96
---	----

<i>Beata Żuber</i> Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie – najmłodsza biblioteka uczelni wyższej w województwie zachodniopomorskim	101
<i>Ewa Chruściana</i> Działalność filii bibliotecznych Koszalińskiej Biblioteki Publicznej.....	106
<i>Monika Olszak</i> Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów – nowe wyzwania....	113
<i>Małgorzata Zychowicz</i> Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela od a do zet.....	118

BIOGRAFIE

<i>Maria Hudymowa</i> Wspomnienia o Janinie Skalskiej.....	136
<i>Mariola Legan</i> Z żałobnej karty	138
Wspomnienie Teresy Stępowskiej.....	138
<i>Cecylia Judek</i> Władysława Zaremba (1923–2011) – organizatorka drawskiego bibliotekarstwa	140

WYWIAD

<i>Beata Sawa-Jovanoska</i> Koszalińska biblioteka we wspomnieniach – wywiad z Marią Hudymową.....	150
---	-----

Z SZAFY BIBLIOFILA

<i>Andrzej Awtuszewski</i> „Strumień łez” uczniów szczecińskiego Pedagogium.....	160
---	-----

PO GODZINACH

<i>Anna Marcinek-Drozdalska</i> Wiersze	164
--	-----

KRONIKA

<i>Małgorzata Zychowicz, Przemysław Nowaczek</i> Kronika	169
---	-----

Ks. dr Tadeusz Ceynowa

Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie

WSTĘPNY KATALOG STARYCH DRUKÓW BIBLIOTEKI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W KOSZALINIE¹

Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska została ustanowiona przez papieża Pawła VI 28 czerwca 1972 roku. Jej pierwszy biskup – Ignacy Jeż (obecnie senior) po zorganizowaniu najważniejszych agend kurialnych erygował Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie – Wilkowie. Wcześniej klerycy studiowali w Paradyżu, Poznaniu i Gnieźnie. Z chwilą rozpoczęcia zajęć dydaktycznych, niezbędna dla studentów stała się biblioteka. Od początku lat osiemdziesiątych gromadzone są w niej zbiory, głównie przez zakup nowych pozycji oraz dzięki darowiznom księży i osób świeckich. Z profilu Biblioteki wynika jej podstawowe zadanie, jakim jest możliwie kompletne gromadzenie publikacji teologicznych ukazujących się w Polsce. Biblioteka gromadzi periodyki dziedzin nauk humanistycznych, takich jak: religioznawstwo, filozofia, historia, psychologia, pedagogika, a także najważniejsze obcojęzyczne publikacje z zakresu teologii, zwłaszcza o charakterze słownikowym i encyklopedycznym. Biblioteka gromadzi systematyczne pozycje z zakresu współczesnej problematyki teologicznej Kościoła katolickiego, a także – w mniejszym zakresie – innych kościołów chrześcijańskich.

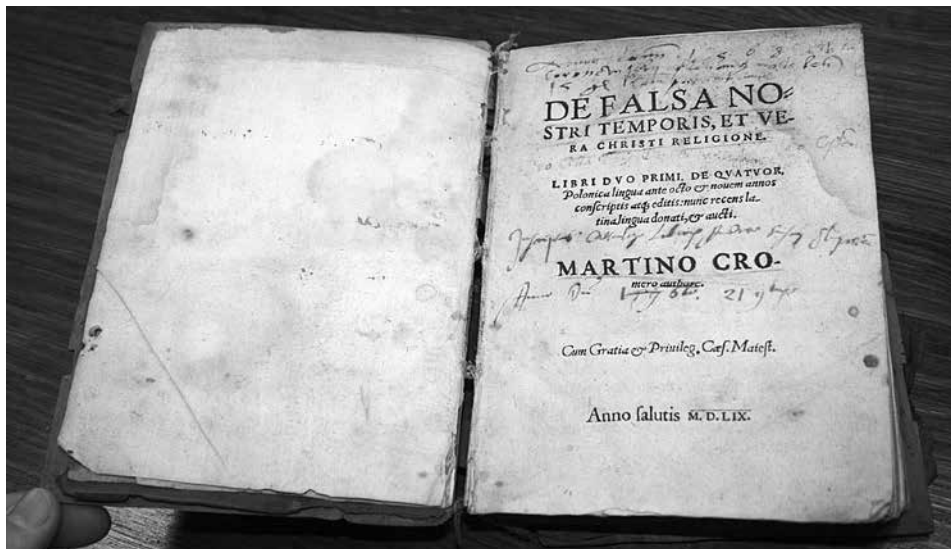
Stan zbiorów w lutym 2014 roku przedstawiał się następująco:

- około 80 tys. woluminów druków zwartych,
- ponad 600 tytułów czasopism (w tym czasopisma zagraniczne),
- około 1080 prac magisterskich oraz prace dyplomowe.

Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie jest członkiem Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides” i Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek. Udostępnia swoje zbiory we wszystkie dni tygodnia, a jej bazy danych są również dostępne w Internecie:

- Katalog główny druków zwartych,
- Katalog czasopism (obejmuje wszystkie tytuły),

1 Artykuł został opublikowany w: Biblioteki i archiwa kościelne na Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej. Zarys problematyki, red. G. Wejman, „Studia i rozprawy” nr 4, Szczecin 2005, s. 229-243. W tym wydaniu zaktualizowano dane dotyczące biblioteki seminaryjnej i dodano dokumentację fotograficzną.

- Katalog prac dyplomowych.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu stare druki, przechowywane w tutejszej bibliotece, jak dotąd nie zostały jeszcze zbadane. Autor zastrzega sobie, że przeprowadzona kwerenda jest dopiero wstępem do gruntowniejszych badań nad nimi. W ostatnim roku druki te poddano chemicznemu oczyszczeniu w Państwowym Archiwum w Poznaniu.

Jak na razie udało się zidentyfikować 75 pozycji o różnej zawartości. Najczęściej można wyróżnić druki o tematyce biblijnej, liturgicznej, dogmatycznej, moralnej, homiletycznej, ascetycznej oraz filologicznej. W prezentacji zastosowano kryterium chronologiczne. Katalog podzielono na trzy części: druki XVI-wieczne (4 dzieła), XVII-wieczne (11 dzieł) i najobszerniejszą XVIII-wieczną (60 dzieł). W poszczególnych wiekach zastosowano również kolejność ich ukazywania się. W opisie podano autora (jeżeli udało się go zidentyfikować), tytuł (czasami skrócony), drukarnię, wydawcę, miejsce i rok wydania, liczbę kart lub stron, format, stan zachowania druku oraz jeżeli posiada – dotychczasową sygnaturę.

Trudne do ustalenia jest pochodzenie starych druków. W niektórych przypadkach można określić wcześniejszego właściciela np. (Biblioteka dekanatu wałeckiego założona w 1835 roku przez ks. Antoniego Perzyńskiego)², zmarli księża pracujący na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej oraz osoby prywatne.

2 T. Ceynowa, *Ziemia pogranicza. Dekanat wałecki w latach 1821 do 1920*, Radom 2004, s. 244. To co pozostało po tej bibliotece przekazał do Biblioteki WSD w Koszalinie poprzedni proboszcz w Jastrowiu ks. dr Mateusz Krzywicki.

Druki XVI-wieczne

Marcin Kromer

De falsa nostri temporis, et vera Christi religione. Apud Sebaldum Mayer, Dilingae 1559, k. nlb. 150; Dołączono De Verbo Dei Libri Tres, Autore Fratre Henrico Helmesio Germipolitano, ordinis Sancti Francisci..... Apud haeredes Arnoldi Birckmani, Coloniae 1560, k. nlb. 11, s. 206; 16°.

Okladki zniszczone, pleśń na ostatnich stronach. Sygn. 39.

Ludovicus Granatensi

Concionem de tempore, quae post festum Sacratissimi Corporis Christi, usque ad initium Dominici Adventus in Ecclesia habentur, Antverpiae, Ex officina Christophori Plantini, 1585, k. nlb. 2 s. 726, k. nlb. 4; 16°.

Stan dobry. Sygn. 27.

R. P. F. Ludovicus Granatensi

Conciones quae de praecipuis sanctorum festis in Ecclesia habentur, a festo sancti Andreae usque ad festum Beatae Mariae Magdalenae. Ex Officina Christophori Plantini, Architypographi Regij. Antverpiae 1588, s. 528. Quinque Contiones de Poenitentia, habitae in Quadragesima..... auctore eodem, Antverpiae 1587, s. 94; 16°.

Stan dobry. Sygn. 26.

Missale Romanum ex Decreto Sacrosancti Concilij Tridentini restitutum,..... Ex Officina Plantiniana, Antverpiae 1596, k. nlb. 36, s. 528, k. nlb. 46, /plus 26 kart doklejonych, obecnie prawie luźnych zawierające późniejsze formularze i dodatek dla Polski; 2°.

Zniszczone okładki, luźne kartki. Sygn. 51.

Druki XVII-wieczne

R. P. Antonius Davroultio

Flores Exemplorum sive Catechismus Historialis..... Apud Ioannem Kinchium sub Monocerote, Coloniae Agripinae, 1616, k. nlb. 48, cz. 1- s. 276, cz. 2 - s. 355, cz. 3 - 286, cz. 4 - s. 1- 200?, brak ostatnich; 4°.

Brak grzbietu i tylnej okładki. Sygn. brak.

Martinus Chemnicus

Examini Concilii Tridentini. Opus integrum: quatuor partes..... Ex Officina Typographica Ioannis Saurij, Impensis Rulandiorum et Nicolai Rothij, Francofurti 1616, cz.1 - k. nlb. 15, s. 341, s. nlb. 21; cz. 2.- k. nlb.5 s. 442, k. nlb. 14; cz.3 - k. nlb. 5, s. 362, k. nlb. 26; cz. 4 - k. nlb. 6, s. 273, s. nlb. 37; 16°.

Okładki i pierwsze karty uszkodzone. Sygn. 41.

Missale Romanum, Ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, et Clementis VIII, auctoritate recognitum Ex Officina Plantiniana, Apud Balthasarem et Ioannem Moretos, Antverpiae, 1617, k. nlb. 26, s. 604; CXVII, Index 3 s. k. nlb. 2. Dołączono Missae propriae patronorum et festorum Regni Poloniae, Ad Missalis Romani accomodate. Ex Officina Plantiniana, Apud Viduam et Filios Ioannis Moreti, Antverpiae 1613, s. 36, k. nlb. 6; 4°.

Brzegi stron i okładki zniszczone. Sygn. 53.

Concordantia Bibliorum ad Antiquos et Novos Codices Diligenter Collectae et auctae, Opera Theologorum Coloniensium. Sumptibus Bernardi Gualteri, Coloniae Agripinae 1629, k. 4, s. nlb. 767; 8°.

Stan dobry. Sygn. 54.

/Missale Romanum ex Decreto Sacrosancti Concilij Tridentini restitutum,..... Ex Officina Plantiniana, Antverpiae po 1630/, k. nlb. 30, s. 628, k. nlb. 57, dodatek późniejszy składający się z 36 kart; 4°.

Dużo luźnych kart, ich brzegi zniszczone. Sygn. 50.

Commentarii in primam secundae partis Summae D. Thome. Tomus prior, Sumptibus Sebastiani Cramoisy, Lutetiae Parisiorum, 1636, k. nlb. 25, s. 769, k. nlb. 19, s. 869, k. nlb. 5; 2°.

Okładki uszkodzone. Sygn. brak.

Ioannes Scheffer

Latini Drepani Pacati Panegyricus Teodosio Augusto dictus cum Notis Philologicis, Politicisque Adcurante. Ex Officina Ianssoniana, Holmiae 1651, k. nlb. 4, s. 183; / dołączono sztukę zatytuowaną/ De Michaele Adversus Belialem ejusq. socios et emisarios pugnante et triumphante, in illustri Gymnasio Stetinensi..... Typis Georgii Goetschii, Stetini b.r., k. nlb. 108; 16°.

Brak okładek, podniszczone niektóre strony. Sygn. brak.

Biblia Sacra Vulgate Editionis, Ex Officina Plantiniana, Antveriae 1664, k. nlb. 4, s. 1055+ 30, k. nlb. 26; 4°.

Stan dobry. Sygn. 52.

Missale Romanum. Ex decreto Sacrosancti Concilij Tridentini restitutum. Ex Officina Plantiniana Balthasaris Moreti, Antverpiae 1682, k. nlb. 47, s. 752, CL, k. nlb. 5, s. 11, k. nlb. 2, /dodatek dla Polski/, Antvepiae 1645, s. 38; 16°.

Brak okładek. Sygn. brak.

Kirchen Ordnung im Lande zu Pommern..... / ... verlegts Friederich Ludwig Rhete, Alten Stettin 1690, k. nlb. 10, k. nlb. 3; Agenda Datis Odninge hissigen Kerc-tenempter unde Ceremonien..... Olden Stettin, 1641, k. nlb. 6, k. 463, k. nlb. 42; 4°.

Okładka zniszczona. Sygn. brak.

Allocutiones religiosae perfectionis nostrae triu dieru viam S. Patris Ignatii vestigijs inhaerentes. / tytuł dopisany później/ b. m. r. / XVII lub XVIII w./ s. 17-482, k. nlb. 11; 16°.

Okładki w złym stanie. Sygn. 33.

Druki XVIII-wieczne

Franciscus de Fenne

Institutio Linguae Gallicae. Praeceptis brevissimis ac ordini meliori restitutis. Apud Cornelium Boutesteyn, Lugd. Batav. 1703, k. 5, s. 516; 16°.

Strony od 501-516 zniszczone. Sygn.43.

Petrus et Franciscus Pithoeo

Corpus Juris Canonici Gregorii XIII Tomus primus. Sumptibus JO. Friderici Gleditschii, Parisiis 1705, k. nlb. 32, s. 492; Gregorii Papae IX Decretales Tomus secundus. Sumptibus JO Friderici Gleditschii, Parisiis 1705, k. nlb. 6, s. 282, k. nlb. 3, s. 283-488, k. nlb. 44, s. 144; 2°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Iohannis Gerhardi Meuscheni

Postilla Mystica Evangelica. Das ist: Der Geheime Geistliche Sinn Der Sonn=und Festtags=Evangelien..... Verlegts Johann Maximilian von Sand, Franctfurt am Main, 1713, k. nlb. 27, s. 1128, k. nlb. 53, s. 321, s. nlb. 19; 8°.

Brak okładek, kilka kart luźnych. Sygn. brak.

Georgio Gengell

Tractatus theologicus de judicio universali..... Typis Collegii S. R. M. Societatis Jesu, Calissii 1727, s. 174, k. nlb. 5; 16°.

Okładka zniszczona. Sygn. 32.

Joachim Langen

Biblich=Historisches Licht und Recht, Das ist Richtige und Erbauliche Erklärung Halle und Leipzig 1734, k. nlb. 7, s. 494+818, k. nlb. 2, brak ostatnich kart; 4°.

Brak okładek. Sygn. brak.

Vitus Pichler

Candidatus abbreviatus jurisprudentiae sacrae, hoc est, Juris Canonici, secundum Gregorii Papae IX, Libros V Decretalium explanati suma seu Compendium..... Pars prior, Editio tertia, Sumptibus Martini Veith, b.m. 1736, k. 5, k. nlb. 3, s.784, k. nlb. 1; 16°.

Stan dobry. Sygn.16.

Thomas Stanislaus Wolski

Illustris Peregrinatio Ierosolimitana. Latius protracta per tres insignioris mundi partes. Typis Confraternitatis Sacratissimae Trinitatis cum privilegio S. R. M. et impensis ejusdem Confraternitatis, Leopoli 1737, k. nlb. 3, s. 291, s. nlb. 11;16°.

Okładka zniszczona. Sygn. 31.

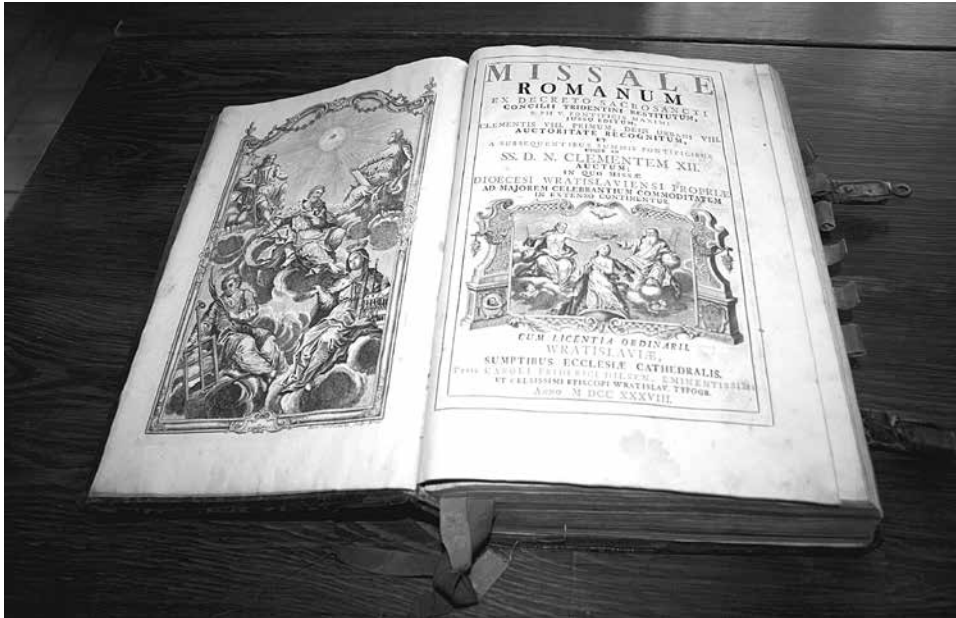
Missale Romanum Ex Decreto Sacrosancti Concilii Tridentini Restitutum..... Sumptibus Ecclesiae Cathedralis. Typis Caroli Friderici Hilsen, Wratislaviae 1738, k. nlb. 33, s. 516, k. nlb. 1, s. 517-692, s. CXX, + 28, /dodatek z XIX w. 28 k./ ; 2°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Flores eruditi nexu ligatae orationis vincti..... Typis Regiis Clari Collegii Soc. Jesu, Posnaniae 1738, k. nlb. 63; 16°.

Grzbiet okładki zniszczony. Sygn. 49.

X. Idzi od Świętego Józefa / pijar/

Rok Świety albo Święta Roczne po różnych Katedrach i Kościołach kazaniami wysławione, a potem dla większej czci i chwały Boga w Trójcy Jedynej dla zachęcenia serc ludzkich do nabożeństwa ku Świętym Pańskim y wielkich cnót ich naśladowania. Drukarnia J. K. M. y Rzeczypospolitey w Coll. XX Scholarum Piarum, Warszawa 1739, k. nłb. 3, błędna paginacja od 1-671, w rzeczywistości jest 388 stron, brakuje strony 202 i 203, k. nłb. 3; 4°.

Okładka zniszczona. Sygn. 15.

Augustinus Matthaeucci

Officialis Curiae Ecclesiasticae..... Venetiis, Ex Typographia Balleoniana, 1740, k. nłb. 1, s. VIII, 488, k. nłb. 1; 8°.

Stan dobry. Sygn. 36.

Regulae Societatis Jesu, in Collegio ejusdem Societatis, Posnaniae 1741, s. 461, k. 2; 16°

Stan dobry. Sygn. 19.

Regulae Societatis Jesu. In Collegio ejusdem Societatis, Posnaniae 1741, s. 462, k. nłb. 2; 16°.

Grzbiet okładki uszkodzony. Sygn. 21.

M. Christoph Pfeiffer

Compendieuser Schau=Platz des ehemahligen Alten Adels in dem benachbarten Marggraffthum Mähren..... Verlegts Ferdinand Gottfried Brachvogel, Breslau und Leipzig 1741, k. nlb. 3, s. 284, k. nlb. 2, /dołączono do całości 4 k. czasopisma „Der Wöchentlichen Historischen Münz= Belustigung z 7 listopada 1731 r./; 8°.

Okladki i rogi kartek zniszczone. Sygn. brak.

Vitus Pichler

Candidatus abbreviatus jurisprudentiae sacrae, hoc est, Juris Canonici, secundum Gregorii Papae IX, Libros V Decretalium explanati suma seu Compendium..... Pars posterior, Editio quarta, Sumptibus Martini Veith, b. m. 1744, k. 6, s.830, k. nlb. 11; 16°. Stan dobry. Sygn.25.

A.R. P. Jacobus Dorsi

Benedictini Weingartensis Instructio Confesarii in tres partes..... Supplementum Theologiae Moralis Typis vulgata a R. P. Anselmo Schnell, Sumptibus Francisci Antonii Ilger, Lincii 1744, k. nlb. 8, s. 362, k. nlb. 11; 16°.

Okladka uszkodzona. Sygn. 46.

Stephanus Huszty

Jurisprudentia practica seu commentarius novus in jus hungaricum compositus. Edotio nova Typis Veronicae Nottensteinin, Viduae, Budae 1745, k. nlb. 4, s. 332, księga 2 - s. 465, księga 3 – s. 132, k. nlb. 72; 8°.

Okladka uszkodzona. Sygn. 42.

Bibliotheca rhetorum praecepta et exempla complectens quae ad poeticam facultatem pertinent, discipulis pariter ac magistris perutilis. Pars posterior. Venetiis, Ex Typographia Balleoniana, 1747, s. VIII, 832; 8°.

Oprawa lekko uszkodzona. Sygn. 34.

P.Gabriel Franciscus Le Jay

Bibliotheca rhetorum praecepta et exempla complectens quae ad poeticam facultatem pertinent, discipulis pariter ac magistris perutilis. Pars posterior. Venetiis, Ex Typographia Balleoniana, 1747, s.VIII, 832; 8°.

Stan dobry. Sygn. 35.

Johan Jacob Moser

Grund=riß der heutigen Staats=Verfassung des Deutschen Reichs zum Gebrauch academischer Lectionem. Sechste verbesserte Auflage. In Verlag Johann Georg Gotta, Tübingen 1748, k. 5, k. nlb. 3, s. 829, s. nlb. 39; 16°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Ioannes Reuter

Neo-confesarius practice instructus seu methodus rite obeundi munus confessarii..... Sumptibus Balleonianis, Bononiae 1753, k. 6, s. 647; 16°,

Stan dobry. Sygn. 45.

Jędrzej Murczynski

Kazania Przygodne na Adwent y Passye Chrystusa Pana oraz Uroczystości Nayś. Matki Jego, zawždy Panny, z Przydatkiem różnych kazań. Drukarnia J. K. M. Colleg: Soc. Jesu, Sandomierz 1753, k. nlb. 4, s. 30, k. nlb. 2, /kontynuacja paginacji, błędna 31-670, rzeczywiście 274 strony całości/, k. nlb. 5; 16°.

Stan dobry. Sygn. 11.

Bernardus Sannig

Rituale Ecclesiasticum continens varias absolutiones, benedictions..... modum administrandi sacramenta Baptismi..... Editio septima correctior. Apud Henricum Noethen, Coloniae, Francofurti et Bonnae 1756, s. 615, s. nlb. 9; 16°.

Stan dobry. Sygn. 18.

Compendaria Graecae Gramatices Institutio in usum Seminarii Patavini..... Typis Academicis Societatis Jesu, Tyrnaviae 1756, k. nlb. 1, s. 328; 16°.

Stan dobry. Sygn. 24.

Andrzej Murczyński

Słowo Boże na niedziele całego roku..... Drukarnia J. K. M. Collegium Societatis Jesu, Sandomierz 1756, k. nlb. 1, s. 458, k. nlb. 31; 16°.

Okładka podniszczona. Sygn. 13.

Johann Salomon Semler

Uebersetzung der Allgemeinen Welthistorie die in Engeland durch eine Gesellschaft von Gelehrten ausgefertigt worden. Druet und Verlag Joh. Justinus Gebauers, Halle 1761, s. 678, k. nlb. 15; 4°.

Brak jednej okładki. Sygn. brak.

X. Gasper Balsam

Kazania na niedziele całego roku. Na dwa tomy podzielone. Tom II. Drukarnia J. K. M. Clari Collegii Soc. Jesu, Poznań 1761, k. nlb. 2, s. 564, 16°.

Okładki uszkodzone. Sygn. 1.

Stephanus /Kaprina/

Institutio eloquentiae sacrae speciatim.....Tomulus posterior, Universit. Cassov. Soc. Jesu 1763, k. nlb. 14, s. 878, k. nlb. 19; 16°.

Okładki uszkodzone. Sygn. 23.

Stephanus /Kaprina/

Institutio Eloquentiae Sacrae Speciatim. Usui Tironum et veterum, ac recentiorum paeceptionibus conncinata. Tomus posterior. Typis Universit. Cassov. Soc. Jesu, 1763, k. nlb. 13, s. 878, k. nlb. 19; 16°.

Stan dobry. Sygn. 22.

P. /J./ Steiner

Auserlesene Lob=Reden an verschidenen hohen Fest=und Ehren=Tagen gehalten. Im Verlag den Joseph Wolff, Augsburg und Innsbruct 1766, k. nlb. 4, s. 384, k. nlb. 4; 8°.

Okładka uszkodzona. Sygn. brak.

X. Kassyan Korczyński

Kazania na Święta całego roku w katedrze Krakowskiej y w innych Kościołach różnemi czasami miane. Tom II. Drukarnia Seminarium Biskupiego Akademickiego, Kraków 1767, k. nlb. 29, s. 547 / błąd w paginacji, rzeczywiście stron 647/, s. nlb. 5; 16°.

Stan dobry. Sygn. 10.

Józef Rogaliński

Doswiadczenia skutkow rzeczy pod zmysły podpadaiających na publicznych Posiedzeniach w Szkołach Poznańskich Societatis Jesu na widok wystawione y wykładane. Księga Druga. Drukarnia J. K. M. Societatis Jesu, Poznań 1767, k. nlb. 5, s. 474+3 ryciny; 16°.

Okładka i początkowe strony w górnym rogu podniszczone. Sygn. 12.

Kassyan Korczyński

Kazania o Tajemnicy Męki Chrystusowej..... Tom III. Drukarnia Semisryum Biskupiego Akademickiego, Kraków 1767, k. nlb. 15, s. 427; Kazania pokazuiace Jedność, Prawdę, Świętobliwość, Powszechność Apostolstwo Chrystusa Wiary..... Tom IV, k. nlb. 4, s. 216, k. nlb. 2; 16°.

Brzegi okładki zniszczone. Sygn. 14.

Martyrologium Romanum Georgii XII Jussu editum Urbanii VIII et Clementis X..... Sumpribus Remondini Veneti, Bassani 1768, k. nlb. 1, s. LXIV, 1-296; 8°.

Brak stron od 297-? Sygn. 40.

Jakub Wuyek

Nowy Pana Naszego Jezusa Chrystusa Testament... Dzieje Apostolskie// Listy Świętych Pawła, Jakuba, Piotra, Jana, Judy, y Obiawienie S. Jana zawierający. Chełmno 1772, k. nlb. 2, s. 483, s. nlb. 11; 16°.

Stan dobry. Sygn. 6.

Emmanuel /Alvar/

De institutione gramatica librii tres, Editio nova correctior. Typis Collegii Societatis Jesu, Calissii 1773, s. 463, s. nlb. 33; 16°.

Okładka zniszczona. Sygn. 48.

Emmanuel Alvar

De Institutione Gramatica Librii Tres, Editio nova correctior. Typis Collegii Societatis Jesu, Calissii 1773, s. 463, s. nlb. 31; 16°.

Grzbiet okładki zniszczony. Sygn. 47.

Wilhemus Wliihelm

Patrologia ad usus academicos. Impensis Petri Antoni Wagner et Typis Kerkenmajeranis, Friburgi Brisgojae, 1775, s. XXIV, 352; 16°.

Stan dobry. Sygn. 8.

Augustin Calmet

Allgemeine Kirchen=Weltgeschichte von der Schöpfung an bis usere Zeiten. Des ersten Teils zweyter Band. Im Verlage den Joseph Wolff, Augsburg 1776, k. 5, k. nlb. 3, s. 864, k. nlb. 15; 16°.

Stan dobry. Sygn brak.

Augustin Calmet

Allgemeine Kirchen=Weltgeschichte von der Schöpfung an bis usere Zeiten. Des zweyten Teils erster Band. Im Verlage den Joseph Wolff, Augsburg 1777, s. XL, k. nlb. 4, s. 844, k. nlb. 14; 16°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Officia Sanctorum propria novissima Dioecesis Vratislaviensis. Typis Joannis Francisci Kreuzer, Vratislaviae 1778. k. nlb. 4, s. 535, s. nlb. 7; 16°.

Grzbiet okładki zniszczony. Sygn. 29.

Karol Żułkiewski

Kazania o Męce Panskiey. Z przydaniem z rzeczy wypadającym a z wielu miar użytecznym porównania miejsc Pisma Ś. na pozór Sobie przeciwnych. Tomik I. Drukarnia J. K. M. i Rzeczy-Pospolitey, Kalisz /1779/, k. nlb. 1, s. 232, k. nlb. 1, s. 113, s. nlb. 3; 16°.

Okładka podniszczona, luźna pierwsza karta. Sygn. 5.

Józef Łochocki

Kazania ... zebrane y wydane teraz pospołu. Drukarnia J. M. Mci y Rzpltey, Poznań 1780, k. nlb. 1, s. 579, s. nlb. 3; 16°.

Stan dobry. Sygn. 2.

Ioannes Frivaldszky

Supellex Concionatoria in festa Deiparae Virginis et Angelorum. Pars I. Typis Michaelis Podhoranszky, Leutschoviae 1781, k. nlb. 3, s. 214. Pars II. Supellectilis

concionatorie in festa Deiparae V.additis duabus dissertationibus. Typis Joannis Michaelis Landerer, Cassovie b.r. k. nlb. 5, s. 40; 8°.

Stan dobry. Sygn. 37.

Herman Samuel Reimarus

Abhandlungen von den vornehmsten Wahrheiten der natürlichen Religion. Fünfte Auflage, Verlegt von Carl Ernst Bohn, Hamburg 1781, k. nlb. 1, k. 5, k. nlb. 2, s. 704, k. nlb. 11; 8°.

Uszkodzona okładka. Sygn. brak.

Ber/n/ard Zołądkiewicz

Kazania o sakramencie małżeństwa..... Tom III. Drukarnia J. O. JMCi Xcia Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Kalisz 1782, k. nlb. 2, s. 266; 16°.

Okładka zniszczona. Sygn. 7.

Karol Fabiani

/Mi/ssya /Ap/ostolska /do/ pokuty i powstania z grzechów prowadząca..... Część Pierwsza. Drukarnia J. O. Xcia Imci Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Kalisz 1783, k. nlb. 1, s.598, k. nlb. 1; 16°.

Brak okładek. Sygn. 3.

Tableau Naturel des Raports qui existent entre Dieu l'Homme et l'Univers. Aedimbourg 1783, k. nlb. 1, s. 469, s. nlb. 1; 16°.

Stan dobry. Sygn. brak.

P. Gottfridus Lumper

Historia Theologico-Critica de vita, scriptis, atque doctrina Sanctorum Patrum, aliorumque scriptorum..... Pars III. k. nlb. 8, s. 628. Pars IV k. nlb. 14, s. 502, k. nlb. 9. Sumptibus Mathaei Rieger p. m. Filiorum, b.m. Cz. 3 - 1784, cz. 4 - 1785; 8°.

Stan dobry. Sygn. 20.

P. Gottfridus Lumper

Historia Theologico-Critica de vita, scriptis, atque doctrina Sanctorum Patrum, aliorumque scriptorum..... pars I, k. nlb. 32, s. 525, s. nlb. 28. pars II, k. nlb. 15,

s. 515, s. nlb. 30. Sumptibus Mathaei Rieger p. m. Filiorum, b.m..Cz. 3 -1784, cz. 4 – 1785; 8°.

Stan dobry. Sygn. 17.

M. Buller

Kritische Beantwortungen der vorzüglichsten Einwendungen, welche von den heutigen Glaubensfeinden über verschiedene Stellen der Heiligen Schrift vorgetragen werden. Den Clemens Guinbert auf der hohen Straße, Köln 1785, s. 500, k. nlb. 2; 16°.

Stan dobry. Sygn. brak.

J:O:/Książę/J:J:K:K:Ł:W:P:K:

Kazania Massyliona Biskupa Klermontańskiego z Francuzkiego Na Polski Język Przełożone, Wielkopostne. Tom VII. Kosztem i Drukiem Ignacego Grebla, Kraków 1786, s. 276, k. nlb. 1; 16°.

Grzbiet uszkodzony. Sygn. 4.

Fleury /ksiądz/

Zebranie krótkie chronologiczne Historji Kościelnej. Tomik Pierwszy. Kosztem i drukiem Ignacego Grebla, Kraków 1786, k. nlb. 3, s. 260; 16°.

Okładki i brzegi kartek podniszczone. Sygn. 9.

Elsö Resz

Egesz Esztendőnek Vasarnapira szolgalö Predikatzioi...../druk/ Miller Ferentz Könyv-aros, es kötö.Györben 1786, k. nlb. 3, s. 390; 16°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Ios. Ign. Reinfeld

Sermones Sacri Catechetici in Dominicis Anni. Pars Prior. Apud Aloysium Doll et Schwaiger, Posonii 1788, k. nlb. 1, s. 316; 16°.

Okładki zniszczone. Sygn. 44.

Hermeneutice Veteris Testamenti, Pars prima. Typis Francisci Augustini Patzko, Pesthini 1796, k. nlb. 1,s. 330, k. nlb. 17; 16°.

Stan dobry. Sygn. 28.

Andreas Maximilianus Zasio

Hermeneutica seu ratio interpretandi Sacram Scripturam antiqui foederis. Typis Francisci Augustini Patzko, Pesthini 1796, k. 4, s. 288, k. nlb. 12; 16°.

Stan dobry. Sygn. 30.

Johann Jahn

Biblische Archäologie. I Theil. II Band . Mit Kupfern, Den Christian Friedrich Wappler, Wien, 1796, s. 666+ 5 rycin; 8°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Hermenuticae Veteris Testamenti. Pars secunda. Typis Francisci Augustini Patzko, Pesthini 1797, k. 1, s. 292, k. nlb. 21; 16°

Stan dobry. Sygn. 38.

Johann Jahn

Biblische Archäologie. II Theil, Politische Alterthümer. I Band. Den Christian Fridrich Wappler u. Bed., Wien 1800, k. nlb. 4, s. 592. 8°.

Stan dobry. Sygn. brak.

Opracowane powyżej wstępnie stare druki znajdujące się w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie mogą stać się w przyszłości przedmiotem naukowych badań nie tylko teologów czy bibliotekarzy, ale również filologów. Warto na zakończenie nadmienić, że zostały one wydrukowane w językach: łacińskim, polskim, niemieckim (także w dialekcie pomorskim), francuskim i węgierskim.

Mariola Jackiewicz

Biblioteka Politechniki Koszalińskiej

UCZMY SIĘ OD NAJLEPSZYCH, CZYLI NA CZYM POLEGA BENCHMARKING BIBLIOTECZNY

Słowa kluczowe: benchmarking, biblioteka naukowa, analiza SWOT, Ankieta Funkcjonowania Bibliotek Naukowych, Główny Urząd Statystyczny, koncepcje zarządzania.

Podpatrywanie innych, przyrównywanie się do najlepszych nie jest wymysłem naszych czasów. Już w starożytności znana była sentencja: *verba docent, exempla trahunt* – słowa uczą, przykłady pociągają. Pod koniec XX wieku podpatrywanie, przyrównywanie się do najlepszych osiągnęło status metody zarządzania opisywanej w podręcznikach. Nie zawsze – i w przeszłości, i współcześnie – metoda ta była i jest stosowana zgodnie z etyką¹.

Obserwacja i analiza podmiotów innej marki, ale z tego samego rynku, jest konieczna i wskazana. Rynek biblioteczny, bo to o nim będzie mowa w artykule, musi zostać poddany temu procesowi, aby mógł nie tylko przetrwać, lecz odnosić sukcesy. Literatura z zakresu szeroko rozumianej ekonomii przedstawia wiele współczesnych koncepcji i metod zarządzania. Każda z nich zawiera w sobie szereg wskazówek, zasad i procedur koniecznych do ich wdrożenia. Każda z nich ma również wady i zalety, których zdefiniowanie już na początku wdrażania poszczególnej koncepcji zarządzania daje duże szanse na powodzenie.

Jedną ze współczesnych koncepcji zarządzania jest benchmarking. Gdyby jednak przyjrzeć się, skąd wziął się benchmarking, należałoby przeanalizować życiorysy ludzi, którzy byli twórcami metod i narzędzi służących do określania zachowań i podnoszenia jakości wykonywanych dóbr. Już we wczesnym średniowieczu istniały cechy rzemieślnicze, które utworzono nie tylko po to, by poprawić i chronić zarobki członków tych stowarzyszeń, ale również w celu utrzymania standardów jakościowych². Dziś pojęcie benchmarkingu nabrało szerszego znaczenia na wielu porównywanych poziomach, m.in. są to: produkty, usługi, metody oraz procesy. Benchmarking nie

1 M. F., *Rozkwit szpiegostwa gospodarczego*, „Zarządzanie na Świecie” 1997, nr 5, s. 11 i nast.

2 Bendel T. Boulter, L. *Benchmarking*, Kraków 2000, s. 52.

jest zwyczajnym naśladownictwem, kopiowaniem cudzych pomysłów, wdrażaniem dobrych praktyk konkurencyjnych instytucji. Benchmarking to coś więcej, niż tylko odtwórcze działania służące poprawie efektywności na każdym etapie działalności instytucji.

Z. Martyniak przytacza kilka definicji benchmarkingu. Należą do nich³:

- uczenie się od najlepszych przez porównywanie się z nimi,
- poszukiwanie najefektywniejszych metod dla danej działalności, pozwalających osiągnąć przewagę konkurencyjną,
- porównywanie procesów, produktów i usług z ich odpowiednikami u najlepszych konkurentów,
- ciągła ocena produktów, usług i metod danego przedsiębiorstwa w świetle osiągnięć konkurentów lub liderów w danej branży,
- poszukiwanie wzorcowych sposobów postępowania przez uczenie się od innych i wykorzystywanie ich doświadczenia.

Benchmarking musi być procesem ciągłym, nieustającym, tylko wówczas ma sens wdrażanie go w instytucji. Choć termin ten nie jest obcy, od dawna opisywany i głęboko analizowany w literaturze, w praktyce stosowany jest rzadko. Wynika to z tego, że nie jest łatwy do przeprowadzenia. Benchmarking powinien być pracą zespołową, połączoną z innymi działaniami związanymi bezpośrednio lub pośrednio z podnoszeniem jakości świadczonych usług. Wdrożenie nowoczesnej metody zarządzania organizacją, a za taką metodę uchodzi benchmarking, wymaga dogłębnej analizy sytuacji instytucji, zaprojektowania rozwiązań i ich wprowadzenia w życie organizacji. Analiza ta może dotyczyć wszystkich faz działań w organizacji lub poszczególnych jej elementów tj. poszczególnych działań lub poszczególnych stanowisk pracy. Analiza ma celu stwierdzenie i określenie obecnej sytuacji badanej organizacji. Umożliwi to zdiagnozowanie słabych ogniw instytucji. Jedną ze sprawdzonych metod i stosowaną na szeroką skalę metodą jest analiza SWOT instytucji.

Analiza SWOT jest metodą uniwersalną, pozwalającą na kompleksową ocenę sytuacji biorąc pod uwagę otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne organizacji. Zarówno benchmarking jak i analizę SWOT można zastosować do oceny całej organizacji, ale również do jej wyodrębnionych funkcji. Jej nazwa jest akronimem angielskich słów wyrażających mocne (strength) i słabe (weaknesses) strony organizacji oraz (opportunities) i zagrożenia (threats) płynące z zewnątrz⁴. Zdiagnozowana sytuacja, w omawianym przypadku, sytuacja biblioteki, bez względu na jej profil, pozwala na przygotowanie planowanych działań benchmarkingowych. Aby jednak przeprowadzić jakiegokolwiek działania powinien zostać powołany zespół pracowników biblioteki posiadających wiedzę na temat benchmarkingu. Pracownicy działający w tym zespole

3 Martniak, Z., *Metody organizowania procesów pracy*, Warszawa, 1996, s. 303-304.

4 Hall, H., *Marketing w szkolnictwie*. Wolters Kluwer, Warszawa, 2007, s. 100-101.

powinni posiadać dogłębną wiedzę na temat przedmiotu zmian, dodatkowy czas na wdrożenie procesu benchmarkingu, środki materialne oraz podstawowy element, którym jest potrzeba zmian i rozwoju.

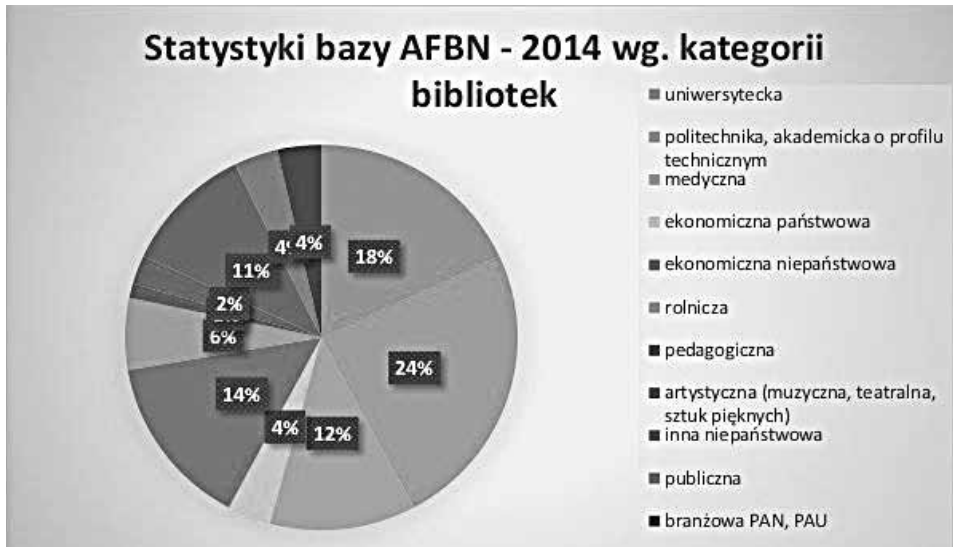
Fazy procesu benchmarkingu:

1. diagnoza przedmiotu badań, która nie polega na obserwacji strategicznego partnera poprzez uczestnictwo w wizytach studyjnych i gromadzeniu gotowych rozwiązań, lecz na wyszukiwaniu metod, które pozwolą dojść do tychże rozwiązań,
2. wewnętrzne badania określające obecny stan, np. analiza SWOT,
3. określenie instytucji (partnera) – zależy od zmian jakie chcemy przeprowadzić w naszej organizacji,
4. zebranie informacji o porównywalnej instytucji – możemy tu wykorzystać zarówno kontakty bezpośrednie, ale również możemy korzystać z pośrednich źródeł tj. publikacji, ogólnodostępnych baz danych, a nawet stron www instytucji czy profili na portalach społecznościowych,
5. analiza zebranych informacji i porównanie danych polega na przygotowaniu porównań liczbowych i procesowych. Tylko jednoczesna analiza liczb i procesów daje nam realny obraz,
6. nakreślenie potencjału i wdrożenie programu zmian,
7. przygotowanie sprawozdania z przeprowadzonych działań,
8. monitorowanie i usprawnianie działań.

Realizacja poszczególnych faz procesu benchmarkingu wymaga ogromnego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron. Każda biblioteka, która ma w swoich założeniach zarządzanie poprzez stosowanie metody benchmarkingu, z biegiem czasu i wraz ze zdobywanym doświadczeniem powinna tworzyć, poprzez wypracowanie, własny schemat działania. Zależy on głównie od takich wskaźników jak: otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne, potencjał pracowników, specyfika pracy, warunki, w jakich funkcjonuje.

Każda metoda zarządzania, którą organizacja zamierza stosować, niesie ze sobą zarówno szanse na rozwój, jak i możliwość niepowodzenia. Zanim jednak zdecydujemy się na wdrożenie innowacji w naszej instytucji, należy zapoznać się z wadami i zaletami metody. Pozwoli nam to uniknąć niepotrzebnych strat i umożliwi skupienie się na mocnych stronach tejże metody.

Do głównych zalet wynikających z przeprowadzenia benchmarkingu w bibliotekach jest między innymi poprawa satysfakcji użytkowników, podniesienie efektywności i skuteczności działań biblioteki, co jest nieodzownym elementem wysokiej jakości jej usług i pracy. Benchmarking umożliwia określenie kierunku rozwoju i ułatwia zmniejszenie oporu wobec zmian. Poprawia w znacznym stopniu skuteczność planowania strategicznego. Przekształca bibliotekę i zbliża do zasad panujących

Rys. 1 Statystyki bazy AFBN w roku 2014 według kategorii biblioteki

Opracowanie własne na podstawie danych <http://ssk2.bu.amu.edu.pl/standaryzacja/>

w organizacji uczącej się. Bardzo istotnym elementem jest wsparcie oraz wzajemny szacunek w zespole pracowników. W każdej firmie, instytucji czy organizacji to ludzie są najcenniejszym aktywem, są wartością nadrzędną. Benchmarking daje możliwość poprawy kultury organizacyjnej biblioteki, a co za tym idzie, kapitał ludzki organizacji staje się jednym z głównych elementów wdrażania benchmarkingu. Wadą, którą niesie ze sobą wprowadzenie metody benchmarkingu jest kwestia niejawnego pozyskiwania informacji o konkurencji. Większe znaczenie ma to w przypadku firm i przedsiębiorstw, natomiast mniejsze w przypadku organizacji non profit, a takimi właśnie są biblioteki. Dla bibliotek wartością wymierną jest prestiż w środowisku bibliotekarskim oraz satysfakcja użytkownika. Kolejną wadą może stać się kopiowanie interesujących metod, rozwiązań a nawet całościowych procesów, co w rezultacie przełożyć się może na zanik kreatywności u pracowników bibliotek oraz zaprzestanie indywidualnego a czasem unikatowego charakteru biblioteki. Kolejną złą stroną wdrażania metody jest niewłaściwy partner benchmarkingowy oraz wysoki koszt poniesiony na przeprowadzenie badań i analiz w celu weryfikacji organizacji partnerskiej⁵. W Polsce, profesjonalną bazą służącą do przeprowadzania badań benchmarkingowych jest ciągle rozwijający się projekt „Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce” (AFBN). Projekt AFBN realizowany jest od 2001 roku przez Zespół ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych (ZSBN). W 2004 roku podpisane

5 Wojciechowska. M., *Zarządzanie zmianami w bibliotece*, SBP, Warszawa 2006, s. 187-189.

Rys. 2 Liczba wypełnionych ankiet na przestrzeni ostatnich 10 lat

Opracowanie własne na podstawie danych <http://ssk2.bu.amu.edu.pl/standaryzacja/>

zostało „Porozumienie o współpracy” (kontynuowane w 2006 roku), które reguluje zasady uczestnictwa i współpracy pomiędzy jego sygnatariuszami. Koordynatorem realizacji projektu jest Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, a prace ZSBN zostały wpisane do zadań Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Projekt służy wszystkim bibliotekom naukowym do wypełniania ankiet i wniesienia tym samym wkładu w wypracowanie standardów/wzorców funkcjonowania. Wszelkie dane szczegółowe zawarte w bazie AFBN nie są widoczne dla osób postronnych i nie mogą być w żadnej formie rozpowszechniane bez zgody instytucji, których dotyczą oraz Zespołu ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych (ZSBN).

Korzyści płynące z zarejestrowania biblioteki i wypełnienie ankiety to: uzyskanie automatycznie obliczonych wskaźników, przeglądanie i analiza własnych danych wg lat, kategorii pytań czy wskaźników, porównywanie własnych rezultatów ze średnią, medianą, wartością minimalną i maksymalną w danej grupie bibliotek wg wybranych kategorii danych i wskaźników ⁶.

Aktualnie jedynym narzędziem gromadzenia danych statystycznych w skali kraju, który obligatoryjnie musi być wypełniany przez biblioteki, jest formularz Głównego Urzędu Statystycznego. Kwestionariusz wypełniany jest co 2 lata. Dane uzyskane dzięki GUS nie oddają obrazu sytuacji bibliotek we wszystkich obszarach. Są to dane dotyczące takich wskaźników jak: zbiory biblioteczne, pomieszczenia wyko-

⁶ <http://ssk2.bu.amu.edu.pl/standaryzacja/> Dostęp z dnia 20.11.2014.

rzystywane poprzez biblioteki, dane liczbowe dotyczące czytelników oraz pracowników biblioteki. Liczby, które przedstawione są za pomocą formularza GUS można wykorzystywać do tworzenia porównań statystycznych liczbowych.

Ankieta Funkcjonowania Bibliotek Naukowych stała się na przekroju ostatnich lat prężnie rozwijającą się bazą danych związaną właśnie z całościowym funkcjonowaniem bibliotek naukowych. Istotną kwestią jest zgodność ankiety z normami PN-EN ISO 2789:2005 Informacja i dokumentacja. Międzynarodowa statystyka biblioteczna, oraz PN-ISO 11620:2006 Informacja i dokumentacja. Wskaźniki funkcjonalności bibliotek.

Prężnie działający zespół opracowuje dane, które mogą posłużyć do przeprowadzenia badań benchmarkingowych w bibliotece⁷.

Konieczność wprowadzania zmian w bibliotekach wynika z wielu czynników. Jeżeli nie poddamy się tej konieczności, nie będziemy podążać za trendami w zmieniającym się otoczeniu, stracimy możliwość rozwoju. Pracownicy biblioteki naukowej poprzez specyfikę wykonywanej pracy świadczą usługi bardzo ważne dla nauki. Podkreślanie społecznej misji, jaką wypełniają, może korzystnie wpływać na podejście do nowych zadań. Zatem istotny i znaczący jest proces porównywania się z najlepszymi. Nie chodzi jednak o kopiowanie gotowych rozwiązań, lecz o to, aby wdrażać działania prowadzące do uzyskania tychże rozwiązań. W rezultacie działania te przełożą się na satysfakcję zawodową, podniosą prestiż reprezentowanej jednostki oraz całej uczelni.

7 <http://ssk2.bu.amu.edu.pl/standaryzacja/> Dostęp z dnia 25.11.2014 Aktualny skład Zespołu ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych (ZSBN): Lidia Derfert-Wolf (UTP w Bydgoszczy), Ewa Dobrzyńska-Lankosz (AGH w Krakowie), Barbara Dybic (Główna Biblioteka Komunikacyjna w Warszawie), Mirosław Górny (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Marek Górski (Politechnika Krakowska), Artur Jazdon (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Anna Osiewalska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Maria Sidor (Wyższa Szkoła Biznesu – NLU w Nowym Sączu).

Małgorzata Zychowicz

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

BIBLIOTEKI PUBLICZNE POWIATU KOSZALIŃSKIEGO W ROKU 2013

Powiat koszaliński rozciąga się na powierzchni 1653,40 km² we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Z danych na 30.06.2013 r. wynika, że liczy 65834 ludności. Położony jest na Wybrzeżu Słowińskim oraz na Równinie Białogardzkiej i Równinie Słupskiej. Znany jest przede wszystkim z walorów turystycznych miejscowości nadmorskich (gm. Mielno), licznych gospodarstw agroturystycznych i przemysłu drzewnego w części południowej powiatu. Koszalin, który jest jego siedzibą, jest miastem na prawach powiatu i nie wchodzi w skład powiatu koszalińskiego.

W powiecie jest 8 gmin z bibliotekami publicznymi w: Będzinie, Biesiekierzu, Bobolicach, Manowie, Mielnie, Polanowie, Sianowie i Świeszynie które chciałabym przedstawić poprzez ich osiągnięcia w 2013 roku. Zaprezentuję także działania Koszalińskiej Biblioteki Publicznej na rzecz powiatu.

I. Sieć biblioteczna

Na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonowało **27** placówek bibliotecznych, w tym **5** bibliotek gminnych (Będzino, Biesiekierz, Manowo, Mielno, Świeszyno), **3** biblioteki miejsko-gminne (Bobolice, Polanów, Sianów) i **19** filii bibliotecznych. Liczba czynnych bibliotek w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie. Działalność sieci uzupełniało **11** punktów bibliotecznych : **6** punktów w gminie Biesiekierz, **2** w gminie Mielno, i po **1** w gminie Będzino, Manowo oraz Sianów. Żadna z bibliotek nie prowadzi osobnych oddziałów dziecięcych. Obecnie propagowana jest idea bibliotek rodzinnych, wspólnych dla dzieci i dorosłych aby wzorzec zachowania promieniował na młodszych. W bibliotekach masowo powstają kącki malucha - kolorowe zakątki z pięknymi książeczkami, zabawkami, pluszakami dla najmłodszych użytkowników.

Obecnie tylko jedna biblioteka w powiecie koszalińskim jest włączona w struktury ośrodka kultury – Biblioteka Publiczna Gminy Manowo, wiemy o planach połączenia biblioteki z ośrodkiem kultury w Sianowie i Świeszynie¹. Martwi nas ta tendencja,

1 Na początku 2014 roku biblioteki w Sianowie i Świeszynie zostały połączone z ośrodkami kultury

ponieważ samodzielna biblioteka ma nieporównywalnie lepsze szanse rozwoju niż w strukturach, co jasno pokazują zamieszczone niżej wyniki bibliotek gminnych. Może kiedyś będziemy je rozdzielać, jak już bywało w niedawnej przeszłości.

II. Kadra

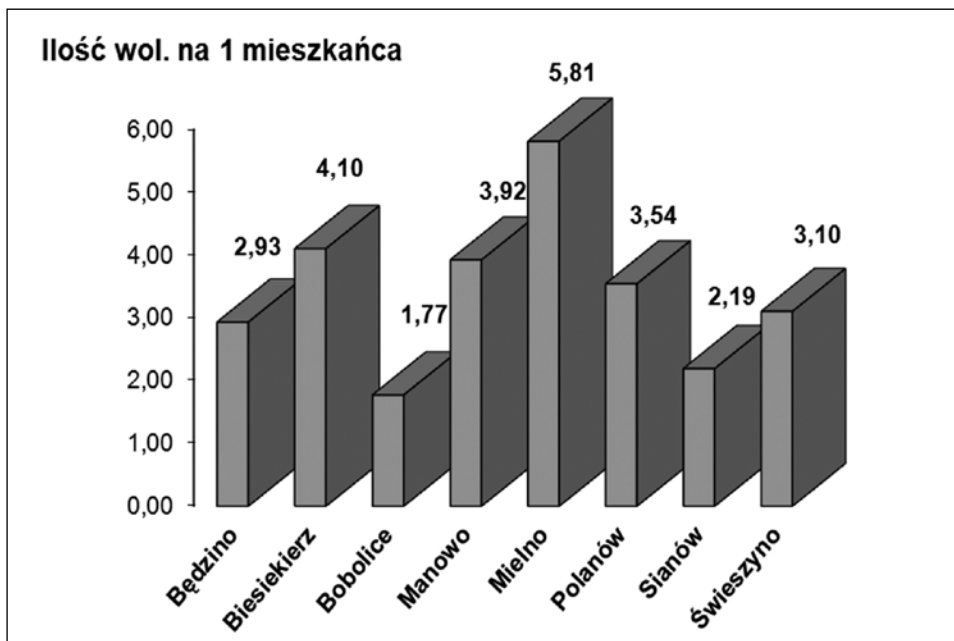
W 2013 roku biblioteki w powiecie koszańskim zatrudniały łącznie **39** pracowników działalności podstawowej, z tego **33** w pełnym wymiarze czasu pracy. Pod względem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych sytuacja przedstawia tabelka nr 1:

(Tabela nr 1)

Wyższe bibliotekarskie	20(+1)
Wyższe inne	14(+4)
Średnie bibliotekarskie	5(bz)

Według danych z końca roku, 7 osób uzupełniało wykształcenie, z tego **5** - wyższe bibliotekarskie, oraz **2** - wyższe z innych specjalności. Warto zwrócić uwagę na fakt, że wszystkie bibliotekarki w powiecie mają przygotowanie biblioteczne, ponad 51 % zatrudnionych legitymuje się wyższym wykształceniem bibliotekarskim. Ogó-

(wykres nr 1)

łem, wyższe wykształcenie ma ponad 87 % pracowników bibliotek gminnych powiatu koszalińskiego. Wynik jest naprawdę imponujący!

III. Zbiory biblioteczne

Wg stanu na **31 grudnia 2013 r.** we wszystkich bibliotekach powiatu znajdowało się łącznie **206785** wol. książek (o 4058 więcej niż w 2012 r.) co daje wskaźnik **3,14 wol.** na 1 mieszkańca powiatu.

W poszczególnych gminach wyniki kształtowały się według wykresu nr 1:

Na wykresie widać duże różnice między największymi księgozbiorami (Mielno) a najmniejszymi (Bobolice). Wprawdzie nie wielkość księgozbioru stanowi o jego wartości dla czytelnika a nowość i adekwatność do potrzeb użytkowników, to w tym przypadku największe księgozbiory są jednocześnie najnowocześniejsze. Obecnie zalecane wielkości księgozbiorów oscylują około **2,6 - 3,5** wol. na 1 mieszkańca w zależności od wielkości populacji.

Jak wyżej wspomniano bardzo ważne jest aby księgozbiory bibliotek odpowiadały potrzebom czytelników. Przyjmuje się, że struktura księgozbioru biblioteki uniwersalnej (publicznej) powinna kształtować się według wzoru : **literatura dziecięca – ok. 30% ; literatura dla dorosłych – ok. 40% ; literatura, innych dziedzin – ok. 30%**. Można ten wzór dowolnie modyfikować jeśli struktura i potrzeby czytelnicze tego wymagają. Tabela nr 2 pokazuje jak przedstawia się to w poszczególnych gminach powiatu.

(tabela nr 2)

Biblioteka	ogółem	lit.dla dziec. %	lit.piękna dla dor. %	lit.niebel. %
Będzino	25079	5497 22%	11948 48%	7634 30%
Biesiekierz	26009	10461 40%	10061 39%	5487 21%
Bobolice	17031	5116 30%	7638 45%	4277 25%
Manowo	26919	6945 26%	13387 50%	6587 24%
Mielno	29049	8683 30%	12410 43%	7956 27%
Polanów	32198	12244 38%	10423 32%	9531 30%
Sianów	29924	7132 24%	15687 52%	7105 24%
Świeszyno	20634	5844 28%	10003 49%	4787 23%
powiat	206843	61922 30%	91557 44%	53364 26%

Najważniejszym i najczęstszym sposobem nabycia zbiorów jest zakup. W 2013 roku w bibliotekach gminnych powiatu koszalińskiego, z zakupu przybyło **11911 wol.**, aż o 1226 książek więcej niż w 2012 r. Na 100 statystycznych mieszkańców powiatu przypada **18** kupionych książek. Wynik jest na najwyższym poziomie mi-

(wykres nr 2)

nisterialnym. Dla porównania w Zachodniopomorskiem, średni wskaźnik zakupu książek wyniósł w 2012 r. - **8,14!** Duży zakup książek przyczynia się do wymiany księgozbiorów na nowsze oraz przyciąga czytelników, którzy poszukują przede wszystkim nowości.

Zakup na 100 mieszkańców w poszczególnych gminach przedstawia wykres nr 2: Na wykresie widać duże zróżnicowanie sytuacji bibliotek w powiecie koszalińskim. Wskaźnik zakupu w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz przewyższa nawet unijne normy zakupu (30 wol.). Jednak i inne biblioteki mają się czym pochwalić. Wysoką polską normę zakupu (18 wol.) osiągnęły biblioteki w Mielnie (25), Manowie, Polanowie, Sianowie (po 18), niewiele brakuje bibliotece w Świeszynie (17) i Będzinie (12). Bardzo cieszą tak dobre wyniki.

Na zakup książek wydano łącznie **245423 zł**, o **18319 zł** więcej niż w poprzednim roku. Niemal we wszystkich gminach powiatu na zakup książek wydano większe kwoty w porównaniu z rokiem 2012. Największy wzrost notujemy w Sianowie, gdzie na zakup księgozbioru przeznaczono aż o 18663 zł więcej. Najwięcej na zakup księgozbioru wydała Biblioteka w Biesiekierzu bo 51116 zł!

Finansowanie zakupu książek w gminach w 2013 r. przedstawia tabela nr 3:

(tabela nr 3)

gmina	zakup og. w wol. (2012)	wydano ogółem (2012)	śr. cena ks.(2012)
Będzino	1033 (1044)	20950 (21501)	20,28 (20,59)
Biesiekierz	2387 (2279)	51116 (49219)	21,41 (21,6)
Bobolice	718 (836)	16023 (22253)	22,32 (26,62)

(tabela nr 3 c.d.)

Manowo	1242 (1188)	26034 (23056)	20,96 (19,41)
Mielno	1270 (1168)	26100 (25500)	20,55 (21,83)
Polanów	1664 (1781)	31349 (34039)	18,84 (19,11)
Sianów	2342 (1312)	47589 (28926)	19,49 (22,05)
Świeszyno	1155 (1077)	26262 (22610)	22,74 (21)
Razem	11911 (10685)	245423 (227104)	20,60 (21,25)

Bardzo ważnym składnikiem zbiorów bibliotecznych są czasopisma, bezpłatnie dostępne tylko w bibliotekach. W 2013 roku placówki biblioteczne w powiecie udostępniły łącznie **350** tytułów czasopism bieżących. Na prenumeratę czasopism wydano ogółem **30600** zł. Nakłady na prenumeratę czasopism w gminach choć większe, starczyły na mniej tytułów prasy, która systematycznie drożeje. Biblioteki jednak wciąż starają się ją prenumerować, bo są jedynymi miejscami gdzie można prasę przeczytać lub wypożyczyć. Ratują się też darami od czytelników lub instytucji.

W bibliotekach, które prenumerują czasopisma oferta tych wydawnictw jest bardzo bogata. Można w nich skorzystać z codziennych gazet regionalnych (Głos Koszaliński), dzienników ogólnopolskich (Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Gazeta Prawna), tygodników społeczno-politycznych (Polityka, Wprost, Newsweek Polska), miesięczników społecznych i literackich (Claudia, Twój Styl, Bluszcz i in.) We wszystkich bibliotekach powiatu jest dostępna Gazeta Ziemska. W bibliotekach obecna jest też prasa dziecięca i młodzieżowa. Najczęściej prenumerowane tytuły to Świerszczyk, Miś, Ciuchcia, Victor Junior, Victor Gimnazjalista, Cogito, Bravo, Bravo Girl, Bravo Sport, Dziewczyna, 13-latka, Kubuś, Komputer Świat, Twister i inne.

Większość bibliotek gminnych prenumeruje fachową prasę bibliotekarską co pomaga w lepszym ich funkcjonowaniu. Najpopularniejszymi czasopismami bibliotekarskimi w powiecie są: Poradnik Bibliotekarza, Bibliotekarz, Biblioteka w Szkole, Bibliotekarz Zachodniopomorski.

Selekcja zbiorów

Jak już wcześniej wspomniałam, atrakcyjny dla czytelników księgozbiór charakteryzuje się aktualnością, nowością, dostosowaniem do potrzeb odbiorców. Aby w praktyce realizować te założenia konieczna staje się duża selekcja przestarzałych i nieaktualnych zbiorów. Standardy międzynarodowe IFLA-UNESCO dotyczące bibliotekarstwa mówią, że księgozbiory bibliotek powinny nie być większe niż 3,5 na 1 mieszkańca, więc większość księgozbiorów bibliotecznych jest za duża i zdezaktualizowana. Selekcja zatem staje się koniecznością.

Liczbę zbiorów usuniętych z księgozbiorów gminnych w roku 2013 w wyniku selekcji przedstawia tabela nr 4:

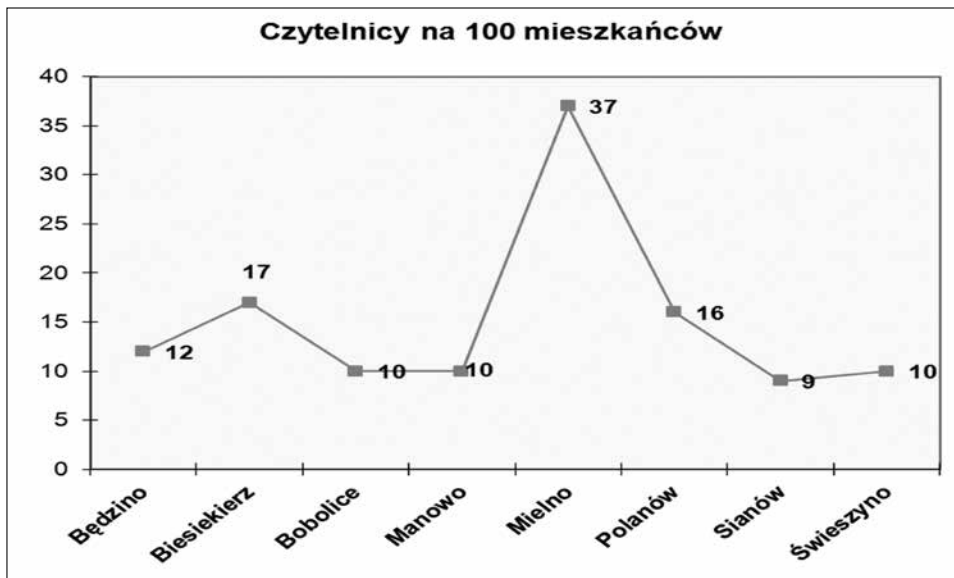
(tabela nr 4)

gmina	liczba ubytkowanych woluminów (r.2012)
Będzino	0 (234)
Biesiekierz	1895 (979)
Bobolice	445 (787)
Manowo	58 (0)
Mielno	2937 (1023)
Polanów	315 (362)
Sianów	3398 (1983)
Świeszyno	0 (1321)
Ogółem powiat	9048 (6689)

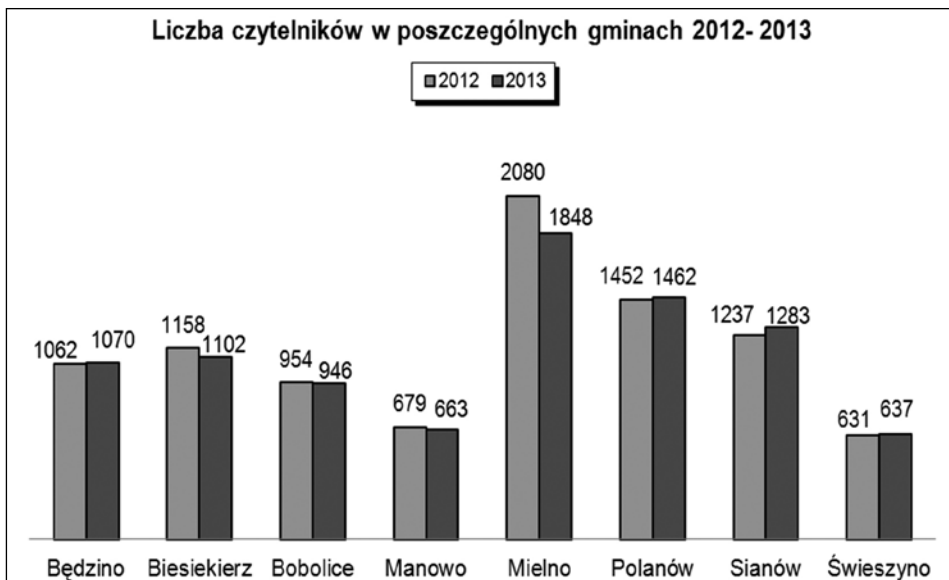
IV. Czytelnicy

Bez czytelników nie można wyobrazić sobie istnienia żadnej biblioteki, dlatego liczba użytkowników jest tak ważnym wskaźnikiem. W 2013 r. biblioteki w powiecie zarejestrowały łącznie **9011** czytelników, o **242** mniej niż w roku 2012. Średni wskaźnik liczby czytelników do ogólnej liczby mieszkańców ukształtował się na poziomie **14 %** i nie zmienia się od 3 lat. Wskaźniki w poszczególnych gminach obrazują wykresy nr 3 i 4:

(wykres nr 3)

(wykres nr 4)

W 2013 r. w powiecie koszalińskim zanotowano niewielki spadek liczby czytelników w stosunku do poprzedniego roku. Mamy nadzieję, że nie jest to tendencja stała, tym bardziej, że biblioteki w Będzinie, Polanowie, Sianowie i Świeszynie zanotowały wzrost liczby czytelników.

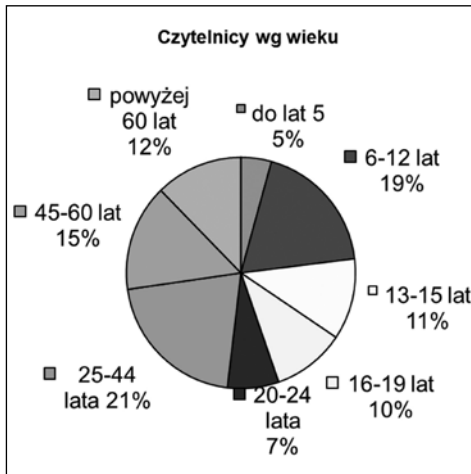
W Mielnie² zanotowano duży spadek liczby czytelników ale i tak gmina jest jednym z liderów w rankingu tego wskaźnika, zarówno w powiecie jak i w województwie.

Z punktu widzenia bibliotek ważna jest nie tylko liczba czytelników ale też ich struktura, szczególnie według danych demograficznych, takich jak wiek lub zajęcie. Te dane mówią wiele o tym, jacy użytkownicy przychodzą, do nich później dostosowujemy księgozbiory i akcje promujące czytelnictwo, książkę i bibliotekę.

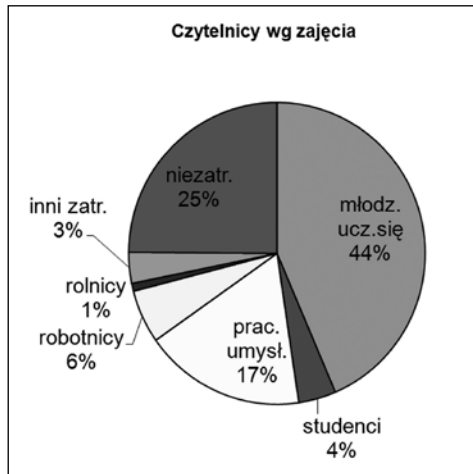
Na wykresie nr 5 widać, że w strukturze wiekowej czytelników bibliotek powiatu koszalińskiego największą grupą czytelniczą jest nadal młodzież do lat 15, czyli przede wszystkim uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów. Z porównania danych wynika, że tendencja spadkowa obserwowana w tej grupie utrzymuje się. Najbardziej niepokoi stosunkowo duży spadek liczby czytelników z młodszych klas szkoły podstawowej(6-12) – o 3%. W innych grupach wiekowych (do 44 roku życia) wyniki nie zmieniły się, co świadczy o stabilizacji. Lekko spadła liczba czytelników w grupie wiekowej : 44-60 lat – o 1 %, za to znacząco wzrosła ich

2 Biblioteka Gminy Mielno obsługuje wielu czytelników sezonowych

(wykres nr 5)

(wykres nr 6)

liczba wśród seniorów powyżej 60 lat - o 3 %. Nowej kategorii wiekowej – dzieci do lat 5 – stale się rozwija, zanotowano w niej lekki wzrost. Biblioteki starają się docierać z książkami do jak najmłodszych użytkowników aby wyrobić nawyk obcowania z lekturą.

Na wykresie nr 6 można prześledzić strukturę czytelników w Koszalińskim ze względu na rodzaj zajęcia. Młodzież ucząca się w szkołach różnego szczebla oraz studenci stanowią **48 %** czytelniczej populacji. Następną w kolejności jest **17%**-owa grupa czytelników - pracowników umysłowych, bez zmian w stosunku do roku 2012. Od kilkunastu lat obserwujemy nową, raczej stabilną, liczną kategorię czytelników - osoby niezatrudnione, często w wieku produkcyjnym, bezrobotne, również emeryci, których liczba stale rośnie. W roku 2013 zaliczono do niej **25 %** czytelników bibliotek gminnych.

V. Udostępnianie zbiorów

W ciągu całego roku biblioteki w powiecie wypożyczyły na zewnątrz ogółem **142474** jednostek inwentarzowych, w tym książek **127177**, czasopism **14884** i **413** audiobooków. Wskaźnik wypożyczeń wyniósł w zaokrągleniu **216** woluminów na 100 mieszkańców, więcej o 3 niż w roku 2012, natomiast 1 czytelnik wypożyczył w ciągu roku średnio **16** woluminów, więcej o 1.

W tabelce nr 5 widzimy, że w stosunku do roku poprzedzającego, w 2013 r. w powiecie zanotowano wzrost ogólnej liczby wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o **2116** jednostki. Sytuacja w poszczególnych gminach jest zróżnicowana, cztery zanotowały spadek liczby wypożyczeń i cztery wzrost. Dzięki bibliotekom w Będzinie, Polanowie, Sianowie i Świeszynie ogólny wynik jest dodatni.

(tabelka nr 5)

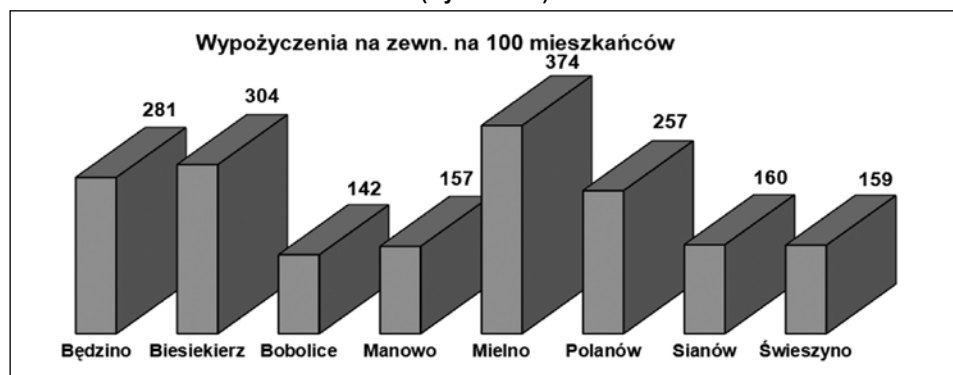
gmina	wyp.2013	wyp.2012	różnica
Będzino	24103	-22999	1104
Biesiekierz	19288	-19412	-124
Bobolice	13671	-14046	-375
Manowo	10788	-10947	-159
Mielno	18717	-20843	-2126
Polanów	23394	-22033	1361
Sianów	21920	-20835	1085
Świeszyno	10593	-9343	1250
Razem	142474	-140358	2116

Wykres nr 7 obrazuje aktywność czytelnictwa mieszkańców. Wynika z niego, że najbardziej aktywną czytelnictwo społecznością mogą poszczycić się gminy: Biesiekierz, Będzino i Polanów. Biblioteka w Mielnie tradycyjnie ma największe wskaźniki ze względu na dużą liczbę czytelników sezonowych.

Wykres nr 8 przedstawia średnią liczbę książek i innych zbiorów przeczytanych przez statystycznego czytelnika. Najwięcej zbiorów wypożyczyli użytkownicy bibliotek w Będzinie, Biesiekierzu, Sianowie i Świeszynie.

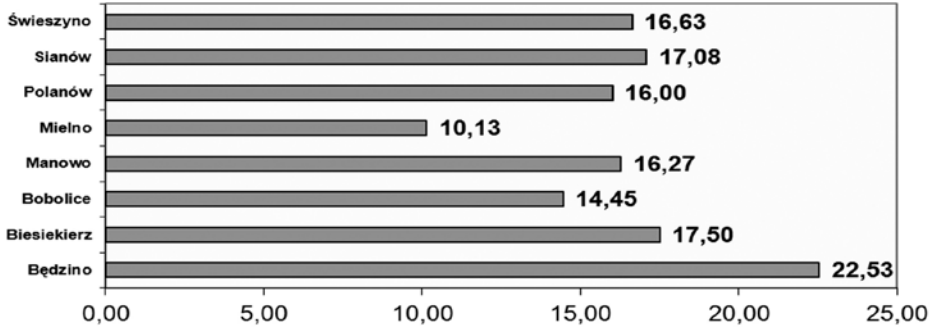
Jak już wcześniej wspomniałam, bardzo ważne dla bibliotek są wyniki statystyczne w podziale strukturalnym, ponieważ dzięki nim można dostosować ofertę zbiorów do gustów czytelnictwa. Temu celowi służy podział wypożyczeń ze względu na rodzaj wypożyczanej literatury. Wykres nr 9 przedstawia wyniki w porównaniu dwóch lat 2012 i 2013. Wśród wypożyczanych książek największą liczbę stanowiła literatura piękna dla dorosłych, w porównaniu z rokiem 2012 jej wypożyczenia zwiększyły

(wykres nr 7)

(wykres nr 8)

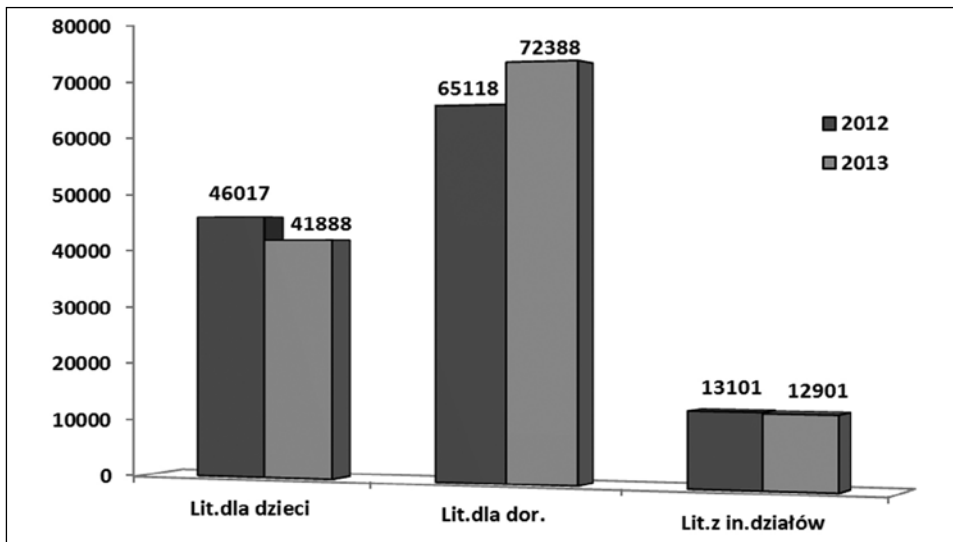
Wypożyczenia na zewn. na 1 czytelnika

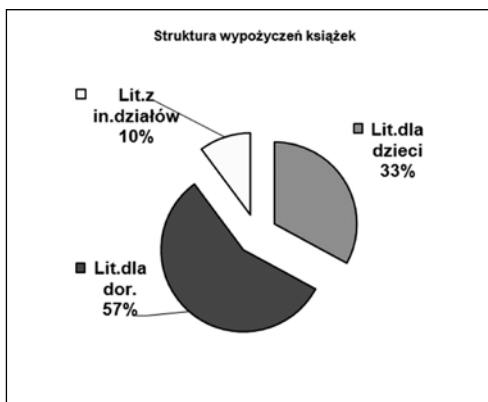
się aż o **7270 wol.** Na drugim miejscu pod względem liczby wypożyczeń, znalazła się literatura dziecięca. W tej kategorii wypożyczenia zmniejszyły się o **4129 wol.** Najmniej wypożyczana jest literatura popularnonaukowa, w tej kategorii zanotowano spadek liczby wypożyczeń o **300.**

Warto ująć liczbę wypożyczeń wraz z jej strukturą procentowo i zestawzić ze strukturą zbiorów (30%, 44%, 26%) i czytelnikami (35%-dzieci i młodzież), co powinno przełożyć się na rodzaj kupionych książek. Procentowy udział rodzaju wypożyczonych książek przedstawia wykres nr 10.

(wykres nr 9)

(wykres nr 10)

Liczy i wykresy potwierdzają, że literatura piękna dla dorosłych jest w tej chwili najchętniej czytany rodzajem zbiorów. To jest optymistyczna wiadomość dla przyszłości bibliotek, oznacza bowiem, że dominuje model czytelnictwa dla przyjemności, a nie wynikający z przymusu (lektury, podręczniki, skrypty).

Poza wypożyczeniami na zewnątrz, równie ważną rolę odgrywa udostępnianie zbiorów na miejscu, w czytelnich bibliotek. W 2013 r. udostępniono w ten sposób **82164** jednostek inwenta-

rzowych, w tym **44713** książek, **37024** egzemplarze czasopism nieoprawnych i **427** egzemplarzy zbiorów specjalnych. W tym miejscu warto zauważyć coraz częstsze wpływy do bibliotek gminnych zbiorów na innych nośnikach niż tradycyjne, tzw. zbiorów specjalnych. Najchętniej są wypożyczane audiobooki, czyli książki do słuchania i ich jest też w bibliotekach coraz więcej.

Biblioteka to nie tylko gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów, ale też szybka, bieżąca informacja. Wszystkie biblioteki w powiecie realizują zadanie udzielania szerokiej informacji, czego dowodem jest liczba udzielonych informacji. W 2013 roku biblioteki w powiecie odwiedziło ogółem **186562** użytkowników, którym udzielono w ciągu roku **126599** różnorodnych informacji, w tym **11011** najbardziej pracochlónnych, informacji bibliograficznych. Można śmiało stwierdzić, że niemal każdemu odwiedzającemu bibliotekę udzielono informacji, czy to na temat zbiorów, funkcjonowania placówki, czy też dotyczących miejscowości, wydarzeń itp.

VI. Działalność oświatowa i popularyzatorska

Współczesne biblioteki rozumieją, że obecne czasy stawiają przed nimi nowe zadania i chętnie je podejmują. Do takich zadań należą oprócz działań typowo bibliotecznych, wszystkie przedsięwzięcia około biblioteczne, mające na celu promocję czytelnictwa, książki i biblioteki. W całym powiecie koszalińskim w roku 2013 odbyły się w bibliotekach łącznie **2772** imprezy. Do najpopularniejszych form pracy z czytelnikami należą lekcje biblioteczne, pogadanki, zajęcia plastyczne, konkursy, zabawy integracyjne, głośne czytanie, spotkania autorskie, wycieczki edukacyjne, okolicznościowe imprezy z okazji Dnia Babci, Dnia Matki, Dnia Dziecka, Święta Pluszowego Misia, Tygodnia Bibliotek, lokalne obchody dni miejscowości, festyny, jasełka, ferie, wakacje w bibliotece, itp. Biblioteki powiatu

chętnie współpracują ze szkołami, przedszkolami, ośrodkami kultury, lokalnymi stowarzyszeniami i innymi. Także w minionym roku angażowały się we wszystkie ważniejsze przedsięwzięcia organizowane i przeprowadzone w środowisku lokalnym, a często były ich głównymi organizatorami.

VII. Komputeryzacja

W dzisiejszych czasach nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważne jest zapewnienie dostępu do komputerów i Internetu do najszerzych grup społeczeństwa. Biblioteki są często jedynymi placówkami publicznymi, które ten dostęp wszystkim zapewniają. Według stanu na **31 grudnia 2013 r.** w bibliotekach powiatu użytkowano **187** komputerów, w tym **182** podłączone do Internetu tego, z dostępem do Internetu dla czytelników **132**. Gdy podzielimy to przez liczbę placówek, okaże się, że prawie **7** komputerów statystycznie przypada na każdą bibliotekę publiczną w powiecie. W poszczególnych gminach sytuacja jest jednak zróżnicowana, od **3,5** w Bobolicach do **11-13** komputerów w gminach Biesiekierz i Polanów. Trzeba podkreślić, że obecnie skomputeryzowane są wszystkie biblioteki publiczne w powiecie, zarówno biblioteki główne jak i filie biblioteczne. Internet w bibliotece dostępny jest dla czytelników w **27** miejscowościach. Wszystkie biblioteki prezentują swą działalność na stronach internetowych. Niektóre na własnych stronach inne na stronach ośrodków kultury albo gminnych. Coraz powszechniejsze stają się konta bibliotek na Facebooku. Mają je biblioteki w Biesiekierzu, Bobolicach, Mielnie, Polanowie, Sianowie i Świeżynie. Cztery biblioteki gminne w całości (biblioteki główne wraz z filiami) mają wpisane 100% zbiorów do systemu komputerowego, to biblioteki w Biesiekierzu, Mielnie, Polanowie i Sianowie. Ponadto filie: w Dargini (gmina Bobolice), Manowie i Rosnowie (gmina Manowo) też mają w 100% skomputeryzowane zbiory. Średnio w całym powiecie 82% zbiorów bibliotecznych jest wpisanych do systemów komputerowych!

Pod względem osiągnięć w komputeryzacji żaden powiat w województwie nie może się równać z naszym a i w kraju jest takich niewiele.

VIII. Budżet bibliotek

Sytuacja finansowa w bibliotekach powiatu koszański jest bardzo zróżnicowana. W 2013 roku budżet bibliotek w powiecie ogółem (z dotacją MKiDN) wyniósł **5.710.270 zł**, na zakup książek biblioteki wydały **245.423 zł** Średnia płaca pracowników bibliotek gminnych wyniosła w 2013 roku **2560 zł** brutto. Rozpiętość wielkości budżetów poszczególnych gmin jest bardzo duża, średniej płacy również. Budżety poszczególnych bibliotek wahają się od 180 tys. do 540 tys., a średnie płace od 1270 do 3200 brutto w zależności od liczby etatów przeliczeniowych.

IX. Działalność Koszalińskiej Biblioteki Publicznej na rzecz bibliotek w powiecie

Koszalińska Biblioteka Publiczna realizuje zadania biblioteki powiatowej powierzone przez Starostwo Powiatowe. W 2013 r. przekazało na pełnienie zadań powiatowych kwotę **60 tys. zł** W ramach tej działalności zrealizowano 5 szkoleń:

- konferencja Analiza czytelnictwa w bibliotekach publicznych powiatu za r. 2012
- warsztaty „Coś z niczego czyli gałgankowy recykling”
- wykład . I.Dalati „Kreowanie wizerunku biblioteki w jej otoczeniu podmiotowym”
- szkolenie „Praca z dziećmi z elementami biblioterapii i pedagogiki zabawy”
- szkolenie „Marketing i promocja w bibliotekach”
- Poza tym 11 imprez kulturalno-oświatowych o zasięgu powiatowym:
- powiatowy konkurs plastyczno-fotograficzny „Wszystkie koty są nasze”
- powiatowa Żywa Biblioteka
- finał powiatowego konkursu plastycznego „Ilustrujemy Bajki Pana Perrault”
- X dziecięca sesja naukowa „Bajki Pana Perrault”
- Noc w Bibliotece
- powiatowy przegląd recytatorski dla przedszkolaków „Ewusie”(wierszyki Ewy Szelburg-Zarembiny)
- powiatowy konkurs literacki „Koszalińska Niezapominajka”
- Powiatowe Święto Czytelnika Dziecięcego
- regionalny konkurs recytatorski „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne”
- powiatowy konkurs plastyczno-fotograficzny „Ja i mój pies”
- powiatowy konkurs „Mistrzowie Pięknego Czytania”

I 16 spotkań autorskich z pisarzami książek dla dzieci i młodzieży:

- z Marcinem Pałaszem – w każdej bibliotece gminnej w powiecie koszalińskim
- z Melanią Kapelusz - w każdej bibliotece gminnej w powiecie koszalińskim

W ramach opieki merytorycznej nad bibliotekami samorządowymi :

- Przeprowadzono coroczne wizytacje we wszystkich bibliotekach powiatu w czasie których udzielano pomocy merytorycznej w zakresie dokumentacji bibliotecznej, statystyki, funkcjonowania systemu komputerowego i in. Sporządzono notatki z wyjazdów.
- Udzielono pomocy metodycznej przy organizacji imprez w bibliotekach (organizacja spotkań autorskich) i rozliczeniu skontrum księgozbioru.
- Udzielano bieżącej informacji bibliotekom w powiecie o nowościach dotyczących bibliotekarstwa i prawa bibliotecznego.
- Sukcesywnie zamieszczano informacje o imprezach i szkoleniach na stronie internetowej KBP a także w środkach masowego przekazu, Kronice Bibliotekarza Zachodniopomorskiego, stronie Starostwa Powiatowego.
- Wzięto udział w jubileuszu Filii w Rosnowie BPG Manowo, otwarciu po remoncie Filii w Sarbinowie BPG Mielno i Multimedialnego Centrum i BPG Świeszyno.

-
- Zebrano, weryfikowano i opracowano dane statystyczne dla GUS z bibliotek powiatu za rok 2013, oraz na tej podstawie opracowano analizę działalności bibliotek w powiecie.
 - Przygotowano, wydrukowano i wystawiono w bibliotekach gminnych powiatu ekspozycje okolicznościowe z okazji Roku Powstania Styczniowego

Jednym z najważniejszych zadań biblioteki powiatowej realizowanych na rzecz podległego regionu jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie dokumentów dotyczących miejscowości i wydarzeń odbywających się na tym terenie. Dzięki zgromadzonym zbiorom Koszalińska Biblioteka Publiczna udziela najpełniejszej informacji o regionie. Czytelnia Regionalna KBP dysponuje największym zbiorem dokumentów życia społecznego naszego powiatu. Przez cały rok na bieżąco są sporządzane opisy bibliograficzne dokumentów dot. poszczególnych gmin – dostępne w bazie **Regionalia**, na stronie internetowej KBP.

Z księgozbioru Koszalińskiej Biblioteki Publicznej chętnie korzystają mieszkańcy całego powiatu. Szczególnie ze zbiorów zgromadzonych w budynku głównym ale także filiach KBP. W samej tylko bazie wypożyczalni budynku głównego zarejestrowanych jest ponad **9 tys.** mieszkańców okolicznych gmin.

X. Podsumowanie

Rok 2013 kolejnym dobrym rokiem dla bibliotekarstwa koszalińskiego. Zanotowano postęp w wielu dziedzinach życia bibliotecznego.

1. Wyniki statystyczne bibliotek gminnych i miejsko-gminnych na ogół były lepsze niż w poprzednim roku.
2. Dynamicznie rozwijała się infrastruktura biblioteczna. Wyremontowano i zmodernizowano pomieszczenia Biblioteki Publicznej Gminy Świeszyno i Filii w Sarbinowie Biblioteki Publicznej Gminy Mielno.
3. W pełni skomputeryzowane biblioteki gminne oprócz założonych stron internetowych wzbogaciły się o profile na Facebooku.
4. Poszerzono ofertę usług bibliotecznych o spotkania z seniorami, czaty on-line z interesującymi ludźmi (Spotkania z pasjami), kursy komputerowe dla starszych, udział w Małych Festiwalach Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja.
5. Doskonale wyniki bibliotek publicznych powiatu koszalińskiego doceniono na arenie ogólnopolskiej. W corocznym rankingu dziennika Rzeczpospolita Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz została sklasyfikowana na 9. miejscu wśród wszystkich rodzajów bibliotek, 3. wśród bibliotek gmin wiejskich w kraju, na 1. wśród bibliotek zachodniopomorskich. Świetne 35. miejsce uzyskała Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Polanów. Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie została wymieniona na 155 miejscu.
6. Placówki biblioteczne powiatu koszalińskiego były promowane w ogólnopolskim piśmie fachowym Poradnik Bibliotekarza w dziale „Nowe obiekty biblioteczne”.

7. Według standardów bibliotek gminnych województwa zachodniopomorskiego przygotowanych przez Książnicę Pomorską w Szczecinie do zrównoważonego rozwoju bibliotek powinny być spełnione następujące warunki :

- Biblioteka jest samodzielną instytucją kultury.
- Biblioteka dysponuje odpowiednią bazą lokalową i środkami materialnymi do prowadzenia działalności.
- Biblioteka zatrudnia pracowników odpowiednio przygotowanych do wykonywanych zadań.
- Biblioteka gromadzi materiały biblioteczne uwzględniając rozpoznane potrzeby środowiska.
- Biblioteka pełni funkcję informacyjną.
- Zbiory biblioteczne dostępne są dla wszystkich czytelników.
- Biblioteka prowadzi działalność kulturalno-oświatową.
- Biblioteka aktywnie funkcjonuje w powiatowej sieci bibliotecznej.
- Przedstawione wyżej dane są dowodem na to, że biblioteki gminne powiatu koszalińskiego w większości spełniają standardy założone przez Książnicę Pomorską a działalność prowadzą na najwyższym poziomie. Mamy nadzieję, że wspierane przez samorządy będą mogły się stale rozwijać.

Bibliotekarki powiatu koszalińskiego przed Biblioteką w Biesiekierzu

Dariusz Florek

Dyrektor Białogardzkiej Biblioteki Publicznej im. Karola Estreichera

JAK SOWA ZALECIAŁA DO BIBLIOTEKI. WDRAŻANIE SYSTEMU BIBLIOTECZNEGO FIRMY SOKRATES W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM (CZ. I)

Potrzeba zmiany systemu obsługi bibliotecznej czytelników w bibliotece białogardzkiej wynikała z braku możliwości dostosowania używanego w tamtym czasie systemu Mak opartego na środowisku DOS-owym do zidentyfikowanych potrzeb biblioteki. Pierwszy rekord w systemie Mak wprowadzono w bibliotecę 8 czerwca 2000 roku. Od 7 sierpnia 2002 roku funkcjonowała wersja 4.2, a od 13 marca 2006 roku zainstalowano wersję 4.3. System Mak wdrożony był na 3 komputerach w bibliotece: na stanowisku opracowania zbiorów, w czytelnicy i w wypożyczalni dla dorosłych. Pozostałe działy, filie i inne biblioteki działające w powiecie nie dysponowały żadnym systemem bibliotecznym. Do momentu wdrożenia systemu SOWA 2 księgozbiór biblioteki liczył 78.051 pozycji, z czego opracowanych w Mak-u było ok. 67 % zasobów. Słabe tempo wprowadzania danych wynikające z charakteru pracy w Mak-u, powodowało brak możliwości obsługi czytelnika do czasu zakończenia procesu elektronicznego katalogowania retrospektywnego księgozbioru. Ponadto mając na uwadze doświadczenia ościennych bibliotek, w tym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, związanej z obsługą czytelnika w Mak-u, jej problemy w prowadzeniu filii i obsługi czytelnika, oczekiwaliśmy z dużą nadzieją na pojawienie się nowej wersji Mak. Według wstępnych założeń nowy system miał rozwiązać problemy wielu bibliotek, takie jak: praca w sieci bibliotecznej, komunikowanie się z księgozbiorami innych bibliotek, katalogów, identyfikacja wspólnego czytelnika w różnych placówkach, wymianę danych przez sieć. Nadzieje na możliwą zmianę tego stanu zostały rozwiane podczas konferencji organizowanej w dniach 25-28 listopada 2008 roku w Bibliotece Narodowej. Padło wówczas stwierdzenie o zaniechaniu prac nad nowym systemem Mak 5.0, ponieważ przygotowany miał być w najbliższej przyszłości nowy system Mak +. Miał on w założeniu upowszechnić informatyzację wszystkich bibliotek publicznych, które do tego czasu nie stosowały nowoczesnych technik zarządzania zbiorami oraz obsługi czytelników. Jednocześnie w czasie konferencji zostało zaprezentowanych wiele rozwiązań systemowych dla bibliotek publicznych

już istniejących i działających w wielu instytucjach. Wśród prezentowanych systemów producenci i użytkownicy omawiali zasady funkcjonowania programów takich jak: MAK, Aleph, SOWA, Patron, Prolib, Koha.

Podstawową barierą we wdrożeniu odpowiedniego systemu były jak zwykle finanse. Zanim biblioteka przystąpiła do organizowania środków pieniężnych na zakup odpowiedniego oprogramowania bibliotekarze zdecydowali, żeby bliżej zapoznać się z możliwościami różnych programów i ich zastosowaniem w praktyce na przykładzie kilku bibliotek publicznych, które takie oprogramowanie wykorzystywały u siebie.

W styczniu 2009 roku biblioteka zorganizowała pierwsze spotkanie informacyjne dotyczące możliwości obsługi czytelniczej systemu Patron. Na nasze zaproszenie przedstawiciele firmy Mol z Gdyni zaprezentowali ówczesny poziom zaawansowania systemu Patron, jego możliwości techniczne w zakresie gromadzenia zbiorów, opracowywania, korzystania przez bibliotekarzy z katalogów elektronicznych oraz obsługi czytelników. W prezentacji wzięli udział pracownicy bibliotek powiatu białogardzkiego: bibliotekarze z Białogardzkiej Biblioteki Publicznej, Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Karlinie i Biblioteki Publicznej Gminy Tychowo. Mieli szereg pytań o szczegóły techniczne dotyczące funkcjonalności poszczególnych elementów oprogramowania i ich wykorzystania w realnej obsłudze czytelników. Przedstawiciele firmy pochwalili się, że prezentowany system jest rozwojową, drugą wersją, będącą na etapie wdrożeniowym, która stosowana jest przez około 40 bibliotek.

Wynikiem tej prezentacji były wizyty, które przeprowadzałem wspólnie z bibliotekarzem odpowiedzialnym za gromadzenie i opracowanie zbiorów. Pierwszą odwiedziliśmy białogardzką filię Biblioteki Pedagogicznej w Koszalinie oraz jej jednostkę macierzystą – Centrum Edukacji Nauczycieli, gdzie dowiedzieliśmy się o procesie wdrażania systemu Patron w bibliotekach, które wcześniej używały systemu Sowa I. Bibliotekarze pracujący w filii Biblioteki Pedagogicznej wyrażali pozytywne opinie na temat wykorzystania dotychczasowego systemu w swej pracy, natomiast przedstawiciele CEN-u podawali argumenty przemawiające za zmianą systemu na inny. Przekonywały ich w szczególności warunki współpracy, jakie oferowała firma Mol. CEN swą decyzję o odstąpieniu od korzystania z Sowy I motywował brakiem akceptacji dla zasady firmy Sokrates, która zasugerowała wykupienie licencji na korzystanie z nowego produktu jaki wypuściła na rynek, a mianowicie Sowa II. Według CEN-u firma Mol zaferowała lepsze warunki wliczając w cenę zakupu aktualizację swego systemu do wyższych wersji w czasie późniejszym.

Słupską Bibliotekę Publiczną odwiedziliśmy w dniu 2 lutego 2009 roku. Słupscy bibliotekarze chętnie opowiadali o możliwościach i wykorzystaniu przez nich systemu do codziennej pracy. System Patron działał w Słupsku od ponad roku, w zasadzie nie wyszedł znacząco poza wykorzystanie go do gromadzenia i opracowywania zbiorów. W tym zakresie zbierał pochlebne opinie. Niestety bibliotekarze mieli również

Bibliotekarze powiatu białogardzkiego w czasie prezentacji.

wiele uwag co do działania tego systemu w ich bibliotece, jak i kontaktów z firmą Mol w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w czasie pracy z systemem. Wyrażali też wątpliwości co do szybkiego wdrożenia II wersji systemu, która według przedstawicieli firmy Mol miała rozwiązać wiele ze zgłaszanych przez nich problemów.

W dniu 3 lutego 2009 roku w bibliotece odbyła się prezentacja firmy Sokrates Software z Poznania, w której ponownie wzięli udział wszyscy bibliotekarze z bibliotek publicznych działających na terenie powiatu. Prezentacja multimedialna z wykorzystaniem przykładowego działania poszczególnych modułów programu dała bibliotekarzom szerszy obraz na temat możliwości wykorzystania programu Sowa II w ich pracy. Szczególnie bibliotekarze biblioteki białogardzkiej mieli dużo pytań związanych z praktycznym zastosowaniem systemu w czasie pracy nad książką i obsługą czytelnika. Właściciel firmy Sokrates, Leszek Masadyński skrupulatnie tłumaczył i pokazywał na przykładach, jak pracuje w codziennej pracy system Sowa II. Ponadto po zakończeniu prezentacji i dyskusji bibliotekarze otrzymali materiały dotyczące programu, w tym wersje demo, dzięki czemu mogli również poćwiczyć działanie systemu w wolnej chwili na własnych przykładach.

W czasie tych prezentacji po wielu rozmowach bibliotekarze doszli do wspólnego stanowiska, że należy wdrożyć system, który swymi możliwościami spełni kilka założeń. System musi być łatwy w obsłudze, przyjazny dla bibliotekarza, spełniać funkcję pracy w sieci wszystkich bibliotek powiatu (wszystkie bazy katalogowe bibliotek muszą być dostępne w Internecie w katalogu rozproszonym dla czytelników z całego powiatu, system powinien obsługiwać dowolnego czytelnika z powiatu w każdej bibliotece bez zbędnej biurokratyzacji – wspólna karta czytelnika, różne bazy).

W następstwie tej prezentacji ponownie wybraliśmy się z odwiedzinami do bibliotek stosujących w tym wypadku system Sowa II. W dniu 3 marca odwiedziliśmy Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Pile. Wybraliśmy ją z dwóch powodów. Po pierwsze dlatego, że była jedną z pierwszych bibliotek w Polsce stosujących w swojej pracy ten system, po drugie pracowała wcześniej w systemie Sowa I, a następnie przeszła na nowszą wersję Sowa II. Biblioteka w Pile miała więc długo- i trwale doświadczenie w stosowaniu tego systemu oraz w kontaktach z producentem w zakresie rozwiązywania swoich problemów wynikających z jego korzystania. Przekonywały nas wyjaśnienia bibliotekarzy związane z nurtującymi nas pytaniami i wątpliwościami. Dyrekcja wyczerpująco informowała nas o zasadach i warunkach współpracy z firmą Sokrates, szczególnie jeśli chodzi o jej pomoc przy wdrażaniu nowszej wersji systemu.

Drugą wizytę zaplanowaliśmy w Dębnie. W Miejskiej Bibliotece Publicznej zapoznaliśmy się z problemami dotyczącymi wdrożenia systemu Sowa II w bibliotece, która do niedawna posługiwała się wyłącznie systemem MAK. Biblioteka w Dębnie napotykała w swej pracy z Mak-iem podobne problemy do tych, z którymi i my się borykaliśmy. Biblioteka była ciągle na etapie wdrażania Sowy. Byliśmy ciekawi, jakiego typu problemy i trudności mogły nas spotkać, jak się do nich przygotować lub czego unikać, aby sprawniej uruchomić system w naszej bibliotece, gdybyśmy się na niego zdecydowali. Biblioteka w Dębnie nie mogła nam pokazać systemu obsługi czytelnika, czy też pracy systemu w sieci bibliotek, ponieważ wdrożyła Sowę tylko w bibliotece głównej, jednak wynieśliśmy z tej wizyty wiele ciekawych doświadczeń.

Po tych wyjazdach przeprowadziłem konsultacje z bibliotekarzami mojej biblioteki oraz bibliotek ościennych, przedstawiłem im wnioski z wizyt w bibliotekach stosujących Patrona i Sowę. Na tej podstawie podjęliśmy decyzję o wdrożeniu systemu SOWA2 MARC 21 firmy Sokrates. Wyjątkowe w tej decyzji było to, że postanowiliśmy wdrożyć tę wersję Sowy, która umożliwiła jednocześnie stworzenie informatycznego systemu bibliotecznego obsługującego biblioteki na dwóch poziomach:

- lokalnym, każda biblioteka dysponuje swoją niezależną bazą katalogową i czytelniczą, działającą w formacie MARC 21, z zaimplementowanym formatem wymiennym zgodnym z normą ISO 2709, protokołem Z39.50, wyposażonym w moduł OPAC z możliwością rezerwowania i zamawiania zbiorów przez Internet, czytelnicy dysponujący kartami czytelnicznymi z kodami kreskowymi oraz książki oznaczone tymi kodami do identyfikacji systemowej;

- powiatowym, katalog każdej biblioteki mógł być przeglądany w jednej wyszukiwarce w katalogu rozproszonym (bez możliwości zamawiania lub rezerwacji), zastosowanie identyfikacji czytelnika biblioteki gminnej w dowolnej, innej bibliotece działającej na terenie powiatu (jedna karta czytelnika do korzystania z różnych bibliotek na terenie powiatu, czytelnicy zapisani w różnych bazach bibliotek dla celów statystycznych), możliwość korzystania przez bibliotekarzy z różnych katalogów

Leszek Masadyński, właściciel firmy Sokrates podczas prezent

w celu polecenia książki w bibliotece, która ją aktualnie posiada, możliwość współpracy w systemie pomiędzy bibliotekami w zakresie katalogowania bez konieczności przemieszczania się pomiędzy bibliotekami (pomoc zdalna – ważna cecha do współpracy powiatowej pomiędzy bibliotekami i oszczędność kosztów).

W okresie od marca do maja 2009 roku prowadzone były negocjacje z zarządem powiatu białogardzkiego na temat sfinansowania zakupu pakietu wdrożeniowego SOWA 2 MARC 21 dla systemu powiatowego bibliotek publicznych powiatu białogardzkiego. Nowatorskie i kompleksowe podejście ze strony biblioteki do rozwiązania problemów nękających biblioteki publiczne w kwestii informatyzacji prac bibliotecznych zostało przedstawione zarządowi powiatu białogardzkiego. Przychylność zarządu powiatu dla tej inicjatywy i fakt, że dzięki takiemu podejściu rozwiązany zostanie jednorazowo problem bibliotek w całym powiecie oraz oddziaływanie promocyjne dla działań powiatu i biblioteki nie tylko w skali powiatu, przekonał zarząd do wsparcia finansowego proponowanego przez bibliotekę rozwiązania. Przekonanie zarządu powiatu wsparte zostało jednocześnie zobowiązaniem, jakie poczynili organizatorzy bibliotek gminnych do pokrycia pozostałych kosztów związanych z uruchomieniem projektu jak i późniejszym jego utrzymaniem. Uzgodniono sfinansowanie ze środków powiatu białogardzkiego I etapu wdrażania systemu SOWA 2 we wszystkich bibliotekach publicznych (miejskich i gminnych) powiatu białogardzkiego w jednym czasie. Dzięki temu wszystkie biblioteki przystąpiły do wprowadzania i opracowywania zbiorów bibliotecznych. Do sfinalizowania tego wdrożenia niezbędne było

oszacowanie wymagań poszczególnych bibliotek względem ilości licencji, dzięki którym można było w pełni wykorzystać możliwości bibliotek. Biblioteki ustaliły, że biblioteka w Białogardzie musi dysponować dwiema bazami: katalogowania zbiorów i bibliograficzną; dziesięcioma licencjami dla bibliotekarzy, biblioteki w gminach; Białogard – jedną bazą katalogowania i pięcioma licencjami, Tychowo – jedną bazą katalogowania i dwiema licencjami, Karlino podobnie jak Tychowo. Ustalenie kosztów wdrożenia I etapu uzależnione było od wersji wdrożenia, ponieważ firma Sokrates stosuje indywidualne podejście do wdrożeń w bibliotekach, z którymi współpracuje. Dlatego przez kilka tygodni przed wdrożeniem trwały ustalenia z bibliotekami na terenie powiatu co do optymalnego z ich punktu widzenia wdrożenia systemu. Pod rozważę brano możliwości finansowe dalszego utrzymania systemu jak i możliwości techniczne poszczególnych bibliotek. Firma Sokrates tymczasem przedstawiała poszczególne możliwości konfiguracyjne systemu jak i rozwiązania finansowe. Ostatecznie większość bibliotek wybrała wdrożenie systemu w wersji hostingowej. To oznacza mniej więcej tyle, że bazy bibliotek utrzymywane są na serwerach zdalnych Sokratesa, aktualizacje systemu, archiwizacja i pomoc techniczna są robione na bieżąco w ramach abonamentu miesięcznego, który jest opłacany miesięcznie w zależności od ilości baz i liczby licencji. Z jednej strony pozwoliło to na zmniejszenia kosztów jednorazowego zakupu i wdrożenia systemu, który sfinansował powiat białogardzki, z drugiej rozwiązanie to pozwoliło obniżyć miesięczny abonament. Ponadto biblioteki nie muszą ciągle opłacać zmian aktualizacyjnych w systemie. Jak wspominałem, firma Sokrates podchodzi indywidualnie do każdego wdrożenia na terenie Polski, więc ujawnianie kosztu wdrożenia, pomijając kwestie tajemnicy handlowej, nie dadzą pełnej informacji na temat kosztów wdrożenia w innych bibliotekach. Informacji na ten temat firma udziela na życzenie indywidualne biblioteki, choć spotkałem się też z materiałami promocyjnymi, które firma Sokrates udostępniała publicznie zainteresowanym, w których wyceniła instalację w ramach usługi hostingowej dla bibliotek z jedną, dwiema lub trzema licencjami. Dlatego po dalsze informacje odsyłam do strony firmy Sokrates.

Aleksander Trembowiecki

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

STRONA INTERNETOWA KOSZALIŃSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

1. Czerwiec 1998 – pierwsza odsłona serwisu

Potrzeba zaistnienia w zasobach dopiero raczkującego w Polsce Internetu została dostrzeżona w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej¹ dość wcześnie, bo już w 1997 roku. Były to zamierchłe czasy, kiedy ze światową pajęczyną można się było połączyć z domu głównie za pomocą modemu i numeru dostępowego 0202122. Szczególnie dobrze ten numer pamiętają osoby, którym przyszło wtedy płacić rachunki za każdy impuls takiego połączenia. W 1997 roku nie działała jeszcze wyszukiwarka Google, format MP3 był pieśnią przyszłości, a nieliczne funkcjonujące już serwisy WWW były bardzo ubogie (a wręcz z dzisiejszego punktu widzenia – prymitywne) pod względem wizualnym i funkcjonalnym. Nic dziwnego, przecież prawie wszystkie były tworzone ręcznie w prostych edytorach programistycznych przez zapaleńców, bo zaawansowane edytory HTML też pojawiły się dopiero w późniejszych latach.

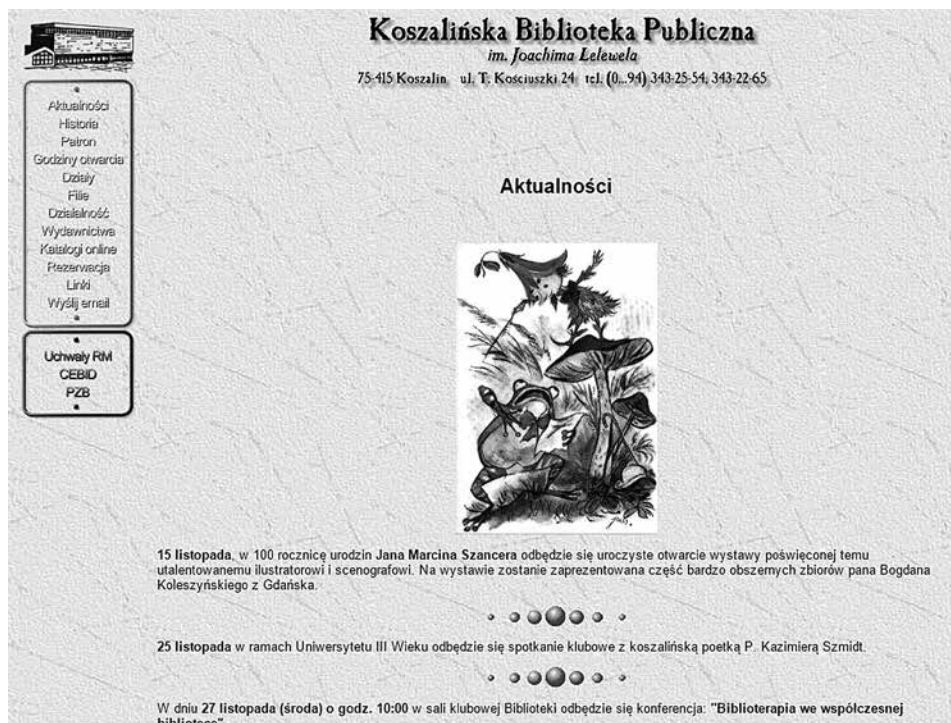
W taki też sposób powstała pierwsza wersja serwisu Koszalińskiej Biblioteki Publicznej – całkowicie w notatniku systemu Windows 95 (rys. 1).

Strona siłą rzeczy była minimalistyczna od strony graficznej i opierała się na popularnych wtedy ramkach². Całość napisano w języku HTML³, bez jakiegokol-

1 Dla porządku należy nadmienić, że KBP nosiła jeszcze wtedy dumne miano Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

2 System ramek bardzo ułatwiał „ręczne” tworzenie serwisów. Funkcjonował w ten sposób, że istniał pewien szkielet nadrzędny, który wywoływał np. ramkę ze stroną z menu, ramkę ze stroną z nagłówkiem i ramkę z treścią. Dzięki takiemu rozwiązaniu nie było potrzeby umieszczania kodu nagłówka i menu na każdej stronie z treścią oraz – co za tym idzie – modyfikacja menu lub nagłówka nie wymagała każdorazowego poprawienia wszystkich stron wchodzących w skład serwisu.

3 HTML jest językiem opisu strony, składającym się z rozmaitych znaczników definiujących jej wygląd i strukturę. Po wyświetleniu w przeglądarce kodu źródłowego dowolnej strony internetowej widać, jak ta strona wygląda od „zaplecza”, czyli można podziwiać jej kod wygenerowany w języku HTML.

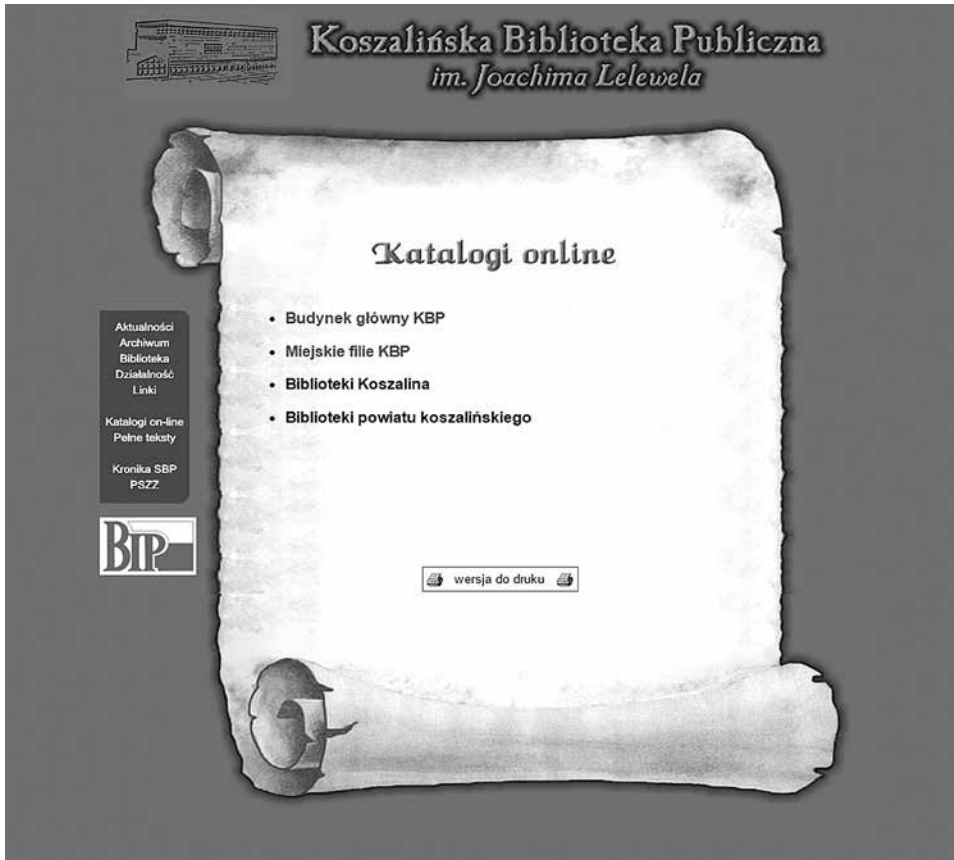
Rys. 1. Strona KBP A.D. 1998.

wiek udziału arkuszy stylów⁴ (które w 1997 roku wciąż były nowością i przeglądarki nie obsługiwały ich prawidłowo). Zawartość serwisu – podobnie jak jego wygląd – również była minimalistyczna. Na szczęście fundamentalna część bibliotecznych serwisów WWW, czyli OPAC, już wtedy była obecna i odpowiadał za nią program MAKWWW.

Spośród wielu wad serwisu na pierwszy plan wysuwało się jego niewygodne redagowanie, które wymagało znajomości języka HTML. Siłą rzeczy całość aktualizacji serwisu spoczęła na barkach pracownika, który wtedy jako jedyny znał ten język.

Na marginesie należy nadmienić, że już w tej odsłonie serwis KBP wyprzedził swoje czasy i zaoferował udostępnienie on-line dokumentów elektronicznych za pośrednictwem bazy danych, a nie – jak to się wtedy nagminnie robiło – za pomocą

4 Kaskadowe arkusze stylów, oznaczane skrótem CSS (z ang. Cascading Style Sheets), to język, który początkowo miał za zadanie rozwinąć możliwości HTML-a w kwestii prezentacji wyglądu strony. Pozwalał na definiowanie wielkości czcionki, jej pogrubienie, podkreślenie, a nawet stylizowanie całych akapitów. Z czasem rozwinął się na tyle, że całkowicie przejął funkcję prezentacji serwisu oraz pozycjonowania elementów na stronie. Obecnie jego kompleksowość wymaga od każdego szanującego się webmastera (czyli osoby zajmującej się projektowaniem serwisów WWW) sporej wiedzy programistycznej.

Rys. 2. Strona w formie zwoju.

ręcznie tworzonych odnośników. Było to możliwe dzięki niecodziennemu (i nie do końca zgodnemu z przeznaczeniem) wykorzystaniu mechanizmu służącego do tworzenia odsyłaczy, w który wyposażono program MAKWWW.

2. Maj 2002 – najbardziej kontrowersyjna wersja serwisu

Już w 2001 roku stało się oczywiste, że strona KBP wymaga radykalnego odświeżenia – przede wszystkim od strony wizualnej. Ponieważ jednak jej objętość rozrosła się na tyle, że dalsza praca wyłącznie w notatniku nie wchodziła w rachubę, specjalnie do tego celu zakupiono oprogramowanie Adobe GoLive. Dzięki temu, że program traktował serwis jako pewną strukturę złożoną z pojedynczych stron połączonych systemem nawigacji, nanoszenie wszelkich zmian stało się o wiele prostsze i intuicyjne. Jednocześnie GoLive pozwolił na stworzenie we w miarę prosty sposób nietuzinkowego wyglądu całego serwisu (rys. 2).

To właśnie stylizacja strony na rozwinięty zwój podzieliła użytkowników (i pracowników) na zwolenników i zapalonych przeciwników. Niestety, pod efektowną karoserią wciąż krył się wysłużony mechanizm statycznego HTML-a – tym razem generujący zawartość serwisu na bazie tabel (co było wtedy powszechną praktyką, ponieważ tabela pozwalała na zapanowanie nad precyzyjnym ułożeniem elementów na stronie). W związku z tym wciąż trzeba było aktualizować stronę po staremu, z tą różnicą, że teraz wspomniany pracownik zamiast pracować w notatniku systemowym, robił to w programie GoLive.

Na dłuższą metę takie jednoosobowe redagowanie w dużej instytucji, gdzie sporo się dzieje, jest kompletnie niepraktyczne. Powstała idea, żeby umożliwić pewnej grupie pracowników samodzielne dodawanie nowych treści do serwisu. Oczywiście kurs z podstaw HTML i CSS dla potencjalnych redaktorów nie wchodził w grę, więc należało wypracować nowy sposób funkcjonowania i prowadzenia serwisu, ponieważ aktualny – „związany” z bardzo drogim oprogramowaniem, które było zainstalowane tylko na jednym stanowisku – automatycznie stracił rację bytu.

3. Czerwiec 2007 – całkowita zmiana podejścia

Każda kolejna wersja serwisu KBP wiązała się z pewnym postępowaniem technologicznym i funkcjonalnym, ale w przypadku wersji z 2007 roku przełom ten był najbardziej doniosły. Całkowicie zrezygnowano ze statycznego HTML-a na rzecz systemu Joomla! – będącego bardzo popularnym CMS-em⁵. Specyfika CMS-a sprawia, że treści nie wprowadza się bezpośrednio do struktury strony, lecz do bazy danych. Dzięki temu stronę może redagować nawet ktoś, kto nie ma żadnego pojęcia o językach HTML i CSS – po prostu wpisuje artykuły on-line w formularzu zaopatrzonym w okienko posiadające paski narzędziowe z przyciskami znanymi z edytorów tekstu, a serwis sam już dba o to, żeby odpowiednio te artykuły wyświetlić.

Minusem takiego rozwiązania jest przede wszystkim konieczność znajomości języka programowania PHP oraz obsługi bazy danych MySQL przez osoby, które projektują serwis. Zazwyczaj od momentu rozpoczęcia prac projektowych do chwili gotowości na przyjęcie pierwszych treści mijają całe miesiące. Kolejnym minusem jest fakt, że Joomla! jest bardzo popularną platformą, w związku z czym jest potencjalnie narażona na wiele różnego rodzaju ataków hackerskich.

Poza wspomnianymi minusami Joomla! posiada same zalety – umożliwia kształtowanie funkcjonalności na podobieństwo układania domku z klocków, ponieważ podstawową platformę można wyposażać w rozmaite rozszerzenia. Poza tym Joomla! jest bezpłatna (w przeciwieństwie do wielu rozbudowanych rozszerzeń, które można do niej dokupić), prosta w obsłudze i – przy odrobinie wiedzy specja-

5 CMS – system zarządzania treścią (z ang. Content Management System), czyli platforma umożliwiająca redagowanie on-line serwisu przez wielu użytkowników, której szalenie istotną cechą jest oddzielenie zawartości treściowej od prezentacji wizualnej serwisu.

listycznej – stosunkowo łatwo ją zabezpieczyć przed najpopularniejszymi atakami. Dzięki systemowi szablonów można wyglądem serwisu diametralnie zmienić dosłownie jednym kliknięciem myszki.

To właśnie z szablonami (czyli stroną wizualną serwisu) są największe problemy. Te najbardziej dopracowane kosztują kilkaset złotych, a pisane na zamówienie – nawet kilka tysięcy złotych. Przygotowanie porządnego szablonu, który nie będzie wchodził w konflikt z różnymi rozszerzeniami i będzie się prawidłowo wyświetlał na rozmaitych urządzeniach i przeglądarkach internetowych to prawdziwa sztuka.

W pierwszej odsłonie serwisu KBP pracującego na bazie Joomla!, został wykorzystany bezpłatny, ogólnodostępny szablon – oczywiście z pewnymi niezbędnymi modyfikacjami. Od strony wizualnej nie oszałamiał, ale sprawdził się jako pierwszy krok w kierunku nowoczesnego, w pełni zautomatyzowanego serwisu.

Każdy aktywnie rozwijany CMS ma to do siebie, że z czasem wychodzą kolejne jego wersje – wzbogacone o nowe funkcje, coraz bezpieczniejsze, bardziej przystające do zmieniających się realiów technologicznych, ale też nie będące zgodne z wcześniejszymi wersjami. Oznacza to konieczność zainstalowania nowych, specjalnie dostosowanych wersji nie tylko wszystkich dotychczas używanych rozszerzeń, ale też nowego szablonu.

Dlatego też, przy okazji migracji do nowszej wersji Joomla!, biblioteka pokusiła się o szablon z prawdziwego zdarzenia, którego zaprojektowanie zleciła na zewnątrz. Od strony funkcjonalnej serwis KBP osiągnął już wcześniej pewien satysfakcjonujący poziom, więc tym razem postanowiono postawić na jego wygląd i bezpieczeństwo.

4. Kwiecień 2011 – nowocześnie i stylowo

O tym, ile pracy trzeba włożyć w pozornie prostą migrację niech świadczy fakt, że proces ten trwał ok. pół roku. W tym czasie zamówiono projekt szablonu, następnie go wykonano, przekonwertowano wszystkie dane do najnowszej wersji Joomla!, a także wyposażono ją w nowe wersje wszystkich rozszerzeń oraz szereg dodatkowych, skupionych głównie wobec kwestii bezpieczeństwa (rys. 3).

W międzyczasie wśród programistów zajmujących się tworzeniem szablonów przeznaczonych dla Joomla! pojawił się trend budowania ich na bazie specjalistycznych platform. Dzięki temu nie dosyć, że zwiększała się ich elastyczność, to można było dodatkowo modyfikować rozmaite aspekty wyglądu i działania szablonu bez konieczności ręcznego modyfikowania jego kodu – wystarczyło w panelu administracyjnym „wyklikać” odpowiednie opcje.

Potencjał niesiony przez takie szablony zaopatrzone w szereg opcji i przydatnych funkcji sprawiły, że po roku od premiery nowej odsłony serwisu podjęto decyzję o zmianie szablonu na nowocześniejszą wersję, stworzoną właśnie na bazie jednej ze wspomnianych profesjonalnych platform.

KBP KOSZALIŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. *Joachima Lelewela*

KOSZALIN
pełnia życia

HOME PAGE O BIBLIOTECE POLECAMY KATALOGI ONLINE AKTUALNOŚCI KONTAKT

CZĘSTO ODWIEDZANE
Biblioteka poleca
Biblioteka
Działalność usługowa
"Miesiąc w Koszalinie"
Dyskusyjne Kluby Książki
Przetargi
Konkursy
Linki
Kronika SBP

BEZPIECZNY INTERNET W BIBLIOTECE
6 grudnia 2010 w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się szkolenie „Bezpieczny Internet w bibliotece”. Szkolenie przeprowadziła pani Agnieszka Pawłowska z Fundacji Kidprotect w Warszawie.
Dowiedz się więcej

AKTUALNOŚCI
Udostępniliśmy Gadu-Gadu
Chcąc ułatwić Państwu kontakt z naszym Informatorium, uruchomiliśmy możliwość połączenia się z nim za pomocą popularnego komunikatora internetowego Gadu-Gadu. **Nasz numer to 2329146**

Ogłaszamy przetarg
Przetarg na dostawę prasy dla koszalińskiej Biblioteki Publicznej i 10 filii bibliotecznych na terenie Koszalina
Dowiedz się więcej

Spotkanie z Michałem Rusinkiem
17 listopada o godzinie 16.00 zapraszamy do sali konferencyjnej na spotkanie z Michałem Rusinkiem – poetą, tłumaczem, krytykiem literackim, wykładowcą uniwersyteckim, sekretarzem osobistym Władysława Szymborskiej
Dowiedz się więcej

Książki do przekazania w darze
Zgodnie z opracowanym Trybem i zasadami selekcji zbiorów w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej z dnia 29 czerwca 2010 r., Komisja ds. Selekcji Zbiorów Magazynowych w Budyniu Głównym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej...

KONTAKT Z KGP
Zadzwoń:
Centrala: 94 348 15 40
Informatorium: 94 348 15 69
Fax: 94 348 15 50
Napisz:
kbp@biblioteka.koszalin.pl
Gadu-Gadu:
2329146
nieodpowiedzialny

KATALOGI ONLINE
Szukaj w katalogu:
► Biblioteka główna
► Filie KBP
► Biblioteki Koszalina
► Biblioteki powiatu

BAZY PEŁNO TEKSTOWE
► Wydawnictwa KBP
► Uchwały RM

BIBLIOTEKA PRZYJAZNA NIEPEŁNOSPRAWNYM
Dowiedz się więcej!

EUROPEJSKI FESTIWAL FILMOWY
Integracja Ty i Ja!

Rys. 3. Najnowsza wersja CMS Joomla! wyposażona w stworzony na zamówienie szablon.

5. Lipiec 2012 – serwis po tuningu

Wybór padł na platformę Gantry, na której oparto bezpłatny szablon o nietuzinkowym wyglądzie. W ciągu dwóch miesięcy szablon ten zmodyfikowano gruntownie w taki sposób, żeby kolorystyką i funkcjonalnością nawiązywał do poprzedniego, a jednocześnie żeby wprowadził wiele nowych, ciekawych elementów. Należy tu nadmienić, że jest to wersja, która z powodzeniem funkcjonuje do dnia dzisiejszego.

Już na pierwszy rzut oka widać, że serwis wizualnie nawiązuje do oficjalnych elementów identyfikacyjnych Koszalina (dekor w lewym górnym rogu ekranu, logo w prawym górnym rogu arkusza z odnośnikiem do strony Urzędu Miejskiego, kolorystyka poszczególnych modułów) oraz akcentuje obecność KBP w rozmaitych serwisach społecznościowych (szereg interaktywnych ikon przy prawej krawędzi okna przeglądarki). Użytkownika wita moduł przewijający grafiki ilustrujące ostatnio wprowadzone artykuły. Całość wyglądu nabrała bardziej eleganckiego, trójwymiarowego charakteru.

Oprócz podstawowych informacji, które w serwisie znaleźć się po prostu muszą (typu dane teleadresowe, struktura organizacyjna, godziny otwarcia, historia instytucji, itp.), KBP oferuje m.in.:

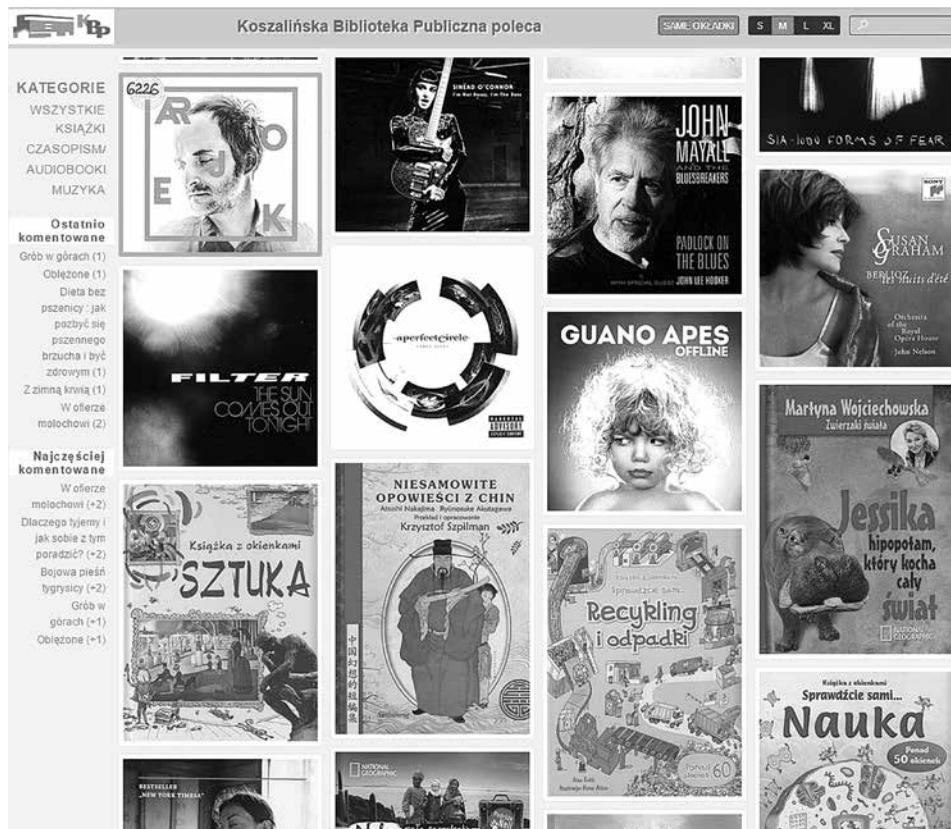

Rys. 4. Aktualny wygląd serwisu KBP.

- dostęp do katalogów; w międzyczasie biblioteka zmieniła system z MAK-a na ALEPH, którego OPAC wystylizowano w ten sposób, żeby nawiązywał do reszty serwisu,
- „wirtualną czytelnię” – miejsce, gdzie użytkownicy mogą zapoznać się z publikacjami KBP on-line w efektywny, atrakcyjny wizualnie sposób. Jeśli wolą przeczytać daną publikację off-line, też jest taka możliwość, ponieważ każdą publikację można pobrać w formacie PDF/DjVu,
- blog prowadzony przez jedną z bibliotekarek (z możliwością komentowania wpisów),
- newsletter,
- formularze, za pomocą których można zadać pracownikowi pytanie, zaproponować zakup konkretnej książki, przedłużyć wypożyczenie oraz uzyskać kod PIN potrzebny do skorzystania z oferty ebooków.

Na osobne omówienie zasługuje system prezentujący nowości zakupione przez KBP – wprowadzony w październiku 2012 roku. Od strony technicznej jest to osobna instancja Joomla!, połączona z główną za pomocą systemu nawigacji. System oferuje bardzo atrakcyjny wizualnie i funkcjonalnie wykaz ostatnich zakupów (rys. 5).

Użytkownik widzi okładki (książek, audiobooków, płyt, czasopism) i po najechnaniu na nie myszką – początek opisu. Gdy kliknie na okładce, ujrzy cały opis, informacje szczegółowe oraz link, po kliknięciu którego zostanie przeniesiony do

Rys. 5. „Biblioteka poleca”, czyli przegląd nowości zakupowych KBP.

OPAC-a, w którym od razu zobaczy dostępność danego tytułu. Każdy tytuł można ocenić, skomentować, a nawet ocenić i skomentować czyjś komentarz. Podstrona zawiera również wykaz najnowszych i najpopularniejszych komentarzy. Całość jest tak skonstruowana, że wszystkie zbiory prezentują się łącznie, bez podziału na typ dokumentu. Oczywiście jeśli użytkownik zechce, może ograniczyć nowości do typu dokumentu, który go interesuje – wystarczy kliknąć jego nazwę w menu z lewej strony okna przeglądarki.

Kolejne tytuły wyczytywane są automatycznie porcjami po 20 (poczynając od ostatnio wprowadzonych) – wystarczy przewinąć w dół okno przeglądarki. Aktualnie w bazie (wypełnianej na bieżąco) znajduje się ok. 4 tysięcy tytułów, co gwarantuje, że użytkownik może spędzić przed ekranem naprawdę sporo czasu, zanim dotrze do najwcześniej wprowadzonych pozycji. Mechanizm ten jest przyjazny dla urządzeń mobilnych – automatycznie wykrywa takie urządzenia i dostosowuje wygląd i układ menu do ich możliwości.

Zalety wprowadzenia tej podstrony – poza uznaniem użytkowników – przyniosły też bardzo namacalny walor: liczba wypożyczeń płyt i audiobooków wzrosła o przeszło 100% w porównaniu do analogicznego okresu sprzed roku.

O ile od strony użytkownika serwis wciąż ewoluuje, o tyle od strony zaplecza serwis – mimo migracji do coraz to nowszych wersji Joomla! – niewiele się zmienił. Każdorazowo osoby redagujące serwis musiały samodzielnie zadbać o odpowiednią wielkość i rozdzielczość umieszczanych w artykułach grafik, wgrać je do systemu w odpowiednie miejsce i właściwie oblać tekstem. Praktyka pokazała, że bardzo często miały z tym problem, co prowadziło niejednokrotnie do zaburzeń w wyświetlaniu całej strony i wymagało pilnych interwencji ze strony bibliotecznego webmastera.

W 2013 roku wdrożono mechanizm, dzięki któremu radykalnie ułatwiono redagowanie serwisu – od tej pory wystarczy wskazać w formularzu edycji artykułu odpowiednie grafiki, a system sam je pobierze, zmniejszy, umieści w odpowiednim folderze, stworzy miniaturki, a na końcu obleje je tekstem.

6. I/II kwartał 2015 – premiera najnowszej wersji serwisu

Już w tej chwili trwają intensywne prace nad migracją serwisu KBP do najnowszej generacji Joomla!, której ostateczna wersja ukaże się prawdopodobnie na początku 2015 roku. Do najważniejszych założeń nowego serwisu należy zaliczyć:

- zgodność ze standardem WCAG 2.0⁶ – przynajmniej w takim zakresie, który będzie możliwy do zrealizowania bez jednoczesnego radykalnego zmniejszenia obecnej funkcjonalności,
- przystosowanie całego serwisu do obsługi za pomocą urządzeń mobilnych,
- zastosowanie nowoczesnego profesjonalnego szablonu, dzięki któremu serwis będzie nawiązywał funkcjonalnością i wyglądem do najnowszych trendów,
- ograniczenie liczby użytych do tej pory rozszerzeń obsługujących wyświetlanie treści – wpłynie to na zwiększenie prędkości ładowania strony w przeglądarce,
- wydzielenie podstron dla każdej z filii wraz z nadaniem każdej z nich indywidualnych cech (logo, kolorystyka),
- dalsze ułatwienia dla redaktorów serwisu.

Filozofią KBP przy prowadzeniu strony WWW jest ciągłe śledzenie obowiązujących trendów i wychodzenie im naprzeciw, dzięki czemu użytkownicy mają wrażenie obcowania z na wskroś nowoczesnym, dynamicznym serwisem.

6 Podmioty pełniące zadania publiczne (czyli m. in. biblioteki publiczne) mają prawny obowiązek do końca maja 2015 roku dostosować swoje strony internetowe do potrzeb osób niepełnosprawnych. Strony muszą być zgodne ze standardem WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines). Wymóg ten nakłada rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12.04.2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Beata Żuber

Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie

JESZCZE NOVUM CZY JUŻ STANDARD? WYKORZYSTYWANIE TECHNOLOGII WEB 2.0 W BIBLIOTEKACH W 10-LECIE ZJAWISKA

Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowych mediów, wyznaczył nowe kierunki rozwoju w bibliotekarstwie. Coraz częściej w bibliotekach wykorzystywane są nowe technologie informacyjne, upowszechnił się Internet oraz komunikacja wspomagana komputerowo, pojawiło się zapotrzebowanie na otrzymywanie informacji bibliotecznej w sposób zdalny. Pojawiły się nowe narzędzia pracy bibliotekarza, nastąpiła poprawa jakości warsztatu pracy, a za tym poprawa wizerunku zawodu i samych bibliotek w ich lokalnych środowiskach. Najsilniejszy rozwój odnotowują obecnie w bibliotece te usługi i technologie informacyjne, w których podstawową rolę odgrywa wymiana treści generowana przez użytkowników. Ten trend widoczny w bibliotekach, przejawia się stale wzrastającą liczbą nowych form i kanałów komunikacji internetowej.

Wykorzystywanie społecznego Internetu w bibliotekarstwie jest adaptacją narzędzi i technologii Web 2.0 na potrzeby bibliotek. Termin Web 2.0 pojawił się po raz pierwszy w 2004 roku jest określeniem dla serwisów internetowych nowej generacji. Używany jest w odniesieniu do serwisów WWW współtworzonych przez wielu użytkowników i charakteryzujących się interaktywnością, dynamiką i rozproszeniem treści¹. Web 2.0 umożliwia każdemu internaucie tworzenie, publikowanie, komentowanie, poprawianie, ocenianie, katalogowanie, opisywanie zasobów i dzielenie się nimi. Web 2.0, w rozwoju technologii internetowych oznacza nową epokę, trend, a nawet sposób myślenia. Wspólne cechy charakterystyczne dla tego zjawiska to:

- działalność oparta na szeroko pojętej współpracy,
- interaktywność,
- dynamika,
- elastyczność struktur organizacyjnych

1 Wikipedia [online] [dostęp 2014-11-09]. Dostępny w Internecie: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Web_2.0>

-
- zacieranie się granic pomiędzy twórcą treści informacyjnych a ich użytkownikiem².

Zaraz za zjawiskiem Web 2.0 powstały zmodernizowane formy usług bibliotecznych, zwane **Biblioteka 2.0** (ang. *Library 2.0*)³. Biblioteka 2.0 to nowy model biblioteki, w którym realizacja tradycyjnych procesów bibliotecznych, projektowanie i udostępnianie nowych usług informacyjnych oraz kształtowanie jej zasobu dokonywane jest w ścisłej współpracy bibliotekarzy i czytelników. Tworzenie i rozwój biblioteki w modelu 2.0 możliwy jest dzięki interaktywnym właściwościom zastosowanych w niej nowych technologii komunikacyjnych, umożliwiających uczestnictwo szerokiej rzeszy użytkowników w społecznym, masowym i globalnym wytwarzaniu treści kulturowych. Biblioteka nawiązuje kontakt z czytelnikami za pomocą narzędzi Web 2.0, aktywnie poszukuje nowych odbiorców i nieustannie się zmienia, dostosowując strukturę organizacyjną i zakres usług do potrzeb i wymogów otoczenia. Filozofia Biblioteki 2.0 zakłada aktywne poszukiwanie nowych użytkowników – potencjalnych odbiorców usług bibliotecznych w miejscach rzeczywistych i wirtualnych.

Biblioteka 2.0. wykorzystuje interaktywne narzędzia Web 2.0, współtworzone przez użytkowników multimedialne technologie sieciowe, udostępniając je w Internecie poprzez biblioteczne zasoby i usługi. Sformułowane przez Jacka Manessa założenia teoretyczne dla koncepcji Biblioteki 2.0 obejmują cztery elementy:

- Biblioteka 2.0 jest skoncentrowana na użytkowniku,
- Biblioteka 2.0 oferuje doświadczenie o charakterze multimedialnym,
- Biblioteka 2.0 tworzy kapitał społeczny,
- Biblioteka 2.0 jest innowacyjna społecznie⁴.

Biblioteka 2.0 aktywnie włącza się do rozwijania serwisów, gdzie główny nacisk położony jest na współpracę, ma na celu lepszą komunikację z użytkownikami i doskonalenie usług bibliotecznych. Użytkownicy Biblioteki 2.0 aktywnie uczestniczą w tworzeniu bibliotecznych zasobów informacyjnych i usług za pośrednictwem zastosowanych w bibliotecznych serwisach www interaktywnych technologii i narzędzi Web 2.0. Dzięki temu tworzenie zasobu stało się procesem dynamicznym, a funkcje twórcy, pośrednika oraz odbiorcy informacji nie są już ściśle określone. Biblioteka 2.0 wykorzystuje różnorodne usługi synchroniczne i asynchroniczne (także multimedialne) do komunikowania się z użytkownikami i tym samym umożliwia im zaistnienie w wirtualnej bibliotecznej przestrzeni. Innowacyjność społeczna Biblioteki 2.0 polega na ciągłej zmianie oraz dostosowywaniu się do potrzeb społeczności użytkowników przy jednoczesnym pozwalaniu tej społeczności na organizowanie swojej obecności

2 Koszowska, A. Dlaczego bibliotekarze powinni znać nowe narzędzia (20 i 1 powodów). *Bibliowizjer.blogspot.com* [online]. 2007, 5 sierpnia [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie: <<http://bibliowizjer.blogspot.com/2007/08/dlaczego-powinnismy-znac-nowe-narzedzia-20.html>>

3 Termin użyty po raz pierwszy w 2005 roku na blogu M. Caseya „Library Crunch”.

4 Koszowska, A., Ibid.

w sieci i wprowadzanie nowych sposobów tworzenia, wyszukiwania oraz wykorzystywania informacji⁵.

W koncepcji Biblioteki 2.0 usługi biblioteczne są często oceniane i aktualizowane do zmieniających się potrzeb użytkowników biblioteki. Aktywny i uprawniony użytkownik biblioteki jest ważnym elementem Biblioteki 2.0, bierze udział, opiniuje prace biblioteki w zakresie rozwoju i utrzymania usług bibliotecznych. Na podstawie stałej i szybkiej wymiany informacji i idei płynącej w obu kierunkach – od biblioteki do użytkownika i od użytkownika do biblioteki – usługi biblioteczne mają możliwość stałego rozwoju i doskonalenia. Użytkownik jest uczestnikiem, współtwórcą, budowniczym i konsultantem Biblioteki 2.0.

Koncepcja Biblioteki 2.0 – modelu usług bibliotecznych uwzględniających specyfikę świata nowych mediów – to eksponowanie roli użytkownika i ukierunkowanie działań na zaspokajanie jego potrzeb czytelniczych i informacyjnych, które dzięki zaawansowanej technologii informatycznej mogą być twórczo realizowane. Najważniejsze elementy modelu Biblioteki 2.0, to przede wszystkim:

- współdziałanie bibliotekarzy i użytkowników w tworzeniu zasobów i usług,
- elastyczność i zmiany mające na celu dostosowywanie struktury organizacyjnej biblioteki do funkcjonowania we współczesnym świecie nowych mediów,
- zmiany w mentalności i sposobie myślenia bibliotekarzy związane z funkcjonowaniem biblioteki,
- ciągła ewaluacja usług bibliotecznych, dostosowanie ich do potrzeb współczesnych użytkowników informacji,
- szybka reakcja na potrzeby otoczenia, z uwzględnieniem zmian specyfiki współczesnego świata,
- sprawna komunikacja między bibliotekarzami i czytelnikami, oraz bibliotekarzami i czytelnikami (np. wymiana doświadczeń i pomysłów, wspólne tworzenie baz wiedzy, uzyskiwanie informacji zwrotnych),
- aktywne poszukiwanie nowych użytkowników (np. obecność biblioteki w serwisach społecznościowych i innych miejscach, w których przebywają potencjalni klienci),
- otwartość, dialog i zaufanie wobec użytkowników,
- personalizacja serwisów poprzez projektowanie otwartych, modularnych serwisów WWW z możliwością dostosowywania ich do indywidualnych potrzeb użytkowników,
- wykorzystanie narzędzi i technologii Web 2.0 w pracy biblioteki i bibliotekarzy: blogów, serwisów Wiki, elementów społecznych w katalogach OPAC, formularzy kontaktowych, komunikatorów internetowych,

5 Ibid.

- wykorzystanie narzędzi i technologii Web 2.0 w celach informacyjnych i promocyjnych⁶.

Zastosowanie narzędzi i technologii Web 2.0 w polskich bibliotekach

Dla bibliotekarzy akceptacja idei Biblioteki 2.0 oznaczała zmiany. Stosunkowo szybko zaadaptowali oni niektóre spośród narzędzi charakterystycznych dla Web 2.0, w wyniku czego na stałe zagościły one w polskich bibliotekach.

Serwisy, narzędzia i aplikacje Web 2.0 zaoferowały bibliotekom nowe, nieznanne wcześniej sposoby komunikowania się i tworzenia społeczności. Narzędzia i technologie Web 2.0, które są wykorzystywane przez bibliotekarzy, są na ogół ogólnodostępne, bezpłatne i wykorzystywane do różnych celów⁷. Aby być na bieżąco, znać dostępne narzędzia, trendy i zachowania użytkowników nowych mediów w wielu bibliotekach uruchomiono różne formy komunikacji z użytkownikami takie, jak: poczta elektroniczna, kontakt poprzez okno Outlooka, usługa „zapytaj bibliotekarza”, kontakt poprzez formularz, formularze dotyczące sugestii zakupu – „zaproponuj książkę”, komunikatory internetowe, dział FAQ, to tylko te najczęściej wykorzystywane przez bibliotekarzy. Z pomocą internautów powstały także projekty pozwalające na interaktywną komunikację pomiędzy użytkownikami a bibliotekarzami, takie jak: wspólne pisanie recenzji (biblionetka.pl), wymiana książek (podaj.net), współkatalogowanie (Library Thing⁸), wspólne pisanie książek i podręczników (Wolne Podręczniki), uwalnianie książek (Bookcrossing)⁹.

Wraz z pojawieniem się serwisów Web 2.0 zmieniły się sposoby prezentacji, publikacji i wyszukiwania informacji. Każdy internauta może być jednocześnie autorem, wydawcą, odbiorcą, konsultantem, arbitrem, katalogerem i dystrybutorem zasobów informacyjnych. Co więcej, mimo że wciąż istnieją i rozwijają swój fach specjaliści od opracowywania i wyszukiwania informacji (bibliotekarze, infobrokerzy, architekci informacji), internauci świetnie radzą sobie sami. Jest to zrozumiałe – w końcu mają do dyspozycji tak potężne narzędzie jak Google i tak ogromne, niewyczerpane źródło wiedzy, jak globalna społeczność użytkowników Internetu. Dostępne w Internecie

- 6 Koszowska, A. Biblioteka 2.0–usługi biblioteczne, z wykorzystaniem technologii i narzędzi Web 2.0. In *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Materiały z VIII ogólnopolskiej konferencji pt. „Automatyzacja bibliotek publicznych”, Warszawa, 26-28 listopada 2008 r.* Red. E. Górską. Warszawa: SBP, 2009, s. 81.
- 7 Koszowska, A. Biblioteka 2.0 – usługi biblioteczne, z wykorzystaniem technologii i narzędzi Web 2.0. In *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Materiały z VIII ogólnopolskiej konferencji pt. „Automatyzacja bibliotek publicznych”, Warszawa, 26-28 listopada 2008 r.* Red. E. Górską. Warszawa: SBP, 2009, s. 79.
- 8 Internetowy serwis społecznościowy umożliwiający katalogowanie prywatnych bibliotek i komunikację między miłośnikami książek.
- 9 Gmiterek, G. Library 2.0. Możliwości zastosowania Web 2.0 w bibliotekach polskich. *Buletyn EBIB* [online]. 2007, nr 4. [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie: <<http://www.ebib.info/2007/85/a.php?gmiterek>>.

biblioteczne katalogi coraz częściej zawierają elementy chętnie wykorzystywane przez społeczność internautów, np. tagowanie (opisywanie materiałów dowolnie dobranymi słowami kluczowymi), ocenianie, pisanie recenzji czy rekomendacje pozycji podobnych lub powiązanych.

Praktyczne wykorzystanie narzędzi i technologii Web 2.0 usprawniło organizację pracy, rozszerzyło działalność bibliotek i pozyskało nowych użytkowników. Biblioteki wykorzystują narzędzia Web 2.0 jako nowe narzędzia promocji i komunikacji. Jednym z najpopularniejszych są wykorzystywane w pracy bibliotekarzy **blogi**. W bibliotekarstwie wykorzystywane są jako nowa forma oferowania dotychczasowych usług i prezentowania wizerunku biblioteki oraz bibliotekarzy. Strony tego typu pełnią również funkcję źródeł informacji. Umożliwiają proste i szybkie publikowanie treści online. Jest to rodzaj strony internetowej, zawierającej określoną liczbę odrębnych, samodzielnych, uporządkowanych chronologicznie wpisów, których twórcą jest sam bibliotekarz. Blogi bibliotekarzy zawierają dyskusje na tematy związane z działalnością biblioteki, informacje dla czytelników, dyskusje o nowych książkach, informacje o organizowanych imprezach itp. Niektóre blogi umożliwiają interaktywność między autorem oraz użytkownikami sieci Internet i pozwalają na publikowanie komentarzy pod danym wpisem. Dzięki blogom pracownicy informacji mogą dzielić się z szerszą publicznością efektami swojej pracy oraz zdobytą wiedzą. Systematyczne prowadzenie tego typu strony wymaga wysiłku i czasu, ale korzyści z posiadania bloga są niezaprzeczalne. Pozwalają na bezpłatną promocję biblioteki oraz zmianę wizerunku bibliotekarza. Ułatwiają również wzajemną komunikację i nawiązywanie nowych znajomości¹⁰. Szczególnie istotne konsekwencje dla bibliotek spowodował gwałtowny **rozwój blogów i serwisów wiki**. Blogi są pewną formą publikacji, zaś wiki, nazwane przez Manessa miejscami grupowej nauki, stanowią nowoczesne, często wartościowe, źródło informacji. Polskie biblioteki pojawiając się w Wikipedii, prezentują swoją działalność, ofertę i zbiory bibliotek, połączone są linkami z artykułami o miejscowościach już wcześniej opublikowanymi w Wikipedii, dzięki czemu informacja o bibliotece może łatwiej dotrzeć do nowych odbiorców. Zarówno blogi, jak i wiki stały się elementem zbiorów bibliotecznych gromadzonym i opracowywanym przez bibliotekarzy.

Blogi, fora dyskusyjne i komunikatory internetowe stały się dla bibliotekarzy nie tylko narzędziem służącym informowaniu o posiadanych zbiorach i oferowanych usługach, lecz także umożliwiającymi wielostronną komunikację: czytelnicy mogą się wypowiadać, komentować i oceniać działalność biblioteki. Coraz więcej bibliotek uruchamia fora dyskusyjne, oferując czytelnikom możliwość udziału w dyskusjach, oceniania działalności biblioteki i przesyłania propozycji, np. zakupu nowych książek.

10 Koszowska, A. Jack Maness o teorii Biblioteki 2.0 oraz o tym, co Web 2.0 oznacza dla bibliotek. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 4. [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie: <<http://www.ebib.info/2007/85/a.php?koszowska>>.

Za pomocą blogów czy serwisów mikroblogowych można szybko przekazać najświeższe informacje o tym, co dzieje się, lub będzie się działo w bibliotece. Darmowe serwisy blogowe (np. *Google Blogger*, *Onet.pl Blog* czy *Bloog.pl*) wykorzystywane są do tworzenia bibliotecznej strony internetowej w postaci bloga lub strony poświęconej wybranym usługom. To właśnie w tzw. biblioblogosferze (bibliotekarskich blogach) po raz pierwszy pojawił się opisany wyżej termin Library 2.0, który wywołał ogólnopolską dyskusję¹¹.

Biblioteki tworzą także własne **profile w serwisach społeczności internetowych**, aktywnie zapraszając potencjalnych użytkowników do grona przyjaciół i prezentując im swoje usługi. Profile w serwisie Facebook, zapraszają do grupy znajomych oraz do skorzystania z bibliotecznych usług - nie tylko tych wirtualnych. Udostępniają swoje zbiory w serwisach społecznościowych (np. cyfrowe kopie przedwojennych fotografii opublikowane przez Bibliotekę Kongresu w serwisie *Flickr*), dzięki czemu znajdują nowych odbiorców i uzyskują z ich strony cenną pomoc przy opracowaniu zbiorów. Serwisy społecznościowe i inicjatywy sieciowe bywają także formą propagowania czytelnictwa, a także doskonałą formą inicjowania kontaktu z czytelnikiem (serwisy poświęcone recenzji książek, np. *biblionetka.pl*, *Czytelnia Onetu*, *Wirtualnej Polski*, gdzie tworzony jest ranking książek, a użytkowników-najlepszych recenzentów zaprasza się do stałej współpracy, nagradzając ich pracą książką, ich recenzje online są traktowane jako doskonała promocja książki. Do ciekawych inicjatyw czytelniczych należy serwis *podaj.net*, wykorzystujący idee Web 2.0, która biernych odbiorców Internetu zamienia w jego aktywnych użytkowników. Zasada działania pozwala na wymianę książkami przez użytkowników sieci¹².

Sieci społeczne, takie jak *MySpace*, *Facebook*, *Del.icio.us*, *Flickr* czy *Library-Thing* oferują swoim użytkownikom możliwość współtworzenia zasobów informacyjnych, dzielenia się nimi, komunikowania się, klasyfikowania i oceniania. Biblioteki uczestniczą także w świecie wirtualnym: w „grze” 3D *Second Life* powstają biblioteczne „wyspy”, a bibliotekarze pod postacią awatarów prezentują użytkownikom cyfrowe zbiory, udzielają informacji, budują wirtualne wystawy i organizują branżowe konferencje. W popularnych serwisach umożliwiających użytkownikom prezentację własnych materiałów (np. *YouTube*) są już dostępne publikacje zamieszczone przez bibliotekarzy (np. filmy prezentujące relacje z bibliotecznych imprez). Wydaje się, że idea Biblioteki 2.0 przemawia do bibliotekarzy, bowiem wiąże się nie tylko z korzyściami o charakterze promocyjnym, lecz zawiera w sobie elementy zabawy¹³.

11 Ibid.

12 Koszowska, A. Biblioteka 2.0–usługi biblioteczne, z wykorzystaniem technologii i narzędzi Web 2.0. In *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Materiały z VIII ogólnopolskiej konferencji pt. „Automatyzacja bibliotek publicznych”*, Warszawa, 26-28 listopada 2008 r. Red. E. Górka. Warszawa SBP, 2009, s. 83.

13 Ibid, Gmiterek G., s. 1.

Wskutek pojawiania się coraz większej liczby użytkowników, którzy w dużej mierze chcą korzystać z elektronicznych kolekcji, bez konieczności odwiedzenia biblioteki, instytucje te stanęły przed koniecznością poszerzenia zakresu usług informacyjnych o wirtualne platformy komunikacyjne zwane „virtual reference”. Rozwój technologii wpłynął na formy źródeł informacyjnych i na sposób, w jaki są one dostarczane. Biblioteki i ich zasoby zostały przeniesione częściowo do wirtualnego świata Internetu, rozwijają się w sieci biblioteki cyfrowe i wirtualne. Użytkownik może otrzymać informację bez fizycznej obecności w bibliotece. Biblioteki stale poszerzają zakres swoich usług poprzez uruchamianie wirtualnych serwisów informacyjnych, które umożliwiają klientowi zadanie zapytania w każdym czasie z dowolnego miejsca na świecie i otrzymanie szybkiej, fachowej odpowiedzi. Opierając się na definicji American Library Association, wirtualny serwis informacyjny jest inicjowany elektronicznie, często w czasie rzeczywistym, a użytkownik komputera lub innej internetowej technologii komunikuje się z personelem biblioteki bez fizycznej obecności w bibliotece. Kanały komunikacyjne najczęściej bazują na technologii e-mail, czatów, wideokonferencji, telefonii internetowej oraz co-browsing. Źródła online są często użyteczne w wirtualnej informacji, ale używanie ich w poszukiwaniach informacji nie jest samo w sobie wirtualnym serwisem informacyjnym. Wirtualny serwis informacyjny powinien być zintegrowany z pozostałymi usługami biblioteki i być dopełnieniem usług już istniejących w bibliotece¹⁴.

Dzisiejsze biblioteki rozbudowują swoje strony domowe przekształcając je w ogromne portale informacyjne, wdrażają usługi elektronicznych zamówień materiałów bibliotecznych, rezerwacji, prolongat terminu zwrotu, umożliwiają użytkownikom korzystanie z licencjonowanych zasobów elektronicznych w sposób zdalny bez względu na miejsce i czas. Świadczenie wirtualnych usług informacyjnych z wykorzystaniem środków komunikacyjnych stało się już normą w bibliotekarstwie polskim. Godny podkreślenia jest fakt, że nie tylko większe biblioteki z dużym budżetem i nadmiarową kadrą wdrażają nowoczesne usługi i narzędzia, ale i te mniejsze (dwoje stałych pracowników) starają się poprawić komunikację z użytkownikami, co wpływa na jakość ich usług.

Wykorzystanie Web 2.0 pomogło bibliotekom „odzyskać” użytkowników. Poprawił pozycję w wyszukiwaniach Google, zaistniał w miejscach często odwiedzanych przez internautów, nawiązał bliższe relacje z użytkownikami i usprawnił komunikację między bibliotekarzami. Technologie i narzędzia Web 2.0 na zawsze zmieniły oblicze bibliotekarstwa. Wraz ze zmianą usług bibliotecznych, które stały się bardziej dynamiczne, interaktywne, ewoluujące ku pełnej wirtualności, zmieniły się też funkcje bibliotek. Najważniejszą stało się rozwijanie kompetencji informacyjnych użytkowników i ich

14 Piotrowska, E., Zając R. Wirtualne serwisy informacyjne w bibliotekach naukowych. In *Biblioteki XXI. Czy przetrwamy? II Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej, Łódź, 19-21 czerwca 2006r. Materiały Konferencyjne*. Kom. Org. B. Feret. Łódź Politechnika Łódzka, 2006, s. 393-394.

zbiory, w których znajdują się blogi, wiki, współtworzone przez społeczność użytkowników Internetu serwisy informacyjne i materiały multimedialne. Fundamentalną, wręcz rewolucyjną zmianą, wyznaczającą nowy kierunek w rozwoju bibliotek jest wg słów Manessa pozwolenie użytkownikom na kontrolę bibliotecznych zbiorów, katalogów, funkcji i usług. Biblioteka 2.0 nie będzie już prosta i przewidywalna – będzie elastyczna i wieloznaczna. Dostępnych narzędzi, serwisów i technologii jest już bardzo wiele i wciąż powstają nowe¹⁵.

Wraz z zastosowaniem narzędzi Web 2.0 w bibliotekach pojawiły się nowe umiejętności i zadania bibliotekarzy. Bibliotekarz drugiej generacji, wykorzystujący nowe narzędzia pracy, powinien posiadać umiejętność wszechstronnego i dogłębnego rozumienia użytkownika, jego celów i aspiracji, pracy, potrzeb społecznych i informacyjnych, powinien znać i realizować potrzeby użytkowników za pomocą zaawansowanych technologii komputerowych. Stąd podstawowe zadania i umiejętności bibliotekarza 2.0, to przede wszystkim:

- znajomość podstawowych narzędzi Web 2.0,
- łączenie zasobów cyfrowych i tradycyjnych,
- integrowanie ludzi, technologii i informacji w odpowiedniej formie i kontekście,
- szukanie sposobów efektywnego wykorzystania techniki tagowania, folksonomii, komentarzy użytkowników i rankingów,
- wykorzystywanie najnowszych sposobów komunikacji np. skype, SMS, E-mail itp.,
- wzbogacanie zawartości tekstowej dokumentów elementami obrazów, animacji dźwięków itp.,
- zrozumienie koncepcji Long Tail,
- partycypacje, tj. wykorzystywanie często unikalnej i eksperckiej wiedzy użytkowników,
- zachęcanie użytkowników do tworzenia własnych meta danych i komentarzy,
- uświadomienie sobie roli i wartości, jaka niesie za sobą wiedza społeczności wirtualnych (blogosfera, wikisfera)¹⁶.

Stopniowo zaczyna się dostrzegać potencjalne korzyści stosowania narzędzi i technologii Web 2.0 w bibliotekarstwie, a także korzyści jakie ich rozwój i wykorzystanie przyniosło bibliotekom: pomogło w odzyskaniu utraconych czytelników, usprawniło komunikację, zwiększyło widoczność w Internecie, ukształtowało wizerunek bibliotek – otwartych na technologię i przyjaznych instytucji. A co najważniejsze za pomocą Biblioteki 2.0 udało się dotrzeć do nowych grup użytkowników.

15 Koszowska, A. Jack Maness o teorii Biblioteki 2.0 oraz o tym, co Web 2.0 oznacza dla bibliotek. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 4. [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie: <<http://www.ebib.info/2007/85/a.php?koszowska>>.

16 Jaskowska, B., Dudczak A. Library 2.0 – rewolucja i przełom, czy kolejny etap rozwoju współczesnego bibliotekarstwa? *Przegląd Biblioteczny*. 2007, z. 3, s. 361-362.

Współczesna biblioteka stała się instytucją dynamiczną, często się zmieniającą, a zmianom uległ nie tylko jej zewnętrzny wizerunek i zakres świadczonych usług, lecz także organizacja – wewnętrzna struktura, zasady działania oraz formy i metody komunikowania się. Każda dostępna w bibliotece usługa podlega systematycznej ewaluacji, z uwzględnieniem ocen użytkowników i ich zmieniających się potrzeb.

Podsumowanie

Można zatem stwierdzić, że 10 lat funkcjonowania zjawiska ujętego pod wspólnym hasłem Web 2.0 wpłynęło na zmianę kryteriów oceny wizerunku bibliotek przez społeczeństwo i zmianę podejścia bibliotekarzy do tak ważnego aspektu działań bibliotek, jakim jest ich komunikacja i promocja. Interaktywność bibliotek, ich wejście w środowisko wirtualne było jednym z kroków do podniesienia efektywności i wydajności procesów bibliotecznych. To poprawiło wizerunek biblioteki i bibliotekarza, koordynującego pracę, zarządzającego, prowadzącego działalność usługową za pomocą nowych narzędzi pracy i nowych technologii. Model Biblioteki 2.0 stanowi więc naturalne rozszerzenie działalności bibliotek z uwzględnieniem zmian zachodzących we współczesnym świecie

Biblioteki XXI wieku postawiły przed bibliotekarzami nowe zadania i umiejętności. Unowocześnione warunki pracy, nowe technologie, nowe narzędzia pracy, wpłynęły na zmianę wizerunku i prestiż zawodu. Nieustannie zmieniające się środowisko, oczekiwania użytkowników determinują bibliotekarzy do ciągłego podnoszenia kwalifikacji. Współczesny bibliotekarz powinien biegle posługiwać się nowymi źródłami informacji i nowymi narzędziami, które w sposób praktyczny i atrakcyjny mogą poprawić komunikację pomiędzy czytelnikami a bibliotekarzami. Za pomocą nowych narzędzi pracy, w tym interaktywnych narzędzi Web 2.0 łatwiej jest dotrzeć do nowych odbiorców, nawiązać z nimi współpracę, usprawnić komunikację i ulepszyć oferowane usługi. Nowe technologie, często używane na co dzień, są elementami, które determinują rozwój tradycyjnych bibliotek. Bo przecież wirtualny kontakt z czytelnikiem stał się równie istotny, jak kontakt bezpośredni, w ten sposób łatwiej jest bibliotekarzom dotrzeć i zachęcić użytkowników pokolenia Google do korzystania z biblioteki. Ważne jest, aby bibliotekarskie podejście 2.0. stawało się w tym zawodzie coraz bardziej powszechne. Narzędzia Web 2.0 cały czas ewoluują i muszą być przystosowywane do wymagań użytkowników. Dzisiaj już nie wystarczy możliwość szybkiej interakcji i prostego wyszukiwania informacji. Internet podsuwa nam kolejne wyzwanie - Web 3.0 – nowy trend ukazujący innowacyjny wymiar nowych technologii i nowoczesnej filozofii. Web 3.0 to sposób kreacji nowej wiedzy z istniejących zasobów Internetu za pomocą inteligentnego oprogramowania komputerowego. Ale to przed nami...

Podsumowując, zgodnie ze słowami G. Gmitera: „Nie ma obawy, że w najbliższym czasie będziemy mieli do czynienia z przypadkiem rezygnacji przez biblioteki z rozwiązań, jakie proponuje się drugiej generacji (...). Biblioteki muszą być go-

to we sprostac wyzwaniom, jakie stawiaja przed nimi nowe interaktywne i mobilne technologie, a bibliotekarze powinni byc tam, gdzie sa ich dotychczasowi, ale takze potencjalni uzytkownicy".¹⁷

BIBLIOGRAFIA:

- Gmiterek, G. Biblioteka 2.0 w 2014 r. – analiza zjawiska. E-mentor [online]. 2014, nr 2. [dostęp: 2014-11-24]. Dostępny w Internecie: <http://www.e-mentor.edu.pl/artukul/index/numer/54/id/1091#spis2>
- Gmiterek, G. Biblioteka 2.0. Warszawa 2012. ISBN 978-83-61464-82-2.
- Gmiterek, G. Library 2.0. Możliwości zastosowania Web 2.0 w bibliotekach polskich. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 4. [dostęp:2014-10-31]. Dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/2007/85/a.php?gmiterek>.
- Grzędzińska, K. Portal o bibliotekach dla niebibliotekarzy oraz „zapytaj w bibliotece” – czyli troska o czytelnika po czesku. *Biuletyn EBIB* [online]. 2010, nr 2. [dostęp:2014-10-31]. Dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/2010/111/a.php?grzedzinska>.
- Jaskowska, B. Dudczak A. Library 2.0 – rewolucja i przełom, czy kolejny etap rozwoju współczesnego bibliotekarstwa? *Przegląd Biblioteczny*. 2007, z. 3, s. 358-365. ISSN 0033-202X.
- Koszowska, A. Web 2.0 a biblioteki – możliwości, narzędzia, zastosowania. In *Internet w bibliotece dla dzieci i młodzieży; od teorii do praktyki poradnik*. Red. G. Lewandowicz-Nosal. Warszawa, SBP, 2009, s.7-29. ISBN 978-83-61464-14-3.
- Koszowska, A. Biblioteka 2.0 – usługi biblioteczne, z wykorzystaniem technologii i narzędzi Web 2.0. In *Nowe technologie w bibliotekach publicznych. Materiały z VIII ogólnopolskiej konferencji pt. „Automatyzacja bibliotek publicznych”, Warszawa, 26-28 listopada 2008r.* Red. E. Górską. Warszawa SBP, 2009, s. 75-86. ISBN 978-83-61464-15-0.
- Koszowska, A., Jack Maness o teorii Biblioteki 2.0 oraz o tym, co Web 2.0 oznacza dla bibliotek. *Biuletyn EBIB* [online]. 2007, nr 4. [dostęp:2014-10-31]. Dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/2007/85/a.php?koszowska>.
- Koszowska, A. Dlaczego bibliotekarze powinni znać nowe narzędzia (20 i 1 powodów). *Bibliowizjer.blogspot.com* [online]. 2007, 5 sierpnia [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie: <http://bibliowizjer.blogspot.com/2007/08/dlaczego-powinnimy-zna-nowe-narzdzia-20.html>.

17 Gmiterek, G. Biblioteka 2.0 w 2014 r. – analiza zjawiska. E-mentor [online]. 2014, nr 2. [dostęp: 2014-11-24]. Dostępny w Internecie: <http://www.e-mentor.edu.pl/artukul/index/numer/54/id/1091#spis2>.

- Kulik, J. Blogi w bibliotekach. In *Jakość bibliotek w naszych rękach. Materiały w V Forum Młodych Bibliotekarzy. Lublin, 9-10 września 2010 r.* Red. J. Chapska. Lublin: WBP, SBP, 2010, s. 155-162. ISBN 978-83-86361-37-3.
- Lityński, K. Dlaczego Web 0.2 w katalogach bibliotecznych nie działa? *Bibliosfera.net*. [online]. 2012, 11 stycznia [dostęp: 2014-11-12]. Dostępny w Internecie:
<<http://krzysztof.bibliosfera.net/2012/01/dlaczego-web-0-2-w-katalogach-bibliotecznych-nie-dziala/>>
- Piotrowska, E., Zając R. Wirtualne serwisy informacyjne w bibliotekach naukowych. In *Biblioteki XXI. Czy przetrwamy? II Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej, Łódź, 19-21 czerwca 2006r. Materiały Konferencyjne*. Red. B. Feret. Łódź, Politechnika Łódzka, 2006, s.391-397. ISBN 83-920302-4-9.

Magdalena Młynarczyk

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

NOWE FORMY MARKETINGU I PROMOCJI W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Jednym z zadań, jakie realizuje Dział Metodyki i Promocji Koszalińskiej Biblioteki Publicznej (KBP), jest marketing społecznościowy, mamy więc efektywnie promować naszą bibliotekę w Social Media. Celem poniższych rozważań jest podzielenie się doświadczeniami budowania marki przez KBP, marketingiem bibliotecznym jest bowiem m.in. promowanie marki, jaką jest biblioteka. Chcę zaakcentować, jak duże znaczenie ma wizerunek dla funkcjonowania i postrzegania biblioteki oraz jak najlepiej go wykorzystać. Należy tu podkreślić, że ograniczę się do marketingu internetowego, ponieważ Internet stał się bardzo silnym środkiem przekazu informacji. Wcześniej jednak czuję się zobowiązana do zaprezentowania kilku definicji, które w dość prosty sposób odpowiedzą na pytanie, czym jest marka.

„(...) marka jest ideą w umyśle konsumenta na temat produktu”¹, tak pisze Grzegorz Urbanek. Zaraz potem przywołuje Kotlera i uściśla, że marka „to szczególna nazwa, znak, symbol, wzór lub ich kombinacja, nadawana przez sprzedawcę lub grupę sprzedawców, mająca na celu identyfikację wyrobu lub usługi oraz ich wyróżnienie na tle oferty konkurentów”². Warto też spojrzeć na markę w taki sposób: „Marka symbolizuje obietnicę, mówi, czego możemy się spodziewać od danego produktu, usługi czy przedsiębiorstwa. Zapowiada, czego możemy oczekiwać od osób zaangażowanych w dostarczenie nam danego produktu (...) I dlatego zarządzanie marką (zachowania związane z marką) to taki sposób spełniania przez firmę obietnicy danej klientowi, że jest on mile zaskakiwany tak często, jak to tylko możliwe”³. Maciejowi Dębskiemu „marka jawi się jako konstrukcja, dzięki której przedsiębiorstwa zwiększają wartość oferowanego produktu, jednocześnie ułatwia ona klientom rozpoznanie i ocenę produktu. Marka funkcjonuje w świadomości i umyśle odbiorców jako informacja, doświadczenia i przeżycia z nią związane”⁴.

1 Urbanek G. Zarządzanie marką, Warszawa 2002, ISBN 83-208-1399-9, s. 14.

2 Tamże

3 Pringle H.; Gordon W. Zarządzanie marką: jak wypromować rozpoznawalną markę, Poznań 2006, ISBN 83-7301-674-0, s. 23.

4 Dębski M. Kreowanie silnej marki, Warszawa 2009, ISBN 978-83-208-1795-9, s. 14.

Podobno marka nie może mieć charakteru uniwersalnego. Według mnie biblioteka publiczna powinna mieć charakter uniwersalny, a szczególnie największa biblioteka publiczna na Pomorzu Środkowym. Nasze środowisko lokalne – mieszkańcy Koszalina oraz powiatu koszalińskiego to grupa ludzi względnie ceniąca wspólne wartości, symbole, żyjąca w poczuciu pewnej przynależności. Relacje KBP z ponad 20 tysiącami czytelników rocznie budowane są od przeszło 65 lat. Zależności te zmieniały się poprzez lata. Warto podkreślić, że klienci naszej biblioteki traktowani są z należnym szacunkiem i przyjmowani w naszych 11 progach (budynku głównego i 10 filii) z otwartością i – nie boję się tego określenia – serdecznością.

Nowych (potencjalnych) czytelników – łowimy. Podstawową ofertą skierowaną do społeczności lokalnej jest naturalnie udostępnianie zbiorów. Ponadto zapraszamy koszalinian na różnorodne imprezy (zawsze otwarte dla czytelników i sympatyków KBP), zachęcamy do uwalniania książek, jak również korzystania z naszej przestrzeni jako przestrzeni publicznej. Jest to niezmiernie istotne, by podkreślać ten aspekt. Biblioteka to miejsce dostępne dla każdego, dostępne nieodpłatnie i powszechnie. W ten sposób chcemy oswajać z biblioteką, z instytucją kultury, ale też zaspokajając potrzeby mieszkańców umożliwiając chociażby nawiązywanie kontaktów.

To w rzeczywistości namacalnej. Wirtualnie natomiast nawiązujemy swobodniejsze i mniej zobowiązujące relacje z internautami – naszymi sprzymierzeńcami są Facebook, Twitter i Instagram oraz YouTube.

Informacja, która dotrze do wymarzonego adresata jest podstawą sukcesu. Myśląc o konkretnym sukcesie, np. o zgromadzeniu dużej publiczności na spotkaniu autorskim, myślimy zarówno o przekazaniu informacji, jak i o perswazji. Chcemy przekonać odbiorców do oferty kulturalnej naszej biblioteki. Zależy nam przecież na frekwencji, którą możemy osiągnąć informując mieszkańców miasta (niekoniecznie czytelników, którzy zdobędą tę informację w KBP) o naszej ofercie. W tym pomagają nam media.

Budowanie marki przez naszą bibliotekę można rozpatrywać m.in. na przykładzie relacji ze środowiskiem lokalnym nawiązywanych poprzez media społecznościowe, tj. Social Media. To najogólniej używanie Internetu do nawiązywania kontaktu i oddziaływania na siebie nawzajem. Jak zapewnia Arkadiusz Podlaski „Uczestnictwo w serwisach społecznościowych to bardzo dobry sposób na pogłębienie relacji ze swoimi klientami. Dzięki nim stajesz się bardziej wiarygodny i z pewnością wizerunek Twojej firmy na tym skorzysta”⁵.

Koszalińska biblioteka ma świetną, funkcjonalną, a przede wszystkim profesjonalną stronę internetową. Daje ona możliwość m.in. śledzenia aktualności, nowości, które zakupiliśmy, jak również korzystania z wirtualnej czytelni, przeglądania zbiorów on-line, zapoznania się z naszą różnorodną ofertą czy zadania pytania poprzez maila lub komunikator internetowy GG. Strona umożliwia ponadto - poprzez swoisty

5 Podlaski, A. Marketing społecznościowy, Gliwice 2011. ISBN 978-83-246-2840-7, s. 27.

serwis społecznościowy czy mechanizm - dzielenie się refleksjami dot. nabytków. Można komentować tytuł płyty, audiobooka, filmu czy książki albo odnieść się do komentarza już istniejącego. Wszystko to jest na bardzo wysokim poziomie, jednak w pewnym momencie popularność Facebooka spowodowała, że w 2010 roku nasza biblioteka dołączyła do tego serwisu społecznościowego, by dynamicznie i interaktywnie współtworzyć z użytkownikami miejsce, jakim jest KBP. Wirtualnej relacji od ponad 4 lat przekazujemy oficjalne informacje, relacjonujemy wydarzenia, przeprowadzamy konkursy, ale też uczestniczymy w akcjach społecznych, chwalimy się osiągnięciami, udostępniamy sensowne informacje i wydarzenia innych instytucji, a także spoufalamy się z czytelnikami i żartujemy sobie. Dlaczego zależało nam na zdobyciu fanów na Facebooku? Wierzymy, że wirtualny fan również będzie wierny marce i zachęci swoich znajomych do korzystania z naszych usług.

Kolejnym serwisem, który wydał nam się ciekawym kanałem kontaktu z odbiorcami był Twitter. Dzięki możliwości mikroblogowania chcieliśmy mieć bieżącą relację z użytkownikami. Początkowo Twitter był bardzo popularny za granicą, później jednak stał się międzynarodowym gigantem i zaczął być coraz częściej wykorzystywany również w Polsce⁶. Od marca 2013 roku w krótkich wiadomościach zapraszamy więc na spotkania autorskie, podajemy bieżące informacje i zamieszczamy linki do fotogalerii. Krótko, spójnie, treściwie i w czasie rzeczywistym. Na cały świat.

Świat współczesny karmi się obrazem, a Instagram to serwis bazujący na fotografiach, gdzie obraz jest najważniejszym elementem. Na oficjalnej stronie serwisu czytamy: „Rejestruj ważne chwile i dziel się nimi. Instagram to szybki, przyjemny i atrakcyjny sposób, aby dzielić się swoim życiem ze znajomymi i rodziną. Zrób zdjęcie lub nagraj film, wybierz filtr zmieniający jego wygląd i nastrój, a następnie opublikuj swoje dzieło na Instagramie. To bardzo proste. Możesz nawet udostępnić je w serwisach Facebook, Twitter, Tumblr i innych. Zobacz świat w nowy sposób”. I to nas zachęciło do wejścia w jeszcze inną relację z użytkownikami Internetu. Założyliśmy, że grupa ta w większości nie odwiedza nas fizycznie, nie wypożycza książek i nie wie, jaką świetną ofertę mamy przygotowaną dla naszych czytelników. Robimy więc zdjęcia nowościom wydawniczym, jakie kupujemy do zbiorów naszej biblioteki, fotografujemy życie codzienne w KBP, zamieszczamy fotki ze spotkań autorskich i imprez. Aktualnie biblioteka_koszalin na Instagramie posiada prawie pół tysiąca fotografii wykonanych za pomocą programu i ponad 200 osób, które obserwują KBP poprzez to medium. A to wszystko osiągnięte w kilka miesięcy. Wierzymy w rozwój tej formy promocji biblioteki.

Przy okazji omawiania serwisów Facebook, Instagram i Twitter należy wspomnieć o bardzo ważnym narzędziu, jakim jest hasztag. To wyraz lub wyrażenie (bez rozdzielającej poszczególne słowa spacji) poprzedzone znakiem kratki. Umożliwia on

6 Tamże, s. 71.

grupowanie wiadomości, ponieważ można wyszukiwać właśnie poprzez hasztagi i zobaczyć zestaw informacji, które się pojawiają. Istotne, że są one podłączone jedynie do konkretnego medium. Dobrym przykładem będzie tu impreza „Noc w bibliotece”. W trakcie trwania ostatniej edycji rozwiesiliśmy w przestrzeni budynku prośby do uczestników o dzielenie się zdjęciami w mediach społecznościowych oznaczając je #nocwkbp. Dzięki temu nie tylko biblioteka zamieszczała fotografie i wpisy dotyczące wydarzenia, ale także goście. Zasięg rozszerzył się więc znacznie, co spełniło nasze oczekiwania.

Należy podkreślić, że dzięki tym środkom komunikacji można dotrzeć głównie do młodych odbiorców i bezpośrednio nawiązać z nimi kontakt. Jest to dość trudna grupa odbiorcza, często krytyczna i niepokorna, a nawet zbuntowana. Zdobyć ich zainteresowanie, uwagę, przełamać stereotyp miejsca nudnego i demodé nie jest łatwo. Ponadto sprzedać temat książek, literatury również nie jest prosto, szczególnie w środowisku, które często dla zasady odrzuca kulturę wysoką. Korzyści płynące więc z nawiązania kontaktu z młodym adresatem są nie do przecenienia.

Warto wspomnieć jeszcze o znanym nam wszystkim YouTube, serwisie internetowym umożliwiającym umieszczanie filmów w sieci. Jest wciąż najpopularniejszą stroną z nagraniami wideo w Polsce. Uznaliśmy więc, że własny kanał KBP na YouTube to konieczność i tak też komunikujemy się z użytkownikami. Poprzez zamieszczane tam nagrania przypominamy o spotkaniach autorskich (korzystając z tych zapisów głównie ci, którzy nie mogli dotrzeć na dane spotkanie na żywo), zamieszczamy filmy jubileuszowe itp.

Kreowanie własnej marki to trudne przedsięwzięcie, w które jednak warto zaangażować swój potencjał. Angażowanie się w aktywność społeczności internetowej wydaje się niezbędne w czasach królowania mediów cyfrowych. Media społecznościowe są bowiem skutecznym i darmowym narzędziem stosowanym w działaniach public relations.

BIBLIOGRAFIA:

Dębski M. *Kreowanie silnej marki*, Warszawa 2009. ISBN 978-83-208-1795-9

Podlaski, A. *Marketing społecznościowy: tajniki skutecznej promocji w Social Media* 978-83-246-2840-7. Gliwice 2011.

Pringle H., Gordon W. *Zarządzanie marką: jak wypromować rozpoznawalną markę*, Poznań 2006. ISBN 83-7301-674-0

Ries A., Ries L. *22 niezmiennicze prawa zarządzania marką*, Warszawa 2000. ISBN 83-7255-456-0

Urbanek G. *Zarządzanie marką*, Warszawa 2002. ISBN 83-208-1399-9

Magdalena Młynarczyk

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI „ZA KRATAMI”

W październiku 2012 roku Koszalińska Biblioteka Publiczna zainicjowała program DKK w Zakładzie Karnym. Nasza współpraca z Zakładem Karnym w Koszalinie została rozszerzona o spotkania czytelnicze prowadzone w konwencji Dyskusyjnego Klubu Książki.

Warto przypomnieć, że DKK to projekt adresowany przede wszystkim do czytelników korzystających z bibliotek publicznych, ale jest również z powodzeniem realizowany w innych miejscach, np. klasztorach czy placówkach penitencjarnych. Bez względu na adresatów, czyli grupę docelową, zawsze zakłada on, że są potrzebne miejsca, w których można rozmawiać o wspólnie czytanych książkach, jak również, że nie trzeba być krytykiem literackim, by cieszyć się z dyskusji o literaturze, wymieniania wrażeń, refleksji, poglądów.

Celem działalności Dyskusyjnych Klubów Książki funkcjonujących przy bibliotekach publicznych jest przede wszystkim wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dorosłych i młodzieży oraz promocja wartościowej literatury. DKK są niejednokrotnie traktowane jako forma biblioterapii, bowiem poprzez odpowiedni dobór literatury można kształtować wewnętrzną wrażliwość i postawy czytelników, oprócz tego omawiane lektury stanowią wyjątkową platformę dyskusji i wymiany myśli. Bywa, że spotkanie staje się pretekstem do głębszych przemyśleń, uczestnicy opowiadają nie tylko o swoich zainteresowaniach literackich i ulubionych autorach, ale i o ważnych dla nich kwestiach natury obyczajowej, społecznej.

Spotkania DKK w koszalińskim Zakładzie Karnym są podobne do tradycyjnych klubów książki. Odbywają się one zazwyczaj raz w miesiącu. Książki wybierane są wspólnie przez grono dyskutantów z listy propozycji przedłożonej przez Instytut Książki, ale nie tylko. Uwzględniamy prośby, propozycje czy wręcz marzenia czytelnicze pensjonariuszy ZK lub kierujemy się zasadą ważności czy też szczególnej aktualności danego tematu. Te nasze czytelnicze spotkania są organizowane z uwzględnieniem zasad resocjalizacji i biblioterapii.

W dyskusji uczestniczą osadzeni, którzy z własnej woli chcą dyskutować o książkach. Spotkania ze strony Koszalińskiej Biblioteki Publicznej są prowadzone przez dwie moderatorki – Magdalenę Młynarczyk i Joannę Przybyło. Czym są te spotkania? Na pewno nie są spotkaniami z przestępcami, choć rzeczywiście mężczyźni, którzy

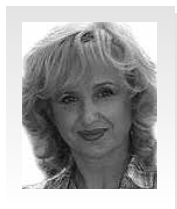
DKK za kratami, zdjęcie red. Joanny Krężelewskiej, „Głos Koszaliński”.

przychodzą na nasz DKK dokonali jakiegoś czynu zabronionego, społecznie szkodliwego. Prawo karne jednakże nie wpływa na nasz stosunek do członków klubu. Spotykamy się z ludźmi, fakt – w konkretnej i specyficznej, trudnej sytuacji życiowej, jednakże przede wszystkim z ludźmi, czytelnikami, rozmówcami. Sukcesem wydaje się osiągnięta przez moderatorki postawa charakteryzująca się brakiem uprzedzeń i wolna od dyskryminacji. Mimo pełnej świadomości tego, że adresatami tych spotkań są więźniowie, klub funkcjonuje w oparciu o szczerą, szacunek i równe prawo do wypowiedzi i własnego zdania. Obawy, że praca z osobami osadzonymi, więc być może niedostosowanymi społecznie, będzie przykra, okazały się niepotrzebne. Mimo izolacji, ograniczeń związanych z prywatnością, wysokim stopniem kontroli w zakładzie karnym, rozmowa człowieka z człowiekiem o przeczytanej książce, o doświadczeniach, wartościach, o życiu po prostu, sprawia, że depersonalizacja obecna w więzieniu znika na te godziny, gdy ważną staje się lektura. Trudno oprzeć się pokusie stwierdzenia, iż spotkania DKK są swoistą terapią podczas odbywania przez więźniów kary pozbawienia wolności.

A jaki jest nasz cel spotkania się z osadzonymi w ZK? Na pewno nie jest nim modyfikacja zachowań czy wywołanie zmiany wadliwych postaw. Podczas dwugodzinnego spotkania, które odbywa się co kilkadziesiąt dni, nie mamy na to szansy. Nie mamy też odpowiednich narzędzi i wiedzy w tym zakresie. Dążymy nade wszystko do tego, by każdy, kto przeczyta wybraną lekturę i przyjdzie porozmawiać z nami o tym, co przeżył dzięki niej, zastanowił się, pochylił nad tematem, wyraził swoją opinię i wysłuchał innej interpretacji, innych wrażeń i skojarzeń. Jeśli udałoby się przy okazji wpłynąć niekiedy na przyswojony przez czytelnika system wartości, byłoby to niebanalnym osiągnięciem, jednakże cele nasze są realne i tak daleko idące założenia pozostają w sferze marzeń.

Warto nadmienić, że dzięki temu, iż w Zakładzie Karnym w Koszalinie funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki, udało się zorganizować zbiórkę książek dla tej biblioteki. Podczas spotkań z osadzonymi moderatorki zauważyły potrzebę doposażenia biblioteki w książki, które byłyby dostosowane do potrzeb przebywających tam aktualnie mężczyzn. W związku z tym zwróciliśmy się do naszych czytelników oraz wszystkich darczyńców, którzy zechcieliby nam pomóc, z prośbą o przegląd domowych biblioteczek i ofiarowanie niektórych pozycji z przeznaczeniem do więziennej biblioteki. Prosililiśmy jednocześnie o rozagę w selekcji i wybór książek nowych, z uwagi na fakt, że kolekcją klasyki literatury biblioteka Zakładu Karnego już dysponuje. Jakie książki ofiarowali koszalinianie? Przede wszystkim reportaże, biografie, podręczniki i słowniki do nauki języków obcych, opracowania dotyczące historii Polski i historii powszechnej. Nie zabrakło też literatury współczesnej. W sumie otrzymaliśmy ok. 1000 książek, po dokonaniu selekcji do biblioteki ZK trafiło 750.

Na każdym spotkaniu w Zakładzie Karnym spotyka się kilkunastu osadzonych, wychowawca oraz dwie bibliotekarki. Dyskusja trwa ok. 2 godzin, bowiem jest ograniczona harmonogramem funkcjonowania więzienia. Ewidentnie członkowie DKK „Za kratami” odczuwają potrzebę dłuższej rozmowy i wymiany refleksji po lekturze. Pewien niedosyt jest więc połączony z wyraźnym wyczekiwaniem kolejnego klubowego spotkania. Na potrzeby DKK osadzeni mężczyźni czytają głównie reportaże – książki z pogranicza publicystyki i literatury faktu cieszą się największym zainteresowaniem. Często członkowie dyskusyjnego klubu podkreślają, że szkoda im czasu na beletrystykę. Niektórzy zamawiają dodatkowo książki popularnonaukowe, które pomagają im uzupełnić wykształcenie i rozszerzyć horyzonty myślowe. Warto podkreślić, że na te kilka godzin zakład karny staje się miejscem, gdzie książka jest najważniejsza, pożądana i wreszcie doceniona.

Iwona Dalati

Biblioteka Politechniki Koszalińskiej

„NOWOCZESNA BIBLIOTEKA – INSPIRACJE, LUDZIE, WYZWANIA”, CZYLI BIBLIOTEKARSKIE SPOTKANIA NAUKOWE W KOSZALINIE

Oddając słuszną powszechnie głoszoną prawdę, że największym wstydem nie jest brak wiedzy, ale brak potrzeby jej uzupełnienia, Biblioteka Politechniki Koszalińskiej w 2013 roku podjęła się organizacji cyklu seminariów naukowych dla środowiska bibliotekarskiego Koszalina i okolic. Głównym celem było ożywienie życia naukowego środowiska bibliotekarzy koszalińskich, wspomaganie w rozwoju zawodowym bibliotekarzy, rozwijanie potencjału talentów i kreatywności pracowników bibliotek, a w efekcie zwiększenie aktywności i efektywności pracy bibliotek w jej bliższym i dalszym otoczeniu społecznym. Innym ważnym celem była integracja bibliotekarzy w ich macierzystych jednostkach oraz na poziomie współpracy regionalnej. Cykl otrzymał nazwę „Nowoczesna biblioteka – inspiracje, ludzie, wyzwania” i był adresowany przede wszystkim do bibliotekarzy reprezentujących wszystkie typy bibliotek, menedżerów zarządzających bibliotekami, organizatorów bibliotek oraz wszystkich sympatyków i zainteresowanych poruszaną na poszczególnych seminariach tematyką.

I Seminarium odbyło się 22 marca 2013 roku. Tematyka w zamyśle organizatorów miała dotyczyć szeroko rozumianego wizerunku biblioteki w kontekście pracy bibliotekarza, jego zaangażowania, umiejętności i kompetencji. Seminarium otrzymało tytuł: „Rola bibliotekarza w kreowaniu wizerunku biblioteki”. Do współpracy zaproszono dwóch cenionych naukowców oraz szanowanych i lubianych przez studentów dydaktyków, dr Monikę Kaczmarek-Śliwińską¹ oraz dr Małgorzatę Czer-

1 Monika Kaczmarek-Śliwińska, doktor nauk ekonomicznych, adiunkt Instytutu Neofilologii i Komunikacji Społecznej Politechniki Koszalińskiej. Z obszarem komunikacji społecznej w sposób naukowy i praktyczny związana od 1996 roku. Prowadzi działalność doradczą-szkoleniową, jest trenerem w obszarze komunikacji, szczególnie w obszarze nowych mediów. Autorka ponad 70 publikacji o tematyce PR. Od lipca 2010 roku zasiada w Radzie Etyki Public Relations. Jest członkinią Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Public Relations, Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, Polskiego Towarzystwa Edukacji Medialnej. Jest członkiem Rady Naukowej kwartalnika Media i Medioznawstwo i ekspertem KRRIT w obszarze edukacji medialnej.

Otwarcie seminarium

wińską-Jaśkiewicz². W trakcie jednego ze spotkań organizacyjnych postanowiono wzbogacić formułę seminarium o część praktyczną w postaci warsztatów naukowych. W ten sposób zapewniono wszystkim uczestnikom możliwość aktywnego udziału, a teoretyczny przekaz wiedzy właściwy dla seminarium naukowego nabrał interaktywnego charakteru.

Wykład inauguracyjny wygłosiła reprezentantka gospodarzy mgr Iwona Dalati, pracownik Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, na co dzień odpowiedzialna za zbiory elektroniczne, w tym naukowe bazy on-line i szkolenia w zakresie korzystania z e-źródeł. Jej prezentacja multimedialna pt. „Kreowanie wizerunku biblioteki akademickiej w jej otoczeniu podmiotowym” wprowadziła słuchaczy w podstawowe definicje i zagadnienia związane z kreowaniem wizerunku organizacji oraz zapoznała z tematyką autoprezentacji bibliotekarza i znaczenia jego osobistego wizerunku dla

Laureatka Protonów 2012 w zakresie edukacji PR oraz plebiscytu Lwy PR w 2014 roku, który ma na celu wyłonienie najwybitniejszych osobowości PR w Polsce.

- 2 Małgorzata Czerwińska-Jaśkiewicz, doktor nauk ekonomicznych w dyscyplinie zarządzanie, adiunkt na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej. Z powołania i zamiłowania aktywny nauczyciel i badacz. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół zagadnień dotyczących zrównoważonego rozwoju, wiejskiej aktywności społecznej i ekonomicznej, edukacji społecznej i działalności marketingowej. Autorka ponad 40 publikacji z dziedziny marketingu, zarządzania, ekonomiki rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich. Z powodzeniem łączy prace naukowo-dydaktyczną z aktywnością społeczną. Działa w Fundacji Nauka dla Środowiska, gdzie zajmuje się zarządzaniem projektami o charakterze edukacyjnym, badawczym i społecznym. Prowadzi też działalność doradczą i szkoleniową.

Monika Kaczmarek-Słowińska

kształtowania wizerunku biblioteki w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Natomiast wykład dr Moniki Kaczmarek-Słowińskiej pt. „PR biblioteki w dobie nowych technologii” rozwinął tematykę komunikowania się biblioteki z otoczeniem zewnętrznym przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjnych, zwłaszcza Internetu. Dzięki licznie przytoczonym przykładom słuchacze mogli się przekonać, że dla kreowania wizerunku organizacji kluczowe jest nawiązywanie i podtrzymywanie właściwych relacji z otoczeniem, a wśród rozlicznych kompetencji współczesnego bibliotekarza powinna znaleźć się znajomość praw i reguł rządzących *public relations*, a co za tym idzie umiejętne korzystanie z różnorodnych narzędzi i technik komunikacyjnych. Treść wykładu dr Moniki Kaczmarek-Słowińskiej koncentrowała się na kreowaniu wizerunku biblioteki jako organizacji, natomiast wykład dr Małgorzaty Czerwińskiej-Jaśkiewicz pt. „Budowanie wizerunku bibliotekarza poprzez komunikację interpersonalną” dotyczył kształtowania wizerunku bibliotekarza. Część teoretyczna wystąpienia została uzupełniona częścią praktyczną, w której wzięli udział wszyscy chętni uczestnicy seminarium. Podzieleni na grupy słuchacze otrzymali zadania do wykonania, ucząc się na własnym przykładzie, w jaki sposób nawiązywanie relacji interpersonalnych wpływa na kształtowanie ich wizerunku, w jaki sposób postrzega ich otoczenie.

W trakcie seminarium została rozprowadzona wśród słuchaczy ankieta, w której poproszono o wybór najbardziej interesującej tematyki związanej z zarządzaniem i funkcjonowaniem bibliotek jako propozycji na temat przewodni następnego semina-

Podczas seminarium

rium. Spośród siedmiu tematów najwięcej głosów zdobyła problematyka motywacji do pracy wraz z szeroko rozumianą kreatywnością. W związku z tym następnym seminarium naukowe, które odbyło się 5 marca 2014 roku dotyczyło zagadnień związanych z motywacją do pracy, zwłaszcza motywacją pozafinansową. Podczas kolejnego, planowanego na marzec 2015 roku zostaną omówione zagadnienia związane z kreatywnością – w życiu codziennym, prywatnym, jak i zawodowym.

Tematyka wykładów II Seminarium – „Jeśli nie pieniądze to co? O motywacji i motywowaniu do pracy w bibliotece” miała charakter uniwersalny, a więc potencjalnymi uczestnikami byli nie tylko bibliotekarze, ale wszyscy zainteresowani zagadnieniami motywacji i motywowania do pracy, miejscem i rolą człowieka we współczesnej organizacji w kontekście zarządzania zasobami ludzkimi, asertywnością w miejscu pracy, znaczeniem komunikacji interpersonalnej w motywowaniu pracownika. Wykład otwierający pt. „Motywowanie pracowników w kształtowaniu potencjału pracy w organizacji” wygłosiła dr Bożenna Kromer³, natomiast część warsztatową, w dwóch częściach pod wspólną nazwą „Komunikowanie się a motywowanie – jak to robić skutecznie?” poprowadziła dr Monika Kaczmarek-Śliwińska. Półtoragodzinne zajęcia w grupach były próbą postawienia diagnozy, czy i w jaki sposób biorący udział w warsztatach

3 Bożenna Kromer, doktor nauk ekonomicznych w dyscyplinie zarządzanie, adiunkt na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej, ceniony badacz i nauczyciel akademicki, którego zainteresowania naukowe skupiają się wokół zagadnień związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi.

Uczestnicy seminarium

są motywowani bądź też demotywowani w miejscu pracy, a tym samym wskazania na najbardziej skuteczne narzędzia motywacyjne. Zajęcia grupowe były nie tylko interesujące pod względem merytorycznym, ale były również dla części uczestników przeżyciem emocjonalnym, ponieważ dotyczyły ich codziennych kontaktów interpersonalnych w miejscu pracy, zarówno tych pozytywnych, jak i negatywnych, ujawniały konflikty, niezgody, brak porozumienia.

Sluchacze seminarium oczekiwali wystąpienia mgr Iwony Dalati, która w trakcie swego wykładu pt. „Znaczenie motywacji pozapłacowej w zarządzaniu zasobami ludzkimi. Prezentacja wyników badań ankietowych” miała zaprezentować wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 2013 r. wśród pracowników bibliotek koszalińskich. Największym zaskoczeniem, nie tylko dla prowadzącej, były wyniki ankiety, które zaprzeczyły postawionej przed badaniami hipotezie, że bibliotekarze kierują się w swojej pracy przede wszystkim motywacją wewnętrzną. Badania wykazały, że najważniejszym czynnikiem motywującym bibliotekarzy do pracy jest wynagrodzenie finansowe, a spośród motywatorów pozapłacowych – stabilizacja pracy. Seminarium zakończyła prezentacja multimedialna pt. „Asertywność w kształtowaniu stosunków międzyludzkich w organizacji”, którą przygotowała dr Bożenna Kromer.

Spotkania naukowe bibliotekarzy okazały się przysłowiowym strzałem w dziesiątkę. Z licznych opinii zebranych tak w trakcie, jak i po zakończeniu spotkań wynika, że formuła połączenia wykładów i warsztatów sprawdziła się, a ich tematyka okazała się na tyle interesująca, że dyskusje przeniosły się z progów gościnnej Politechniki Koszalińskiej w progi bibliotek – miejsca pracy uczestników. Dowodem były zaproszenia kierowane do prelegentów z prośbą o wygłoszenie wykładów dla

bibliotekarzy, którzy z racji swoich obowiązków nie mogli uczestniczyć w seminarium. I tym oto sposobem incydentalne w Koszalinie forum dyskusji organizowane przez bibliotekarzy dla bibliotekarzy stało się ważnym i oczekiwanym przez środowisko wydarzeniem. Odnotowują je nie tylko lokalne media, ale przede wszystkim sami bibliotekarze, którzy w kalendarzach zaznaczają datę kolejnego seminarium naukowego planowanego na marzec 2015 roku. Tym razem Biblioteka Politechniki Koszalińskiej otworzy forum dyskusji o kreatywności, na które już dziś wszystkich chętnych serdecznie zaprasza.

Anna Marcinek-Drozdalska

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

NOC W BIBLIOTECE

Już po raz piąty Koszalińska Biblioteka Publiczna zaprosiła mieszkańców na „Noc w bibliotece”. Impreza ta jest związana z obchodami Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia). Dzień ten po raz pierwszy w skali światowej obchodzono w 1995 roku. Pomysł organizacji święta zrodził się w Katalonii – w 1926 roku wystąpił z nim wydawca z Walencji, Vicente Clavel Andrés. 23 kwietnia do data symboliczna dla literatury światowej. W tym dniu w roku 1616 zmarli Miguel de Cervantes, William Szekspir i historyk peruwiański Inca Garcilaso de la Vega.

Cztery lata temu, szukając sposobów aktywizacji czytelników, a przede wszystkim metod upowszechniania czytelnictwa i promocji biblioteki, postanowiliśmy zorganizować dużą imprezę, by pokazać bibliotekę, nasze zbiory i pracę także „od kuchni”. Impreza okazała się wielkim sukcesem i otrzymała zaszczytny tytuł Wydarzenia Kulturalnego Roku z rąk Prezydenta Koszalina. Zachęceni tym powodzeniem kontynuujemy nasz pomysł.

Spotkanie z Mariuszem Czubajem

Corocznie „Noc w bibliotece” ma inną myśl przewodnią. W roku 2014 hasłem „O zgrozo! W bibliotece?!” chcieliśmy „rozprawić się” z poważnym i schematycznym postrzeganiem biblioteki jako miejsca nudnego i ponurego. Tematem przewodnim była więc literatura grozy, kryminały, thrillery i horrory. Rozszerzyliśmy ten temat na inne przekazy kultury – film, muzykę, plastykę, wskazując przy tym na nasze zbiory z tej dziedziny. Popularność tego rodzaju tematyki dowodzi, że warto o niej mówić, a już na pewno nie traktować jak gorszej.

Współorganizatorami imprezy były: Centrum Kultury 105, Komenda Miejska Policji, Zespół Szkół Plastycznych w Koszalinie, księgarnia Matras.

Impreza odbyła się 25 kwietnia w godz. 18:00-23:00.

Dla miłośników klasycznego kryminału gratką było spotkanie z autorem kryminałów i znawcą literatury kryminalnej, Mariuszem Czubajem. Jest to literaturoznawca, antropolog kulturowy, autor powieści kryminalnych. Na zakończenie spotkania trzech naszych najaktywniejszych czytelników otrzymało listy gratulacyjne i nagrody książkowe.

Wszystkie przedsięwzięcia odbywały się symultanicznie. Jednocześnie od godz. 18:00 można było skorzystać z wszystkich przygotowanych atrakcji.

Na wystawach w różnych punktach biblioteki przedstawiliśmy „klasyków kryminału”, „klasyków horroru”, „słynnych detektywów”, kultowe postacie z literatury grozy oraz tematykę „wampiryczną”.

W czytelnicy, dziale regionalnym, „księżce mówionej”, sali klubowej i podziemiach działy się następujące rzeczy: O pracy śledczej biegłych sądowych mówili: technik

Koszalińscy śledczy podczas „Nocy w bibliotece”

W „upiornej klasie”

Kat Aleksander podczas pracy

Projekcje odbywały się w Galerii Scena, w scenerii podziemi biblioteki, na co dzień niedostępnych dla czytelników.

Czytelnicy mieli możliwość udziału w „sesji fotograficznej” rodem z amerykańskiej kroniki kryminalnej.

Młodzież z Zespołu Sztuk Plastycznych pomogła w „fałszowaniu dzieł sztuki”. Każdy mógł się wykazać zdolnościami podrabiania światowej klasy arcydzieł (oczywiście na wesoło).

„Poszukiwani” – nasi czytelnicy

kryminalistyki, grafolog i technik daktyloskopii. Nasi czytelnicy mieli możliwość porównania metod śledczych znanych z książek i filmów z tymi, które stosują nasi biegli.

W „upioornej klasie” pisano atramentem sympatycznym w scenerii jeżącey włosy na głowie oraz układano anonimy.

Spotkanie z miejscowymi, czyli koszańskiemi tajemnicami prowadził Lech Fabiańczyk (miłośnik historii Koszalina) w towarzystwie kata.

W odstępach 1,5 godzinnych prezentowano „Ekranizacje i adaptacje horrorów i powieści grozy” z uwzględnieniem najstarszych, niemych filmów. Ta propozycja była adresowana tylko do dorosłych.

Po raz pierwszy umożliwiliśmy umożliwiliśmy gościom zwiedzanie intrologatori, poznanie maszyn i ręcznej pracy przy oprawie książek i czasopism. Do tematyki grozy nawiązywały gilotyny, choć ich przeznaczenie jest zgoła inne, niż kojarzone z tą nazwą. Tajniki sztuki intrologatorskiej przedstawiliśmy na specjalnej wystawie w informatorium.

W wypożyczalni filmów przenieśliśmy się w świat muzyki filmowej rodem z komedii kryminalnych.

Koncerty zespołów: Tarantella Underground i Luna Eclipsis odbyły się w sali konferencyjnej z myślą o młodzieżowym odbiorcy.

Zakończenie „Nocy” na placu przed biblioteką

Czytelników zaprosiliśmy również do zwiedzania naszych przepastnych magazynów.

Księgarnia Matras zorganizowała stoisko, gdzie można było kupić książki Mariusza Czubaję, a także inne kryminały oraz horrory i thrillery.

Dzieciom zaproponowaliśmy:

Warsztaty „Stwórz sobie potwora” w sali klubowej oraz zabawę pod hasłem „Nie taka wiedźma straszna” (sklejanie domków z piernika, słuchanie *Jasia i Małgosi*) – na antresoli oraz projekcję filmów z serii „Tajemnica szyfru Marabuta” – w salce edukacyjnej za czytelnią.

Na zakończenie imprezy, ok. godz. 23:00, odbył się, na placu przed biblioteką, pokaz żonglerki ogniem w wykonaniu zespołu INCENDI.

Ponadto w tym dniu, w godz. 9.00 - 22.30, czynne były wszystkie agendy Biblioteki Głównej, a księgozbiór tematycznie związany z myślą przewodnią „Nocy” w bibliotece był wyeksponowany na regałach z wolnym dostępem do półek.

Każdy uczestnik imprezy otrzymał kartę wstępu z programem imprezy, a obecni na miejscu bibliotekarze pomogli w wyborze naszych atrakcji, w dotarciu do wybranych miejsc i udzielali wszystkich informacji.

„Noc w bibliotece” wpisała się na stałe w miejski kalendarz imprez. Corocznie cieszy się ogromnym zainteresowaniem koszalinian – odwiedza nas każdorazowo ok. 1500 osób! Gościmy całe rodziny, co z perspektywy nas, bibliotekarzy, jest szczególnie pożądane. Wielość propozycji skomasowanych podczas kilku godzin pokazuje, w jakich obszarach pracujemy my, bibliotekarze i jak atrakcyjnie można spędzić czas w bibliotece – bądź co bądź to, co proponujemy podczas „Nocy” jest naszą codzienną pracą – wystawy, koncerty, spotkania, projekcje, zajęcia dla dzieci – to nasz chleb powszedni. Cieszy nas, że do jego konsumpcji udaje się co roku zaprosić wielu „głodnych” czytelników.

Anetta Wiśniewska

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

ODJAZDOWY BIBLIOTEKARZ, CZYLI BIBLIOTEKARZE TEŻ KOCHAJĄ ROWERY

W sobotę 17 maja 2014 roku Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Koszalinie wraz z Biblioteką Publiczną Gminy Mielno zorganizowało rajd rowerowy dla bibliotekarzy bibliotek szkolnych, uczelnianych i publicznych. Impreza odbyła się w ramach ogólnopolskiej akcji „Odjazdowy Bibliotekarz” i miała miejsce po raz drugi.

Pomysł na przeprowadzenie koszalińskiej edycji tej akcji zrodził się w roku ubiegłym. Wówczas Koszalińska Biblioteka Publiczna oraz Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy współpracy z Koszalińskim Stowarzyszeniem Rowerowym „Roweria” zorganizowali po raz pierwszy rajd rowerowy dla bibliotekarzy, czytelników, miłośników książek i rowerów.

Mimo że pogoda nie zachęcała do wycieczek, na starcie przy budynku głównym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej stawiło się 32 rowerzystów. Każdy otrzymał

Uczestnicy rajdu ruszają w trasę

okolicznościowe gadżety oraz kamizelki odblaskowe ufundowane przez Urząd Miejski i Zachodniopomorski Ośrodek Ruchu Drogowego w Koszalinie. Uczestnicy rajdu, podzieleni na trzy grupy, ruszyli na „Miejski szlak bibliotek publicznych” wytyczony ścieżkami i drogami rowerowymi. Trasa liczyła 25 km i biegła od budynku Biblioteki Głównej przez jej filie i z powrotem do budynku głównego KBP. W poszczególnych agendach cykliści poznawali specyfikę pracy, historię i działalność tych placówek.

Wiadomości te przydały się niewątpliwie podczas quizu zatytułowanego tajemniczo „KBP czyli Korzystam-Bylem-Pamiętam”, z którym musieli się zmierzyć świeżo upieczeni „rajdowcy”. Wszyscy świetnie sobie poradzili, gdyż żadne z pytań nie pozostało bez poprawnej odpowiedzi. Były więc nagrody i zadowolone miny. Nie była to jednak jedyna atrakcja, jaką przygotowali organizatorzy. Rozstrzygnięto również grę miejską pt. „Nakręć się na bibliotekę” oraz konkurs na „Odjazdowy rower”. Najmłodszy uczestnicy wyprawy mogli rozwinąć swoje plastyczne talenty w konkursie rysunkowym pt. „Rower moich marzeń”. Zwycięzcy otrzymali okolicznościowe upominki, książki, koszulki, mapy i wiele innych gadżetów. Całej akcji towarzyszył bookcrossing. Książkami „częstować” się mogli nie tylko uczestnicy rajdu, ale też ci, którzy spacerując po parku trafili na plac Polonii, gdzie mieści się Koszalińska Biblioteka Publiczna.

Zachęcenie powodzeniem ubiegłorocznej akcji, organizatorzy postanowili kontynuować „Odjazdowego Bibliotekarza”. W tym roku na starcie, tj. przy Bibliotece Głównej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, stawili się biblioteczni pasjonaci dwóch kółek. Tradycyjnie wszyscy uczestnicy wyprawy zostali zaopatrzeni w okolicznościowe gadżety: chorągiewki, balony, zakładki, przypinki, pocztówki i odblaskowe kamizelki. I tak pomarańczowy korowód, bo pomarańcz to przecież kolor tej akcji, ruszył z impetem do Mielna.

Pogoda tego dnia dopisała, słońce towarzyszyło „bibliotekarzom rajdowcom” przez całą trasę, która w tym roku wynosiła ok. 30 km. Po drodze rajdowcy wręczali przechodniom pomarańczowe balony i chorągiewki promujące tegoroczną akcję. W spacerowym tempie, w pięknych, majowych okolicznościach przyrody, uczestnicy rajdu dotarli szczęśliwie do Mielna.

Chorągiewki z logo akcji zdobyły każdy rower

Tutejsza biblioteka „ubrana” w pomarańczowe akcenty, z daleka witała koszalińskich rowerzystów. Jej gospodynie, pracujące tu bibliotekarki, czekały na nich ze wspaniałymi wypiekami, gorącą kawą i jak przystało na „odjazdową placówkę”, z równie „odjazdowymi ciasteczkami”. To nie koniec atrakcji. Po zwiedzeniu biblioteki i zapoznaniu się z jej księgozbiorem oraz działalnością na rzecz gminy, a także wypoczywających tu licznie turystów, „rajdowcy” wzięli udział w przygotowanych na tę okoliczność konkursach i zabawach integracyjnych. Później przyszedł czas na grillowanie i wymianę bibliotekarskich doświadczeń. Nie zabrakło również „odjazdowych podarunków”. Wszyscy pracownicy mieleńskiej biblioteki otrzymali, ufundowane przez Fundację „Nauka dla Środowiska”, tematyczne koszulki z napisem „Rower kręci”, a uczestnicy rajdu gadżety promujące gminę Mielno, zakładki do książek, pocztówki i mapy turystyczne.

Późnym popołudniem zintegrowani i zaopatrzeni w dobre humory uczestnicy drugiego koszalińskiego „Odjazdowego Bibliotekarza”, ruszyli w drogę powrotną do Koszalina. Wszystkim udało się szczęśliwie dotrzeć do domów z nadzieją, że w przyszłym roku uda się tę rowerowo-bibliotekarską przygodę powtórzyć. Jedno jest pewne: bibliotekarze i bibliotekarki kochają rowery, a determinacji i zaangażowania nigdy im nie zabraknie!

Paulina Neumann

Miejsko-Gminna Biblioteki Publiczna w Bobolicach

**65-LECIE MIEJSKO-GMINNEJ
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W BOBOLICACH**

To już 65 lat istnienia i działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Bobolicach. 10 września 2014 roku w auli Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Bobolicach odbyła się uroczystość jubileuszowa, na którą przybyli: senator RP Piotr Zientarski, wicemarszałek woj. zachodniopomorskiego Andrzej Jakubowski, władze samorządowe w osobach Mieczysławy Brzozy – burmistrza Bobolic, Grażyny Wiater-Ubysz – zastępcy burmistrza, Krystyny Dobrzańskiej – sekretarza gminy, przedstawicielki Starosty Koszalińskiego, Ewy Zagórskiej, a także – dyrektorzy placówek oświatowych, byłe bibliotekarki, dyrektorzy zaprzyjaźnionych bibliotek powiatu koszalińskiego, przyjaciele i sympatycy biblioteki. Na początku uroczystości odtworzony został film ukazujący działalność biblioteki w latach 1949–2014. Następnie głos zabrali zaproszeni goście. Na ręce pani dyrektor złożono życzenia, gratulacje i podziękowania za współpracę. Życzenia składały delegacje i przedstawiciele zaproszonych instytucji, organizacji oraz szkół. Pani dyrektor wygłosiła wykład „Mali bibliotekarze”. W dalszej kolejności nastąpiło uroczyste nadanie przez panią burmistrz Mieczysławę Brzozę awansów zawodowych paniom Monice Żemojtel i Annie Sagan. Uroczystość uświetniły występy dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Bobolicach. Program przygotowały panie: Izabela Mirota, Jolanta Turkowska, Anna Malazdra. Obchody jubileuszu zakończyły się słodką niespodzianką – na salę wniesiony został duży tort, a zgromadzeni goście wnieśli symboliczne toasty, aby biblioteka działała tak prężnie przez kolejne lata.

Podczas uroczystości można było również obejrzeć cztery wystawy: „Biblioteka w latach 1949–1983”, „Pracownicy biblioteki w obiektywie”, wystawa „na okrągło” pt. „Z działalności Biblioteki” oraz wystawa najstarszych książek w bibliotece.

Halina Filip, Teresa Sobko

Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima w Kołobrzegu

KOŁOBRZESKI FESTIWAL KSIĄŻKI (6-9 PAŹDZIERNIKA 2014)

„Zachodniopomorskie spotkania w Bibliotece+” to autorski pomysł Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, realizowany przy współpracy z Książnicą Pomorską i trzynastoma innymi bibliotekami (m.in. w Gryfinie, Mirosławcu, Choszcznie, Świnoujściu, Szczecinku, Karlinie). Celem projektu była promocja bibliotek, które zostały beneficjentami środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz środków pochodzących z budżetu województwa na modernizację bibliotek w ramach programu Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek.

Do realizacji projektu przystąpiła również biblioteka w Kołobrzegu. Spotkania odbywały się w dniach 6-9 października 2014 roku pod hasłem „Autor – Czytelnik – Biblioteka. Kołobrzesci Festiwal Książki”. Program festiwalu był atrakcyjny, toteż wzbudził zaciekawienie i czytelników i mediów. Spotkania w bibliotece wypełniały czas dzieciom, młodzieży i dorosłym w różny sposób (zabawa, nauka, wspomnienia, rozmowy). Ogólnie było gwarno, radośnie i kolorowo.

W dniu inauguracji festiwalu, w poszukiwaniu teatralnej przygody, do biblioteki przybyły nie tylko dzieci otwarte na sztukę sceniczną, ale także jej prawdziwi odtwórcy – aktorka Grażyna Wojtczak oraz pedagog teatralny Magdalena Bogusławska.

W tajemniczy świat animacji uczestnicy warsztatów zostali wprowadzeni poprzez ćwiczenia i zabawę, a ich efektem były krótkie etiudy teatralne. Następnie, poprzez pracę z teatralną lalką, dowiedzieli się, na czym polega animacja (ożywianie) w teatrze lalkowym, a także wielość animacyjnych technik lalkowych.

W drugim dniu bibliotekę odwiedziły dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, aby wspólnie z gościem festiwalu, profesorem Agnieszką Frączek, bawić się w językoznawców i uczyć poprawnego używania wielu wyrazów, np. że spodnie to nie choinka, którą się ubiera, ale spodnie się wkłada. Dzieci doskonale radziły sobie i z pułapkami językowymi i wypowiedzianiem trudnych zdań, np.: „kelner Kornel całą lwiarnię lurą karmi kulturalnie”.

Nie dziwi więc fakt, że książki Agnieszki Frączek (np. „Rymobranie”; „Wiersze łaciące i jeden w kratę”; „Gdy przy słowie jest przysłowie”) są dzieciom znane. Jak mówiła autorka, źródłem jej wierszy jest język oraz szczypta fantazji posypana prawdziwą historią. Było głośno, wesoło i emocjonująco. W opinii najmłodszych wizyta w bibliotece była bardziej atrakcyjna niż... na basenie.

Kolejny dzień był zarezerwowany dla młodego pokolenia i trudnych tematów - nałogów.

Gościem była Barbara Rosiek, autorka *Pamiętnika narkomanki*, terapeutka, ale też poetka i pisarka, która utrzymuje, że ma mroczną duszę i wobec tego optymistyczna książka raczej nie powstanie, jednak uważa, że jeżeli swoim pisarstwem ochroni choć jedno życie, to warto pisać. Są smutki i ból istnienia nie do pokonania – mówiła – co wówczas robi? Pisze długi list do przyjaciela i... nigdy go nie wysyła.

Podczas spotkania okazało się, że młodzież nie boi się podejmować trudnych tematów. Lawinowo zadawane i mądre pytania młodzieży świadczyły o autentyczności przekazu oraz o dojrzałości nastoletnich uczestników spotkania. Było warto, ku przestrodze, gościć w Kołobrzegu pisarkę z Częstochowy.

Czwarty i ostatni dzień festiwalu.

Po niezwyklej reakcjach oraz po rozbrzmiewających co chwilę gromkich salwach śmiechu można wnioskować, że spotkanie najmłodszych czytelników ze znaną aktorką, Edytą Jungowską było przysłowiowym strzałem w dziesiątkę. Aktorka skutecznie

zachęcała dzieci do książkowej zabawy i słuchania opowieści o przygodach Pippi Pończoszanki. Czytając fragmenty powieści szwedzkiej pisarki Astrid Lindgren, bez wysiłku rozbudziła dziecięcą wyobraźnię do tego stopnia, że uległy namowom lektorki i co chwilę wymyślały nowe wcielenia Pippiloty. Przebojem spotkania okazała się zabawa „Pippi – prawda, fałsz – naleśnik”, a do rangi anegdoty urosło, że piegowata bohaterka książki mówi po... kołobrzegu.

Drugim gościem tego dnia był Paweł Szlachetko – teatrolog, scenarzysta filmowy i telewizyjny, autor kilkunastu słuchowisk i reportaży radiowych, powieści kryminalnych i sensacyjnych. Pisarz przeniósł słuchaczy w sentymentalne czasy STS-u, czyli Studenckiego Teatru Satyrycznego.

Rok 2014 to także Rok Czytelnika. Dlatego dopełnieniem Festiwalu było uroczyste ogłoszenie wyników rankingu na najaktywniejszego czytelnika biblioteki kołobrzeskiej w czterech kategoriach wiekowych.

Wprawdzie Henryk Sienkiewicz powiedział, że: „Gdy ktoś czyta, zawsze albo się czegoś nauczy, albo zapomni o tym co mu dolega, albo zaśnie – w każdym razie – wygra”. My jednak nie pytaliśmy czytelników dlaczego i co czytają – my dziękowaliśmy, że czytają, gdyż za Joachimem Lelewelem dążymy do tego, by biblioteka nie służyła do ozdoby, ale by była powszechnie użytkowana.

Beata Sawa-Jovanoska

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

„POLSKO-NIEMIECKA KONFERENCJA NA TEMAT HISTORII I WSPÓŁCZESNOŚCI KSIĄŻKI” 22-24 WRZEŚNIA 2014 ROKU

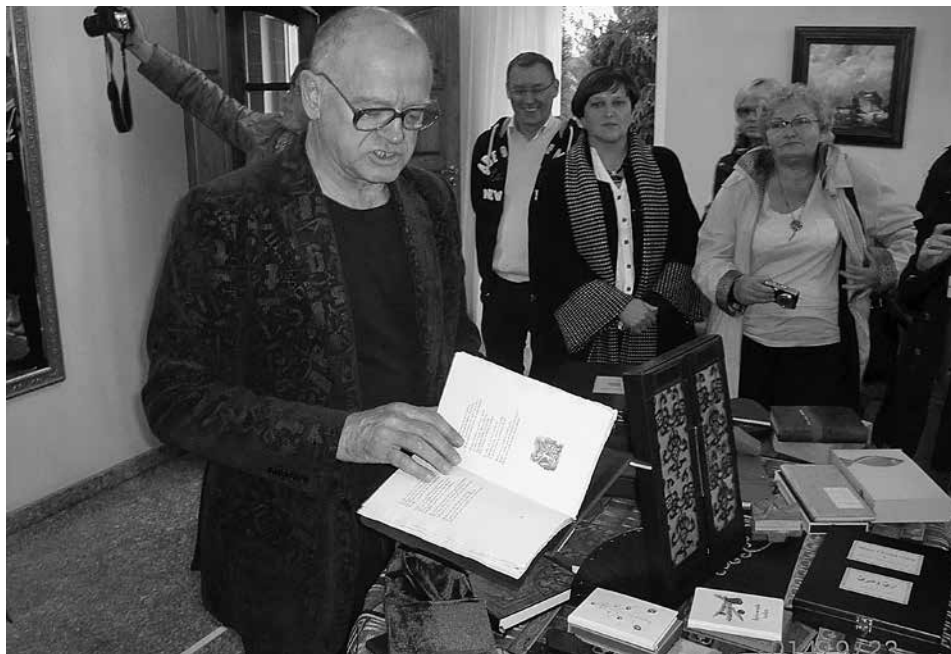
W dniach 22-24 września 2014 roku w Koszalinie oraz Sarbinowie odbyła się „Polsko-niemiecka konferencja na temat historii i współczesności książki”, której organizatorem była Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela oraz Biblioteka Regionalna w Neubrandenburgu.

W konferencji uczestniczyło 27 osób, ze strony niemieckiej przedstawiciele bibliotek publicznych, naukowych i akademickich, z Meklemburgii Pomorza Przedniego, zrzeszeni w Landesverband Mecklemburg-Vorpommern des Deutschen Bibliotheksverbands (DBV MV), ze strony polskiej dyrektorzy bibliotek publicznych i akademickich skupieni w Zachodniopomorskim Porozumieniu Bibliotek.

Celem głównym konferencji było pogłębienie nawiązanej współpracy, wymiana doświadczeń oraz przybliżenie bibliotekarzom z Niemiec działalności bibliotek publicznych w regionie koszalińskim.

Drugi dzień konferencji

Wizyta w Wydawnictwie Kurtiak i Ley

22 września 2014 roku w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji, w którym uczestniczyli m.in. Prezydent Miasta Koszalina i Przewodniczący Rady Miejskiej. Dyrektor Andrzej Ziemiński omówił działalność Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. W trakcie zwiedzania biblioteki uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z jej strukturą organizacyjną, pracą poszczególnych działów oraz zbiorami bibliotecznymi.

Pierwszego dnia uczestnicy zwiedzili również Muzeum w Koszalinie (wystawę „Koszalin od średniowiecza do współczesności”), dziecięcą filię biblioteczną KBP, XIV-wieczną Katedrę pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, gdzie wzięli udział w koncercie organowym.

W trakcie drugiego dnia konferencji w Sarbinowie zaprezentowane zostały następujące referaty:

1. „Wyrok na książkę tradycyjną” – Urszula Ganakowska, sekretarz naukowy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego.

2. „Specjalistyczne zasoby internetowe jako wsparcie dla tradycyjnego księgozbioru biblioteki o profilu artystycznym na przykładzie Mediateki Akademii Sztuki w Szczecinie” – dyr. dr Aleksandra Łukaszewicz Alcaraz, Marta Kostecka.

3. „Biblioteka cyfrowa – Świat Morskich Publikacji” – dyr. Elżbieta Edelman, Biblioteka Główna Akademii Morskiej w Szczecinie.

4. „Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa Pomerania” – dyr. Lucjan Bąbolewski, Książnica Pomorska w Szczecinie.

5. „Hochschulbibliothek Neubrandenburg” – dyr. Anita Olsowski.

6. „Digitale Bibliothek an der HS Neubrandenburg” – dyr. Anita Olsowski.

7. „Współczesna książka elektroniczna na platformie EBSCO” – Leszek Czerwiński.

Tego samego dnia zwiedzono Darłowo, w tym m.in. Zamek Książąt Pomorskich, wystawę „Historia miasta Darłowa”, zapoznano się ze starodrukami pomorskimi m.in. *Kosmografią, czyli opisaniem krajów świata z 1556 roku*) oraz, w drodze powrotnej, z nowoczesną biblioteką publiczną w Sianowie.

Duże wrażenie na uczestnikach zrobiła wizyta w Wydawnictwie Artystycznym Kurtiak i Ley, które od 1989 roku wydaje podziwiane na całym świecie bibliofilskie książki artystyczne.

Ostatniego dnia konferencji uczestnicy zwiedzili zabytki Kołobrzegu, w tym Bazylikę Konkatedralną, a także Miejską Bibliotekę Publiczną im. Galla Anonima w Kołobrzegu, gdzie mieli okazję zapoznać się z nowo wyremontowaną filią biblioteczną i jej ofertą oraz planami rozwoju biblioteki.

W trakcie całej konferencji panowała miła i przyjazna atmosfera, która sprzyjała zacieśnianiu współpracy, wymianie poglądów na temat polskiego i niemieckiego bibliotekarstwa, wpływu nowych technologii, a w szczególności książki elektronicznej na rozwój i przyszłość bibliotek.

Niezmiernie ważnym efektem spotkania było odnowienie współpracy między Koszalińską Biblioteką Publiczną a Regionalną Biblioteką w Neubrandenburgu, która została nawiązana w 2009 roku, podczas prac nad projektem dotyczącym utworzenia MultiCentrum w naszych miastach partnerskich. Niestety projekt nie otrzymał wówczas dofinansowania ze względu na przedłużający się remont biblioteki w Neubrandenburgu.

Konferencja została dofinansowana w ramach Funduszu Małych Projektów z Programu Operacyjnego Celu 3 „Europejska Współpraca Terytorialna” – „Współpraca Transgraniczna” Krajów Meklemburgia – Pomorze Przednie/ Brandenburgia i Rzeczypospolitej Polskiej (Województwo Zachodniopomorskie) 2007–2013.

Teresa Arleta Rogalska, Natalia Borys

Biblioteka Publiczna w Świeszynie

KULTURA DO KWADRATU W ŚWIESZYNIE

Od stycznia do listopada 2014 roku Biblioteka Publiczna w Świeszynie przyciągnęła spore grono nowych czytelników, którzy odwiedzili świeszynską bibliotekę po raz pierwszy i od razu poczuli się w niej „jak u siebie”. Wzrost liczby osób korzystających z usług bibliotecznych wynika z kilku przyczyn.

Po pierwsze biblioteka mieści się w niedawno, bo w czerwcu 2013 roku, wyremontowanym obiekcie centrum kultury.

Magia nowych, pachnących świeżością i nowoczesnie wyposażonych pomieszczeń przyciąga potencjalnych użytkowników. Kto już raz przekroczy progi biblioteki, chce wracać do tego miejsca częściej, gdyż biblioteka ma bardzo wiele do zaoferowania. Posiada bogaty i zróżnicowany księgozbiór, aktualizowany na bieżąco, nowości wydawnicze oraz audiobooki. Młodzież może bezpłatnie skorzystać ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i słuchawek, natomiast mali czytelnicy mogą miło spędzić wolny czas w czytelni dziecięcej. Wyposażona jest w półki dostosowane wysokością do wzrostu małego czytelnika tak, aby mógł on

Spotkanie z Marią Czubaszek

samodzielnie sięgać po książki. Oprócz książek na półkach znajdują się zabawki, gry planszowe oraz przybory do rysowania. Dodatkowo w czytelnicy są: tablica do malowania, bezpieczny stół o zaokrąglonych brzegach, nowoczesne pufy oraz sprzęt do odtwarzania płyt CD. Do dyspozycji wszystkich użytkowników jest także wypożyczalnia i sala multimedialna wyposażona w sześć stanowisk komputerowych, projektor oraz ścienny ekran.

Po drugie: czytelników przyciąga estetyczna aranżacja wnętrza oraz oddzielenie części bibliotecznej od pozostałych pomieszczeń centrum kultury. Pozwala to na właściwe i zgodne z przeznaczeniem funkcjonowanie biblioteki oraz pewną niezależność od zajęć, warsztatów i spotkań, które odbywają się w centrum. Dodatkowymi zaletami są: możliwość korzystania z katalogu elektronicznego MAK+, bogato wyposażonego księgozbioru podręcznego i prasy oraz, co może najważniejsze, profesjonalna i uprzejma obsługa czytelników.

Po trzecie: o świeszyńskiej bibliotece mówi się dobrze w środowisku lokalnym także ze względu na to, że jest to miejsce tętniące życiem kulturalnym. Od stycznia do listopada tego roku bibliotekę odwiedziło spore grono znanych i mniej znanych ludzi kultury, m.in. pisarzy i aktorów. Rok 2014 otworzyło spotkanie z Marią Czubaszek, które cieszyło się ogromną popularnością.

Po tym spektakularnym wydarzeniu kulturalnym biblioteka wraz z centrum nabrały kulturalnego rozpędu – odbyły się kolejne i równie dobre spotkania autorskie, warsztaty i występy. Dla dorosłych zorganizowano spotkania z Marcinem Kydryńskim, Sylwestrem Maciejewskim, Janem Nowickim, Bronisławem Cieślakiem, Piotrem K. Piotrowskim, Dariuszem Rekoszem, Edwardem Linde-Lubaszanką, Edwardem

Występ dzieciaków

Łysiakiem oraz Czesławem Partaczem. Nie mogło zabraknąć także literackich spotkań dla dzieci i młodzieży z Joanną Olech oraz Ewą Chotomską (to drugie zorganizowała Koszalińska Biblioteka Publiczna). Oprócz spotkań związanych z osobami ze świata literatury i filmu odbyły się także: koncert akordeonisty Vitalija Dmitriewa, zespołu akordeonowego Akord, Edwarda Hulewicza, zespołów ludowych: Cecylianki, Jarzębiny i Jagody, grup wokalnych działających przy świeszynskim centrum kultury, spotkanie z Maciejem Sochałem, wystawa prac Beaty Marii Orlikowskiej oraz medali Wojciecha Grobelskiego, akcje bookcrossingowe i wiele innych.

Biblioteka bardzo duży nacisk kładzie na spotkania teatralne. Od początku 2014 roku odbyło się już kilka występów: Grupa Teatralna Janusza P. wystawiła „Zagryziaków”, a spektakle dla dzieci wystawiły także wrocławska Akademia Wyobraźni oraz Duet z Krakowa. Dodatkowo już kolejny rok z rzędu w bibliotece odbywają się warsztaty teatralne dla młodszej młodzieży pod opieką Akademii Wyobraźni. Dotychczas grupa teatralna „Dzieciaki ze Świeszyna” zaprezentowała lokalnej społeczności dwa spektakle: „Legendę o zbójach z Góry Chełmskiej na wesoło” oraz „Czerwonego Kapturka”. W ferie zimowe grupa miała nawet swoje *tournée* – wystawiała spektakl w świetlicach wiejskich na terenie gminy Świeszyno, oprócz tego zaprezentowała się m.in. w trakcie kiermaszu wielkanocnego w centrum kultury, Nocy Muzeów 2014 w Archiwum Państwowym w Koszalinie, Festynu Parafialnego w Świeszynie i w koszalińskim Muzeum.

Zajęcia plastyczne, sportowe, warsztaty hip-hopu, teatralne, ekologiczne w trakcie festynu „Radew – energia życia” w Niedalinie, cotygodniowe spotkania Klubu Pożeraczy Książek, konkurs recytatorski „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne”, Dzień Dziecka z magikami, trudne tematy w trakcie festiwalu „Integracja Ty i Ja”, lekcje

Zajęcia językowe

biblioteczne i wiele innych zajęć oferowały biblioteka i centrum kultury na przełomie ostatnich jedenastu miesięcy.

I nie są to tylko nowe inicjatywy, w większości jest to kontynuacja podstawowego założenia, jakim jest „wychowanie do czytania, do kultury, do wrażliwości”.

Natomiast zupełnie nowe okazały się zrealizowane w tym roku dwa duże projekty: 65-lecie Biblioteki Publicznej w Świeszynie oraz „Słowa zapomniane, siwizną przyproszone”. Jubileusz biblioteki stanowił pięciodniowy cykl majowych spotkań i koncertów, które przygotowane zostały z myślą o wszystkich grupach wiekowych. Dla najmłodszych (wraz z opiekunami) przygotowano spektakl Teatru Duet oraz quiz z wiedzy o gminie i postaciach bajkowych, młodzieży zaproponowano językoznawcze spotkanie z Katarzyną Kłosińską, przegląd Młode Talenty Gminy Świeszyno, konkurs na plakat promujący 65-lecie oraz (dla starszej młodzieży) koncerty B.A.D., No name oraz 5 Litrów Czerwieni. Dla dorosłych przewidziano spotkania autorskie z Robertem Nawrockim połączone z wystawą jego zdjęć z podróży oraz z supernianią Dorotą Zawadzką. Cykl spotkań uzupełniono wystawą archiwalnych dokumentów bibliotecznych, najstarszych zbiorów oraz prac dzieci i młodzieży. Z kolei drugi projekt miał po części charakter językowy. Rozmowy z najstarszymi mieszkańcami gminy Świeszyno w efekcie doprowadziły do wydania przez Multimedialne Centrum Kultury e-Eureka – Bibliotekę Publiczną pierwszej publikacji książkowej *Słowa zapomniane, siwizną przyproszone*. W ramach projektu wszystkie gminne placówki oświatowe brały udział w spotkaniach i konkursach o charakterze językowym. Realizacja tego

międzypokoleniowego projektu, opartego w dużej mierze na wolontariacie gminnej młodzieży, to ogromne osiągnięcie biblioteki, centrum kultury i gminy. To także dowód na to, iż tytuł Biblioteki Roku 2013 Województwa Zachodniopomorskiego, nadany przez Książnicę Pomorską, był dodatkową motywacją do kontynuacji i poszerzania działań kulturalnych w 2014 roku.

Zadowolenie czytelników z funkcjonowania biblioteki wiąże się także z tym, iż idzie ona z duchem czasu: ma katalog online zbiorów bibliotecznych, własną stronę internetową oraz fanpage na portalu społecznościowym. Pozwala to użytkownikom biblioteki być na bieżąco w kwestiach nowości wydawniczych, spotkań autorskich i innych wydarzeń kulturalnych. Spore grono czytelników dostaje również krótkie wiadomości tekstowe z zaproszeniem na najbliższe wydarzenie. Informacje o imprezach kulturalnych pojawiają się także w lokalnym czasopiśmie „Głos Świeszyna”, a także w innych lokalnych mediach: „Głosie Koszalińskim”, Radiu Koszalin, „Gazecie Ziemskiej” i innych. Doskonałą formą promocji instytucji był także artykuł w styczniowym numerze „Poradnika Bibliotekarza”.

Przyjemne i nowoczesne wnętrza, bogata oferta spotkań autorskich i zajęć dla dzieci, czyli kultura do kwadratu, atrakcyjny księgozbiór, aktualne wpisy na Facebooku, pozyskiwanie pieniędzy z zewnątrz na realizację projektów, kształcenie postaw czytelniczych wśród najmłodszych i uśmiech to podstawowe elementy, dzięki którym biblioteka jest tzw. „trzecim miejscem”. Miejscem ciepłym i przyjaznym, a jednocześnie nowoczesnym i kulturalnym. Tu chce się po prostu być!

Beata Żuber

Biblioteka Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie

**BIBLIOTEKA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ
W KOSZALINIE – NAJMŁODSZA BIBLIOTEKA UCZELNI
WYŻSZEJ W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM**

Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie powstała w 2009 roku jako jednostka ogólnouczelniana, która pełni funkcje naukowe, dydaktyczne i usługowe. Gromadzi, opracowuje, udostępnia książki, czasopisma oraz zbiory specjalne odpowiadające kierunkom i specjalnościom kształcenia na uczelni. Biblioteka służy w szczególności rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych studentów przygotowujących się do wykonywania zawodów związanych z kierunkami kształcenia na uczelni.

Baza lokalowa

Biblioteka PWSZ znajduje się na parterze budynku dydaktycznego PWSZ. Składa się z 2 pomieszczeń: wypożyczalni (100 m²) o kubaturze 315m³ i czytelnicy (125 m²) o kubaturze 392m³ dla studentów wszystkich kierunków kształcenia w PWSZ.

Księgozbiór

Profil tematyczny zbiorów zgodny jest z prowadzonymi w uczelni kierunkami i specjalnościami. Biblioteka PWSZ gromadzi zbiory służące kształceniu i doskonaleniu zawodowemu studentów na kierunkach nauczycielskich i niepedagogicznych. Księgozbiór biblioteki to pozycje z zakresu istniejących kierunków PWSZ: pedagogiki

Czytelnia PWSZ

Księgozbiór biblioteczny

i nauk pokrewnych, nauk medycznych, pielęgniarstwa, fizjoterapii i wychowania fizycznego, a także metodyki nauczania języka polskiego i języków obcych: angielskiego, francuskiego i niemieckiego oraz językoznawstwa i psychologii.

Stan księgozbioru biblioteki PWSZ w Koszalinie na dzień 31 października 2014 roku wynosi 21.605 tys. jedn. inwent., zbiorów zwartych i zbiorów specjalnych. Najliczniej reprezentowane w księgozbiornie fachowym biblioteki są wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe. Gromadzone są również monografie różnych dyscyplin wiedzy, podręczniki akademickie oraz lektury uzupełniające.

Polityka gromadzenia przewiduje, oprócz zakupu lektur wskazanych przez nauczycieli akademickich, gromadzenie szerokiego wyboru literatury z takich dziedzin jak: psychologia, pedagogika, socjologia, sport, turystyka, medycyna. Obok dążenia do kompletnego gromadzenia piśmiennictwa, głównie krajowego z zakresu nauk medycznych, biblioteka gromadzi wydawnictwa ogólnoinformacyjne, publikacje naukowe i popularnonaukowe oraz publikacje z innych dyscyplin wiedzy. Biblioteka PWSZ w Koszalinie dąży się do zapewnienia czytelnikom nowości wydawniczych oraz kompletności bieżących publikacji oferowanych przez rynek wydawniczy. Publikacje fachowe wydawane przez inne placówki specjalistyczne, wyższe uczelnie, instytuty naukowe pozyskuje się drogą darów i wymiany międzybibliotecznej.

W grupie piśmiennictwa naukowego oprócz druków zwartych biblioteka gromadzi starannie kompletowane w ramach prenumeraty stałej wydawnictwa ciągłe. Obecnie prenumerowanych jest 52 tytułów czasopism, w tym 8 obcojęzycznych. Ponadto 10 tytułów otrzymywanych jest regularnie drogą darów i wymiany. Prenumerata obejmuje prasę fachową z dziedziny pedagogiki, wychowania fizycznego, fizjoterapii, medycyny i nauk pokrewnych. Biblioteka posiada duży zbiór materiałów audiowizualnych – pomocy dydaktycznych, który charakteryzuje się dużą różnorodnością rodzajów

Stanowiska komputerowe w czytelni PWSZ

gromadzonych mediów dydaktycznych, jak i bogactwem treściowym. Pomoce te gromadzone są pod kątem programów nauczania poszczególnych przedmiotów, jak i na indywidualne zapotrzebowanie dydaktyczne wykładowców.

Komputeryzacja

Szybki rozwój nowych technologii, a wraz z nim nowych form komunikowania wpłynął w znaczący sposób na organizację i działalność Biblioteki PWSZ w Koszalinie. Z chwilą powołania Uczelni, w roku 2009 od razu przystąpiono do komputeryzacji zbiorów. Obecnie studenci i wykładowcy PWSZ korzystają w pełni zautomatyzowanej biblioteki, która pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym Patron4.

Użytkownicy biblioteki mają dostęp do podstawowego pakietu Wirtualnej Biblioteki Nauki (WBN) finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Biblioteka zapewnia dostęp do specjalistycznych baz danych dostępnych online w sieci Uczelni: EBSCO, baz czasopism Springera i Elseviera, Web of Knowledge, Wiley i SCOPUS oraz czasopism Nature i Science. W ramach WBN dostępne są również bazy z zakresu medycyny i ochrony zdrowia jak Medline, Heath Source. Biblioteka jest w trakcie testowania czytelni online podręczników akademickich i literatury naukowej z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych.

W czytelni biblioteki użytkownicy mają do dyspozycji 25 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Od początku istnienia uczelni realizowany jest zamysł uczynienia z biblioteki aktywnego, nowoczesnego centrum informacji i „biblioteki

otwartej”, nie tylko gromadzącej, opracowującej i udostępniającej swe zbiory, ale też kształtującej i inspirującej nowe potrzeby czytelnicze i informacyjne użytkowników.

Biblioteka Główna PWSZ stara się funkcjonować jako biblioteka hybrydowa, harmonijnie łącząc zadania biblioteki tradycyjnej z biblioteką elektroniczną, przekształcając się jednocześnie w uczelniane centrum informacji i edukacji, które zapewnią użytkownikom osiągnięcie sukcesu w studiowaniu i badaniach naukowych oraz w rozwoju własnej kariery zawodowej.

Działalność informacyjna

W Bibliotece PWSZ prowadzona jest działalność informacyjna w formie tradycyjnej i elektronicznej oraz na podstawie tradycyjnych źródeł informacji. Biblioteka stara się sprostać stawianym jej zadaniom. Na bieżąco kompletuje i uzupełnia zbiory, organizuje właściwy aparat informacyjny, prowadzi działalność informacyjną i dydaktyczną. Jest placówką niezbędną dla prawidłowego funkcjonowania procesu dydaktycznego na uczelni.

Biblioteka dokumentuje dorobek naukowy i dydaktyczny uczelni przez tworzenie baz danych, kartotek, katalogów i publikacji bibliograficzno-informacyjnych, upowszechnia dorobek naukowy uczelni. Strona internetowa Biblioteki PWSZ jest na bieżąco aktualizowanym źródłem informacji o bibliotece, jej zasobach i zasobach sieciowych. Najważniejsze podstrony to: aktualności, katalog, zbiory: wykazy nowości, zestawienia tematyczne, usługi, e-źródła – szeroki wybór baz danych i tematycznych portali internetowych.

Działalność dydaktyczna

Wszyscy studenci I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą w obowiązkowych zajęciach w ramach „Szkolenia bibliotecznego”, których celem jest zapoznanie z działalnością Biblioteki Uczelnianej, zasadami korzystania z biblioteki oraz obsługą katalogu komputerowego. Opracowywane są materiały ułatwiające korzystanie z biblioteki i zbiorów, które dostępne są na stronie internetowej biblioteki. Biblioteka włącza się aktywnie w działania koszalińskiego okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich m.in. poprzez uczestnictwo w akcji „Tygodnia Bibliotek” oraz współpracuje ze studenckimi kołami naukowymi.

Współpraca

Od początku istnienia uczelni Biblioteka Główna PWSZ w Koszalinie współpracuje z lokalnymi księżnicami: Biblioteką Pedagogiczną, Koszalińską Biblioteką Publiczną oraz jej filiami, innymi bibliotekami wyższych uczelni i bibliotekami szkolnymi. Ważną rolę odgrywa współpraca Biblioteki PWSZ z miejscowym oddziałem Głównej Biblioteki Lekarskiej (GBL). Zbiory GBL to 7000 woluminów z zakresu medycyny i literatury fachowej oraz 55 bieżących tytułów czasopism krajowych. Studentom udostępniane

są dane bibliograficzne do publikacji fachowych i prac naukowych, korzystanie ze zbiorów i usług informacyjnych GBL w Warszawie oraz poradnictwo metodyczne dla studentów. Biblioteka PWSZ współpracuje również z innymi bibliotekami szkół wyższych działającymi na terenie Koszalina. Studenci PWSZ mogą korzystać z zasobów bibliotecznych Politechniki Koszalińskiej i koszalińskiej filii Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej. Wraz z kadrą biblioteczną tych placówek prowadzona jest wymiana doświadczeń zawodowych i organizacyjnych, wspólne organizowanie imprez i konferencji oraz wymiana wydawnictw uczelnianych. Podpisane umowy o współpracy oraz stały kontakt ze wszystkimi bibliotekami w mieście pozwala na wzajemne uzupełnianie literatury fachowej oraz korzystanie ze zbiorów bibliotecznych studentów PWSZ na zasadach preferencyjnych.

Misją Biblioteki PWSZ jest profesjonalne zaspokajanie potrzeb i oczekiwań użytkowników oraz aktywne wspieranie procesów naukowo-badawczych i edukacyjnych – zgodnie z oczekiwaniami kadry naukowej i studentów. Misją Biblioteki jest także otwartość na oczekiwania środowiska uczelnianego, kreowanie i promowanie pozytywnego wizerunku PWSZ w mieście, regionie, kraju i na świecie.

Ewa Chruściana

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

DZIAŁALNOŚĆ FILII BIBLIOTECZNYCH KOSZALIŃSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

W strukturze organizacyjnej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej znajduje się 10 filii bibliotecznych, które wraz ze zbiorami budynku głównego zaspakajają potrzeby czytelnicze mieszkańców miasta. Wśród filii są biblioteki służące potrzebom czytelników dorosłych, a także biblioteki dla dzieci.

W Koszalinie jest tylko jedna biblioteka typowo dziecięca. Jest to filia nr 3 przy ul. Młyńskiej 12, która już niemal 60 lat służy najmłodszym. Biblioteka ta posiada w swoich zbiorach ponad 10 tys. książek dla dzieci i młodzieży.

W bieżącym roku (do 31 października) zanotowaliśmy ponad 14 tys. odwiedzin małych czytelników. Filia ta prowadzi bardzo szeroką działalność edukacyjną. Współpracuje z wieloma przedszkolami i szkołami, prowadzi lekcje biblioteczne i cotygodniowe „Spotkania czwartkowe”. W Filii odbywają się cykliczne spotkania Młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki oraz zajęcia biblioterapeutyczne, w których uczestniczą uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

Dwie filie biblioteczne: nr 5 przy ul. Władysława IV 23b oraz nr 8 przy ul. Andersa 4-6, są to z kolei biblioteki obsługujące głównie czytelników dorosłych i gromadzące dla nich odpowiedni księgozbiór.

Filia nr 5 jest małą filią (59 m² powierzchni), gdzie nie ma praktycznie miejsca na prawidłową obsługę czytelnika wypożyczającego książki do domu, a staramy się zapewnić jeszcze miejsce do skorzystania z księgozbioru podręcznego. W filii tej zarejestrowaliśmy w bieżącym roku 1406 stałych czytelników, którzy odwiedzili bibliotekę ponad 13 tys. razy. Dotychczas wypożyczono łącznie ponad 23600 książek. Z uwagi na brak miejsca filia nie prowadzi żadnej działalności kulturalnej. Na bieżąco przygotowywane są tylko wystawy nowości książkowych.

Czytelnicy filii nr 8 doceniają jej dogodne położenie w centrum miasta i sąsiedztwo przystanków autobusowych, stąd duża liczba odwiedzin w tej bibliotece (ponad 25 tys.) i ponad 41300 wypożyczonych książek. W filii nr 8 odbywają się spotkania osób niepełnosprawnych, należących do Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Ikar”, w których zazwyczaj uczestniczy ok. 20 osób, w większości niepełnosprawnych ruchowo. Pracownicy filii organizują dla nich spotkania okolicznościowe (andrzejko-

Koncert świąteczny w Filii nr 8

we, opłatkowe itp.) i służą pomocą w wielu kwestiach. Biblioteka nawiązała kontakt z Zespołem Szkół Muzycznych w Koszalinie i już kilka razy w czytelnicy filii występowali młodzi artyści. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tej współpracy, bo dzięki temu nasi czytelnicy mają możliwość uczestniczenia w koncercie „na żywo”, a młodzież ma okazję sprawdzić się grając w niecodziennych warunkach, ponieważ koncerty odbywają się podczas godzin otwarcia biblioteki.

Pozostałe filie biblioteczne gromadzą księgozbiór dla dzieci oraz dla dorosłych i starają się na bieżąco realizować zapotrzebowania czytelników. W koszalińskich bibliotekach nie ma oddziałów dla dzieci. Naszym zamierzeniem jest sieć rodzinnych bibliotek osiedlowych, które integrowałyby czytelników w różnym wieku. Księgozbiór gromadzony w filiach bibliotecznych uzupełniany jest na bieżąco o książki dla dzieci i dla dorosłych. Są to zarówno wznowienia poszukiwanych książek, jak i nowości wydawnicze.

Wszystkie biblioteki oprócz zadań typowo bibliotecznych realizują też szeroką działalność edukacyjną i kulturalną. W filiach bibliotecznych przeprowadzane są lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży, spotkania autorskie z pisarzami, spotkania osób niepełnosprawnych itp. Tradycyjnie filie biblioteczne proponują różne ciekawe formy spędzenia wolnego czasu, przede wszystkim dla swoich najmłodszych czytelników. Od kilku lat wielkim powodzeniem cieszą się zajęcia biblioteczne w trakcie ferii zimowych oraz program „Bezpieczne wakacje w bibliotece” organizowane przy wsparciu Urzędu Miejskiego, który dotuje te imprezy z z funduszu Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii.

Wakacyjny piknik w Filii nr 4

W tegorocznych feriach w bibliotece wzięło udział 163 dzieci. Biblioteki przygotowały dla nich szereg ciekawych zajęć, które odbywały się jednocześnie w siedmiu filiach bibliotecznych. Przeprowadzono m.in. spotkanie pn. „Kochajmy zwierzęta”, podczas którego dzieci miały okazję bliższego poznania trzech sympatycznych psiaków. Podczas „Ferii z kulturą” w filii nr 4 dzieci dowiedziały się, jak należy zachować się w kinie, teatrze i w filharmonii. Obejrzały prezentacje multimedialne: „Muzyka, rodzaje muzyki, spektakl muzyczny” oraz „Teatr dawniej i dziś”. W filii nr 9 zajęcia odbywały się pod hasłem „Era bez komputera”, czyli jak nasi rodzice spędzali wolny czas”. Dzieci miały okazję wysłuchania nagrań bajek, z płyt analogowych przy pomocy adaptera Bambino, oglądały bajki wyświetlane za pomocą rzutnika do przeźroczy oraz nagrywały swój głos za pomocą mikrofonu i magnetofonu szpulowego.

„Wakacje w bibliotece” to akcja znana i oczekiwana przez naszych najmłodszych czytelników oraz ich rodziców. Od kilku lat biblioteka organizuje zajęcia dla dzieci, które nie mogą wyjechać i wakacje spędzają w Koszalinie. Staramy się, aby wakacje w mieście też były atrakcyjne. Oprócz zajęć w bibliotekach organizujemy dla czytelników spotkania autorskie, pikniki, wyjścia do kręgielni. Obserwujemy, że największą radość naszym małym czytelnikom sprawia uczestnictwo w różnorodnych formach warsztatów.

W filii nr 1 (naszej „Zielonej Bibliotece”, przeniesionej do nowych pomieszczeń na młodym koszalińskim osiedlu) zaproponowaliśmy dzieciom udział w zajęciach ekologicznych prowadzonych przez pracownika Fundacji Zielona Akcja. Podczas zajęć dzieci utrwaliły sobie wiadomości o segregacji śmieci i recyklingu, nauczyły

Uczestnicy spotkania rodzinnego ph. „A to Polska właśnie” w filii nr 11

się korzystać z kompasu, poznawały różne rośliny i obserwowały owady w wodzie i na łące.

W pięciu filiach odbyły się zajęcia artystyczne, podczas których dzieci wykonały z płótna, filcu i guzików zakładki do książek. Okazało się, że nie ma dzieci mało zdolnych i każdy wykonał piękną zakładkę, która będzie mu służyła podczas czytania. W filiach nr 6 i nr 9 przeprowadzono zajęcia literacko-teatralne, które poprowadziła aktorka Teatru Guliwer z Warszawy. W tym roku warsztaty poświęcone były wartościom moralnym. Dzieci poznawały znaczenie szczęścia (optymizmu), miłości (przyjaźni), odpowiedzialności, sprawiedliwości oraz piękna. Podczas zajęć dzieci przygotowywały etiudy teatralne opisujące omawiane wartości.

Chcąc podkreślić wartość książki i czytania, co roku organizujemy Święto Czytelnika Dziecięcego. Dzisiaj, gdy trudno jest przekonać dzieci do czytania, bo czytanie nie jest już atrakcyjnym sposobem na spędzenie wolnego czasu, a książka musi konkurować z komputerem, grami komputerowymi i Internetem, staramy się uhonorować najaktywniejszych małych czytelników ze wszystkich filii bibliotecznych. Podczas imprezy, która zawsze odbywa się w Bibliotece Głównej, nagradzamy tych, którzy dużo czytają i są zaprzyjaźnieni ze swoimi filiami bibliotecznymi. W bieżącym roku nagrodziliśmy 59 rozczytanych dzieci.

Wszystkie filie biblioteczne współpracują z przedszkolami, szkołami podstawowymi oraz gimnazjami. Bibliotekarki przyjmują wycieczki oraz prowadzą lekcje biblioteczne. Filia nr 3 rozesłała do przedszkoli i szkół szeroką ofertę lekcji tematycznych, która procentuje ciągle wypełniającym się kalendarzem spotkań z maluchami.

Uczestnicy kursu komputerowego w filii nr 9

Koleżanki z filii nr 6 przygotowały ciekawą lekcję pt. „Problemy młodzieży w literaturze”, podczas której omawiają z młodzieżą nurtujące ją tematy oraz przedstawiają książki, których bohaterowie borykają się z podobnymi problemami. Gimnazjaliści po skończonej lekcji otrzymują ulotkę z wykazem omawianych książek. Obserwujemy, że młodzież, która dotychczas nie czytała lub rzadko korzystała z biblioteki „rozwytuje” polecane pozycje i wpisuje się na listę oczekujących na możliwość ich wypożyczenia. Koleżanka z filii nr 11 chętnie zaprasza do biblioteki całe rodziny. W tzw. „Wieczorach w bibliotece” uczestniczą – dyrekcje przedszkola, opiekunowie, rodzice, dziadkowie oraz maluchy. Rodziny często przygotowują króciutkie inscenizacje bajek lub wierszy na podany temat a bibliotekarka proponuje udział w różnych zabawach i konkursach. W bieżącym roku w Filii nr 11 odbyły się między innymi wieczory pn.: „Noc koszalińskich poetów”, „A to Polska właśnie...”, „Życie i twórczość Władysława Broniewskiego” oraz „Święto Niezapominajki”.

W 2009 roku Koszalińska Biblioteka Publiczna rozpoczęła prowadzenie kursów komputerowych dla seniorów. Seniorzy uczą się podstaw obsługi komputera i korzystania z możliwości Internetu. Zajęcia odbywają się bezstresowo, w małych grupach (4-6 osób) i w miłej atmosferze. Bibliotekarki przekazują wiedzę w sposób prosty i zrozumiały, z odpowiednim podejściem do osób starszych. Początkowo kursy odbywały się tylko w filii nr 4. Zanotowaliśmy ogromne zainteresowanie, lista zapisanych osób rosła z dnia na dzień, w związku z czym termin uczestnictwa w kursie wydłużał się. Pod koniec 2009 roku lista chętnych liczyła ok. 200 osób. W 2011 roku KBP otrzymała, w ramach projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Koszalina”, 55 nowoczesnych zestawów komputerowych, które pozwoliły na zaproponowanie zajęć

Spotkanie klubu „12 oczek” w filii nr 12

komputerowych dla seniorów w pięciu kolejnych filiach (nr 1, nr 8, nr 9, nr 11 i nr 12). Dzięki temu seniorzy mogą uczestniczyć w kursach w filii najbliższej swojego miejsca zamieszkania, a czas oczekiwania na udział w kursie znacznie się skrócił. Dotychczas w koszalińskich filiach odbyły się 43 kursy komputerowe, które ukończyły 222 osoby.

Ponieważ obserwujemy, że nasi aktywni czytelnicy po przejściu na emeryturę chcieliby spędzać w bibliotece więcej czasu, proponujemy im spotkania w tzw. kołach zainteresowań. W filii nr 9 przez kilka lat zaprzyjaźniony czytelnik (senior) prowadził nieodpłatnie kurs języka angielskiego dla seniorów. Natomiast w filii nr 12 starsze czytelniczki co dwa tygodnie spędzają czas przy robótkach ręcznych, wymieniają się przepisami kucharskimi oraz rozmawiają o książkach. Z naszych obserwacji wynika, że coraz więcej starszych osób jest samotnych i być może w innych filiach powstaną podobne grupy towarzyskie, które będą chciały w bibliotece spotykać się i np. grać w gry planszowe.

W koszalińskich bibliotekach swoje miejsce mają też osoby niepełnosprawne. Nie obserwujemy bariery psychologicznej ani ze strony chorych ani ze strony bibliotekarzy, którzy są otwarci na potrzeby innych. Regularne zajęcia biblioterapeutyczne

prowadzą koleżanki w filii nr 3, gdzie gościmy wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego oraz w filii nr 9, gdzie co tydzień spotykają się uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej nr 2 w Koszalinie. Z oferty lekcji bibliotecznych chętnie korzystają też dzieci z Przedszkola Integracyjnego oraz z Integracyjnej Szkoły Podstawowej nr 21. Przygotowanie zajęć dla dzieci i dorosłych z niepełnościami intelektualnymi jest sporym wyzwaniem. Zajęcia muszą być ciekawe, dostosowane do percepcji uczestników i... krótkie. Bibliotekarz musi być przygotowany na różne, zaskakujące sytuacje.

Podsumowując należy stwierdzić, że oferta, którą proponują mieszkańcom Koszalina filie biblioteczne Koszalińskiej Biblioteki Publicznej jest ofertą bardzo szeroką i skierowaną do każdego odbiorcy. W 2014 roku (do końca października) przeprowadziliśmy ogółem 629 imprez, w których uczestniczyło 10.700 osób.

Monika Olszak

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów

**CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKA PUBLICZNA
GMINY I MIASTA SIANÓW – NOWE WYZWANIA**

17 lutego 2014 roku przy placu pod Lipami w Sianowie oddano do użytku budynek nowo otwartego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy i Miasta Sianów. Choć sceptycznych głosów o połączeniu dwóch instytucji kultury nie brakowało, po prawie roku działania z całą pewnością można potwierdzić, że instytucja służy czytelnikom, a zajęcia prowadzone w centrum doskonale łączą się z misją biblioteki.

Sianowska biblioteka istnieje od 1948 roku, przez te wszystkie lata wielokrotnie zmieniano jej lokalizację i każda z nich była daleka od ideału. Wreszcie w 2013

roku udało się pozyskać środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pokryły one 75% inwestycji, o wartości około 2 mln zł. Wyburzono stary poniemiecki budynek i zaczęto budowę od podstaw. Prace przebiegały w rekordowym tempie.

Wybudowano nowoczesny dwukondygnacyjny budynek usytuowany w centrum miasta. Zyskali również sąsiadujący z biblioteką mieszkańcy, którym rewitalizowano budynki mieszkalne.

Nowa biblioteka zajmuje parter budynku o powierzchni ok. 500 m². Jest w pełni przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych. Prowadzą do niej szerokie drzwi, regały rozmieszczone są tak, aby osoby na wózkach inwalidzkich mogły swobodnie się poruszać. Posiadamy programy do obsługi osób głuchoniemych.

Wraz z nowoczesną siedzibą biblioteka uzyskała nowe wyposażenie: meble, regały, stoły, krzesła, sprzęt komputerowy, telewizor, sprzęt drukujący.

Na parterze na użytkowników czeka nowoczesna czytelnia internetowa z 11 komputerami, przechodzi się z niej do wypożyczalni biblioteki. Jest tu przygotowany kącik dla maluchów, z którego chętnie korzystają najmłodszy czytelnicy, gdy ich opiekunowie wypożyczają książki. W kąciku czekają na nich dwa multimedialne dotykowe kioski, na których z ochotą układają puzzle lub kolorują postaci swoich ulubionych bohaterów literackich. Jest to miejsce, gdzie odbywają się zajęcia czytelnicze dla przedszkolaków.

Przechodząc dalej przez wypożyczalnię, czytelnicy trafiają na wygodne fotele, gdzie mogą odsłuchać audiobooki. W bibliotece jest przygotowanych 5 bezprzewodowych stanowisk odtwarzania audiobooków. Na chętnych czeka ok. 30 tytułów książek.

Przygotowana jest również czytelnia prasy i książek udostępnianych tylko na miejscu w bibliotece.

Z wypożyczalni można przejść do letniej biblioteki, ogrodu, w którym ustawione są stoły i ławki dla czytelników, a dla najmłodszych przygotowane jest miejsce do zabaw. Można tu również słuchać audiobooków.

Na piętro można wjechać windą lub wejść schodami. Są tam zlokalizowane pomieszczenia magazynowe i administracyjne oraz przede wszystkim sale warsztatowe: fotograficzna, artystyczna, kulinarna, teatralna, która ma rozsuwaną ścianę, dzięki czemu uzyskujemy większe pomieszczenie np. salę widowiskową. Sale są w pełni wyposażone w nowoczesny sprzęt.

Dzięki dobrej lokalizacji, nowoczesnemu wyposażeniu wnętrza, najnowszym książkom, czasopismom, nowoczesnym komputerom z dostępem do Internetu,

bezpłatnym WiFi, świetnej kadrze czytelnicy pokochali nową bibliotekę. Wyniki statystyczne wzrosły. Wszystkie procesy biblioteczne są w pełni skomputeryzowane, cały księgozbiór jest wpisany i udostępniany za pomocą programu bibliotecznego MAK +, należy podkreślić, że w programie pracują wszystkie nasze filie biblioteczne.

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów tętni życiem kulturalnym i oświatowym. Dla najmłodszych czytelników prowadzone są w każdą sobotę zajęcia dydaktyczne pt. „Rozgryzamy bibliotekę”. W czasie zajęć wspólnie czytamy książki, układamy puzzle czy rozwiązujemy krzyżówki – oswajamy z biblioteką. Dla trochę starszych prowadzimy lekcje biblioteczne, organizujemy spotkania z pisarzami oraz różne konkursy: czytelnicze, plastyczne, recytatorskie.

Jednym z ciekawszych jest konkurs organizowany wspólnie z księgarnią „Świat Książki”, na interaktywną recenzję książki „Sklepek Okamgnienie. Walizka pełna gwiazd”, gdzie uczestnicy reklamowali książkę w formie głośno wygłoszonej recenzji. Dorośli chętnie uczestniczą w adresowanych do nich spotkaniach z pasjonatami: podróżnikami, pisarzami, fotografami. Organizujemy również spotkania multimedialne w ramach „Akademii Orange dla Bibliotek”. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia komputerowe pt. „Nieformalne surfowanie”, podczas których uczestnicy poznają tajniki Internetu.

Przy bibliotece działa „Kącik bibliofila”, gdzie dyskutujemy o przeczytanych książkach. Na uwagę zasługuje również akcja „Wędrująca książka”. Projekt polega na tym, iż filie biblioteczne nawiązują współpracę z tymi świetlicami wiejskimi, gdzie nie ma bibliotek. Każda filia przygotowuje wędrującą paczkę zawierającą około 50

książek. Mamy nadzieję, że akcja ułatwi dotarcie do książek mieszkańcom gminy oraz rozpropaguje czytanie wśród lokalnej społeczności.

Biblioteka jest również miejscem, w którym odbywają się kursy i szkolenia, uczestniczą w nich seniorzy z Akademii Seniora.

Po tych kilku miesiącach działania w nowej siedzibie dało się zauważyć, że biblioteka stała się miejscem wartościowym, tętniącym życiem kulturalnym, dumą wszystkich mieszkańców.

Ukoronowaniem naszych działań jest to, iż Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów zostało Biblioteką Roku 2014 województwa zachodniopomorskiego, w Rankingu Bibliotek „Rzeczpospolitej”, oraz zajęła 8 miejsce w kraju.

Małgorzata Zychowicz

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

KOSZALIŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. JOACHIMA LELEWELA OD A DO ZET

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela jest samorządową instytucją kultury działającą na terenie Koszalina. Wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla bibliotek gminnych powiatu koszalińskiego. Składa się z budynku głównego i 10 filii bibliotecznych rozmieszczonych w różnych rejonach miasta. Jest największą na Pomorzu Środkowym biblioteką publiczną, której zbiory to blisko 380 tysięcy pozycji książkowych, fonoteka (ponad 5800 płyt kompaktowych i 9600 płyt analogowych), „książka mówiona” (ponad 2300 tytułów), ok. 300 tytułów czasopism bieżących, ponad 18 000 oprawnych roczników czasopism, bogate zbiory dokumentów życia społecznego (blisko 19000),

Budynek Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

wydawnictwa multimedialne i in. Korzysta z nich ponad 21500 zarejestrowanych czytelników. Biblioteka i wszystkie procesy biblioteczne są w pełni skomputeryzowane w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH, który umożliwia czytelnikom przeglądanie baz on-line, zamawianie i rezerwowanie zbiorów przez Internet, zdalne przedłużanie czasu przetrzymywania książek, korzystanie on-line ze zbiorów biblioteki cyfrowej Pomierania (np. skany Głosu Koszalińskiego, wydawnictw własnych biblioteki, itp.)

Dzięki miejskiemu projektowi „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Koszalina” 55 nowych komputerów wraz z oprzyrządowaniem trafiło do budynku głównego i 10 filii bibliotecznych i służy ich użytkownikom.

A jak Automatyzacja.

W kronice Koszalińskiej Biblioteki Publicznej zapisana jest anegdota, według której w latach 60-tych pracownicy czytelnicy i magazynów przy ul. Świerczewskiego „zautomatyzowali” proces przekazywania rewersu za pomocą drutu, aby nie chodzić po schodach. Rewers przymocowany do drutu wciągano do magazynu, książki trzeba było jednak znosić osobiście do czytelnicy. Taka to była pierwsza „automatyzacja” procesu udostępniania zbiorów!

Prawdziwą komputeryzację rozpoczęto w latach 90-tych od budynku głównego biblioteki. Obecnie całkowicie zautomatyzowano procesy biblioteczne - gromadzenie, wprowadzanie, udostępnianie zbiorów odbywa się za pomocą komputerów. Wszystkie zbiory są prezentowane na stronie internetowej biblioteki w katalogu on-line, z którego czytelnicy może wybrać, zamówić egzemplarz dowolnego rodzaju zbiorów, także zdalnie zarządzać swoim kontem bibliotecznym, np. przez samodzielne przedłużanie terminu wypożyczenia. Jedynym wysiłkiem jaki należy zrobić, jest przyjscie do wypożyczalni po odbiór. Umożliwia to system biblioteczny ALEPH zaimplementowany w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej od 2012 roku, dzięki któremu wszystkie filie i wypożyczalnie budynku głównego tworzą sieć z centralną bazą zbiorów i czytelników, połączenie odbywa się za pomocą miejskiej sieci światłowodowej. W 2010 roku w wyniku realizacji projektu „**Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Koszalina**” pozyskano 55 komputerów oraz 11 drukarek z przeznaczeniem dla czytelników. W wyniku tych działań teraz całej bibliotece, budynku głównym i 10 filiach jest użytkowanych 171 komputerów, wykorzystywanych do prac biblioteczno-bibliograficznych a także do przeglądania i zamawiania zbiorów oraz obsługi własnych kont czytelników. Użytkownicy biblioteki mają w tych agendach też dostęp bezpłatnego Internetu.

W 2008 roku Koszalińska Biblioteka Publiczna przystąpiła do współrealizacji **Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania”**, na której stronach prezentowane są wydawnictwa własne biblioteki koszalińskiej, oraz roczniki Kuriera Koszalińskiego/Głosu Koszalińskiego/Głosu Pomierania (1950–1981).

Budynek Koszalińskiej Biblioteki Publicznej od strony parku

B jak budynek.

Od początku swojego istnienia Koszalińska Biblioteka Publiczna borykała się z kłopotami lokalowymi. Adresy zmieniała równie często jak nazwy. W jednym z obiektów załamała się podłoga i biuro z pierwszego piętra znalazło się na parterze. Na szczęście nie było w nim ludzi.

Wizjonerem, który już w 1955 roku robił pierwsze plany nowego budynku dla koszalińskiej biblioteki i doprowadził do jej otwarcia 1973 roku, był wieloletni jej dyrektor - Aleksander Majorek.

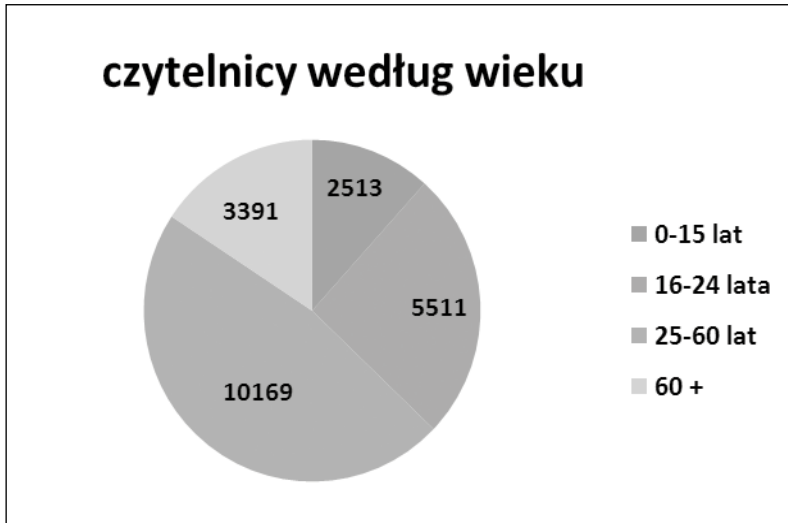
Ten gmach był wówczas pierwszym po wojnie budynkiem wybudowanym z przeznaczeniem na bibliotekę. Dobrze służy do dziś, a dzięki modułowemu projektowi jest z powodzeniem przystosowywany do zmieniających się potrzeb użytkowników.

Biblioteka główna Koszalińskiej Biblioteki Publicznej umiejscowiona jest w pięknym parku, który zmienia barwy wraz z porami roku. Park ów był kiedyś poniemieckim cmentarzem, o czym przypominają głazy upamiętniające dawnych mieszkańców miasta.

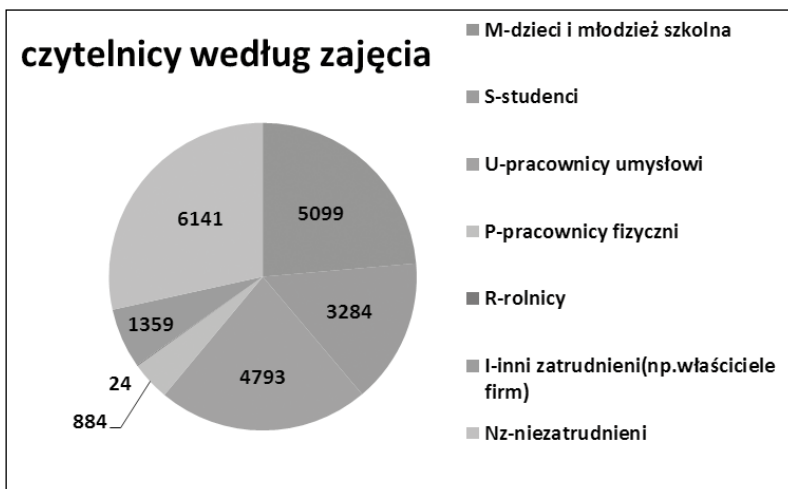
C jak czytelnicy.

Powszechnie wiadomo, że biblioteka bez czytelników nie istnieje. Ostatnio spędzają oni sen z powiek wielu bibliotekarzom. Jak do nich dotrzeć? Czym przyciągnąć do biblioteki? Jak zatrzymać? Przykuwanie łańcuchami nie skutkuje... Ale żarty

na bok. Według stanu na koniec 2013 roku w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej (budynek główny +filie) zarejestrowano 21584 czytelników. Z czego najliczniejszą grupę wiekową stanowili użytkownicy dorośli i seniorzy, razem 15680 osób. Całą strukturę pokazuje wykres:

Gdy spojrzymy na czytelników Koszalińskiej Biblioteki Publicznej ze strony zatrudnienia, to okazuje się, że najliczniejszą grupę stanowią osoby uczące się, młodzież szkolna i studenci, razem 8383. Całą strukturę można prześledzić na wykresie:

D jak dżs-y.

Dokumenty życia społecznego są gromadzone w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej od wielu lat w Czytelni regionalnej. Są to materialne ślady wydarzeń, imprez odbywających się po wojnie na terenie byłego województwa koszalińskiego. Obecnie zbiór liczy 19 200 jednostek ewidencyjnych. Wśród nich jest zbiór plakatów i programów przedstawień Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, Teatru Propozycji Dialog, plakaty i programy koncertów Filharmonii Koszalińskiej, plakaty z koszalińskiego muzeum, Centrum Kultury 105, plakaty z wszystkich imprez Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. Ponadto gromadzone są wszystkie nagrody, odznaczenia, prezenty okolicznościowe przyznane koszalińskiej księżnicy, pisane kroniki z historii biblioteki oraz wycinki prasowe. Ciekawostką są zbiory starsze, będące żywą historią. Do nich należą plakaty okolicznościowe z minionego systemu, a to zachęcające do zbioru stonki ziemniaczanej, a to przestrzegające przed wrogiem z Zachodu. W Czytelni regionalnej znajdują się też artefakty z dawnych dni, w postaci wazonów, pucharów, popielniczek, czy zapalek (!) okolicznościowych z czasów ogólnokrajowych dożynek z 1976 roku, Festiwalu Chórów Polonijnych, jubileuszy instytucji miejskich. Ponadto z ciekawszych eksponatów należy wymienić: okolicznościową bombkę, grę planszową, obraz konia wykonany ze słomy, Julka – maskotkę stowarzyszenia z Jamna.

W Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zgromadzono ciekawą kolekcję zdjęć, w tym fotosów przedstawień Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, starych fotografii biblioteki oraz wydawnictw Krajowej Agencji Wydawniczej prezentujących fotogramy zakładów pracy województwa koszalińskiego i słupskiego.

Wśród koszalińskich dżs-ów można też znaleźć filmy i muzykę powstałą z okazji jubileuszy instytucji.

Bardzo ciekawą grupą zbiorów są materiały drukowane z czasów pierwszej Solidarności w 1980 roku.

E jak egzemplarze, wyjątkowe.

Każda biblioteka ma w swoich zbiorach wyjątkowe egzemplarze książek, ze względu na formę, małą liczbę nakładu, dawne pochodzenie. W Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zgromadzono 23 stare druki, ponadto pokaźny zbiór lelewelianów, druków naszego patrona Joachima Lelewela lub z nim związanych oraz egzemplarze kolekcjonerskie wydawane przez koszalińskie Wydawnictwo Kurtiak i Ley. Do najciekawszych należą: Owidiusza „O kosmetyce twarzy pań”- zwój na papierze czerpanym, osadzony na ozdobnym drzewcu, w języku polskim i języku łacińskim zamknięty w kapsie, „Pastorałki polskie’ ujęte w kształt serca, oprawione w skórę z ilustracjami Kozmiora, Marii Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej „Epitafium dla głogu” – oprawa jedwabna, edycja dwujęzyczna (język polski i niemiecki), „Cechowe rzemiosło metalowe” autorstwa Feliksa Kiryka - książka niczym zbroja, oprawiona w metal., elzewir z 1627 roku „Przewodnik po Królestwie Polski, Litwy, Prus – zawiera

Nowo otwarta po remoncie Filia nr 1 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

dane historyczne, geograficzne..., „Opera” Horacego z 1695 roku, Biblia luteraska prawdopodobnie z 1588 roku, brak strony tytułowej uniemożliwia dokładne datowanie, „Postilla ...” z 1765 roku wydana w Lunbergu - zbiór kazań z kościoła ewangelickiego wydanych na czerpanym papierze, „Rerum in Archi Dicafterio Pomeranice Orientalis...” - zbiór decyzji urzędu kościoła ewangelickiego z lat 1685-1711 spisanych przez Krzysztofa Schwedera, zasłużonego przedstawiciela koszalińskiego rodu.

F jak filie biblioteczne.

Koszalińska Biblioteka Publiczna składa się z biblioteki głównej, przy pl. Polonii i 10 filii bibliotecznycch rozsianych po całym mieście. Wszystkie filie biblioteczne są odnowione, zaopatrzone w nowy i nowoczesny księgozbiór, najnowsze komputery do pracy bibliotecznej i użytku czytelników. Wszystkie placówki pracują w systemie bibliotecznym ALEPH tworząc sieć, dzięki której każdy czytelnik może korzystać ze wszystkich agend posługując się jedną kartą biblioteczną.

Filie w większości mają charakter bibliotek o księgozbiorze mieszanym, tj. przeznaczonym dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jedna, przy ul. Młyńskiej, jest filią dziecięcą, a dwie inne, przy ul. Andersa i Władysława IV dla czytelników dorosłych. Placówki filialne oprócz pracy typowo bibliotecznej prowadzą szeroką działalność kulturalno-oświatową w czasie całego roku, ze szczególnym naciskiem na zajęcia organizowane w czasie Ferii i Wakacji w Bibliotece dla czytelników pozostających wówczas w mieście.

Wystawa o Fryderyku Chopinie w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

G jak galeria REGION.

Galeria wystawowa powstała w nowym budynku Koszalińskiej Biblioteki Publicznej w 1973 roku jako miejsce do ekspozycji prac regionalnych artystów, wystaw okolicznościowych o charakterze literackim, promujących zbiory biblioteczne, i in. Biblioteka prowadzi bardzo bogatą działalność wystawienniczą, co roku organizowanych jest średnio 14 różnego rodzaju ekspozycji, przygotowanych przez pracowników biblioteki i wypożyczonych z innych instytucji. Wystawy, najczęściej okolicznościowe, tematycznie związane są najczęściej z rocznicami literackimi, historycznymi, społecznymi itp. Składają się na nie plansze z tekstami i fotografiami oraz zbiory KBP związane tematycznie z ekspozycją. Inny rodzaj ekspozycji stanowią wystawy pokonkursowe, prac plastycznych, lub wystawy towarzyszące innym imprezom, np. Nocy w Bibliotece, Żywej Bibliotece. Do najciekawszych należały wystawy: o Fryderyku Chopinie, o Julianie Tuwimie, o Józefie Ignacym Kraszewskim, o Wisławie Szymborskiej, o klasykach kryminału i horroru, o pokoleniu Kolumbów - poetach powstania warszawskiego, etc.

H jak historia.

Początki Koszalińskiej Biblioteki Publicznej sięgają 1947 roku, kiedy to 15 czerwca została otwarta po wojnie biblioteka miejska przy Muzeum Miejskim w Koszalinie. Pierwszego dnia zapisało się 12 czytelników a księgozbiór liczył

200 woluminów. Od tego dnia rozpoczął się dynamiczny rozwój księżnicy i ciągle poszukiwanie dobrego miejsca do funkcjonowania. Od 1948 roku placówkę przenoszono wielokrotnie, raz nawet znalazła swoją siedzibę w pobliskim Białogardzie! Najczęstszy adres biblioteki w latach 50-tych i 60-tych to pl. Stalina (teraz pl. Wolności) w Koszalinie.

W 1955 roku dyrektorem instytucji został Aleksander Majorek, a jego zastępcą – Maria Hudymowa. Tych dwoje entuzjastów dwadzieścia lat kierowało biblioteką, przyczyniając się walnie do jej obecnego kształtu. Ciągły rozwój biblioteki, lawinowy wzrost czytelników i księgozbioru sprawiły, że lokal przy pl. Wolności stał się za ciasny. W 1963 roku czytelnia naukowa, magazyn książek i działą administrujące biblioteką przenieśli się do budynku u zbiegu ulic Zwycięstwa i Świerczewskiego (obecnie Dworcowa). Pod koniec lat sześćdziesiątych, gdy dzięki staraniom Aleksandra Majorka i Marii Hudymowej rozpoczęto budowę obecnego gmachu biblioteki, liczba czytelników wynosiła 13,5 tysiąca, a ilość filii wzrosła do 9.

Do uroczystego otwarcia budynku głównego Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie przy ul. Kościuszki 24 doszło nie bez trudności 12 września 1973 roku. Była to pierwsza w powojennej Polsce nowoczesna biblioteka zbudowana od podstaw. Wydawało się, że wędrówka biblioteki koszalińskiej dobiegła końca. W nowych pomieszczeniach znalazły miejsce zbiory biblioteczne liczące 250 tysięcy woluminów, czytelnie, wypożyczalnia naukowa oraz chluba biblioteki – nowoczesny Oddział dla Dzieci z wypożyczalnią, dwiema czytelniami i salą bajek.

W drugiej połowie lat siedemdziesiątych i latach osiemdziesiątych koszalińska księżnica stale poszerzała ofertę dla czytelników. Powstała gęsta sieć filii bibliotecznych. Pod koniec lat osiemdziesiątych w mieście działało 16 filii. W wypożyczalni płyt otwarto fonotekę, miejsce do słuchania muzyki.

Przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych poprzedniego wieku był dla kultury koszalińskiej bardzo trudny. Reformie ustrojowej poddano wszystkie instytucje kultury. Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną podzielono. Wojewódzką Bibliotekę Publiczną połączono z Wojewódzkim Domem Kultury, a bibliotekę miejską z Miejskim Ośrodkiem Kultury. Kierownictwo Miejskiej Biblioteki Publicznej dostało jeden pokój w Miejskim Ośrodku Kultury; reszty dopełniało 12 filii bibliotecznych i Oddział dla Dzieci przeniesiony do nowej placówki na osiedlu Północ. Wojewódzka Biblioteka Publiczna zachowała agendy budynku głównego nastawione na czytelnika dorosłego i zadania biblioteki wojewódzkiej.

Podział ten utrzymał się niespełna 9 lat. Po reformie administracyjnej i likwidacji województwa koszalińskiego dwie biblioteki znów zostały połączone. Pierwszego lipca 1999 roku powstała Koszalińska Biblioteka Publiczna. Ten dzień możemy uznać za początek najnowszej historii biblioteki.

Otwarcie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie w 1947 roku

I jak imprezy kulturalno-oświatowe.

Oprócz zadań typowo bibliotecznych takich jak gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych Koszalińska Biblioteka Publiczna realizuje działania propagujące książki, czytelnictwo i biblioteki. W tym celu organizowane są przedsięwzięcia kulturalno-edukacyjne - imprezy wielowymiarowe, o zasięgu regionalnym, powiatowym i ogólnomiejskim mające na celu zainteresowanie użytkowników zagadnieniami związanymi z literaturą, biblioteką, czytaniem i książką. Należą do nich:

- coroczne dziecięce sesje naukowe promujące literaturę dziecięcą odbywające się od 2002 w okolicach 2 kwietnia (Międzynarodowy Dzień Książki Dziecięcej), zawsze pod innym tytułem, o innej tematyce; dotychczas między innymi, o krasnoludkach, o Julianie Tuwimie, o Janie Brzechwie, o Muminkach, o Kubusiu Puchatku, o Agnieszce Frączek, o Bajkach Charles'a Perraulta, i in.

- konkursy plastyczne na ilustrację do książek dziecięcych- towarzyszące dziecięcym sesjom ogłaszane od 2002 r.

- coroczny regionalny konkurs recytatorski Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne odbywający się od 1968 r.

- coroczne powiatowe przeglądy recytatorskie dla przedszkolaków odbywające się w Tygodniu Bibliotek, zawsze z innym bohaterem – poetą dziecięcym; dotychczas dzieci recytowały wiersze m. in. Wandy Chotomskiej, Joanny Papuzińskiej, Agnieszki Frączek, Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Ewy Szelburg-Zarembiny i in.

– święta czytelnika dziecięcego – imprezy honorujące najaktywniejszych czytelników biblioteki koszalińskiej i bibliotek gminnych organizowane od 1998 r.

– powiatowe konkursy głośnego czytania ph. „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania”. Uczestnicy czytali legendy Gracjana Bojara-Fijałkowskiego, bajki „Małego Księcia”, opowieści o Mikołajku, o Fryderyku Chopinie, dzieła Janusza Korczaka, Johna R. Tolkiena i in., realizowane od 2002 r.

– coroczny konkurs literacki na najlepszy utwór o tematyce wiosennej i miłosnej pt. „Koszalińska Niezapominajka”

– cykliczny projekt pod nazwą Żywa Biblioteka” polegający na „wypożyczaniu” Żywych Książek czyli osób należących do dyskryminowanych mniejszości społecznych aby z nimi porozmawiać

– Europejski Festiwal Filmowy „Integracja Ty i Ja” poświęcony twórczości osób niepełnosprawnych i o niepełnosprawnych odbywający się od 2003 r.

– Dyskusyjne Kluby Książki projekt polegający na comiesięcznych spotkaniach i omawianiu przeczytanych książek przez grono dobrowolnych uczestników. Przy KBP istnieją 4 takie kluby, 2 dla dorosłych w filiach nr 8 i 9, jeden młodzieżowy w filii nr 3, i „Za kratami” – Zakładzie Karnym w Koszalinie, wszystkie prowadzone przez bibliotekarki. Dzięki wsparciu finansowemu Dyskusyjnych Klubów Książki odbyło się kilka spotkań z pisarzami, m. in. z Sylwią Chutnik, Krzysztofem Kotowskim, Mariuszem Czubajem, Andrzejem Klawitterem, Dariuszem Rekoszem, Mają Komorowską i in.

Oprócz tego, w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej co roku odbywają się ferie i wakacje w bibliotece – cykl zajęć i imprez dla czytelników filii bibliotecznych, którzy spędzają te wolne dni w mieście. Przeprowadzane są też lekcje biblioteczne, tematyczne i z przysposobienia bibliotecznego dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i średnich a dla osób niedowidzących i niepełnosprawnych intelektualnie realizowany jest całoroczny cykl spotkań i zajęć. To nie wyczerpuje długiej listy przedsięwzięć organizowanych w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej, rocznie w gmachu głównym i filiach odbywa się ponad 1800 imprez.

Przeгляд recytatorski dla przedszkolaków w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

J jak Joachim Lelewel.

Idea nadawania imion sławnych ludzi bibliotekom województwa koszalińskiego była inicjatywą Zarządu Okręgu koszalińskiego SBP. W 1967 roku zanotowano, że nadano imiona: 2 bibliotekom powiatowym (Drawsko, Kołobrzeg), 4 miejskim (Jastrowie, Połczyn Zdrój, Sianów, Ustka), oraz 2 gminnym (Radawnica - pow. Złotów, Studzienice – pow. Bytów). Później między innymi Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Koszalinie otrzymała imię **Joachima Lelewela (1973)**, a Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinku – Bogdana Horodyskiego – jednego z pierwszych powojennych, bardzo zasłużonych przewodniczących Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1980). W sprawozdaniu z 1978 roku zanotowano, że do tego roku nadano imiona 37 bibliotekom z byłego województwa koszalińskiego.

Z okazji otwarcia nowego budynku biblioteki koszalińskiej w 1973 roku nadano jej imię Joachima Lelewela (1786-1861), który był uczonym, historykiem, numizmatykiem, heraldykiem i politykiem, ideologiem demokracji polskiej. W latach 1818-1821 był bibliotekarzem w bibliotece przy Uniwersytecie Warszawskim. Pozostawił olbrzymi dorobek naukowy w dziedzinie historii i jej nauk pomocniczych. W kręgu jego szerokich zainteresowań znalazła się zarówno historia ujmowana całościowo jak też geografia, kartografia, polityka, myśl demokratyczna.

Pionierski charakter miały prace Lelewela nad dziejami geografii w wiekach średnich, szczególnie nad średniowieczną geografią arabską, dziejami kartografii do XVIII w. Zgromadził cenny zbiór atlasów i map, przechowywanych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie. Dla bibliotekarzy szczególne znaczenie ma jego działalność bibliograficzna, w tym dzieło „Bibliograficznych ksiąg dwoje”, w którym zawarta jest maksyma, którą kierują się współcześni pracownicy książki – „Biblioteka nie jest po to, by była w paki pozamykana albo do ozdoby służąca, jest po to by była powszechnie użytkowana”.

K jak księgozbiór.

Księgozbiór Koszalińskiej Biblioteki Publicznej liczy 377886 wol. i jest bardzo zróżnicowany. W bibliotece głównej przeważa literatura naukowa i popularno-naukowa dla uczniów i studentów, którzy są w większości użytkownikami tej placówki. W filiach bibliotecznych gromadzi się przede wszystkim literaturę piękną, którą wybierają czytelnicy tych bibliotek. Rocznie zbiory powiększają się o ok. 9,5 tysiąca książek, gdyby nie ostra selekcja nie zmieściłyby się w magazynach. Książką wpisaną pod numerem 1 w księdze inwentarzowej jest „Chów koni”, jednak nie dotrwał do czasów dzisiejszych. Książką o najmniejszym numerze obecną w bibliotece jest „Dworzanin” z numerem 4.

Oprócz książek tradycyjnych biblioteka gromadzi też audiobooki, ich zbiór liczy 1325 oraz książki mówione na kasetach magnetofonowych, jest ich 2388 tytułów. Odpowiadając na zainteresowanie użytkowników wzbogaciliśmy naszą standardo-

wą ofertę o książkę elektroniczną. Obecnie w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej czytelnicy mają dostęp do **736 tytułów ibuków**.

L jak ludzie szczególnie zasłużeni.

W każdej instytucji są ludzie, którzy szczególnie zaznaczyli się w jej rozwoju. W dziejach Koszalińskiej Biblioteki Publicznej na wspomnienie zasługuje najpierw jej pierwszy kierownik Jakub Rokicki, o którym nie wiemy nic więcej poza tym, że był kustoszem Muzeum Miejskiego.

Drugą osobą zasługującą na wspomnienie jest Maria Pilecka (1899-1991), nauczycielka, bibliotekarka, organizatorka powojennego bibliotekarstwa w powiecie koszalińskim. W 1945 r. w ramach akcji repatriacyjnej przyjechała do Koszalina i pracowała w Powiatowej Komisji Opieki nad Książką, zajmując się zabezpieczeniem księgozbiorów poniemieckich. Od września 1946 r. organizowała bibliotekę powiatową w Koszalinie a także biblioteki i punkty biblioteczne w powiecie koszalińskim. Biblioteką powiatową kierowała do 1964 r. Założyła pierwsze koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Koszalinie.

Trzecią osobą ważną dla rozwoju biblioteki koszalińskiej był Aleksander Majorek (1912-1991), wieloletni dyrektor i budowniczy nowego gmachu biblioteki koszalińskiej. Żołnierz kampanii wrześniowej i jeniec Offlagu w Dobiegniewie, w 1945 r. przyjechał do Białogardu, gdzie zabiegał o powołanie biblioteki publicznej. W 1950 został dyrektorem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie, którą kierował aż do 1977 r. Dzięki jego staraniom w 1973 r. powstał nowy budynek biblioteki. Zainicjował powstanie studium bibliotekarskiego w Koszalinie.

Czwartą postacią wartą wspomnienia jest Maria Hudymowa, nauczycielka, bibliotekarka, wieloletnia zastępca dyrektora WiMBP w Koszalinie. Od czasu przyjazdu do miasta w roku 1947 niestrudzona działaczka i organizatorka życia oświatowego i kulturalnego w naszym mieście. Przez kilka lat pracowała w placówkach oświatowych, będąc równocześnie przewodniczącą Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W roku 1956 objęła funkcję zastępcy dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie pracując na tym stanowisku do chwili przejścia na emeryturę, tj. w roku 1977. Marii Hudymowej koszalińskie bibliotekarstwo zawdzięcza najchlubniejszy okres w swych dziejach. Jej konsekwentnemu działaniu nasze miasto zawdzięcza wybudowanie nowego obiektu biblioteki, jako pierwszej takiej inwestycji w powojennej Polsce. Położyła ogromne zasługi dla rozwoju Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Koszalinie i Związku Nauczycielstwa Polskiego Oddziału w Koszalinie i in. organizacji.

Otrzymała wiele odznaczeń państwowych i resortowych, z najważniejszym dla bibliotekarzy - **Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” 2007**, jako jedyna bibliotekarka w Polsce, na czele.

Maria Pilecka, Aleksander Majorek, Maria Hudymowa – szczególnie zasłużeni dla Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

M jak muzyka.

W Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zgromadzono bardzo bogaty zbiór płyt z różnymi gatunkami muzyki, od poważnej, przez rock, jazz, aż po hip-hop. Istnieją one na różnych nośnikach, płytach CD i płytach winylowych. Płyt kompaktowych z muzyką jest 5823 a płyt winylowych zgromadzono aż 9645! W bibliotece jest specjalne pomieszczenie zwane fonoteką, w którym można posłuchać płyt analogowych.

N jak niepełnosprawni w bibliotece.

KBP prowadzi szeroką działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, jest organizatorem stałych spotkań czytelników niewidomych i niedowidzących, zajęć z muzykoterapii i arteterapii dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. W tym zakresie aktywnie współpracuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Warsztatami Terapii Zajęciowej i Podstawową Szkołą Integracyjną Nr 21 w Koszalinie. Współpracuje też ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Ikar”.

Biblioteka koszalińska jako jedyna w byłym województwie koszalińskim posiada bogaty zbiór książki mówionej, którą udostępnia osobom niedowidzącym a także w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych bibliotekom w Białogardzie, Połczynie Zdroju, Złocieńcu i Szczecinku. Osobom niemogącym dotrzeć do biblioteki dowozi książki mówione i inne do domu. Jest współorganizatorem ogólnopolskiego festiwalu filmowego „Integracja Ty i Ja” promującego twórczość osób niepełnosprawnych i o niepełnosprawnych.

Festiwal Integracja Ty i Ja w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

O jak odznaczenia i nagrody.

Za zasługi w upowszechnianiu wiedzy i kultury Koszalińska Biblioteka Publiczna została uhonorowana wieloma odznaczeniami, w tym Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, medalem „Bibliotheca Magna Perennisque”, medalem „Twórcom i Mecenansom Kultury”, odznaką honorową „Zasłużony dla województwa koszalińskiego”, medalem „Za zasługi dla Koszalina”, Złotą Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, Medalem Pamiątkowym „Za zasługi dla Powiatu Koszalińskiego”. Warto dodać, że Książnica Pomorska w Szczecinie uhonorowała bibliotekę koszalińską Złotym Ekslibrisem. W konkursie Samorządowy Lider Zarządzania 2009 - organizowanym m.in. przez Związek Miast Polskich, Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych - Koszalińska Biblioteka Publiczna zajęła II miejsce w skali kraju.

W 2010 roku bibliotece przyznano Nagrodę Główną w konkursie POLSKA BEZ BARIER 2009 w kategorii Edukacja. W 2010 roku KBP otrzymała nagrodę Prezydenta Miasta za Wydarzenie Kulturalne Roku 2009 – VI Europejski Festiwal Filmowy „Integracja TY i JA”. Natomiast w 2011 roku biblioteka otrzymała nagrodę Prezydenta Miasta za Wydarzenie Kulturalne Roku 2010, wydarzeniem tym była „Noc w Bibliotece”.

P jak powiat.

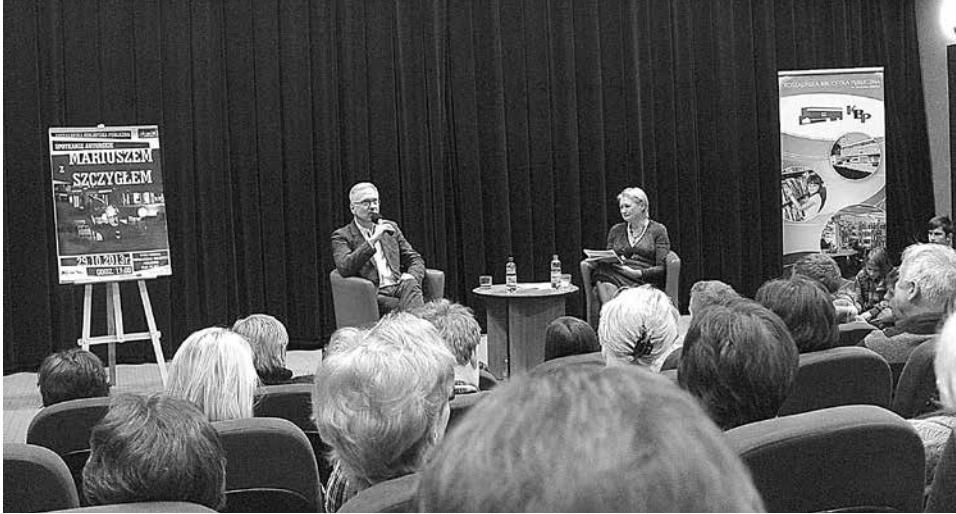
Koszalińska Biblioteka Publiczna pełni rolę biblioteki powiatowej dla bibliotek gminnych i miejsko-gminnych z terenu powiatu koszalińskiego. Powiat koszaliński rozciąga się na powierzchni 1653,40 km² we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Z danych na 30.06.2013 r. wynika, że liczy 65834 ludności. W powiecie jest 8 gmin z bibliotekami publicznymi w: Będzinie, Biesiekierzu, Bobolicach, Manowie, Mielnie, Polanowie, Sianowie i Świeszynie. Wraz z filiami ogółem to 27 placówek bibliotecznych i 11 punktów bibliotecznych. W bibliotekach zatrudnionych jest 39 pracowników merytorycznych. Pod względem osiągnięć bibliotecznych jest to jeden z najlepszych powiatów w województwie zachodniopomorskim. Wiele bibliotek pracuje w nowych obiektach, we wszystkich bibliotekach czytelnicy mają dostęp do Internetu a księgozbiory są nowe i nowoczesne. Wszystkie biblioteki mają strony internetowe i profile na Facebooku, aktualne i na bieżąco odświeżane.

R jak reklama.

Wszystkie działania biblioteki są promowane w różnorodnych mediach, tradycyjnych i elektronicznych. Biblioteka ma dynamiczną i aktualną stronę internetową, świetny profil na Facebooku, Twitterze, Instagramie, blog biblioteczny itp. W ramach współpracy z instytucjami miejskimi, plakaty informujące o wydarzeniach odbywających się w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej wiszą m. in. w Urzędzie Miejskim, Bałtyckim Teatrze Dramatycznym, galeriach handlowych EMKA i ATRIUM oraz w autobusach miejskich. W bibliotece podejmowane są akcje promujące czytanie, czytelnictwo i instytucję. Warto wspomnieć akcję „A my czytamy!”, polegającą na zamieszczaniu na stronie zdjęć z książką w najdziwniejszych miejscach i pozach, oraz „Nie czytasz, nie idę z tobą do łóżka!”

S jak spotkania autorskie.

Spotkania autorskie, są jedną z najcenniejszych inicjatyw propagujących czytelnictwo i literaturę wśród mieszkańców Koszalina i powiatu. Szczególnie ważne jest rozczytanie najmłodszych, więc najpierw do nich kierowana jest oferta spotkań autorskich z najlepszymi polskimi pisarzami. W tym celu co najmniej dwa razy do roku, w zależności od środków, organizowane są wizyty pisarzy dla dzieci i młodzieży. W kwietniu – towarzyszą powiatowej dziecięcej sesji naukowej oraz w październiku, po wakacjach zachęcają do lektury książek. Od 2007 gościli w bibliotece m.in. Beata Ostrowicka, Krzysztof Petek, Kazimierz Szymeczko, Kalina Jerzykowska, Marta Fox, Izabela Klebańska, Małgorzata Gutowska-Adamczyk, Agnieszka Frączek, Arkadiusz Niemirski, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Grzegorz Kasdepke, Paweł Beręsewicz, Barbara Kosmowska, Wioletta Piasecka, Michał Rusinek, Eliza Piotrowska, Grażyna Bąkiewicz, Joanna Fabicka, Ida Pierelotkin, Marcin Pałasz, Melania Kapelus, Dariusz Rekosz, Barbara Ciwoniuk i in.

Mariusz Szczygieł w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

Niemniej ważne są spotkania autorskie z pisarzami dla dorosłych. Nic nie jest w stanie zastąpić osobistego kontaktu z uwielbianym autorem, dlatego te wizyty cieszą się dużą popularnością. Od 2007 odwiedzili Koszalińską Bibliotekę Publiczną między innymi: Małgorzata Kalicińska, Jarosław Kret, Joanna Siedlecka, Mariusz Szczygieł, Janusz Majewski, Marcin Meller, ks. Adam Boniecki, Krzysztof Kotowski, Beata Pawlikowska, Marek Kamiński, Magdalena Zawadzka, Andrzej Stasiuk, Wojciech Jagielski, Sylwia Chutnik i in. Ponadto biblioteka organizuje liczne promocje pisarzy i wydawnictw koszalińskich.

T jak towarzystwo.

Koszalińska Biblioteka Publiczna należy do Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek, które zrzesza biblioteki szczecińskie: Akademii Morskiej, Akademii Rolniczej, Politechniki Szczecińskiej, Pomorskiej Akademii Medycznej, Uniwersytetu Szczecińskiego, Książnicę Pomorską, Miejską Bibliotekę Publiczną, Wojewódzką Bibliotekę Pedagogiczną Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie i Archiwum Archidiecezjalne w Szczecinie, Książnicę Stargardzką oraz biblioteki byłego województwa koszalińskiego: Bibliotekę Główną Politechniki Koszalińskiej, Bibliotekę Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Miejską Bibliotekę Publiczną w Kołobrzegu i Bibliotekę Główną Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie. Porozumienie ma na celu działania na rzecz podniesienia standardu świadczonych usług bibliotecznych, w tym poprawy dostępu do informacji o zbiorach poszczególnych bibliotek poprzez scalenie rozproszonych zasobów informacyjnych i udostępnienie ich czytelnikom za pośrednictwem jednego

interfejsu, wspierania działalności naukowej. Zasluga Porozumienia jest powstanie Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania” oraz zmiany w Bibliotekarzu Zachodniopomorskim, który stał się forum wymiany myśli naukowej i jest głosem całego środowiska bibliotekarskiego.

Koszalińska Biblioteka Publiczna należy też do zacnego grona 126 bibliotek zrzeszonych w Związku Bibliotek Polskich, powstałym w 1999 roku, w celu konsolidacji polskich bibliotek i reprezentowania ich wobec władz parlamentarnych, rządowych i samorządowych, poprawy funkcjonowania polskich bibliotek, wspierania inicjatyw promujących książkę i czytelnictwo, popierania wprowadzenia nowoczesnych technik informacyjnych, inicjowania współpracy bibliotek oraz innych instytucji i organizacji związanych z książką.

Pracownicy Koszalińskiej Biblioteki Publicznej należą licznie do Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Koło w Koszalinie, zasiadają też we władzach oddziału koszalińskiego oraz Zarządu Okręgu w Szczecinie. Pierwsze wzmianki o strukturach SBP w Koszalinie pochodzą z roku 1950, kiedy zawiązała się sekcja terenowa złożona z bibliotekarek biblioteki powiatowej i kierowników bibliotek gminnych. Po zebraniu założycielskim Sekcja Koła Powiatowego Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich (poprzednik SBP) w Koszalinie liczyła 13 członków z następujących miejscowości : Koszalin, Będzino, Bobolice, Dobrzyca, Gozd, Karsinka, Kraśnik, Krępa, Sianów, Sucha, Świeszyno. Jej przewodniczącą została Maria Pilecka. Obecnie do Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich należy 60 osób.

U jak uzupełnienia.

Tytułem uzupełnienia koniecznie trzeba wspomnieć o boocrossingu w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej. Idea bookcrossingu czyli uwalniania książek jest tu realizowana z rozmachem. Odbywa się to w trojaki sposób: po pierwsze, na Wolnej Antresoli – miejscu z wystawionymi książkami do wzajemnej wymiany, po drugie, w szpitalach, ośrodku onkologii, galerii handlowej ATRIUM, po trzecie, na kiermaszu, przed biblioteką, gdzie wystawione są książki do wymiany i rozdawany Almanach Kultura Koszalińska - coroczne wydawnictwo opisujące najciekawsze wydarzenia kulturalne Koszalina. Ponadto w wielu filiach bibliotecznych wystawione są regały z książkami do uwolnienia.

W jak wydawnictwa.

Działalność wydawnicza jest nierozdzielnie związana z biblioteką. Od wielu lat Koszalińska Biblioteka Publiczna opracowuje część koszalińską Bibliografii Pomorza Zachodniego. Od 1992 roku jest wydawcą popularnonaukowego „Rocznika Koszalińskiego”, a od 2005 Almanachu „Kultura koszalińska”. Ponadto w bibliotece wydaje się wiele książek autorów koszalińskich zarówno beletrystycznych jak i popularnonaukowych, a także wydawnictw o regionie, pokonkursowych, informatorów,

katalogów wystaw, itp. Wszystkie wydawnictwa własne publikuje biblioteka w formie elektronicznej na stronie internetowej i w Zachodniopomorskiej Bibliotece Cyfrowej Pomerania.

Z jak załoga.

Wiadomo powszechnie, że najważniejsi są ludzie, to oni tworzą Koszalińską Bibliotekę Publiczną przez swoją pasję, kreatywność, pomysłowość, kompetencje, komunikatywność ale też dokładność, niezawodność, odpowiedzialność, zaangażowanie. Taka jest kadra biblioteki koszalińskiej. Liczy obecnie 75 osób, świetnie wykształconych, kompetentnych, przeważnie z wyższym wykształceniem, oddanych swej pracy bez reszty. Na dzisiejszy wizerunek biblioteki pracowały całe pokolenia świetnych pracowników, takich, którzy przepracowali w niej 40 lat i tych, co zatrzymali się tu tylko kilka miesięcy. Z wyliczeń wynika, że od 1952 roku do dnia dzisiejszego w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej pracowało 663 osoby razem z obecnie pracującymi! Parafrazując słowa Horacego pracownicy „...wzniesli gmach trwalszy niż ze spizu...”, bo Koszalińska Biblioteka Publiczna składa się z małych cegiełek, które budują jej prestiż, markę i ducha.

Pracownicy Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

Maria Hudymowa**WSPOMNIENIA O JANINIE SKALSKIEJ**

Powołany w 1945 roku Polski Związek Zachodni był odpowiedzialny za akcję osiedleńczą i patronacką. Patronat nad miastem Koszalinem powierzono miastu Gnieznu. W pierwszych dniach maja 1945 roku został powołany w Koszalinie Urząd Pełnomocnika Odwodowego. Do Koszalina przyjechały pierwsze grupy operacyjne – pocztowców i z Warszawy – kolejarzy.

6 czerwca 1945 roku do Koszalina, po dwóch dniach podróży, przyjechała z Gniezna druga bardzo liczna grupa ludności mająca za zadanie organizację „polskiego Koszalina”. Witali ich na dworcu poprzedni osiedleńcy – Polacy z Gniezna. W marszowym szyku z flagą biało-czerwoną na czele przeszli pełną gruzów

ulicą Zwycięstwa do budynku przy ulicy Krzywoustego, w której mieścił się Urząd Repatriacyjny. Przyjezdnych, przyjęto gorącym posiłkiem i przydzielono miejsca noclegowe. Następnego dnia Pełnomocnik Rządu ds. Osadnictwa wręczył przybyłym angaże i zapoznał z warunkami zatrudnienia. Wśród gnieźnieńskiej grupy było sporo młodych dziewcząt szukających pracy i możliwości zorganizowania własnego życia. Wśród nich była 19-letnia mieszkanka Gniezna, Janina Mocek. Zatrudnionym jako wynagrodzenie przyznano raz w miesiącu litr wódki (doskonały środek wymiany na żywność) i trzykrotne codzienne wyżywienie w zorganizowanej stołówce.

Czas pracy był nieograniczony, ale najważniejsze było odgruzowanie miasta. Dla bezpieczeństwa uczestnikom grupy wydano legitymacje służbowe w języku polskim i rosyjskim. Młode dziewczęta były zadowolone z pracy i warunków wynagrodzenia. Twierdziły, że odgruzowują miasto „bo mają zdrowe ręce i nogi do pracy”. Zorganizowały wyjazd nad morze. Zobaczyły je po raz pierwszy w Mielnie. Były oszołomione bezbrzeżną przestrzenią wód i grozą szalejącego sztormu.

Janina otrzymała zatrudnienie jako kancelistka-maszynistka, ale już 12 grudnia 1945 roku została skierowana do pracy w Prokuraturze Sądu Okręgowego. W 1948

roku została żoną oficera Wojska Ochrony Pogranicza Janusza Skalskiego, a trzy lata później matką dwojga dzieci – obecnie emerytów, Andrzeja pułkownika lotnictwa i Danuty znanego pedagoga szkół koszalińskich. W związku z obowiązkami związanymi z wychowaniem dwojga dzieci czasowo rezygnuje z pracy zawodowej, ale powraca do niej po trzech latach w Wojewódzkim Zarządzie Aptek na stanowisko księgowej. Po dziesięciu latach pracy w tej instytucji przechodzi do Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, z którą związana jest ponad dwadzieścia lat. Początkowo pracuje w księgowości, a następnie przejmuje stanowisko kierownika Wydziału Administracyjno-Organizacyjnego. Uzupełnia wykształcenie średnie ogólnokształcące i kursy specjalistyczne z administracją i księgowością. Przez wiele lat pełniła społeczne obowiązki przewodniczącej Rady Zakładowej WiMBP, prowadziła kasę zapomogowo-pożyczkową, również społecznie była księgową w Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Współuczestniczyła w organizowaniu sesji, konferencji, okolicznościowych imprez. Uprzejma, życzliwa, koleżeńska, odpowiedzialna za powierzone zadania, cieszyła się szacunkiem i zaufaniem dyrekcji zakładu i pracowników.

Janina Skalska swoje wspomnienia z lat młodości, okupacyjnych i pracy zawodowo-społecznej zamieściła w I tomie wspomnień *Pionierzy Ziemi Koszalińskiej* – pt.: *Tu przeżyłam życie* – wydany w roku 2009 i w wywiadzie prasowym w gazecie „Miasto” z dnia 11 lutego 2011 roku pt.: *Cieszyliśmy się, że Polska jest*.

Za wieloletnią działalność zawodową i społeczną otrzymała dyplomy, gratulacje, nagrody, m.in. medal „Za zasługi dla miasta Koszalina”, Złoty Krzyż Zasługi i Srebrną Odznakę Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W 1986 roku przeszła na emeryturę, ale jeszcze przez kilka lat pracowała w niepełnym wymiarze godzin w MBP. Chorowała, zmarła niespodzianie we wrześniu 2014 roku. Podczas żałobnego spotkania wspomniano przepracowane wspólnie lata pełne trudu, radości i serdecznej przyjaźni.

Mariola Legan

Biblioteka Szkoły Podstawowej nr 4 im Bohaterów I Armii Wojska Polskiego
w Kołobrzegu

Z ŻAŁOBNEJ KARTY
WSPOMNIENIE TERESY STĘPOWSKIEJ

Teresa, nie mogę uwierzyć w to, że Cię już nie ma. Byłaś wulkanem życia. Odeszłaś nagle i o wiele za wcześnie. Zawsze będzie mi Ciebie brakowało.

26 września 2013 roku po długiej chorobie zmarła nasza koleżanka, bibliotekarka, związkowiec, nauczyciel, Teresa Stębowska. Miała 67 lat.

Pracowałam z Nią w SP 4 w Kołobrzegu 20 lat. To, co szczególne ją wyróżniało, to ogromna radość życia. Ta cecha sprawiała, że w wielką łatwością potrafiła zjednywać sobie ludzi. W każdym miejscu i w każdym towarzystwie czuła się swobodnie

Teresa Stębowska – pierwsza z prawej

i naturalnie. Uwielbiała bawić się, tańczyć, organizować spotkania, zebrania, podróżyć. Często wspominała o swojej cudownej przygodzie z kabaretem studenckim. Recytacja, głośne czytanie, występowanie przed publicznością, to była jej pasja. Opowiadając filmy lub parodiując znane osoby ze świata polityki sprawiała, że najwięksi ponuracy zalewali się łzami ze śmiechu.

Teresa posiadała rzadką dziś cechę odwagi głośnego wypowiadania uwag krytycznych, nie zważając na to, że może to zostać źle przyjęte lub przysporzyć jej wrogów. Jeśli była przekonana o słuszności swoich racji potrafiła zaciekle ich bronić. Nie przypominam sobie, aby kiedykolwiek się poddała. Zawsze myślę o Niej jak o nieugiętej wojowniczkce. Dotyczyło to zarówno spraw rodzinnych, związkowych jak i bibliotekarskich. Przez wiele lat pełniła odpowiedzialne funkcje. Była radną Rady Powiatu, przewodniczącą Porozumienia Komisji Zakładowych NSZZ Solidarność, członkiem SBP oraz TNBSP. Swój czas i swoje życie dzieliła między dom, pracę bibliotekarza, związkowca oraz społecznika. W bibliotece szkolnej pracując z dziećmi młodszymi stworzyła szczególną atmosferę. Maluchy uwielbiały „Panią”, a bibliotekę traktowały jako swoisty azyl w gwarnej szkole.

Teresa Stębowska – nieugięta wojowniczkca, nietuzinkowa kobieta, obdarzona wielką charyzmą tej jednej, najważniejszej dla siebie walki o własne życie, niestety nie wygrała. O śmierci zawsze mówi się, że przychodzi nie w porę. Tym razem też przyszła nie w porę. Będzie nam Ciebie brakowało, Tereso. Nigdy już nie usłyszę jak otwierasz drzwi do biblioteki i od progu wołasz: co za poranek dzisiaj, ptaki się tak pięknie wydzierają i te mgły ścielące się nad Budzistowem. Nie mogłam się napatrzeć. Może tam, gdzie odeszłaś też są piękne widoki i ptaki się wydzierają, i mgły ścielą...

Cecylia Judek

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

WŁADYSŁAWA ZAREMBA (1923–2011) – ORGANIZATORKA DRAWSKIEGO BIBLIOTEKARSTWA

W sierpniu 2014 roku minęła trzecia rocznica śmierci Władysławy Zaremby, wieloletniej dyrektorki miejskiej biblioteki publicznej w Drawsku Pomorskim. Zasłużona bibliotekarka zginęła w dniu 24 sierpnia 2011 roku w wieku 88 lat, gdy będąc w pełni sił, przechodziła prawidłowo przez jezdnię, w miejscu oznaczonym pasami. Potrafił ją samochód, kierowany przez pijanego mieszkańca Drawska Pomorskiego. W artykule opisującym zdarzenie dziennikarz napisał: „Śmierć Władysławy Zaremby wstrząsnęła mieszkańcami Drawska Pomorskiego, a przede wszystkim pracownikami Biblioteki Publicznej w Drawsku Pomorskim. Tragicznie zmarła kobieta spędziła wśród książek 40 lat swojego zawodowego życia. Przez wiele lat była dyrektorką biblioteki”¹.

Władysława Zaremba² z d. Żebrowska, córka Bolesława i Magdaleny z d. Kuszmar urodziła się 18 lipca 1923 roku w miasteczku Mosty Prawe położone nad Niemnem pow. Grodno woj. Białystok. Jej ojciec, Bolesław Żebrowski był rolnikiem, pełnił też w okresie międzywojennym funkcję wójta³ we wsi Mosty Prawe. W rodzinnej opowieści zachowała się informacja o tym, że Bolesława wychowywał dziadek, gdyż w wieku 11 lat stracił ojca, a także opowieść o ucieczce Bolesława z grupy zesłańców do Kazania podczas I wojny światowej. Z jego małżeństwa z Magdaleną z d. Kuszmar urodziła się czwórka dzieci: trzy córki (Helena, Władysława i Janina) i syn Adam. Pani Władysława po ukończeniu Szkoły Powszechnej w Mostach Prawych rozpoczęła naukę w Państwowym Gimnazjum Krawieckim w Grodnie, gdzie ukończyła zaledwie 2 klasy, ponieważ dalszej nauce przeszkodził wybuch wojny. Po wejściu Rosjan na teren Polski dnia 17 września 1939 roku zaczęły się aresztowania Polaków. Bolesław Żebrowski został uwięziony 30 marca 1940 roku.

- 1 Krzysztof Bednarek, *Pijany kierowca zabił*. „Głos Koszaliński” 2011 nr 197 (25 sierpnia 2011), s. 4
- 2 Szczegółowe informacje o życiu pani Władysławy Zaremby przekazał mi jej syn, Adam Zaremba, który przekazał też wspomnienia swojej Matki oraz wyraził zgodę na ich publikację. Dodatkowe informacje przekazała również siostra p. Władysławy – Janina Plichowa, także mieszkanka Drawska Pomorskiego. Obojgu serdecznie dziękuję za pomoc w powstaniu niniejszego tekstu.
- 3 Po latach, gdy Władysława Zaremba wraz z mężem odwiedziła wieś Mosty Prawe, jej ojca wspomniano z wielkim szacunkiem.

Najpierw osadzono go w więzieniu w Lidzie. Kilkanaście dni później, w dniu 13. kwietnia do domu państwa Żebrowskich weszli enakwudowcy⁴, aby całą pozostałą rodzinę deportować do Północnego Kazachstanu. Władysława Żebrowska wraz z matką, Magdaleną Żebrowską, ciocią Katarzyną Żebrowską, siostrą ojca, z bratem Adamem i siostrą Janiną zostali wywiezieni w głąb Związku Radzieckiego. Jak opowiadała mi siostra Władysławy Zarembowej, pani Janina Pilchowa, ich matka, przekonana, że wiozą ich na rozstrzelanie, nie zabrała żadnych wartościowych rzeczy. Gdy siostra Ojca, Katarzyna Żebrowska, niepełnosprawna, po wysłuchaniu rozkazu o wywózce zemdląła, jeden z rosyjskich żołnierzy powiedział: niech zdycha⁵. Po trudnej pełnej obaw podróży w głąb Związku Radzieckiego rodzinę osiedlono w miejscowości Mariewka, położonej nad rzeką Iszym, dopływem Irtyszu. Tymczasem starsza siostra, Helena, już zamężna, jedyna z rodzeństwa, która uniknęła wywózki, zdołała dostarczyć ojcu, który nadal był więziony w Lidzie, w jednej z paczek, adres rodziny na zsyłce, zapisany i zaszyty w na kalesonach. Przy czym udało się jej przekupić strażnika, by przekazał tę informację więźniowi. Ojciec nauczył się adresu rodziny na pamięć. Został skazany na 8 lat obozu w Komi bez prawa do korespondencji. Jednakże po zaatakowaniu ZSRR przez Niemcy hitlerowskie w czerwcu 1941 roku w wyniku podpisanej przez emigracyjny rząd Polski umowy Sikorski – Majski wielu polskich więźniów, w tym Bolesława Żebrowskiego zwolniono z łagru. Dzięki zapamiętanej informacji, gdzie znajdują się jego bliscy, udało mu się dotrzeć do nich do Kazachstanu.

W rozmowie telefonicznej Janina Pilchowa wspominała: „Te strony, w które nas wywieźli, to były równiny, ale takie, że na stepie widziało się nieboskłon; wprost można było zobaczyć, że ziemia jest okrągła. Nigdy już potem czegoś takiego nie widziałam. Nic tam nie rośło, ani pokrzywa, ani lebioda, nie było nawet drzewka owocowego. Tylko gdzieś w oddali rósł laszek brzoźowy. Nie było więc ani jagód, ani grzybów, które innym się trafiły, była tylko wysoka trawa, którą nazywali kawyl. Próbowałam odnaleźć tę miejscowość na mapie, ale to się nie udało. Z powodu braku innego opału palono tam suszonym obornikiem, tzw. kiziakami. Klimat był ostry, kontynentalny. Zimą bywało nawet 50 stopni mrozu. W maju, jak popadał deszcz, to nawet coś tam wyrosło. Na bazarze można było kupić jedzenie przywożone z innych stron. Ci z NKWD wieczorami wzywali Polaków i namawiali na zmianę obywatelstwa. Ale nasza matka nie uległa tym namowom. Byli jednak tacy, którzy się zgodzili. Oni mieli potem po wojnie problemy z powrotem do Polski.”

Rodzina Żebrowskich zamieszkała początkowo w mieszkaniu wielodzietnej rodziny. Za wynajęcie mieszkania płacili przeważnie przywiezionymi ubraniami.

4 NKWD (Narodnyj Komissariat Wnutriennich Dieł) Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych w ZSRR.

5 Katarzyna Żebrowska, jak poinformowała mnie p. Janina Pilchowa, nie wróciła z deportacji, zmarła 21 sierpnia 1944 roku w północnym Kazachstanie.

Należy nadmienić, iż członkowie partii nie mieli prawa przyjmować Polaków do swoich mieszkań. Gospodyni Rosjanka pocieszała ich, że nie ma po co tęsknić za Polską, bo, jak ona słyszała, wkrótce komunizm zaleje cały świat i w Polsce będzie podobnie jak w Związku Radzieckim. Kiedyś ta Rosjanka o polsko brzmiącym nazwisku opowiadała im o aktach kanibalizmu w czasie wielkiej głodówki na Ukrainie. Ta Rosjanka uważała, że dla niej i jej rodziny kotchoz był wyzwoleniem od głodu. Potem Żebrowscy zamieszkali u gospodarza o nazwisku Ławryszczew, który wynajął im kuchnię. Posadzkę glinianą w kuchni oraz piec, na którym spała rodzina Żebrowskich trzeba było co tydzień smarować roztworem zrobionym z gliny, nawozu, najlepiej końskiego, i wody i szmatą smarować na wzór pastowania u nas podłóg. W sierpniu 1941 roku zaczęły nadchodzić wiadomości o wypuszczaniu polskich więźniów i tworzeniu się armii gen. Andersa. Co kilka dni dowidywano się o powrocie kogoś do swoich rodzin. 13 września 1941 roku w sobotę w godzinach wieczornych ujrzano przed domem na ulicy trzech mężczyzn jednakowo ubranych w świtki więzienne, a na nogach łapcie zszyte z opon samochodowych. Jednym z nich był ich Ojciec, który tak był obrzęknięty, że trudno go było rozpoznać, choć od aresztowania minął zaledwie rok i pięć miesięcy. W końcu pierwsza poznała go młodsza siostra Janina, która rzuciła się ojcu na szyję.

Pani Władysława Zaremba w swoim poszerzonym życiorysie tak opisała lata zsyłki: „W Kazachstanie pracowałam jako pracownik fizyczny przy kopaniu rowów, w magazynie zbożowym, przy elewacji sielsowietu (Miejskiej Rady Narodowej). Od 15-go kwietnia 1943 r. rozpoczęłam pracę w pracowni dziewiarskiej, gdzie robiłam na drutach skarpety i rękawice z owczej wełny dla żołnierzy przebywających na froncie. Od 1-go marca 1945 r. awansowano mnie na brygadzystkę i tam pracowałam do maja 1946 r. do wyjazdu do Polski. W roku 1941 30-go lipca gen. Sikorski i ambasador ZSRR w Anglii Iwan Majski, podpisali układ polsko-radziecki na podstawie którego rząd sowiecki udzielił amnestii wszystkim obywatelom polskim, którzy byli pozbawieni swobody na terytorium ZSRR. W związku z powyższym na terenie Zw. Radz. powstała organizacja Związek Patriotów Polskich dorosłych oraz młodzieży. Po zorganizowaniu koła z młodzieży w Mariewce zostałam wybrana na sekretarza. Po ogłoszonej amnestii ojciec dołączył do nas 13-go września 1941 r.”

Gdy gen. Anders zaczął tworzyć w Związku Radzieckim armię polską, nie udało się im dotrzeć do stacji Pietropawłowsk, odległej o jakieś 200 km. Dopiero w późniejszym czasie brat Adam (ur. 1924) poszedł do armii kościuszkowskiej. Janina i Władysława też chciały do polskiej armii. Cała młodzież, jak wspominała pani Janina, podorabiała sobie lata. Brak transportu spowodował jednak, że nie mogli opuścić wsi. Tak dotrwali do końca wojny. Czekali niecierpliwie na powrót do ojczyzny. Rodzina Żebrowskich w trakcie podróży z zsyłki intensywnie poszukiwała najstarszej córki, Heleny Piecewicz, która z mężem opuściła rodzinną Grodzieńszczyznę i też repatriowała się do kraju. W PURze⁶ w Poznaniu powiedziano im, że Helena osiedliła się w Ogródzieńcu pod Drawskiem. Postanowili do niej dołączyć. Gdy dojechali do Stargardu właśnie odbywało się referendum „3 razy tak”. Najpierw skierowano ich do Szczecina, ale w końcu towarowym wagonem dotarli do Drawska. Jaka była ogromna radość, gdy one obie i rodzice spotkali Helenę i jej męża. W jakiś czas potem dołączył do nich także brat Adam, który przeszedł szlak bojowy z armią kościuszkowską.

Po powrocie z zsyłki Władysława, wówczas jeszcze Żebrowska, od dzieciństwa miłośniczka książek, złożyła podanie o przyjęcie do pracy w drawskiej bibliotece. Opisując fakt zatrudnienia jej przez władze Drawska od 15 stycznia 1949 roku Eryk Krasucki, autor książki poświęconej historii Drawskiej Biblioteki Publicznej w latach 1947–2007 napisał: „W decyzji Żebrowskiej było, co prawda, trochę przypadku, ale ów przypadek zdecydował, że drawska biblioteka zyskała pracownika, który stanie się jej najbardziej rozpoznawalną twarzą, swoistym symbolem 60 lat działalności⁷. Przyjęto ją do pracy „w charakterze siły biurowej”, która pod merytoryczną opieką Bolesława Sadowskiego, kierownika Powiatowej Biblioteki w Drawsku przyuczała

6 PUR – Państwowy Urząd Repatriacyjny.

7 Eryk Krasucki, *Krótką historią sześćdziesięciolatki. Drawska Biblioteka Publiczna (1947–2007)*. Drawsko Pomorskie 2007, s. 25”

się do zawodu bibliotekarza. Budujący i zapewne ważny dla jej bibliotekarskiej przyszłości był przykład przełożonego⁸, stale podnoszącego swe bibliotekarskie kwalifikacje oraz niezwykle oddanego sprawie rozwoju sieci bibliotecznej w powiecie. Po służbowym przeniesieniu Sadowskiego do Bydgoszczy, funkcję kierownika Powiatowej Biblioteki w Drawsku powierzono Krystynie Biechońskiej, absolwentce liceum bibliotekarskiego w Krakowie, jednakże ta złożyła rezygnację z pracy już w listopadzie 1952 roku. I wówczas zaproponowano tę funkcję Władysławie Żebrowskiej, która początkowo nie chciała jej przyjąć, a potem dała się przekonać jedynie do tymczasowego objęcia obowiązków kierownika Biblioteki Powiatowej. Ta „tymczasowość” trwała aż do 1986 roku, gdy Władysława Zaremba (w 1954 roku wyszła za mąż za Stefana Zarembę, zatrudnionego w gospodarce komunalnej w Drawsku) odeszła na zasłużoną emeryturę. W ciągu 34 lat kierowania placówką potrafiła, gdy trzeba było, zdecydowanie walczyć o bibliotekę. Nie wahała się, np. w 1955 roku zaprotestować przeciwko decyzji Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Drawsku o przeniesieniu biblioteki w gorsze warunki lokalowe, odwołując się do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, a gdy to nie pomogło – do Ministerstwa Kultury i Sztuki, które przychyliło się do racji wyłożonych przez drawską placówkę⁹.

Kierowany przez nią zespół bibliotekarzy, odpowiedzialny za rozwój oraz właściwą pracę sieci bibliotek gromadzkich i punktów bibliotecznych, pracował z pełnym oddaniem. W miarę potrzeb i możliwości Władysława Zarembowa reorganizowała bibliotekę w Drawsku, przenosząc sprawdzone rozwiązania. Powołała Koło Przyjaciół Biblioteki. W 1958 roku utworzyła osobny dział dla dzieci z czytelnią, w której odbywały się cykliczne spotkania z małymi czytelnikami, działał teatrzyk kukielkowy oraz Koło Młodych Miłośników Teatru, organizowane były choinkowe bale kostiumowe. Prasa, rozplywając się nad fenomenem przyciągnięcia przez nowo otwartą czytelnię grupy blisko 300 dzieci, nazywała czytelnię „dziecięcym klubem nauki i rozrywki”. „Już pierwszego dnia funkcjonowania działu zawiązane zostało – jak zanotował autor historii biblioteki – „towarzystwo czytelników do dyskusji nad przeczytanymi książkami”¹⁰, pierwowzór funkcjonujących obecnie Dyskusyjnych Klubów Książki. Odpowiedzialna za rozwój placówki, walczyła z urzędnikami o nową siedzibę, gdy dotychczasowy budynek zaczął grozić zawaleniem na początku lat 60. Mimo przeniesienia biblioteki do lokalu zastępczego, organizowała wraz z zespołem wieczorki literackie, seminaria, narady, szkolenia wewnętrzne dla bibliotekarzy, instruktażowe wyjazdy w teren do podległych bibliotek. Największym prezentem z okazji jubileuszu 15-lecia pracy zawodowej Władysławy Zaremby i 10-lecia kierowania przez nią drawską biblioteką (styczeń 1965 roku) były przenosiny do

8 Bolesław Sadowski kierował Biblioteką Powiatową w Drawsku w latach 1947 (czerwiec) – 1950 (październik).

9 E. Krasucki, dz. cyt., s. 45.

10 Jak wyżej, s.60.

odremontowanych (i wyposażonych w specjalnie wykonane na zamówienie biblioteczne meble, telewizor, rzutnik do przeźroczy itd.) pomieszczeń o powierzchni 200 m² w budynku Powiatowego Domu Kultury (czerwiec 1965 roku). W nowym lokalu zastosowano w pracy bibliotecznej kolejne nowatorskie rozwiązanie – wolny dostęp czytelników do półek, co zostało bardzo dobrze przyjęte przez odwiedzających. Jesienią tegoż roku biblioteka otrzymała imię Stefana Żeromskiego, na co naturalnie wyraziły zgodę żona i córka pisarza, Anna i Monika Żeromskie. Uroczystość nadania patrona bibliotece odbyła się 7 października 1965 roku, a towarzyszyły jej plenarne obrady Zarządu Koszalińskiego Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W trakcie trzydniowego zjazdu omówiono zadania bibliotek na najbliższe lata, rozstrzygnięto też konkurs współzawodnictwa bibliotek, przyznając drawskiej bibliotece II miejsce (tuż za biblioteką słupską).

Na początku 1974 roku, a dokładnie w dniu 10 stycznia społeczność Drawska obchodziła jubileusz 25-lecia pracy zawodowej Władysławy Zaremby, od 1972 roku – już nie kierownika a dyrektora Powiatowej Biblioteki Publicznej¹¹. W trakcie uroczystości, która zgromadziła wielu gości, jubilatkę uhonorowano tytułem „Zasłużona dla Ziemi Drawskiej”, przyznany jej przez Powiatową Radę Narodową w Drawsku. Znaczenie tego tytułu może podkreślić fakt, iż była pierwszą osobą w powiecie drawskim, której go przyznano. W artykule poświęconym jubilatce koszalińska dziennikarka pisała: „Nigdy nie brakuje jej czasu dla czytelników. Mogą liczyć na fachową pomoc, dobrą radę. Mogą być pewni, że każdą książkową nowość pani Władysława ściągnie do biblioteki za wszelką cenę. Nic więc dziwnego, że srebrny jubileusz bibliotekarskiej pracy był uroczystością nie tylko pani Władysławy i jej zespołu, że nie zabrakło przedstawicieli władz powiatowych i zwierzchników z Koszalina, że pełno było kwiatów, upominków i życzeń, do których z przyjemnością dołączamy i nasze”¹².

Dziesięć lat później w prasie bibliotekarskiej pisano o jej kolejnym jubileuszu: „Kol. Władysława Zaremba, dyrektorka biblioteki miasta i gminy Drawsko obchodzi rzadki, nawet w bibliotekach, jubileusz 35-lecia pracy w tej bibliotece. „Pani Władzia” znana jest szerokim rzeszom drawszczan, pełni bowiem wiele funkcji społecznych, żywo angażując się zwłaszcza w pracach Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej oraz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci”¹³.

A codzienność pracy bibliotekarskiej była trudna. Dyrektorka Zarembowa zabiegała o rozwój sieci bibliotek w powiecie, o każdy kolejny punkt biblioteczny, o właściwy poziom pracy bibliotecznej, walczyła o środki finansowe na zakup zbiorów, na

11 Zmiana nastąpiła w wyniku rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z listopada 1972 r. o zmianie statutów bibliotek publicznych stopnia wojewódzkiego i powiatowego.

12 A. Zalewska, *Pasja pani Władysławy*. „Głos Koszaliński” 1974 nr 19 (19.01.), s.6

13 *Kronika działalności bibliotek i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*. „Bibliotekarz Zachodniopomorski” 1984, nr 1, s.72

wyższe pensje dla pracowników. Gdy po blisko 34. latach kierowania drawską biblioteką odchodziła na emeryturę w sierpniu 1986 roku żegnano ją z ogromnym wzruszeniem, podkreślając zasługi dla instytucji. Po latach historyk napisze: „To właśnie jej biblioteka zawdzięczała w największym stopniu swój kształt. Świetna organizatorka, szukająca porozumienia ze wszystkimi, miała wyjątkową siłę przebicia w zdobywaniu przychylności władz dla pomysłów i inicjatyw realizowanych w drawskiej księżnicy. Tej prężności, jak się zdaje, w latach następnych nieco zabrakło”¹⁴. A energiczna „Pani Władzia” także podczas zasłużonej emerytury aktywnie włączyła się w życie lokalnej społeczności. Gdy już powstała taka możliwość, zorganizowała w 1989 roku w Drawsku Koło Terenowe Związku Sybiraków. Wzorem prowadzonych w bibliotece kronik podjęła się dokumentowania pracy drawskich Sybiraków. Kronika, prowadzona przez panią Władysławę znajduje się, jak mnie informował jej syn, p. Adam Zaremba, wciąż w drawskim Kole Sybiraków. To z inicjatywy Związku Sybiraków w 1997 roku przyznano p. Władysławie tytuł „Zasłużony dla miasta Drawska Pomorskiego”¹⁵ Nie zapomniała też o swojej bibliotece. Bibliotekarze wspominali: „Będąc na emeryturze często nas odwiedzała. Interesowała się tym, co się u nas dzieje. Dawała życzliwe rady”¹⁶. Władysława Zaremba otrzymała za swą aktywną pracę blisko 40 odznaczeń i medali w tym m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, Odznakę „Zasłużony Działacz Kultury”, Honorową Odznakę Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Medal Rodła, Medal im. dr Henryka Jordana, Odznakę Tysiąclecia, Odznakę Przyjaciela Dziecka, Odznakę Honorową za Zasługi w Rozwoju woj. Koszalińskiego, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Odznakę Honorową Sybiraka, Krzyż Więźnia Politycznego, Srebrny Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, Order Męczeństwa i Zwycięstwa, Krzyż Walki o Niepodległość, Krzyż Represjonowanym za Walkę o Polskę Wolną i Sprawiedliwą, Krzyż Zesłańców Sybiru.

Dzięki uprzejmości Adama Zaremby dołączam wspomnienia Władysławy Zaremby, spisane przez nią w 2002 roku.

„Władysława Zaremba z d. Żebrowska córka Bolesława i Magdaleny z d. Kuszmar ur.18-go lipca 1923 r. w miasteczku Mosty Prawe położone nad Niemnem pow. Grodno woj. Białystok.

Po ukończeniu Szkoły Powszechnej w Mostach Prawych rozpoczęłam naukę w Państwowym Gimnazjum Krawieckim w Grodnie, gdzie ukończyłam zaledwie

14 E. Krasucki, op. cit., s.113

15 Tytuł „Zasłużony dla Miasta Drawska Pomorskiego” na wniosek złożony 6 lutego 1997 roku przez Koło Terenowe Związku Sybiraków, podpisany przez inż. Zbigniewa Świszczewskiego przyznano Władysławie Zarembie na mocy Uchwały nr XL/297/97 Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim w dniu 6.06.1997 r.

16 K. Bednarek, *Pijany kierowca zabił*. „Głos Koszaliński” 2011 nr 197 (25 sierpnia), s. 4

2 klasy, ponieważ dalszej nauce przeszkodziła wojna. W 1940 r. 13-go kwietnia zostałam z mamą, ciocią Katarzyną, siostrą ojca oraz z bratem Adamem i siostrą Janiną deportowana do Północnego Kazachstanu. Zamieszkaliśmy w miejscowości Mariewka położonej nad rzeką Iszym, dopływ Irtyszu.

Ojciec, który przez okres międzywojenny pełnił obowiązki wójta gminy Mosty został aresztowany 30-go marca 1940 r. i skazany na 8 lat więzienia i wywieziony do łagru na północ Związku Radzieckiego.

W Kazachstanie pracowałam jako pracownik fizyczny przy kopaniu rowów, w magazynie zbożowym, przy elewacji sielsowietu (Miejskiej Rady Narodowej). Od 15-go kwietnia 1943 r. rozpocząłam pracę w pracowni dziewiarskiej, gdzie robiłam na drutach skarpety i rękawice z owczej wełny dla żołnierzy przebywających na froncie. Od 1-go marca 1945 r. awansowano mnie na brygadzystkę i tam pracowałam do maja 1946 r. do wyjazdu do Polski.

1-go maja 1946 r. wręczono nam dokumenty na wyjazd do Polski, a 25-go maja samochodem ciężarowym wyjechaliśmy do stacji kolejowej Mamlutka położonej 200 km od Mariewki. W Mamlutce czekaliśmy na podstawienie pociągu towarowego do 1-go czerwca. Nasz pociąg wyruszył 6-go czerwca. Do Brześcia nad Bugiem dotarliśmy w drugiej połowie czerwca. Tam podstawiono pociąg dostosowany

do polskich torów i po załadowaniu ruszyliśmy w dalszą drogę, ale już w Polsce. Tak dojechaliśmy do Skarżyska Kamiennej, gdzie pociąg został podzielony na 2 transporty, ponieważ polska lokomotywa nie była w stanie ciągnąć tyle wagonów. Po podziale wagon, w którym była nasza rodzina został bez kierownika pociągu. Należało dokonać wyboru. W wyniku dyskusji wybrano Pana Ignatowicza na kierownika, a mnie na zastępcę. Tak dojechaliśmy do Szczecina, kresu naszego wspólnego powrotu do Polski.

Przejeżdżając przez Poznań udałam się do PUR-u, gdzie były rejestrowane wszystkie transporty przejeżdżające przez Poznań i tam dowiedziałam się, że transport z Mostów, w którym jechała rodzina siostry Heleny został skierowany na Drawsko Pomorskie. Po otrzymaniu biletów 4-go lipca wyjechaliśmy ze Szczecina pociągiem i 5-go lipca rano byliśmy na dworcu kolejowym w Drawsku Pomorskim. Tu spotkaliśmy się z siostrą i jej rodziną i zamieszkaliśmy na stałe w Drawsku Pom. Ojciec wziął się za gospodarstwo rolne, w których to pracach musiałam pomagać. Szkoły wieczorowej w zakresie średnim wówczas w Drawsku nie było.

W roku 1949 15-go stycznia rozpoczęłam pracę w Powiatowej Bibliotece Publicznej w charakterze siły biurowej. W związku z odejściem z pracy kierownika biblioteki w 1952 r. otrzymałam pismo z Powiatowej Rady Narodowej polecające przyjęcia agendów urzędowania od kierownika i pełnić je do czasu obsadzenia wakatu kierownika. Dnia 3-go czerwca otrzymuję pismo z Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, że powołuje mnie na stanowisko kierownika Powiatowej Biblioteki z dniem 1-go stycznia 1953 r.

We wrześniu 1954 r. wychodzę za mąż za Stefana Zarembę. W czerwcu 1955 r. urodziłam syna Jerzego, a w grudniu 1956 r. urodziłam drugiego syna Adama.

W lutym 1974 r. zostałam mianowana na dyrektora Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, w 1975 r. w związku ze zmianami struktur samorządowych zostałam dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej, w 1983 r. dyrektorem Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy. W ostatnich latach pracy byłam dyrektorem Rejonowej Biblioteki Publicznej.

W międzyczasie mojej pracy ukończyłam wiele kursów organizowanych przez Kuratorium Okręgu Szkolnego w Szczecinie. Po kursie dla instruktorów i organizatorów czytelnictwa samokształcenia Wydział Oświaty w Drawsku Pom. chciał mnie przenieść do pracy w oświacie, na co nie wyraziłam zgody. W roku 1960 ukończyłam 2-letni kurs w Państwowym Ośrodku Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy organizowany przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

Na emeryturę przeszedłam we wrześniu 1986 r.

W roku 1989 po powstaniu Solidarności w kraju zaczęto już głośno mówić o deportacji Polaków na Sybir. Zaczęto organizować Związki Sybiraków. Powstało też Koło w Drawsku Pom. Na pierwszym zebraniu organizacyjnym zostałam wybrana na prezesa. Funkcję tę pełniłam do 1996 r. W wyborach 3-ciej kadencji pomimo

licznych głosów, ażeby nadal pełniła tę funkcję, podziękowałam im za zaufanie, lecz nie wyraziłam zgody podając uzasadnione powody. Po dyskusji wyraziłam zgodę na zastępcę prezesa, którą to funkcję pełnię do dziś.”

Władysława Zaremba została pochowana w dniu 27 sierpnia 2011 roku na cmentarzu w Drawsku Pomorskim.

Beata Sawa-Jovanoska

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela

KOSZALIŃSKA BIBLIOTEKA WE WSPOMNIENIACH – WYWIAD Z MARIĄ HUDYMOWĄ¹

Po przyjeździe w 1947 roku do Koszalina przez wiele lat pracowała Pani w oświacie, co spowodowało, że podjęła Pani decyzję o przejściu do biblioteki?

W Kuratorium pracowałam do 1956 roku. Pracę w bibliotece na stanowisku zastępcy dyrektora zaproponowała mi wiceprzewodnicząca Wojewódzkiej Rady Narodowej pani Michałowska. Wiedziałam, że samodzielne stanowisko w żadnej instytucji nie dostanę, bo jestem AK-owcem. Byłam ujawniona, nikt mi nie mógł niczego zarzucić, ale wojenna przeszłość się za mną ciągnęła. Myślałam, że praca w bibliotece jest odprężeniem od codziennych trosk. Byłam zmęczona odpowiedzialnością za młodzież w Domach Dziecka, trudną sytuacją w szkolnictwie, ciągłymi organizacyjnymi zmianami i dlatego przyjąłam propozycję przejścia do pracy w bibliotece. Stanęły przede mną jednak poważne zadania: sprawy lokalowe, zaopatrzenie w niezbędny sprzęt, a przede wszystkim w regały, książki, krzesła, stoły... Zwiększenie ilości etatów pracowników działalności podstawowej, zabezpieczenie niezbędnego środka lokomocji celem dostarczenia książek do poszczególnych bibliotek, organizacja bibliotek w województwie i co najważniejsze – zdobycie funduszy na zakup zbiorów bibliotecznych.

Maria Hudymowa

¹ Maria Hudymowa (Hudyma) – nestorka koszalińskiego bibliotekarstwa, w latach 1956–1977 zastępca dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie, współzałożycielka Klubu Pioniera Miasta Koszalina, nauczycielka, pisarka, działaczka społeczna, Honorowy Obywatel Koszalina, Członek Honorowy Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Stanowisko zastępcy dyrektora w koszalińskiej bibliotece objęła Pani w 1956 roku. Z jakimi wyzwaniem zetknęła się Pani w nowej pracy?

Problemy lokalowe stanowiły jedną z największych bolączek pracy Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie. Zarówno pomieszczenia przy placu Wolności jak i przy ul. Świerczewskiego były nieodpowiednie jako lokal dla biblioteki. Przy placu Wolności pomieszczenia raczej odpowiadały standardom mieszkań prywatnych. Magazyny mieściły się w kilku ciasnych „pokoikach” przy bardzo słabym oświetleniu. Świadczy o tym niecodzienny wypadek, kiedy to sufit pierwszego piętra obciążony księgozbiorem i pracującymi tam osobami „wylądował” pewnego dnia na regałach czytelnicy na parterze. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Oddział instrukcyjno-metodyczny zajmował jeden mały pokój.

Maria Pilecka

Pomieszczenia przy ul. Świerczewskiego też były dla potrzeb biblioteki nieodpowiednie, a najgorsze dla magazynów księgozbiorów. Były to zawilgocone, nieogrzewane piwnice pozbawione światła dziennego o bardzo słabym oświetleniu elektrycznym. Z parteru prowadziły schody do małych pomieszczeń, w których był sekretariat, „sala konferencyjna”, dział instrukcyjno-metodyczny, dział upowszechnienia czytelnictwa i „gabinet dyrekcji” – dawna łazienka, o czym świadczyły wmontowane rury kanalizacyjne o bardzo małym wymiarze. Urządzenia stanowiły dwa małe dziecięce biureczka i cztery krzeselka.

Z korytarza schodami dochodziło się na strych, w którym umieszczono podręczny magazyn książek, a piętro niżej pracował oddział opracowania zbiorów bibliotecznych. W pogodne, ciepłe dni z piwnicznych pomieszczeń wynoszono książki, opracowywano je i suszono na słońcu zawilgocone karty.

Mimo tych trudności lokalowo-organizacyjnych WiMBP zajęła się reorganizacją działalności bibliotek terenowych w województwie koszalińskim, w wyniku czego powołane zostały biblioteki powiatowe i gminne, a te z kolei były odpowiedzialne za organizację i upowszechnienie czytelnictwa poprzez organizację punktów bibliotecznych.

O trudnych warunkach lokalowych biblioteki wojewódzkiej pisała prasa, mówiła Rozgłośnia Radia i Telewizji. Tragiczną sytuację lokalową bibliotek przedstawił redaktor z Poznania Stanisław Strugarek w swoich „Stu listach pisanych do przyjaciół Koszalina”.

Maria Pilecka, Maria Hudymowa i Maria Fiedorowicz

Przez wiele lat pracowała Pani w bibliotece z Marią Pilecką, siostrą rotmistrza Witolda Pileckiego. Jaką była osobą, bibliotekarką, jak Pani ją zapamiętała?

Panią Marię Pilecką poznałam w Koszalinie w 1947 roku. W tym czasie byłam nauczycielem, a następnie kierownikiem Szkoły Podstawowej nr 1. Pani Pilecka repatriantka z Wileńszczyzny z siostrą Wandą, jej mężem i synem Andrzejem, wówczas uczniem szkoły podstawowej, zamieszkali w Koszalinie w 1945 roku. Pani Maria została zatrudniona przez kuratora oświaty w Szczecinie, pana Helsztyńskiego, do uporządkowania i zabezpieczenia książek naukowych w języku niemieckim pozostawionych przez byłych mieszkańców Koszalina. W 1946 roku Powiatowa Rada Narodowa w Koszalinie mianowała panią Marię Pilecką kierownikiem Powiatowej Biblioteki Publicznej w Koszalinie i równocześnie zobowiązała do organizacji bibliotek gminnych w powiecie koszalińskim. Zaczęła się ciężka walka o lokale, sprzęt, zbiory biblioteczne, opał w okresie zimowym, o papier, a co najważniejsze, o pracowników. Była to pionierska praca od podstaw. Pani Maria była też zaangażowana w działalność „Kół Gospodyń Wiejskich”, a także aktywną działaczką już wówczas zorganizowanego oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego i Koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Zawsze pogodna, życzliwa, kochała dzieci, pomagała młodzieży pomimo swoich bardzo ciężkich warunków materialnych, była jedyną żywicielką rodziny. Wynagrodzenia bibliotekarzy w tym czasie były raczej symboliczne. Udzielała młodzieży prywatnych lekcji z języka polskiego, rosyjskiego, francuskiego i niemieckiego, tłumaczyła wiele pism urzędowych z języka niemieckiego. Nie mówiła o sprawach

rodziny, o ogromnym dramacie związanym z tragiczną, męczeńską śmiercią ukochanego brata Witolda, kuriera Ruchu Polski Podziemnej, którego zamordowali funkcjonariusze UB w 1948 roku. Wiele pracy poświęcała doskonaleniu i kształceniu kadry bibliotecznej. Darzono ją szacunkiem i zaufaniem. Cenna była jej współpraca ze szkołami i nauczycielami, przewodniczącymi Gminnych Rad Narodowych, kierownikami świetlic wiejskich, ze zwróceniem szczególnej uwagi na upowszechnienie czytelnictwa w Państwowym Gospodarstwie Rolnym.

Nasze rozmowy były szczere, przyjazne, dotyczyły tematów z okresu okupacji i walki w strukturach Polskiego Podziemia. Słuchałam jej cennych wypowiedzi dotyczących organizacji bibliotek, konieczności powołania przy bibliotekach Kół Przyjaciół Bibliotek niosących dużą pomoc w upowszechnieniu czytelnictwa i pomocy materialnej na zakup zbiorów.

Pani Maria Pilecka za wieloletnią pracę zawodową w Bibliotece Powiatowej w Koszalinie, za organizację dwóch bibliotek miejskich – w Sianowie i Bobolicach oraz bibliotek gminnych, za szeroką działalność społeczną, otrzymała wiele dyplomów, serdecznych podziękowań, odznak regionalnych a m.in. w dniu przejścia na emeryturę w 1969 roku „Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski”. Pomimo złego stanu zdrowia warunki materialne zmusiły ją do podjęcia przez parę lat pracy w WiMBP w niepełnym wymiarze godzin.

Maria Pilecka zmarła w wieku 91 lat. Na miejscowym cmentarzu żegnali ją bibliotekarze, przyjaciele i liczni czytelnicy. Skromne epitafium na płycie pomnika mówi o człowieku niezwykłym, przyjacielu ludzi, o miłości ojczystego kraju i pracy dla jego dobra.

Czy może Pani opowiedzieć, jak kształtowało się w latach powojennych czytelnictwo w Koszalinie?

Pomimo bardzo ciężkich warunków lokalowych, niedostatecznej ilości etatów dla pracowników działalności podstawowej, chronicznego braku pieniędzy na zakup zbiorów, niskich wynagrodzeń pracowników, ilość czytelników wzrastała. Według danych statystycznych podawanych w Koszalińskim Informatorze Kulturalnym z 1958 roku, w województwie koszalińskim były 202 biblioteki, w tym 130 na wsi, a także liczne punkty biblioteczne. Ilość księgozbioru wzrosła do 1.452.500 woluminów, czytelników do 148.300, z czego wynikało, że czytał co piąty mieszkaniec i wypożyczał rocznie 17 książek. Pracownicy instytucji państwowych podejmowali studia zaoczne i potrzebny był w bibliotece zakup książek naukowych i popularnonaukowych. Czytelnie w bibliotece stanowiły miejsca do nauki, zapewniały odpowiednie warunki i księgozbiór o tematyce obranego kierunku studiów. Przyznawany fundusz na zakup był jednak dalece niewystarczający. Szukaliśmy rozwiązania. Zaczęły działać Koła Przyjaciół Bibliotek, które nie tylko upowszechniały czytelnictwo, ale też przynosiły poważne wsparcie finansowe. Zaczęła działać Wyższa Szkoła Inżynier-

Budowa WiMBP w Koszalinie

ska w Koszalinie, stąd też wzrastało zrozumienie władz miejscowych do udzielenia jak najdalej idącej pomocy finansowej na zakup zbiorów, a szczególnie naukowych i popularnonaukowych.

W dniu 12 września 1973 roku nastąpiło uroczyste otwarcie WiMBP w nowym obiekcie. Jak udało się przekonać ówczesne władze do tego pomysłu?

Na sesjach Wojewódzkiej Rady Narodowej, jako radna zgłaszałam wielokrotnie wnioski o wprowadzenie do planu inwestycji budowy siedziby dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie:

- W 1958 roku przedłożony projekt budowy obiektu biblioteki został zatwierdzony przez Wojewódzką Radę Narodową w Koszalinie i wpisany do planów inwestycji,
- W 1962 roku rozpoczęto budowę gmachu przy ul. Kościuszki, obecnie plac Polonii. Zwożono materiały, zaczęły się ustawiczne „walki” o realizację budowy.
- W 1963 roku na plac budowy wjechały buldożery, rozpoczęła się budowa fundamentów.
- W 1970 roku premier Piotr Jaroszewicz wstrzymał budowę biblioteki na okres nieograniczony. Były to lata pełne walki o odwołanie decyzji premiera przy wsparciu Sejmowej Komisji Kultury, której przewodniczył dyrektor zamku w Łańcucie. W staraniach tych pełne poparcie okazały władze polityczne i administracyjne województwa koszalińskiego oraz Koło Przyjaciół Bibliotek

w Koszalinie. Starania okazały się skuteczne, premier Jaroszewicz wycofał się z podjętej decyzji.

- Piętnaście lat nieustannych zabiegów zostały uwieńczone uroczystym otwarciem biblioteki we wrześniu 1973 roku.

W trakcie budowy borykała się Pani z licznymi problemami, znana jest sprawa kaloryferów w nowym budynku. Jak było naprawdę?

Jeśli chodzi o historię z kaloryferami, to była to złośliwość robotników. Inżynier gonił ich do pracy i mocno naciskał, a sam na projekcie nie narysował, jak należało i linia instalacji kaloryferów wyszła poza mur na okno. Oni zgodnie z tym błędnym planem kaloryfery zainstalowali tak, że grzejniki niepotrzebnie częściowo przysłaniały duże okna. Z tego zrobiono aferę, ale oczywiście kaloryfery zostały zmienione.

Miałam duże wsparcie naczelnego inżyniera wykonawstwa robót w Warszawie, pana Wierzbieckiego. Kiedy przyjechał do Koszalina i zapoznał się z pełną dokumentacją z zakresu prowadzonych robót powiedział: „Dla Pani dobra nie może Pani podpisywać żadnych dokumentów bez mojej akceptacji, bo takie „nieformalności” doprowadzić mogą do więzienia”. Faktycznie, gdy zaistniały takie sytuacje jeździłam do Warszawy i taksówkami po stolicy szukałam pana inżyniera, który przeglądał dokumenty i albo je akceptował, albo żądał uzupełnienia i omówienia.

Nowa biblioteka została wybudowana w parku na byłym cmentarzu niemieckim, co mogło wzbudzać kontrowersje. Czy może Pani opowiedzieć, jak doszło do wyboru tej lokalizacji?

Zmiana lokalizacji była dokonywana dwa razy. Przy ul. Lampego (obecnie ul. W. Andersa) przyznany teren był niewystarczający do budowy gmachu. W powstałym tam kompleksie budynków została zlokalizowana filia WiMBP nr 8. Budowa przestrzennego, nowoczesnego gmachu wśród zieleni i ciszy była decyzją słuszną. A cmentarz? Całe nasze tereny w kraju to wielkie cmentarzysko. Wciąż trwają odkrycia. Biblioteka to instytucja nieprowadząca hałaśliwych imprez, spotkań, to miejsce dla ludzi szukających spokoju, gdzie mogą poszerzać swoją wiedzę. Jestem przekonana, że ustalenie jej budowy w parku, miejscu zacisznym, pełnym zieleni, było słuszne. Tym bardziej, że stanął tam później pomnik „Rodła” dla upamiętnienia działalności Związku Polaków w Niemczech, pomnik „Więzi Polonii Zagranicznej z Macierzą” oraz Aleja Dębów Pamięci. Park bogaty w stary drzewostan wiosną jest pełen kwiatów, pierwszych zwiastunów wiosny. Jest to teren o charakterze rekreacyjnym dla wielu mieszkańców Koszalina szukających ciszy od miejskiego, ulicznego gwaru.

Jak wspomina Pani dzień uroczystego otwarcia nowego gmachu biblioteki?

I przyszedł w końcu ten wielki wymarzony i wyśniony dzień 12 września 1973 roku, dzień wielkiego naszego sukcesu i spełnienia marzeń moich oraz wszystkich

Aleksander Majorek

moich współpracowników. Minister Kultury Stanisław Wroński z Sekretarzem KC PZPR Jerzym Kwiatkiem w obecności przedstawicieli władz wojewódzkich i miejskich oraz licznych mieszkańców Koszalina dokonali uroczystego otwarcia biblioteki. Marzenia zostały spełnione. Zwątpienia i gorycz zastąpiła radość. Był to pierwszy gmach biblioteczny w kraju oddany dla potrzeb społeczeństwa na Pomorzu Zachodnim po zakończeniu działań wojennych. Trud wielu lat pełnych niepokojów, zabiegów, bardzo wielu doznanych przykrości został wynagrodzony z nawiązką. To było wielkie biblioteczne święto dla nas, pracowników, ale przede wszystkim dla szerokiej rzeszy. Donosiły o tym szeroko media centralne, pisała prasa miejscowa, mówiły koszalińskie rozgłośnie Radia Polskiego i telewizja.

Przez 20 lat współpracowała Pani z dyrektorem WiMBP panem Aleksandrem Majorkiem. Czy mogłaby Pani przybliżyć nam jego postać?

Z panem Aleksandrem Majorkiem pracowałam 20 lat. Poznałam go w 1950 roku jako pracownika Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białogardzie. Do Białogardu przyjechał bezpośrednio z oficerskiego oflagu, w którym przebywał w okresie okupacji po tragicznym wrześniu 1939 roku. Od 1947 roku był kierownikiem PiMBP w Białogardzie, a w 1950 roku decyzją Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie otrzymał nominację na stanowisko dyrektora WiMBP w Koszalinie, gdzie pracował do przejścia na emeryturę w roku 1975. Działał w Towarzystwie Rozwoju Ziem Zachodnich, był prelegentem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej i członkiem wielu innych organizacji społecznych w Koszalinie. Autor wielu artykułów, opracowań wydawnictw regionalnych i specjalistycznych z zakresu organizacji bibliotek i upowszechniania czytelnictwa. Uczestniczył w opracowaniu regionalnych pism, kwartalników dotyczących zagadnień życia kulturalnego rozwijającego się w Koszalinie. Jako radny Wojewódzkiej Rady Narodowej zabiegał o sprawy związane z budową WiMBP. Zły stan zdrowia dyrektora Majorka, studia zaoczne, kłopoty rodzinne, a w tym poważne kłopoty materialne powodowały jego częste urlopy zdrowotne i zwolnienia. Było mi niekiedy bardzo trudno w podejmowaniu konkretnych decyzji, szczególnie w okresie budowy gmachu biblioteki. Pracowaliśmy jednak zgodnie przez wiele lat bez żadnych zakłóceń. Kolega Aleksander Majorek był typem naukowca-bibliofila, który nie miał odpowiednich warunków do realizowania swoich zamierzeń. Był jedynym żywicielem licznej rodziny. Po przejściu na emeryturę wiele lat pracował jeszcze w niepełnym wymiarze godzin w WiMBP. Był człowiekiem prawnym, wciąż rozwijającym swoje za-

miłowania w historii dziejów polskiego bibliotekoznawstwa. Opiekuńczy mąż, ojciec gromadki dzieci, z której każde otrzymało właściwe wykształcenie. Wrażliwy, życzliwy, kochał książki. 20 lat współpracy pozostawiły trwałe ślady w mojej pamięci o człowieku taktownym, kulturalnym, dobrym współtowarzyszu pracy. Zmarł 9 lipca 1991 roku.

W dniach 14-15 czerwca 1963 roku odbył się Koszalinie Krajowy Zjazd Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Jak Pani wspomina to ważne wydarzenie?

Nie mieliśmy odpowiedniej sali ani własnego budynku. Ożywioną działalność w tym czasie prowadziła sekcja bibliotek wojskowych SBP. To skłoniło nas do szukania pomocy w wojsku. Komendant WOP udzielił nam bezpłatnego lokum w klubie oficerskim przy ulicy Wojska Polskiego, odległego nieco od centrum miasta. Równocześnie oferował też bezpłatny udział orkiestry wojskowej na imprezie kończącej dwudniowy zjazd, zezwolił na zorganizowanie wyżywienia w Klubie Oficerskim. Sala obrad była usytuowana w pięknym parku, a pogoda była bezchmurna, pełna słońca, zieleni i ciepła. Reszty dopełniała przeogromna serdeczność, przyjaźń i wiele radości z okazji tak miłych i niecodziennych gości. Cieszy nas to, że po tylu latach jeszcze tak mile wspomina się o tych wspólnie spędzonych chwilach.

Maria Hudymowa i Aleksander Majorek wizytują bibliotekę gminną w Będzinie

Ze zjazdem bibliotekarzy zorganizowanym w Koszalinie wiąże się pewna anegdota. Czy mogłaby Pani ją przypomnieć?

Dość zabawna historia związana jest z dyrektorem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, panem Wolskim. W czasie obrad zjazdu z recepcji hotelu powiadomiono mnie o konflikcie związanym z przydziałem miejsc noclegowych. Pan dyrektor Wolski w recepcji nie podał swojego stanowiska służbowego, na które miał zarezerwowany pokój jednoosobowy i dlatego skierowano go do pokoju wieloosobowego. Był oburzony. Pomyłkę wyjaśniłam, przeprosiłam i odprowadziłam do

Maria Hudymowa i Aleksander Majorek na zebraniu w 1973 roku

Maria Hudymowa w swoim gabinecie

pokoju jednoosobowego. Zdenerwowana też nie podałam mu mojego stanowiska służbowego. Pan dyrektor Wolski kończąc rozmowę powiedział: „że zawsze tak bywa, gdy smarkacze zabierają się do organizacji krajowych zjazdów”. Pan dyrektor przeprosił mnie osobiście i chciał mnie przeprosić publicznie, wyjaśniłam, że jest to zbyt bezczelne bo przecież mnie nie obraził, a tylko „nieco odmłodził”.

Pan dyrektor Wolski był znany w okresie przedwojennym jako wybitny polityk o dużej wiedzy, a także ceniony i cieszący się dużym szacunkiem i uznaniem w środowisku bibliotekarskim.

Czy bibliotekarz to zawód z misją?

Do każdego zawodu potrzebne jest powołanie. Szkoły i biblioteki mają wiele wspólnego. Bibliotekarze, nauczyciele to zawody, które są sobie bliskie, bo wychowują i uczą, a podstawowym elementem jest książka. Poprzez książkę upowszechniają piękno ojczystej mowy.

Dziękuję za rozmowę.

Andrzej Awtuszewski

„STRUMIENŃ ŁEZ” UCZNIÓW SZCZECIŃSKIEGO PEDAGOGIUM

25 maja 1654 w Szczecinie odbywały się uroczystości pogrzebowe doczesnych szczątków ostatniego księcia pomorskiego Bogusława XIV, który zmarł bezpompnie, zamykając tym samym dzieje Księstwa Pomorskiego Gryfitów. Już po raz trzeci przenoszono uroczyście zwłoki księcia i po raz trzeci mowę pogrzebową wygłaszał pastor, generalny superintendent kościoła luterńskiego na Pomorzu, były kaznodzieja dworski a obecnie profesor teologii Pedagogium Książęcego, już teraz Królewskiego Gimnazjum w Szczecinie¹, Jacob Fabricius.

Książę Bogusław zmarł na zamku w Szczecinie 10 marca 1637 roku. Pięć dni później 15 marca umieszczono jego ciało w czarnej drewnianej trumnie, którą ustawiono w największej sali zamkowej. Następnie, zgodnie ze zwyczajem, po prawie dwóch miesiącach, 5 maja 1637 roku włożono drewnianą trumnę do trumny cynowej. Licznie przybyli dostojnicy z całego Pomorza, wysłuchali kazania Fabriciusa i uroczyście odprowadzili książęce zwłoki na miejsce, jak się okazało, trwającego 17 lat, czasowego spoczynku. Czas był niespokojny, trwała wojna trzydziestoletnia, przyszłość niepewna, więc uroczystości pogrzebowe były skromne, na miarę możliwości i niespokojnego czasu.

Minęły lata. Wojnę trzydziestoletnią zakończył pokój podpisany w Westfalii w roku 1648, ale spory między dworem szwedzkim a Brandenburgią o pomorskie dziedzictwo trwały nadal. Dopiero na spotkaniu w Szczecinie w maju 1653 roku obie spierające się strony zdołały ustalić ostatecznie granice dzielące Pomorze na część szwedzką i brandenburską. Zobowiązały się też wyprawić wspólnie uroczysty pogrzeb księciu Bogusławowi XIV.

Po abdykacji królowej Szwecji Krystyny, nowy król Karol X Gustaw sposobił się do najazdu na Polskę, w jakiejś mierze i to było przyczyną ustalenia daty pogrzebu Bogusława XIV na dzień 25 maja 1654 roku. Rok później wojska Karola Gustawa wkroczyły od strony Pomorza w granice Polski.

Na pogrzeb zjechało do Szczecina, prócz przedstawicieli Szwecji i Brandenburgii,

1 Dla podkreślenia szczególności tej szkoły, używam nazwy Pedagogium, pomimo, iż po śmierci ostatniego z Gryfitów, po przejęciu Szczecina przez koronę szwedzką, było to już oficjalnie królewskie gimnazjum (Regii Stetinensum Gymnasii).

wielu notabli z sąsiednich i nieco dalszych krajów niemieckich, patrycjat Szczecina i innych miast pomorskich. Niesiono sztandary, tablice herbowe, książęce insygnia i pieczęcie, które uroczystie łamano. Kondukt, któremu towarzyszyły tłumy mieszkańców, podążał za okrytą kirem trumną ciągnioną przez poczwórne konie również czernią przykryte. Zatrzymywał się w kościołach Mariackim i św. Jakuba zanim dotarł na zamek, do zamkowej kaplicy.

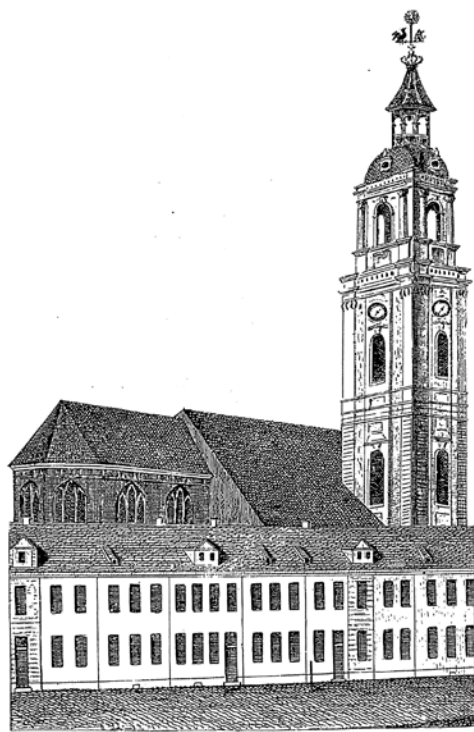
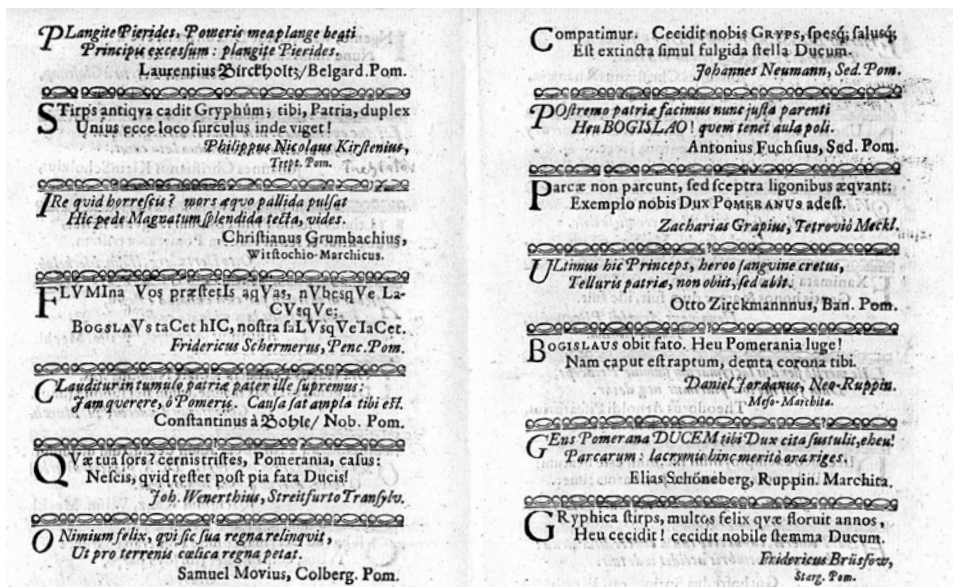
Ceremonię pogrzebową z kazaniami, z przedstawieniem uczestników, historią życia i genealogią rodu Bogusława XIV opisano w liczącej 170 stron książce, składającej się z trzech części:

kazań Jakuba Fabriciusa, generalnego superintendenta kościoła luterńskiego na Pomorzu i byłego kaznodziei dworskiego, rysu życia ks. Bogusława, autorstwa prawdopodobnie Johanna Micraeliusa, i opisu pogrzebowej procesji. A całość dedykowano królowi Szwecji, księciu Szczecina, Pomorza, Kaszuby etc. Karolowi Gustawowi.

W kondukcje pogrzebowym nie zabrakło oczywiście dość licznej gromady uczniów Pedagogium, teraz już oficjalnie gimnazjum królewskiego, wraz z rektorem Johannem Micraeliusem i innymi nauczycielami. Uczniowie mieli obowiązek uczestnictwa w pogrzebach co znakomitszych patrycjuszów wraz z nauczycielami. Wyłamanie się od tego obowiązku karane było jednodniowym odsunięciem od stołu. Przed zbliżającymi się uroczystościami pogrzebowymi księcia Bogusława XIV otrzymali zadanie, wyznaczone zapewne przez samego rektora, ułożenia dwuwiersowego łacińskiego dystychu elegijnego poświęconego pamięci księcia, uświetniając w ten sposób pogrzebowe uroczystości. Wydano to jeszcze przed pogrzebem w oficynie Johanna Rheta w formie dwudziestostronicowego druku na dobrym papierze. Każdy dystych był podpisany imieniem i nazwiskiem z zaznaczeniem kraju pochodzenia autora. Wiele wskazuje, że druk niezauważony przetrwał do naszych czasów.

Nie dziwi to zważywszy, iż w zasobach Książnicy Pomorskiej znajduje się kilkaset druków i druczków odnoszących się do Pedagogium, na ogół w języku łacińskim, o mało mówiących, rozbudowanych zgodnie z manierą epoki tytułach, głównie au-

torstwa Johanna Micraeliusa z okresu jego rektorstwa (1642–1658). Nawet pobieżne przejrzanie tego wszystkiego, pomijając już kłopoty związane z dostępem, wydaje się być ponad ludzkie możliwości. A i temat historii Pedagogium jest jednak tematem marginalnym, co wysiłkowi temu nie sprzyja. Przypadkiem więc jakimś trafił ten druk do mojej szafy.

Tytuł tego szczególnego dzieła w bardzo swobodnym tłumaczeniu z łaciny, pominąwszy grzecznościowe zwroty i tytuły księcia Bogusława, brzmi mniej więcej tak: *Strumień też, które na pogrzeb księcia szczecińskiego Bogusława XIV wylała młodzież ucząca się w sławnym gimnazjum szczecińskim złączona jednomyślnym uczuciem.*

Do naszych czasów zachowały się niektóre z tzw. albumów, ksiąg

wpisowych, w których odnotowywano nazwiska i miejsce pochodzenia przyjętych do Pedagogium uczniów. Wzmiankowany powyżej zbiór dystychów jest dość oryginalnym spisem uczącej się młodzieży w dniach pogrzebu księcia, tuż przed i po. Na jego podstawie wiemy, że w tym to czasie Pedagogium liczyło 160 alumnów, wiemy też skąd pochodzili. Ze Szczecina (liczył wówczas ok. 10 tysięcy mieszkańców) było uczniów 19, synów pomorskich feudałów 8, poza tym uczniowie przybyli ze Wschowy, Czaplinka, Człopy, Darłowa, Stargardu, Choszczna, Białogardu, Gryfina, Nowogardu, Kamienia, Trzebiatowa, Koszalina, Kołobrzegu, Stralsundu, ze Śląska, Meklemburgii, Brandenburgii, Marchii Nowej, Średniej i innych jeszcze krajów i miejscowości. Dwóch uczniów zaznaczyło jako kraj pochodzenia Polskę, byli to uczniowie z Międzyrzecza (Medzyrecen) i Skwierzyny (Sverino). W przygranicznych miejscowościach Rzeczypospolitej, mam na myśli Wielkopolskę, istniały zbory luterańskie, na ogół niemieckie, których uczniowie zapisywali się do najbliższego luterańskiego gimnazjum, jakim było szczecińskie Pedagogium², zaznaczając Polskę jako kraj zamieszkania, ale nie byli to etniczni Polacy.

2 Według podanego w *Encyklopedii Szczecina* t. 2 s. 50 *Fragmenty wykazu studentów – Polaków Pedagogium Książęcego* najwięcej studentów pochodziło ze Sverino (Skwierzyna). Według Waleriana Krasińskiego *Zarys dziejów i upadku reformacji Polsce* t. 2 cz. 2 s. 163. W Skwierzynie w Wielkopolsce istniał od około roku 1550 zbór augsburski (luterański) założony „pod protekcją Stanisława Myszkowskiego” i dalej „zdaje się tylko niemiecki”. Zbory w Międzyrzeczu i Międzychodzie jak i inne zbory w Wielkopolsce przy granicy z krajami niemieckimi też były niemieckie. Popularność wyznania augsburskiego znacznie zmalała wśród Polaków po najeździe szwedzkim w roku 1655. Konkludując studenci Pedagogium zaznaczający w albumach przy swoich nazwiskach Polonus, byli niemieckimi luteranami poddanymi króla polskiego.

Anna Marcinek-Drozdalska

Główny specjalista ds. wydawniczych i popularyzatorskich Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

WIERSZE¹

DOROSŁOŚĆ

*Już jest dorosła.
Może kandydować,
może też wybierać.
Wybiera więc nieobecnych –
dojrzała, doświadczona i poważna.
Liczy w skupieniu lata.
Z niedowierzaniem zmienia kalendarze,
sprawdza listy, podpisy i zdjęcia.*

*Moja dorosła, a wciąż taka młoda
żałoba.*

MOJA ŻŁOTA NITECZKO...

Oleńce

*Moja złota niteczko,
wypruto cię ze mnie.
Rozpadła się materia
jak zetlały strzęp.
Cerowana z dnia na dzień,
obrębiana wytrwale
moja dzielna nadzieja,*

1 Wiersze pochodzą z tomu „Żałoba”.

*moja czuła cierpliwość
tobie, niteczko złota,
okruszyło słońca
stała się rozpaczliwym, najtkliwszym całunem.*

TAK BYŁO PROSTO

*Tak prosto było czekać,
prosto było wierzyć
w krzyk, co rośnie jak wieża,
w chmurach się rozplywa
i chłodnym deszczem wpada
w rozchylone usta.*

*Tak niełatwo nieczekać
na to niepojęte:
niespełnione rączęta
wokół szyi mojej.*

WSPOMNIENIE

*Ten budynek, ta brama wiecznie uchylona,
hałaśliwe zabawy przy drzwiach i na schodach,
drugie piętro, ze czterdzieści kroków,
moja i Twoja Golgota.*

*Uniosłeś kruchość wyznań jak naczynie czułe,
słów niewypowiedzianych uciążliwe brzemię,
mgłę nad wodą, słowika w staromodnym stylu
i moje w Twoich dłoniach drżenie.*

*To wyjście niedorzeczne jak ucho igielne,
las płonący, słowiki, których dawno nie ma.
Zegar chodzi na przekór oczywistym faktom
i dławi mnie za gardło brak Twego imienia.*

CIAŁO

*A odeszła tak cicho i tak nagle
że zastygł dzień w pół obrotu
a obiad wciąż jeszcze pomrukiwał na kuchni.
Jedliśmy go ze ściśniętym gardłem
a Ona leżała za ścianą.
Pozbieraliśmy rozsypane kartki książki.
To była „Księżycowa dolina” Londona.*

*Sprawni urzędnicy uporali się szybko
z dokumentami
z dyspozycjami
z ciałem.*

*Ciało, które było ciepłymi, suchymi dłońmi
spływającymi na moją głowę
wśród pamiątek, wspomnień, fotografii.
Ciało coraz starsze, coraz słabsze,
choć „materiał przedwojenny”.
Ciało.*

Mama.

MIĘDZY NAMI MUŚNIĘCIA...

*Między nami muśnięcia,
uśmiechy,
skrzydła ptaków i wiatr.*

*Między nami zapach chleba,
światło nocnej lampki,
oddechy.*

*Między nami wiatr
marszczy fale
pochyla drzewa,
wyłamuje palce.*

*Między nami spoczęła
na poduszkach śmierć.*

OJCIEC

*Umierał
w embrionalnej pozycji
z twarzą pobrużdżoną
tym trudem*

*Nad łóżkiem cicho
ćwierkała kroplówka*

*Każdy oddech wydymał
i zapadał szare
policzki*

*Całą dobę
zwinęty, nieruchomy
walczył niemo
o powietrze*

*Embrion rozwinięto
po*

CZŁOWIEK W PUSTYM MIESZKANIU

*Człowiek w pustym mieszkaniu
jest jak kustosz wspomnień*

*Nagle dzień jest za długi
i czasu za wiele
i cisza wprost nieznośna,
i bezruch powietrza.*

*Jest tapczan za szeroki,
jeszcze ciepły kocyk
i miska nadal pełna,
bezkarny kot w ogrodzie
i ptaki, i ptaki.*

*Puste mieszkanie jest
jak muzeum wierności*

CORAZ RZADZIEJ

*Coraz rzadziej piszę.
Słowa umykają jak zwinne jaszczurki
pod zacienione kamienie.
Wstaję, gdy mgła jeszcze zaciera
granice między ziemią i niebem.
Przeglądam gazety, a w nich – obce światy.
Wchodzę do sklepów pełnych
niepotrzebnych rzeczy.
Oddycham płytko.
Śpię krótko, wrywana suchym szlochem
w jawę
spragniona
spokoju, ukojenia, siebie.*

Małgorzata Zychowicz
Koszalińska Biblioteka Publiczna
im. Joachima Lelewela

Przemysław Nowaczek
Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica w Szczecinie

KRONIKA

1 – 31 października w Książnicy Pomorskiej prezentowana była wystawa szczecińskiej malarki Hanny Marii Andrzejewskiej „...z biegiem lat”.

1 – 31 października w Galerii Jednego Obrazu Książnicy Pomorskiej można było obejrzeć pracę Magdaleny Januszkiewicz „Rakojad”.

1 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Tuczo odbyło się spotkanie autorskie z pisarką Krystyną Kubilus, autorką powieści obyczajowych.

1 października Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Dębnie gościła grupę 30 bibliotekarzy – dyrektorów publicznych bibliotek powiatowych województwa wielkopolskiego. Goście podczas wizyty zwiedzili wnętrza dębnowskiej książnicy, zapoznali się z poszczególnymi działami, obejrzeli prezentację multimedialną dotyczącą powstania biblioteki i jej działalności kulturalno-oświatowej prowadzonej od 1946 roku.

1 października w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie z Piotrem Kowalczykiem – geografem, fotografem, pilotem wycieczek, a przede wszystkim podróżnikiem. Uczniowie Gimnazjum nr 1 w Złocięcu wysłuchali relacji z podróży po Indiach.

1 października w Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone autobiograficznej powieści Jeannette Walls *Szklany zamek*.

1 października Bibliotekę Publiczną w Gryfinie odwiedziła trzydziestoosobowa grupa dyrektorów powiatowych bibliotek publicznych z Wielkopolski. Wizyta miała na celu wymianę doświadczeń i zapoznanie się z osiągnięciami biblioteki, która została Biblioteką Roku 2012 w województwie zachodniopomorskim.

1 października Biblioteka Publiczna w Marianowie zorganizowała wernisaż prac Stanisławy Gugalki – członkini sekcji plastycznej Uniwersytetu Trzeciego Wieku ze Stargardu Szczecińskiego.

1 października Biblioteka Publiczna Gminy Manowo z siedzibą w Wyszewie zorganizowała spotkanie z dziećmi ze świetlicy w Kretomlinie. Tematem spotkania był ziemniak.

2 października w filii nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiano książkę *Czytelniczka znakomita* Alana Bennetta.

2 października w filii nr 38 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiano książkę Wojciecha Burgera *Szamani życia*.

2 października w Bibliotece Publicznej Wiejskiego Domu Kultury w Kozielicach odbyło się „Pasowanie na czytelnika”. W uroczystości wzięli udział uczniowie klas pierwszych. Na zakończenie uroczystości dyrektor Wiejskiego Domu Kultury w Kozielicach, Klaudia Szczep-

kowska, wręczyła wszystkim młodym czytelnikom dyplomy oraz upominki.

2 października w filii nr 54 Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone powieści *Buszujący w zbożu*, Jerome'a Davida Salingera.

W dniach 2 – 30 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie zorganizowano „Spotkania skrzatowe” dla najmłodszych czytelników.

W dniach 2 października – 4 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbywały się „Spotkania z pasjami”.

3 października w Książnicy Pomorskiej w ramach Centrum Aktywności Kulturalnej Osób Nieprawnych Wzrokowo odbyło się spotkanie autorskie Alicji Czarnuszki i przedstawienie monodramu „Niewidka”.

3 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie odbyło się spotkanie „Turytycznie na mapie i z lotu ptaka” z Leszkiem Włodkowskim-Moszejem. Jest on autorem książki *Zatrzymane w czasie i przestrzeni oraz Dębno / Neudamm na starej pocztówce*. Dębnowski artysta, wydawca oraz prezes Stowarzyszenia Nasz Region opowiadał o swoich zainteresowaniach fotografią lotniczą oraz nowo wydanych publikacjach – mapach i przewodnikach okolicy. Regionalista zaprezentował zdjęcia lotnicze Dębna wykonane tzw. dronem.

3 października w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się wykład Jana Wyrwasa „Samaritanie – jedna z największych tajemnic historii”. Spotkanie zostało zorganizowane w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Koszalinie.

3 października Biblioteka Publiczna w Złocieniu zorganizowała spotkanie przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Drawsku Pomorskim ze złocienieckimi seniorami.

3 października w filii bibliotecznej w Mierzynie (Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej)

odbyło się pierwsze spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci, w którym uczestniczyły przedszkolaki z „Mierzynkowa”.

3 października w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej odbył się wernisaż wystawy tkanin Marii Gostylli-Pachuckiej.

3 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Maszewo odbyły się zajęcia pt. „Twoja stara brzmi znajomo”, na których najmłodszy czytelnicy zaprezentowali swoje talenty muzyczne.

3 października w filii Biblioteki Publicznej w Polczynie Zdroju w Popielewie odbyło się otwarcie wystawy prac dziecięcych pt. „Papierowa Wiklina”.

4 października Miejska Biblioteka Publiczna w Choszczynie uroczystie otworzyła filię biblioteczną w Kółkach w jej nowej lokalizacji.

4 października Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy w Polanowie odwiedzili goście z litewskiego miasta Tytuvėnai.

4 października, w Światowym Dniu Zwierząt, Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz zorganizowała spotkanie z przedszkolakami pod hasłem „Zwierzaki Cudaki – nie tylko te domowe”.

4 października filia biblioteczna w Gawrońcu (Biblioteka Publiczna w Polczynie Zdroju) zorganizowała dla dzieci spotkanie pt. „Popołudnie z kartoflem”.

5 października w Rychnowie odbył się festyn rodzinny „Mama, Tata i ja” zorganizowany przez Bibliotekę Publiczną w Barlinku Filia w Rychnowie. Oprócz wielu atrakcji dla dzieci odbył się również pokaz grawerowania na szkle i pokaz Ochotniczej Straży Pożarnej z Rychnowa.

6 października, 2 listopada i 1 grudnia Łukęcin odwiedzała „Biblioteka na kółkach”, czyli bibliobus (choć osobowy) Miejskiej Biblioteki

Joanna Krzyżanek w Bibliotece Publicznej w Gryfnie

Publicznej w Dziwnowie. Można w nim było zapisać się do biblioteki i wypożyczyć książki. „Biblioteka na kółkach” odwiedzała też Międzywodzie (7 października, 4 listopada i 2 grudnia).

6 października Bibliotekę Publiczną w Gryfnie odwiedziła Joanna Krzyżanek (pisarka dziecięca z Poznania) z niezwykłą towarzyszką, kurą Adelą. W czasie spotkania dzieci z Przedszkola nr 5 i pierwszaki ze Szkoły Podstawowej nr 3 przekonały się, że istnieją krasnoludki spełniające życzenia.

6 października Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Tuczo zorganizowała spotkanie dla uczestników „Gry NASK-a”. Tematem przewodnim była fotografia. Zajęcia poprowadził Marcin Madajczyk.

6 – 10 października w Bibliotece Publicznej Gminy Mielno można obejrzeć wystawę pt. „Klasyki kryminału”. Wystawa została udostępniona przez Koszalińską Bibliotekę Publiczną.

6 – 15 października Dział dla Dzieci i Młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie zorganizował cykl spotkań dla młodzieży z Gimnazjum nr 2 w Nowogardzie. Uczniowie wysłuchali prezentacji na temat historii biblioteki, obejrzeli dwie wystawy (prace Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica oraz poświęconą Świętu Cytryny w Menton). Przewodnik wycieczki, starszy kustosz Wiesława Parzybut przedstawiła najciekawsze propozycje czytelnicze oraz nowości wydawnicze. Czytane były również fragmenty prezentowanych książek.

6 – 9 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu trwał cykl pod hasłem: Kołobrzesci Festiwal Książki. „Autor – Czytelnik – Biblioteka”, zorganizowany w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+. Organizatorami były Miejska Biblioteka Publiczna w Kołobrzegu oraz Książnica Pomorska w Szczecinie.

6 października w filii w Chwarstnicy (Biblioteka Publiczna w Gryfnie) odbyło się spotkanie

z Bogumiłem Rzucidłą – globtroterem, który odwiedził ponad 100 państw na czterech kontynentach. W spotkaniu uczestniczyli miejscowi gimnazjaliści.

7 – 31 października w Książnicy Pomorskiej prezentowana była wystawa „Zwyczajny 1934. Polska na zdjęciach Willema van de Polla”, na którą złożyły się fotografie holenderskiego fotografa i fotoreportera z Archiwum Narodowe w Hadze.

7 października w związku z przypadającą 150. rocznicą urodzin Stefana Żeromskiego w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Powiatowej w Drawsku Pomorskim odbyło się spotkanie licealistów z Cecylią Judek, sekretarzem naukowym Książnicy Pomorskiej.

7 października w Książnicy Pomorskiej Anna Paszkiewicz, wdowa po Dolandzie Paszkiewicz – współtwórcy m.in. Festiwalu Artystycznego Młodzieży Akademickiej FAMA w Świnoujściu i Ińskiego Lata Filmowego – przedstawiła jego biografię *Życie jak w kinie* oraz książeczkę *Kłopoty kotka Lopka*.

7 – 18 października w Pałacu Wedłów w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Kaliszu Pomorskim czynna była wystawa „Cases”. Instalacja powstawała pod okiem Jarosława Perszki, artysty z Hajnówki, wykładowcy Zakładu Architektury Wnętrz Politechniki Białostockiej.

7 października w Salonie Literackim Alef w filii bibliotecznej ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie zorganizowane przez Wydawnictwo Forma. Gościem był Bogusław Kierc i jego książka *Cię-mność*. Spotkanie prowadził Andrzej Skrendo.

7 października w filii nr 36 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie zatytułowane „Zabawy z Brzechwą”. Gośćmi biblioteki były dzieci z drugiej klasy SP TAK.

7 października w Sali Wystawowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie odby-

ło się otwarcie wystawy plastycznej uczniów i pracowników z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowogardzie zatytułowanej „Nasi utalentowani”.

7 i 8 października bibliotekarka z Gminnej Biblioteki Publicznej w Kołbaskowie odwiedziła przedszkolaki w ramach akcji „Z książką do przedszkolaka”. Dzieci wysłuchały opowieści o Kubusiu Puchatku pt. *Zabawne pory roku*. Następnie przedszkolaki opowiedziały o swoich domowych pupilach i o obowiązkach związanych z nimi.

7 i 10 października w Filii Publicznej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszcznie odbył się cykl lekcji bibliotecznych dla dzieci klas I szkół podstawowych z Choszczna. Zajęcia inspirowane były książką Joanny Papuzińskiej *Nasza mama czarodziejka*.

7 października w filii nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie biblioteczne zorganizowane w ramach działającej Akademii Przedszkolnej. Dzieciom zostały przeczytane fragmenty bajek poświęconych jesieni, rozmawiano o urokach tej pory roku.

8 października w Salonie Literackim Alef w filii bibliotecznej ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z literaturą faktu, popularnonaukową, publicystyczną, z cyklu „Czytaj i pytaj”. Bohaterem spotkania był krytyk literacki Leszek Bugajski, autor książki *Kupa kultury. Przewodnik inteligenta*. Spotkanie prowadził redaktor Michał Nalewski.

8 października Miejską Bibliotekę Publiczną w Nowogardzie odwiedził zaprzyjaźniony zielarz Andrzej Wojtkowski, właściciel ekologicznego gospodarstwa w Prątkowie koło Zduńskiej Woli, gdzie zajmuje się hodowlą ziół. Potrafi w niezwykle przekonujący sposób, z dużą dawką humoru opowiadać o swojej pasji. W tym dniu zorganizowano dwa spotkania, o godzinie 12.00 z blisko 80 osobową grupą młodzieży z nowogardzkich szkół i o godz. 17.00 dla wszystkich zainteresowanych.

Podczas przygotowań do wystawy „Cases” w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Kaliszu Pomorskim

8 października, w ramach „Goleniowskich spotkań z piórem”, Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Goleniowie odwiedził ks. Adam Boniecki – były redaktor „Tygodnika Powszechnego” oraz ceniony publicysta. Tematem przewodnim spotkania było pytanie „Jak być chrześcijaninem w XXI wieku?”.

8 października w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Andrzeja Stasiuka *Noc*.

8 października w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się 13-ty powiatowy konkurs „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania”. W tym roku czytano urywki książek Małgorzaty Musierowicz. W kategorii szkół podstawowych mistrzem został Antoni Strugała a wicemistrzynią Maria Sochoń – oboje z Koszalina. W kategorii gimnazjów mistrzynią została Aleksandra Stec z Koszalina, drugie miejsce zajęła Julia Olearczyk z Bobolic.

8 października ukazał się ranking bibliotek Instytutu Książki i dziennika „Rzeczpospolita”,

w którym biblioteki gminne i miejsko-gminne z terenu powiatu koszalińskiego zanotowały spektakularny sukces: zaszczytne 8. miejsce wśród wszystkich bibliotek kraju zdobyła Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Sianowie a miejsce 11. – Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz. Jednocześnie wśród gmin miejsko-wiejskich biblioteka sianowska uplasowała się na 3. miejscu, a biblioteka z Biesiekierza na 4. wśród gmin wiejskich. Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Polanów sklasyfikowano na 67 miejscu, Bibliotekę Publiczną Gminy Mielno na 134., a Gminną Bibliotekę Publiczną w Będzinie na 199.

8 października w Filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze pt. „Skarby jesieni”. Uczestnikami spotkania były dzieci z Przedszkola Publicznego nr 45, które zapoznały się z biblioteką i jej zbiorami, uczestniczyły w rozmowie i zabawach związanych z jesienią.

8 października Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chociwlu zorganizowała spotkanie dla gimnazjalistów z Zespołu Placówek

Zielarz Andrzej Wojtkowski w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie

Oświatowych z Chociwła. Młodzież obejrzała spektakl krakowskiego Teatru Profilaktyczno-Edukacyjnego „Moralitet” pt. „Bella”.

8 października Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Myśliborzu odwiedzili wychowankowie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Myśliborzu. Dzieci po wysłuchaniu opowiadań i odgadnięciu zagadek o jesieni, wzięły udział w grach i zabawach.

8 października w Dziale Regionalnym Biblioteki w Policach odbyło się spotkanie autorskie z Agnieszką Frączek, autorką książek dla dzieci, popularyzującą wiedzę o współczesnej polszczyźnie. W spotkaniu udział wzięli uczniowie ze szkół podstawowych z Trzebieży, Tanowa, Jasienicy i Polic.

8 października w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbyły się zajęcia literacko-ruchowe, podczas których odczytane i omówione zostały utwory Juliana Tuwima *Rzepka* i Jana Brzechwy *Na straganie*.

8 października w Czytelnii Głównej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Trzebiatowie odbył się wernisaż wystawy wyszywanych obrazów Danuty Hepko.

8 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyła się konferencja Dyrektorów Bibliotek Powiatowych w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+. Konferencję otworzyła Starosta Powiatu Kamieńskiego – Beata Kiryłuk oraz Zastępca Burmistrza Międzyzdrojów – Katarzyna Kutereba-Gnitecka. Spotkanie poprowadzili Dyrektor MBP w Międzyzdrojach – Andżelika Gałecka oraz Dyrektor Książnicy Pomorskiej – Lucjan Bąbolewski.

9 października Gminna Biblioteka Publiczna w Boleszkowicach wspólnie z Zespołem Szkół w Boleszkowicach z okazji obchodów Dnia Papieskiego 2014 zorganizowała konkurs recytatorski „Poezja Świętego” Jana Pawła II. Podczas tego wieczoru, przy nastrojowej muzyce, można było wysłuchać wierszy recyto-

Ks. Adam Boniecki na „Goleniowskich spotkaniach z piórem”

wanych przez dzieci, młodzież i zaproszonych gości.

9 – 15 października to Międzynarodowy Tydzień Pisania Listów. Miejska Biblioteka Publiczna w Gryficach od kilku lat włącza się w akcję pisania współpracując z Marzyckielską Poczta. 10 października bibliotekarka z Oddziału dla Dzieci udała się z uczniami ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Gryficach na Poczta Polska, aby poznać drogę listu wychodzącego oraz przychodzącego do adresata. Następnie dzieci napisały listy do chorej Joasi z Krakowa. Natomiast 15 października dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 3 napisały listy do małego Mateusza, wspierając go w walce z chorobą.

9 – 11 października Biblioteka Publiczna w Mirosławcu zorganizowała cykl spotkań w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+. Pierwszego dnia gościem biblioteki była Anna Frączek, autorka książek dla dzieci.

9 i 10 października filię w Przeclawiu (Gmina Biblioteka Publiczna w Kołbaskowie) odwiedziły dzieci z przedszkola w Przeclawiu i wzięły udział w lekcji bibliotecznej poświęconej zwierzętom.

9 października – 28 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach czynna była wystawa prac plastycznych Filipa Szysz-kowskiego, wykonanych techniką spray painting.

9 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyło się spotkanie najmłodszych czytelników z Edytą Jungowską.

9 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu z dorosłymi czytelnikami spotkał się Paweł Szlachetko, teatrolog, scenarzysta, autor powieści kryminalnych. Pisarz przeniósł słuchaczy w sentymentalne czasy STS-u, czyli Studenckiego Teatru Satyrycznego.

9 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu uroczyste ogłoszono wyniki rankingu na Czytelnika Roku.

9 października w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie ze szczecińskim autorem Wojciechem Burgerem i jego powieścią *W stronę słońca*.

9 października Miejską Bibliotekę Publiczną w Gryficach odwiedziły dzieci z Oddziału Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej

Uczestnicy konkursu „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania” w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

w Wicimicach z siedzibą w Modlimowie. Dzieci poszukiwały jesieni w literaturze dziecięcej.

10 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinku odbyły się dwa spotkania autorskie, dla dzieci i dla dorosłych z aktorką, Edytą Jungowską. Spotkania odbyły się w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+.

10 października w filii w Krępku (Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie) odbył się „Dzień pieczonego ziemniaka”. Wspólną zabawę z książką w tle zakończyło ognisko z pieczeniem kiełbasek i ziemniaków.

10 października w filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze pt. „Skarby jesieni”. Uczestnikami spotkania były dzieci z Przedszkola Publicznego nr 45, które zapoznały się z biblioteką i jej zbiorami, a także uczestniczyły w rozmowie i zabawach tematycznie związanych z jesienią.

10 października w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano książkę Barbary Kosmowskiej *Samotni.pl*.

10 października w Filii nr 42 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie z okazji Światowego Tygodnia Zwierząt odbyło się spotkanie pt.

„Co pelza i hasa po polach i lasach?”. Uczestnikami były dzieci ze świetlicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

10 października w Zakładzie Karnym w Koszalinie odbyło się spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki „Za Kratami”, w czasie którego omawiano film „Kapelan domu śmierci”.

10 października w Galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świnoujściu odbył się wernisaż wystawy fotograficznej zatytułowanej „Magia Świnoujścia”. Wystawa jest podsumowaniem współpracy pomiędzy artystami fotografikami i adeptami sztuki fotograficznej. Organizatorem i pomysłodawcą projektu, nazwanego „Akcja Twórcza – Świnoujście poza sezonem” jest stowarzyszenie Fotograficzna Grupa Twórcza, partnerami zaś: Miasto Świnoujście oraz Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Stowarzyszenie Nasze Miasto, Bractwo Zbrojna Gwardyja i Świnoujska Organizacja Turystyczna.

10 października w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Bobolicach odbyło się spotkanie dla domowników z Środowiskowego Domu Samopomocy w Bobolicach.

11 października w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się Sobotnie Czytanki zorganizowane przez klubosięgar-

Filip Szyszkowski w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach

nię FiKa. Na wysmakowaną ucztę czytelnictwą zaprosiliśmy dzieci w wielu przedszkolnym i szkolnym. Naszym milusińskim zostały zaprezentowane książki Svena Nordqvista o przygodach Pettsona i Findusa.

11 października Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim obchodziła swoje święto. Na początku wystąpił Teatr Kubik – interaktywne przedstawienie bawiło dzieci i dorosłych. Następnie odbyły się warsztaty „Historie warzywem i owocem opowiedziane, czyli obrazki z jedzenia” i kreatywnego pisania, zajęcia manualne – Zrób sobie exlibris. Po południu odbyła się akcja „Balony wolności” – wypuszczenie białych balonów, upamiętniająca tragedię w Biesłanie. Ten symboliczny gest był zapowiedzią wieczornego spotkania autorskiego z twórcami książki *Pęknięte miasto. Biesłan*. Autorami książki są Zbigniew Pawlak, znawca kultury Wschodu, wykładowca uniwersytecki oraz Jerzy Wlazło, dziennikarz prasowy i radiowy.

11 września, w dniu urodzin Marii Ludwiki Kownackiej, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Trzebiatowie zorganizowała dla

dzieci spotkanie z cyklu „Opowiadanka z czarowanego dzbanka”. Drugoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 1 wysłuchali opowiadania na temat życia i twórczości Marii Kownackiej pt. *Jak Marysia została pisarką*. Uczniowie poznali również bohatera książki *Plastusiowy pamiętnik*.

13 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu podczas bajkowego poranka dzieci wysłuchały książki Jakowa Tajca *Jarzębinka*.

13 października Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz zorganizowała spotkanie z dziećmi oddziału przedszkolnego ze Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu. Dzieci poznały twórczość pisarza bajek i opowiadań dla dzieci, Grzegorza Kasdepke.

13 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Tuczo w ramach „Gry Nask-a” odbyły się warsztaty eksperymentalno-badawcze, które poprowadziła Beata Urbanowska.

13 i 15 października w Filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się

spotkania pt. „Mój ulubiony wiersz”. W spotkaniach wzięły udział dzieci z kl. 0 Zespołu Szkół nr 13. Celem spotkań było ukazanie młodym czytelnikom piękna poezji dziecięcej, zachęcenie do czytania i bawienia się tekstem.

14 października Filia nr 3 dla dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zaprosiła najmłodsze grupy przedszkolne na zajęcia wprowadzające, zapoznające z biblioteką, zatytułowane „Warto odwiedzać bibliotekę”. Spotkania miały na celu prezentację biblioteki i zachęcenie do korzystania z jej zbiorów.

14 października w Filii nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze pod hasłem „Wejdź do biblioteki i poznaj świat zamknięty w książce”. Gośćmi spotkania były dzieci klasy 0 z SP nr 18.

14 października w Filii nr 43 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się zajęcia dla przedszkolaków, pt. „Wyprawa do Książkolandii”. W spotkaniu wzięły udział dzieci z Przedszkola Publicznego nr 58 „Akademia krasnoludków” w Szczecinie.

14 października bibliotekarze z Gminnej Biblioteki Publicznej w Domasławicach odwiedzili dzieci z „zerówki” z Zespołu Szkół Społecznych w Słwinie. Okazją do spotkania była rocznica pierwszego wydania w Wielkiej Brytanii książki *Kubuś Puchatek* Alana Alexandra Milne’go.

14 października w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się wieczór poezji religijnej członków Krajowego Bractwa Literackiego, połączony z promocją najnowszych tomików wierszy. Wieczór ubarwiła muzyka wykonywana przez Stanisława Żabińskiego z towarzyszeniem wiolonczeli, na której grała Joanna Hawran.

14 i 21 października w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku Zdroju odbyły się spotkania dla dzieci w Akademii Malucha. W zajęciach uczestniczyli dwulatki wraz z opiekunami.

15 października w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano książkę Harukiego Murakamiego *Po zmierzchu*.

15 – 17 października w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+ w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kamieniu Pomorskim odbyły się: spotkanie autorskie z Hanną Cygler, autorką popularnych powieści obyczajowych, m.in. *Kolar bursztynu*, *Grecka mozaika*, *Dobre geny*, warsztaty Kamishibai dla dzieci, poprowadzone przez Zofię Piątkowską-Wolską z wydawnictwa Tibum, spotkanie z Aleksandrem Dobą, podróżnikiem i kajakerem. 17 października w Auli Szkoły Podstawowej nr 1 odbył się koncert „Musica Sacra” w wykonaniu zespołu Pomerania Ensemble poświęcony Janowi Pawłowi II. Między utworami Anna Kowalska-Stępień czytała fragmenty myśli Jana Pawła II.

15 października w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyły się warsztaty plastyczne dla bibliotekarek z bibliotek publicznych Koszalina i powiatu koszalińskiego w technice scrapbookingu pt. „Na przekór jesieni – kolorowe kartki i zakładki do książek”. Warsztaty przeprowadziła Anna Wiśniewska.

16 października w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Władysławem Kozakiewiczem. Złoty medalista w skoku o tyczce z 1980 roku spotkał się z seniorami w ramach promocji programu „Bądź w olimpijskiej formie”. W spotkaniu udział wzięli Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz.

16 października w Książnicy Pomorskiej odbyła się V konferencja z cyklu „Kultura umysłowa a tożsamość narodowa i europejska”, której temat brzmiał: „Historiografia a budowanie tożsamości mieszkańców Pomorza Zachodniego. Cz. I. Wymiar religijny”.

16 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyła się lekcja biblioteczna, podczas której dzieci z pierwszych klas

Pomerania Ensemble w Kamieniu Pomorskim

Szkoły Podstawowej Nr 1 w Międzyzdrojach mogły zapisać się do wypożyczalni. Dyrektor Andżelika Gałęcka przedstawiła wszystkim pracowników biblioteki oraz opowiedziała o zasadach korzystania z księgozbioru działu dziecięcego.

16 października w Filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie dla uczniów rozpoczynających naukę w Szkole Podstawowej nr 54 w Szczecinie. Uczestnikom spotkania przedstawione zostały najważniejsze wiadomości na temat działania biblioteki oraz zaprezentowane najciekawsze zbiory.

16 października Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Bobolicach odwiedziły dzieci z Przedszkola w Bobolicach.

16 października Bibliotekę Publiczną w Złocięcu odwiedziła najmłodsza grupa z Przedszkola im. Zajączka Złocieniaszka w Złocięcu. Dzieci uczestniczyły w zajęciach wykorzystujących teatrzyk kamishibai.

16 października Filię Publiczną choszczeńskiej Miejskiej Biblioteki Publicznej odwiedzi-

ła grupa uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Choszczynie. Dzieci brały udział w cyklu zajęć poświęconych książce Joanny Papuzińskiej *Nasza mama czarodziejka*.

16 października w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się kolejne spotkanie z pasjami. Tym razem biblioteka zaprosiła seniorów do muzycznej podróży po dźwiękach ubiegłego wieku. Gośćmi wirtualnego spotkania byli Maria Szablowska i Krzysztof Szewczyk – duet prowadzących program telewizyjny „Wideootka Dorosłego Człowieka”.

16 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chojnie odbyło się spotkanie autorskie z Michałem Rembasem.

16 października Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie zaprosiła uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej w Polanowie na zajęcia czytelnicze. Dzieci wysłuchały opowiadania pt. *Franklin i książka z biblioteki*.

16 – 17 października w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbywały się spo-

Warsztaty scrapbookingu w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

tkania z uczniami Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu, poświęcone zagadnieniom agresji, przemocy i tolerancji.

16 – 17 października w Filii nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się spotkania dla przedszkolaków z miejscowego przedszkola. Dzieci wysłuchały poezji oraz rozwiązywały zagadki związane z tematyką jesienną.

16 – 17 października w Filii w Rzeplinie (Gminna Biblioteka Publiczna w Dolicach) odbyły się zajęcia plastyczne dla najmłodszych czytelników.

16 – 17 października w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyła się konferencja naukowa „Koszalin w przestrzeni. Przerzzeń w Koszalinie” z okazji 750-lecia Koszalina. W jej trakcie wysłuchano 21 wykładów i referatów, między innymi o architekturze miasta, nazewnictwie okolicznych miejscowości, tożsamości pomorskiej, odkryciach archeologicznych i in. Ponadto promowano koszalińskie produkty

markowe. Konferencja była współorganizowana z Archiwum Państwowym i Muzeum w Koszalinie.

16 i 21 października Barlinecki Ośrodek Kultury – Biblioteka Miejska oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Barlinku zorganizowały pokaz udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie przeprowadził mł. kpt. inż. Piotr Szol z Państwowej Straży Pożarnej w Myśliborzu. W szkoleniu wzięli udział uczniowie i nauczyciele ZSP nr 1 w Barlinku.

17 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Moryniu odbyły się warsztaty teatru kamishibai dla dzieci z klas pierwszych miejscowej szkoły podstawowej.

17 października w filii w Rosnowie (Biblioteka Publiczna Gminy Manowo) odbyło się spotkanie dla dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlicy środowiskowej „Rozgłośnia w Rosnowie” i uczestników zajęć plastycznych w bibliotece. Dzieci świętowały wspólnie 88. urodziny Kubusia Puchatka.

Lekcja biblioteczna w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach

17 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Maszewo odbyły się zajęcia dla dzieci pt. „Jesienne ludki”.

17 października w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone powieści Kauī Hart Hemmings *Spadkobiercy*.

17, 24, 31 października w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie jeździł biblioteczny pociąg osobowy, który zabierał dzieci w magiczną podróż z wyobraźnią.

17 października w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku Zdroju odbył się spektakl teatralny kamishibai dla uczniów klas II miejscowej Szkoły Podstawowej. Dzieci wysłuchały opowieści *Rower Walentynki* i *Szukając Marudka*.

17 października w Pałacu Wedłów Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorski zorganizowała wernisaż wystawy malarskiej „Cztery spojrzenia” grupy artystycznej „Malachił” działającej przy Domu Kultury Kolejarza w Stargardzie Szczecińskim.

17 października w Dziale Regionalnym Biblioteki w Policach odbył się Finał Powiatowego Konkursu Plastycznego „Jan Paweł II wielki Polak”. Konkurs skierowany był do uczniów klas IV-VI szkół podstawowych z powiatu polickiego.

17 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chojnie odbył się spektakl teatru kamishibai dla dzieci.

19 października Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz gościła bibliotekarzy z województwa zachodniopomorskiego. Odwiedziny odbyły się podczas wyjazdu studyjnego zorganizowanego przez Książnicę Pomorską do Koszalińskiej Biblioteki Publicznej w ramach warsztatów „Nowoczesna biblioteka w środowisku lokalnym – budowanie dobrej marki w oparciu o różnorodną ofertę czytelniczą”.

20 października w Książnicy Pomorskiej Rafał Podraza zaprezentował opracowany przez siebie zbiór niepublikowanych dotąd listów Magdaleny Samozwaniec *Moich listów nie pal. Listy do przyjaciół i rodziny*.

Konferencja naukowa „Koszalin w przestrzeni. Przerzeń w Koszalinie” w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

20 października Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Bobolicach odwiedziły dzieci z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Bobolicach.

20 października filia w Rzeplinie (Gminna Biblioteka Publiczna w Dolicach) przeprowadziła lekcję biblioteczną dla uczniów klasy 0 ze Szkoły Podstawowej w Rzeplinie. Tematem były „Zwierzęta egzotyczne”.

20 października w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie, na którym uczniowie z piątej klasy Szkoły Podstawowej TAK w Szczecinie i uczniowie pierwszej klasy Gimnazjum nr 34 w Szczecinie obejrżeli inscenizację pt. „Książka przed sądem”.

20 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu, w ramach cyklu „Bajkowe poranki” dzieci wysłuchały opowieści Heve Tulleeta *Naciśnij mnie*.

21 października w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Tytusem Jaskółowskim, poświęcone zagadnieniom kontaktów między MSW i Stasi, które autor opisał w książce *Przyjaźń, której nie było. Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego NRD wobec MSW 1974–1990*.

21 października w odbywającej się w Książnicy Pomorskiej konferencji PolALEPH 2014 uczestniczyli bibliotekarze województwa zachodniopomorskiego korzystający z bibliotecznego systemu Aleph.

21 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie z Jackiem Stróżyńskim – historykiem i dyrektorem Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana w Zielonej Górze. Tematem spotkania było Powstanie Warszawskie.

21 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszcznie promowana była pu-

blikacja *700 lat Drawna. Studia i materiały z historii miasta i szlachty nowomarchijsko-zachodniopomorskiej*, pod redakcją prof. dr hab. Ryszarda Tomczyka i dr Bogdana Wojciecha Brzustowicza.

21 października w Czytelni Dziecięco-Młodzieżowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie odbyło się uroczyste zakończenie maratonu czytelniczego. Jego uczestnicy w ramach dwóch kategorii wiekowych: kl. IV-VI szkoły podstawowej i uczniowie gimnazjum odpowiadali na pytania dołączone do konkursowych książek. Tym razem, aby przejść pełen etap trzeba było przeczytać 7 książek i odpowiedzieć na 70 pytań.

21 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie odbyło się spotkanie z Bronisławem Cieślakiem, znanym aktorem, Piotrem Karolem Piotrowskim, autorem książek *Kultowe seriale i 07 zgłasza się – opowieść o serialu* oraz Dariuszem Rekoszem, autorem kryminałów i książek dla dzieci.

21 października w Bibliotece na Górnym Tarasie (Biblioteka Publiczna w Gryfinie) odbył się spektakl Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa pt. „Franio Niejadek”. Na spektakl promujący zdrowe nawyki żywieniowe zostały zaproszone przedszkolaki z Gryfina. Tego samego dnia uczniowie szóstych klas Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryfinie obejrżeli w spektakl o uzależnieniach „Luz blues w niebie same dziury”.

21 października Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnie w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+ odbyło się spotkanie z Marią Czubaszek, pisarką i satyrykiem, autorką tekstów piosenek, felietonów oraz dziennikarką.

21 października Multimedialne Centrum Kultury e-Eureka Bibliotekę Publiczną w Świeszynie odwiedziła Ewa Chotomska. Rozśpiewana i kolorowa zachęcała dzieci ze szkół podstawowych z Dunowa i Zegrza Pomorskiego do wspólnej nauki i zabawy.

21 października bibliotekarz z Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedził, z koszykiem pełnym różnorodnych książek, dzieci z Osiedlowej Świetlicy Środowiskowej przy Parafii pod wezwaniem Najświętszego Zbawiciela w Szczecinie. Spotkanie odbyło się w ramach akcji „Czytamy dzieciom”.

21 października w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dolicach, w ramach akcji „Do czytania jeden krok”, gościli uczniowie Szkoły Podstawowej w Dolicach.

21 – 25 października w Książnicy Stargardzkiej odbyły się spotkania dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych zatytułowane „5 dni z Sienkiewiczem”. Akcja ta jest pokłosiem zainicjowanego przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, Narodowego Czytania Arcydzieł Literatury Polskiej. W tym roku czytana była *Trylogia* Henryka Sienkiewicza. 25 października nastąpił Wielki Finał, gdzie m.in. znani i lubiani stargardzianie czytali fragmenty *Trylogii*.

21 października w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej z najmłodszymi czytelnikami spotkała się Ewa Chotomska (córka Wandy), autorka książek dla dzieci, Ciotka Klotka z telewizyjnego Tik-Taka. Spotkanie w Koszalinie było częścią cyklu 9 spotkań w powiecie koszalińskim. Pisarka gościła również w bibliotekach gminnych i miejsko-gminnych w Będzinie, Biesiekierzu (Świemienie), Bobolicach, Manowie (Boninie), Mielnie, Polanowie, Sianowie, Świeszynie.

22 października Miejska Biblioteka Publiczna w Międzyzdrojach gościła aktorów z Teatru Duet z Krakowa, którzy przygotowali przedstawienie pt. „Przygody Piotrusia”. Na spektakl zostały zaproszone klasy I ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Międzyzdrojach oraz dzieci z Przedszkola „Morskie Skarby”.

22 października w Oddziale dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach obchodzone z pierwszymi z Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryficach urodziny książkowych mi-

Ewa Chotomska w czasie spotkań w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej i powiecie koszalińskim

słów: Kubusia Puchatka, Misia Uszatka, Misia Paddingtona, Misia Remisia oraz Misia Baloo.

22 października Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Tuczo w ramach „Gry NASK-a” zorganizowała warsztaty pt. „Spotkania z ciekawymi ludźmi”, które odbyły się w Nadleśnictwie Tuczo. Prowadzący zajęcia Ieśnik – Dorota Rogala oraz myśliwy – Sławomir Szewczyk opowiedzieli dzieciom o swojej pracy.

22 października Miejską Bibliotekę Publiczną w Choszcznie odwiedziła młodzież z Zespołu Szkół nr 3. Uczniowie zwiedzili wszystkie oddziały biblioteki i dowiedzieli się jak korzystać z katalogów tradycyjnych i elektronicznych.

22 października Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie zaprosiła mamy z dziećmi do dwóch lat na spotkanie z cyklu „Między nami mamami”.

22 października Miejską Bibliotekę Publiczną w Gryficach odwiedzili trzecioklasiści z Gimna-

zjum nr 1 w Gryficach. W ramach Międzynarodowego Tygodnia Pisania Listów uczniowie pisali listy do chorych dzieci z Marzyckiej Poczty. Gościem spotkania był Prezes Polskiego Związku Filatelistów Koło nr 3 Gryfice-Miasto Witold Koziorowski, który przedstawił młodzieży historię listu, znaczka pocztowego oraz zaprezentował zebrany film dokumentalny Marcela Łozińskiego pt. „Poste restante. Pan Bóg. Niebo”.

22 października filia w Rzeplinie (Gminna Biblioteka Publiczna w Dolicach) zorganizowała lekcję biblioteczną dla uczniów klas 0 ze Szkoły Podstawowej w Rzeplinie. Tematem spotkania była „Biblioteka i jej zasoby, regulamin oraz budowa książki”.

22 października w Bibliotece im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach odbyły się zajęcia z origami dla uczniów kółka plastycznego ze Szkoły Podstawowej w Niekłoczycy.

23 października w Salonie Literackim Alef w filii bibliotecznego ProMedia Miejskiej Bibliote-

ki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z cyklu „Errata Literata”, którego gościem był Andrzej Pilipiuk. Spotkanie poświęcone opowieściom o „Jakubie Wędrowyczu” prowadziła Karolina Bujnowska-Brzezińska.

23 października w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie dla uczniów Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu. Uczniowie obejrzeli prezentację multimedialną „Kosmos” i wysłuchali krótkich informacji z *Encyklopedia dla dzieci – kosmos oraz 200 pytań i odpowiedzi*.

23 października w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie, w ramach programu „Mamo! Tato! Chodźmy do biblioteki”, odbył się spektakl teatralny dla dzieci „Rozbójnik Rumcajs”, przygotowany przez Teatr Duet z Krakowa.

23 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, odbyło się spotkanie autorskie z Grzegorzem Miecugowem – dziennikarzem, redaktorem, felietonistą. Na wieczór autorski, prócz mieszkańców Międzyzdrojów, przybyli goście z Dziwnowa i grupa osób z Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Kamienia Pomorskiego.

23 października w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z podróżnikiem Aleksandrem Dobą. Rozmowom o transatlantyckich wyprawach towarzyszyła prezentacja książki podróżnika *Olo na Atlantyku – kajakiem przez ocean*. Podczas spotkania prezentowane były slajdy i filmy z obu Transatlantyckich Wypraw Kajakowych, które odbył podróżnik. Współorganizatorem spotkania był serwis Republika Podjuchy.

23 października bibliotekarki z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Bobolicach wybrały się do przedszkolaków. Starsza grupa wysłuchała opowiadania *Tupcio-Chrupcio – prezent urodzinowy*, natomiast grupa młodsza *Miś wędrownik*. Spotkanie zakończyły zabawy ruchowe.

23 października nastąpiło uroczyste otwarcie filii Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach. Otwarcia dokonali: Władysław Diakun – Burmistrz Polic, Witold Król – Przewodniczący Rady Miejskiej, Monika Kwaśniak – Kierownik Działu Instrukcyjno – Metodycznego Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, Wioletta Kołodziejczyk – Dyrektor Biblioteki w Policach a poprowadził uroczystość Dariusz Rekosz. W części artystycznej wystąpił duet skrzypcowy Queens of Violins. Tego dnia, w ramach cyklu „Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+”, w nowo otwartej filii biblioteki odbyło się spotkanie z aktorem Bronisławem Cieślakiem i Piotrem K. Piotrowskim, autorem książek *07 zgłoś się*. Spotkanie poprowadził Dariusz Rekosz. 22 października gościem honorowym pierwszego spotkania z tego cyklu była Dorota Zawadzka – telewizyjna Superniania. Natomiast 24 października odbyło się spotkanie z Olgą Rudnicką, pisarką młodego pokolenia i autorką powieści obyczajowych dla dorosłego czytelnika.

23 października Gminna Biblioteka Publiczna w Osinie zaprosiła dzieci z klas I-III Szkoły Podstawowej i przedszkolaki z Osiny na spotkanie z Rumcajsem. Spektakl „Rozbójnik Rumcajs” przedstawili aktorzy Krakowskiej Grupy Teatralnej Duet.

23 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Polanowie odbyła się premiera książki polanowskiego literata Jerzego Żelaznego pt. *Tango we mgle*. Na jej premierę przybyło wiele osób, w tym rodzina i władze samorządowe z burmistrzem Grzegorzem Lipskim oraz przedstawicielami Związku Literatów Polskich, których reprezentowali Maria i Ryszard Uliccy.

23 października w Książnicy Pomorskiej wykład z cyklu „175 lat fotografii. Wielcy znani i nieznan” o wybitnym fotografiku Robercie Mapplethorpe wygłosiła fotograficzka Danuta Piotrowska.

23 – 24 października w Książnicy Pomorskiej odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Tabu w kinie, telewizji i nowych me-

Spektakl „Przygody Piotrusia” w wykonaniu Teatru Duet

diach”, zorganizowana wspólnie z Zakładem Wiedzy o Kulturze Uniwersytetu Szczecińskiego i Katedrą Kulturoznawstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Konferencji towarzyszyły projekcje filmów reżysera kina niezależnego Piotra Matwiejczyka, podejmujące tematy tabu: „Beautiful”, „Prosto z nieba”, „Homo Father”, „Wstyd”.

24 października w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z cyklu „Sławni poeci dla małych dzieci”, w którym wzięli udział najmłodszy uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7 w Szczecinie. Poświęcone ono było twórczości Wandy Chotomskiej w związku z jej 85. urodzinami.

24 października w filii Wełtyń (Biblioteka Publiczna w Gryfnie) odbyło się spotkanie przy kawie i ciście z osobami, które pomagają i aktywnie uczestniczą we wszystkich organizowanych przez bibliotekę działaniach. Spotkanie prelekcją wzbogacił Marek Kozanecki z Gryfina, który zaprezentował swoje „naturalne specjały” i promował zdrowy styl życia.

24 października Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie zorganizowała spotkanie z aktorem Bronisławem Cieślakiem, Piotrem K. Piotrowskim, autorem książki *07 zgłoś się*. Spotkanie prowadził pisarz Dariusz Rekosz.

24 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie odbyło się spotkanie „Jesienne zwyczaje leśnych zwierząt” dla dzieci z Przedszkola nr 2 w Choszczynie.

24 października Biblioteka Publiczna w Złocieniu zorganizowała w sali widowiskowo-kinowej Złocienieckiego Ośrodka Kultury III turniej wiedzy „Najlepszy z 10”. Do konkursu zgłosiły się Gimnazja Nr 1 i 2 ze Złocieńca.

24 października w Barlineckim Ośrodku Kultury – Bibliotece Miejskiej odbyły się obchody Dni Seniora i Inauguracja Roku Akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Po części oficjalnej zaprezentowane zostało widowisko pt. „Gawęda o miłości”, w którym wzięli udział członkowie Barlineckiego Uniwersytetu

Trzeciego Wieku oraz zespołu Feeling Dance Group.

24 października Klub Literacki przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie zorganizował wieczór poetycki pt. „Wiersze nie tylko jesienne”. O oprawę muzyczną zaebrał Jerzy Olechnowicz. W trakcie spotkania można było również obejrzeć obrazy Longina Malinowskiego.

24 – 26 października Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim i Stowarzyszenie Antropologów Kultury „Etnosfera” w ramach projektu „Biblio-feel” zorganizowały w Starej Studnicy trzydniowe warsztaty dla młodych dziennikarzy szkolnej gazety „Kontrast”. Uczestnicy pod kierunkiem Tomasza Ogonowskiego (dziennikarza i szefa TVN 24, oddziału w Szczecinie) oraz Aleksandry Radeckiej (opiekunki gazety, absolwentki dziennikarstwa UW i polonistki kaliskiego Liceum) uczyli się pisania reportażu historycznego.

24 października Centrum Kultury i Biblioteka Publicznej Gminy i Miasta Sianów odwiedzili bibliotekarze powiatu sławieńskiego i gminy Sianów. Wizyta ta odbyła się w ramach programu grantowego „Wizyta za jeden uśmiech. Przyjeźdź, zobacz, działaj” i Programu Rozwoju Bibliotek i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Konferencję otworzyli Burmistrz Maciej Berlicki, Dyrektor Koszalińskiej Biblioteki Publicznej Andrzej Ziemiński oraz Dyrektor Centrum Kultury Aleksandra Kowalczyk.

24 października w filii Bibliotecznej w Popielewie (Biblioteka Publiczna w Połczyniu Zdroju) odbyła się zabawa halloweenowa. Dzieci z Popielewa brały udział w konkursach, zabawach i malowaniu twarzy.

25 października w filii w Sierakowie (Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów) odbyły się zajęcia dla dzieci z dynią w roli głównej.

26 października w sali kinowej Centrum Kultury w Koszalinie odbyła się uroczystość pożegnania Eugeniusza Żubera w związku

z zakończeniem przez niego działalności samorządowej. Spotkanie połączone było z promocją dwóch książek jego autorstwa: *Jednostki pomocnicze gminy na przykładzie rad osiedli w Koszalinie* oraz *Działalność samorządu miejskiego w Koszalinie*, których wydawcą jest Koszalińska Biblioteka Publiczna.

26 października w filii w Golenicach (Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myślibórze) odbył się Dzień Seniora pod honorowym patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Myślibórz. Spotkanie ubarwili występami: Klub Tańca Towarzyskiego „Estera”, Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Orkiestra BYM.

26 października Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Trzebiatowie zaprosiła uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Trzebiatowie na spotkanie pt. „Opowiadanka z zaczarowanego dzbanka”. Trzecioklasiści wysłuchali opowiadania na temat życia i twórczości Wandy Chotomskiej pt. *Poznajmy się*.

27 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu, w ramach cyklu „Bajkowe poranki” dzieci zapoznały się z książeczką Evy Mejuto *Biegnij dynio, biegnij*.

27 października Filia nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie włączyła się w obchody 90. rocznicy urodzin Zbigniewa Herberta. Przez następne dwa tygodnie czytelnicy odwiedzający bibliotekę mogli zapoznać się z cytatami z poezji i prozy polskiego poety, które zostały rozmieszczone w różnych punktach filii.

27 października w Gminnej Bibliotece Publicznej w Malechowie odbyła się lekcja biblioteczna dla drugoklasistów Gimnazjum w Malechowie pt. „Józef Piłsudski – od młodości do niepodległości (1867–1918)”.

27 października – 28 listopada w Bibliotece Niemieckiej w Książnicy Pomorskiej czynna była dwujęzyczna wystawa „Dzisiaj jest ostatni dzień reszty twojego życia – aktualne powieści graficzne z Niemiec 2014”.

27 – 29 października w Gminnej Bibliotece Publicznej w Karsku odbyły się spotkania dla dzieci z przedszkola w Karsku. Przedszkolaki zapoznały się z działalnością biblioteki, wysłuchały wiersza *Lokomotywa* Juliana Tuwima oraz zostały pasowane na czytelników.

28 października w Filii nr 36 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyła się rozprawa nad książką. Udział wzięli: sędzia, prokurator i obrońca, głos mieli świadkowie oskarżenia i obrony. Szansę wypowiedzi miała również sama oskarżona, czyli książka. Aktorami inscenizacji byli uczniowie z pierwszej klasy Gimnazjum nr 34.

28 października w Bibliotece Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego (Biblioteka Uniwersytetu Szczecińskiego) odbyło się spotkanie klubu dyskusyjnego „Reading Group”. Tematem rozmowy prowadzonej w języku angielskim była słynna powieść amerykańskiego pisarza Francisca Scotta Fitzgeralda *The Great Gatsby*. Dyskusji towarzyszyły projekcje fragmentów filmowych adaptacji utworu.

28 października Miejską Bibliotekę Publiczną w Choszczynie odwiedził Andrzej Marek Grabowski, autor telewizyjnych programów dla dzieci (Tik Tak, Ciuchcia, Budzik) i twórca kilkuset bardzo znanych piosenek: „Kulfon, co z ciebie wyrośnie”, „Wujcio wariatuńcio”, „Pocałuj żabkę w łapkę”, „Kropelka złotych marzeń”.

29 października w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Polanów odbyło się kolejne spotkanie Akademii Seniorów. Tym razem gościem był Przewodniczący Rady Powiatu, który pod hasłem „Podwodne podróże Dariusza Kalinowskiego” barwnie opowiadał o swojej pasji jaką jest nurkowanie. W spotkaniu wziął udział Burmistrz Polanowa Grzegorz Lipski.

29 października w świeżo wyposażonych wnętrzach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu grono miłośników książek wspominało 7 lat Dyskusyjnego Klubu Książki. W radosnej atmosferze rozmawiano o omawianych w DKK książkach, miejscach spotkań

w agendach MBP, kawiarniach i restauracjach oraz o uczestnikach dyskusji. Z dużym zainteresowaniem obejrzano prezentację zdjęć dokumentujących działalność Klubu. Wykwintny tort czekoladowy smakował wyborne podczas przeglądania egzemplarza „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego”, zawierającego ilustrowany artykuł o kołobrzskim DKK wraz z fotografią klubowiczów na okładce.

29 października w Filii nr 36 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie biblioteczne pt. „Bookcrossing jako nowa forma popularyzowania czytelnictwa”. Gośćmi biblioteki byli uczniowie klas szóstych i klasy czwartej ze SP TAK. Dzieci zapoznane zostały z różnymi formami popularyzowania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

29 października w Filii nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie dla dzieci odbyło się spotkanie czytelnicze pod hasłem „Nasza biblioteka na ciebie czeka – wejdź! – nie omijaj jej z daleka”. Gośćmi spotkania były dzieci ze Świetlicy Środowiskowej.

29 października w filii w Żalęcinie (Gminna Biblioteka Publiczna w Dolicach) została przeprowadzona lekcja biblioteczna „Zwierzęta dzikie i domowe”, na którą zostały zaproszone dzieci z klasy zerowej Szkoły Podstawowej w Dolicach.

29 października w Książnicy Pomorskiej odbył się koncert charytatywny na rzecz niepełnosprawnej wzrokowo Sandry Chorąży, którego organizatorami były Stowarzyszenie Villa Artis i Centrum Aktywności Kulturalnej Osób Niepełnosprawnych Wzrokowo Książnicy Pomorskiej.

29 października – 30 listopada w Książnicy Pomorskiej na wystawie z okazji 90. rocznicy urodzin Zbigniewa Herberta zaprezentowany został wybór książek, które poeta w 1992 roku podarował Książnicy z likwidowanego paryskiego mieszkania.

30 października w przededniu rocznicy śmierci jednego z najwybitniejszych polskich

literaturoznawców – profesora Henryka Markiewicza – odbyła się uroczystość nadania jego imienia Sali w Muzeum Literackim Książnicy Pomorskiej. Biblioteka zakupiła liczącą, ok. 40 tys. tomów bibliotekę profesora.

3 – 30 listopada w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się wystawa udostępniona przez Książnicę Pomorską w Szczecinie pt. „Joseph Conrad (1857–1924) – marynarz – pisarz – postać niezwykła”.

31 października – 30 listopada w Książnicy Pomorskiej na niewielkiej ekspozycji zostały przypomniane sylwetki kołobrzeskich pisarzy: Jana Papugi, Marii Kureckiej i Jacka Sawaszewicza.

3 10, 17, 24 listopada w Bibliotece Dziecięcej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu odbyły się Bajkowe poranki w których systematycznie uczestniczą kołobrzeskie maluchy. Podczas listopadowych spotkań dzieci wysłuchały bajek i opowiadań o tematyce jesiennej np. B. Ostrowickiej, *Bajka o jesiennym szalu*; *Bajka o języku* a także E. Piotrowskiej, *Tupcio Chrupcio: Kapryśna myszka*, po wysłuchaniu których dzieci ozdabiały ciepłe szale, rękawiczki i szaliki.

3 listopada w Książnicy Pomorskiej w ramach Centrum Aktywności Kulturalnej Osób Niepełnosprawnych Wzrokowo odbyły się „Zaduszki literackie”.

3 – 30 listopada w Galerii Jednego Obrazu w Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz Jerzego Chimiaka „Bez tytułu” (1998).

3 listopada – 17 grudnia na prezentowanej w Książnicy Pomorskiej wystawie „Książęta pomorscy spod znaku gryfa w świetle druków okolicznościowych z XVI i XVII wieku” można było oglądać szesnasto- i siedemnastowieczne druki ze zbiorów biblioteki.

4 i 5 listopada w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie przeprowadzono spotkania z uczniami klas „0” ze Szkoły Podstawowej nr 12. Zaprezentowane zostały

książki dotyczące pór roku, a w szczególności – jesieni. Zdobyta wiedza posłużyła do rozwiązania krzyżówki, zagadek tematycznych oraz własnoręcznego wykonania jesiennych ozdób z liści – krasnoludków z liściastego lasu.

4 listopada w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, w ramach młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki dyskutowano nt. książki Williama Kamkwamy *O chłopcu, który ujarzmił wiatr*.

4 listopada w Książnicy Pomorskiej Tomasz Wieczorek przedstawił dzieje szczecińskiego Zamku Książąt Pomorskich.

4 listopada w Książnicy Pomorskiej nastąpił finał konkursu „Bajkowy Bohater Roku 2014/2015”. Został nim Plastuś, przedstawiony przez Hanię Poprawę. Wyróżnienia otrzymała Calineczka, zaprezentowana przez Celinę Zarychtę oraz Syrenka, w którą wcieliła się Dobrochna Piaskowska.

4 listopada w Sali pod Piramidą Książnicy Pomorskiej odbyła się inauguracja XIII Spotkań Regionalnych: Miasto i Gmina Myślibórz w obiektywie. Wystąpiła grupa taneczna „Babilon” Myśliborskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz młodzi tancerze z klubu „Ester”. Wystawa regionalnej twórczości artystycznej oraz fotografii prezentowana były do 27 listopada 2014.

4 listopada Filii nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziły czteroletnie dzieci z Przedszkola Publicznego nr 48 w Szczecinie. Była to ich pierwsza wizyta w bibliotece, w czasie której dzieci zostały zapoznane z zasadami wypożyczania książek.

4 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie autorskie z kapitanem żeglugi wielkiej Andrzejem Soyalem. Fascynacja prozą Josepha Conrada zaowocowała napisaniem wielu książek o tematyce marynistycznej, m.in. *Zaręczyny na transatlantyku*, *Rywale z podwórka*, a także autorem scenariusza o zatonięciu statku Wilhelm Gustloff. Podczas spotkania autor pro-

Akademia Seniora w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Polanów

mował swoją najnowszą książkę *Kapitanowie oceanicznych szlaków*.

4 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Międzyzdrojach i Międzyzdrojskie Stowarzyszenie „Rodzina” zorganizowały w „Wiklinie” w Wapnicy kreatywne warsztaty świąteczne z cyklu „Fabryka ozdób świątecznych”.

4 – 5 listopada w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się spotkania z uczniami klas „0” ze Szkoły Podstawowej nr 12 w Szczecinie. Zaprezentowane zostały książki dotyczące pór roku, a w szczególności – jesieni: V. Guidox *Pory roku*, S. Lohf *Zrób to sam z kasztanów, żółodzi, szyszek i nie tylko*. Przeczytane zostały utwory Doroty Gellner *Kasztanki*, *Jesienny pociąg* oraz opowiadanie M. Strzałkowskiej *Złoty listek*.

5 listopada w Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali twórczość Michała Bułhakowa.

5 listopada w Książnicy Pomorskiej szczecińska poetka i malarka Elżbieta Wasyłyk przedstawiła swój najnowszy tomik poetycki *Niebo nad sześcianem*.

5 listopada w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie autorskie z Bartoszem Kowalczykiem i Tomaszem Czapskim, autorami wierszy zebranych w debiutanckim tomie *Niepokoje do wynajęcia*. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz miłośnicy poezji.

5 listopada Oddział dla Dzieci Biblioteki Policach, w związku z Międzynarodowym Dniem Postaci Bajkowych, gościł dzieci z Przedszkola Publicznego nr 10 oraz Przedszkola i Żłobka „Urwisek” z Polic. Atrakcją spotkania były przygotowane stroje do przebrania i rekwizyty z bajek.

5 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci Bajkowych

dla uczniów klas IV i V Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu.

5 listopada w ramach zajęć „Wirtualny świat i my: czyli jak bezpiecznie poruszać się w sieci?” Filię Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie odwiedzili uczniowie ze Świątlicy Socjoterapeutycznej w Choszczynie wraz z opiekunami. 13 listopada, w kolejnym spotkaniu o tej samej tematyce, uczestniczyli trzecioklasiści ze Szkoły Podstawowej w Choszczynie.

5 listopada w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone powieści Majgull Axelsson *Pępowina*.

5 listopada w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się skierowany do koszalińskich gimnazjów Międzyszkolny Turniej Wiedzy o Zbigniewie Herbercie z okazji 90. rocznicy jego urodzin. Pięć trzyosobowych zespołów rywalizowało ze sobą o miejsca i nagrody, którymi były czeki na książki do bibliotek szkolnych. Pierwsze trzy miejsca zajęły: Gimnazja nr 4, nr 11 i nr 6 w Koszalinie.

5 listopada w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano książkę Wojciecha Tochmana *Eli, Eli*.

5 listopada – 31 grudnia w Książnicy Pomorskiej czytelnicy Wypożyczalni oglądali ekspozycję „Fantastyczny świat kobiet. Autografy i dedykacje autorek prozy fantasy i SF”.

6 listopada w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Piotrem Zychowiczem, którego książka *Opcja niemiecka* ujawnia sensacyjne kulisy współpracy Polaków z III Rzeszą.

6 listopada w Książnicy Pomorskiej z okazji 55. urodzin Pawła Bartnika jego przyjaciele zaprezentowali dedykowaną mu książkę *W różnorodności bogactwo*.

6 listopada w Filii nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotka-

nie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce *Gawędziarz* Mario Vargasa Losy.

6 listopada w Bibliotece w Policach odbyło się spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich.

6 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach, w ramach „Spotkań na kawie”, odbyło się spotkanie autorskie z autorką wielu poczytnych powieści, Moniką Szwają.

6 listopada nastąpiło uroczyste otwarcie nowo wybudowanej Biblioteki Publicznej Gminy Wolin. W uroczystości udział wzięli: burmistrz Wolina Eugeniusz Jasiewicz, oraz członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Jarosław Rzepa. Po zwiedzeniu pomieszczeń biblioteki goście udali się na dalszą część uroczystości, która odbyła się w „Dworku Wolińskim”.

6 listopada bibliotekarki Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Bobolicach odwiedziły przedszkolaki z miejscowego przedszkola. Dzieci miały okazję wysłuchać opowiadania *Zwierzaczek* i *Bob Budowniczy*, a także pobawić się w „Magiczną liczbę 7”.

6 listopada Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz wspólnie z Gimnazjum oraz Szkołą Podstawową w Biesiekierzu zorganizowały uroczyste obchody Święta Niepodległości. Udział w uroczystości wzięli uczniowie, nauczyciele, podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy, mieszkańcy gminy oraz zaproszeni goście.

6 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie zaprosiła uczniów Szkoły Podstawowej w Żabowie do obejrzenia spektaklu teatryku kamishibai.

6 listopada Biblioteka Publiczna w Złocińcu zorganizowała dla swoich młodych czytelników ćwiczenia z emisji głosu i dykcji oraz usprawniające oddech, fonację i artykulację. Ćwiczenia przeprowadził Bartosz Kowalczyk – instruktor teatralny, absolwent reżyserii filmowej w PWSFTViT w Łodzi.

Międzyszkolny Turniej Wiedzy o Zbigniewie Herbercie w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

6 listopada Pyrzycka Biblioteka Publiczna zorganizowała Gminne Obchody Dnia Seniora. Burmistrz Pyrzyce Jerzy Marek Olech i Dyrektor Pyrzyckiej Biblioteki zaprosili na uroczystość Seniorów Ziemi Pyrzyckiej. Uroczystość poprowadzili członkowie Sekcji Literatury Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Wieczór umiliłi tancerze ze Szkoły Tańca Flesz i przedszkolaki z Przedszkola Publicznego nr 4 „Bajkowa Kraina”.

6 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie autorskie Małgorzaty i Tomasza Dudów, Michała Rembasa oraz Tomasza Wieczorka. Prelekcję „Kanon krajoznawczy województwa zachodniopomorskiego” wygłosił Tomasz Duda, przewodnik turystyczny. Tomasz Wieczorek opowiedział o powstaniu książki *Śladami Lubinusa. Przewodnik niezwykły*, nad którym pracował m.in. z Michałem Rembasem.

6 listopada w Filii nr 38 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone powieści Herbjørg Wassmo *Księża Diny*.

6 listopada w Salonie Literackim Alef w filii bibliotecznej ProMedia Miejskiej Publicznej

w Szczecinie odbyło się spotkanie z cyklu „Seryjni Biblioteki Poeci”. Gościem Konrada Wojtyły był Grzegorz Kaźmierczak, poeta i wokalista zespołu „Variate”. „Seryjni poeci” to cykl ogólnopolskich spotkań promujących książki ukazujące się w ramach serii „Biblioteki Poezji Współczesnej”, wydawanej przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

6 listopada w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie autorskie ze Zdzisławem Bociągiem połączone z promocją jego książki *Protista amber koniec tajemnic bursztynu*.

7 listopada w Filii nr 46 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się Pidżama Party z Koszmarnym Karolkiem, bohaterem książek Francesci Simon, w którym wzięły udział dziewczynki w wieku 6-10 lat, czytelniczki biblioteki.

7 listopada Biblioteka Publiczna w Złocieniu na kolejnym spotkaniu z cyklu „Cały Złocieniec czyta dzieciom” gościła dzieci z Przedszkola im. Zajączka Złocieniaszka. Dzieci wysłuchały baśni Hansa Christiana Andersena *Pięć ziarenek grochu* w interpretacji Jacka Kozłowskie-

go, dyrektora Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Złocięncu.

7 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie w związku z 150 rocznicą urodzin patrona biblioteki, Stefana Żeromskiego, zorganizowała prelekcję dla uczniów starszych klas Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie. Prelekcję wygłosiła Cecylia Judek, Sekretarz Naukowy Książnicy Pomorskiej w Szczecinie. Również z tej okazji można było obejrzeć w bibliotece wystawę ze zbiorów własnych poświęconą Stefanowi Żeromskiemu.

7 listopada w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie autorskie z Robertem Pawłem Kaminem połączone z promocją jego tomików wierszy *Natchniony wiatr*, *Wiatr znad Bałtyku* i *Perelki życia*.

7 listopada Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziły dzieci z Edukacyjnego Punktu Przedszkolnego w Szczecinie. Dzieci zwiedziły bibliotekę i zapoznały się z historią stworzoną przez Ewę Kozyrę-Pawlak *Piękna i mądra bajka o troskach zająca grajka*.

7 listopada w Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się rozstrzygnięcie konkursu plastycznego dla dzieci, pt. „Wszystkie stworzenia duże i małe”. Do uczestnictwa zaproszono uczniów młodszych klas szkoły podstawowej.

8 listopada w Czytelnicy dla dzieci Biblioteki Publicznej w Gryfinie, w ramach projektu „Rodzinne spotkania”, odbył się spektakl teatralny pt. „Opowieść o rybaku i złotej rybce” według bajki Aleksandra Puszkina w wykonaniu aktorów Teatru La Fayette w Szczecinie. W spotkaniu uczestniczyły dzieci w wieku od 3 do 6 lat wraz z rodzicami.

8 listopada Książnica Stargardzka zorganizowała uroczyste zakończenie, trwających ponad dwa miesiące, warsztatów poetyckich dla młodzieży gimnazjalnej pt. „Popołudnik Literacki w Książnicy Stargardzkiej”. Warsztaty

zorganizowali młodzi poeci zrzeszeni w stargardzkiej grupie poetyckiej Poe Nocte.

8 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszcznie odbyło się spotkanie autorskie ze Sławomirem Gizińskim i Andrzejem Szutowiczem, autorami książki *Oflag IIB Arnswalde. Jenieckie losy*.

10 listopada – 15 grudnia w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Droga do Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej”.

11 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie, w związku z uroczystymi obchodami Święta Niepodległości, dyrektor biblioteki Zofia Pilarz dokonała otwarcia wystawy poświęconej Janowi Karaskiemu.

11 listopada w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbył się wernisaż wystawy Helgi Hoškovej-Weissowej pn. „Maluj, co widzisz”. Wystawa jest unikatowym świadectwem życia codziennego w getcie w Terezynie.

12 listopada w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiano powieść Eriki Fischer *Droga do nieba*.

12 listopada Dyskusyjny Klub Książki w Książnicy Pomorskiej i Instytut Książki zaprosiły szczecinian na spotkanie z wybitną polską aktorką Mają Komorowską. Poprowadził je szczeciński aktor Michał Janicki.

12 listopada Biblioteka Publiczna w Gryfinie zorganizowała warsztaty na temat patriotyzmu dla pierwszaków ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryfinie. Zajęcia poprowadził Mariusz Kiełtyka z Oddziału dziecięcego biblioteki.

12 listopada w Bibliotece Publicznej w Złocięncu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone książce *W kraju róży* Barbary Vujcic.

12 listopada w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Chociwlu odbyło się spotkanie

autorskie z Moniką Szwiąją, szczecinianką, autorką powieści obyczajowych.

12 listopada w Filii Naukowej Biblioteki w Policach odbyło się spotkanie z Cecylią Judek, Sekretarzem Naukowym Książnicy Pomorskiej, która przedstawiła prezentację multimedialną pt. „Krzysztof Kamil Baczyński i inni poeci wojenni”. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klas I i III z Zespołu Szkół im. Łukasiewicza w Policach.

12 listopada Filia nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zorganizowała dla członków osiedlowego Klubu Seniora spotkanie z cyklu „Porozmawiajmy o literaturze”. Goście biblioteki mieli okazję uczestniczyć w pokazie multimedialnym dotyczącym przeszłości Szczecina. Kanwą projektu stał się istniejący w Szczecinie szlak turystyczny „Niezwyczajni szczecinianie i ich kamienie”.

12 listopada Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Trzebiatowie uroczysto obchodziła Święto Niepodległości. Uroczystość rozpoczęli najmłodszy mieszkańcy, wykonując pieśni patriotyczne i deklamując wiersze. Młodzież z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie przygotowała montaż słowno-muzyczny, przedstawiający polską drogę do wolności. Chór Cantare zaprezentował pieśni patriotyczne i wojskowe.

13 listopada w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbyły się zajęcia biblioterapeutyczne, których tematem przewodnim była ukraińska baśń *Rękawica*.

13 listopada w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej Maja Komorowska – aktorka, pedagog, osobistość świata kultury promowała książkę *Pytania, które się nie kończą*. Spotkanie poprowadził redaktor Piotr Pawłowski.

14 listopada Biblioteka im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach zorganizowała warsztaty literackie dla młodzieży licealnej. Warsztaty pt. „Emocje w procesie twórczym”, poprowadziła pisarka i dziennikarka Monika Sawicka.

Tego dnia odbyło się też spotkanie z Moniką Sawicką dla dorosłych czytelników.

14 listopada w Dziale Regionalnym Biblioteki w Policach odbyło się (w ramach współpracy ze Związkiem Literatów Polskich, Oddziałem w Szczecinie) spotkanie autorskie z Adamem Siedleckim i Januszem Krzymińskim – literatami z regionu.

14 – 15 listopada w Bibliotece Publicznej w Drawnie odbyła się „Noc w Bibliotece”. Tematem przewodnim było życie i twórczość Marii Dąbrowskiej. Biografię i ciekawostki z życia pisarki przybliżyła uczestnikom Nocy Sekretarz Naukowy Książnicy Pomorskiej – Cecylia Judek. „Noc w Bibliotece” skończyła się projekcją filmu-niespodzianki pt. „Zakochani w Rzymie”.

14 – 26 listopada w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie czynna była wystawa malarstwa Jolanty Szczygiel.

15 listopada w Bibliotece Publicznej w Gryfinie, odbyły się warsztaty edukacyjne pt. „Bajka terapeutyczna i jej praktyczne zastosowanie”. Spotkanie prowadziła wiceprezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu – dr Lidia Ippoldt.

15 – 23 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Dziwnowie brała udział w Tygodniu Edukacji Globalnej. Biblioteka zorganizowała wystawę „Globalizacja i jej skutki”.

17 listopada w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, w ramach Spotkań Szczecińskich, odbyło się spotkanie ze szczecińskim poetą Krzysztofem Korczakiem.

17 listopada filię w Chwastnicy Biblioteki Publicznej w Gryfinie, w ramach programu „Na dobry początek” aktorzy z Fundacji Pogotowia Teatralnego wystawili dla uczniów klas I-III miejscowej szkoły oraz przedszkolaków spektakl „Przyjaciele kangurka Jurka”.

17 listopada w Bibliotece Niemieckiej Książnicy Pomorskiej Ilse Sarecka przedstawiła

tomik wierszy *Augenblicke / Wiersze*, przetłumaczony na język polski przez studentów i wykładowców Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Szczecińskiego.

17 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Wolin, w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+, odbyło się spotkanie autorskie ze Zbigniewem Masternakiem, prozaikiem, autorem scenariuszy, dramaturgiem.

17 – 18 listopada Filię nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziły dzieci z Przedszkola Publicznego nr 44 oraz 48. Przedszkolaki wysłuchały bajki *Konik polny i mrówka* i obejrzały książki z działu dziecięcego.

17 – 19 listopada Koszalińska Biblioteka Publiczna gościła bibliotekarzy z województwa zachodniopomorskiego. W czasie wizyty studyjnej uczestniczyli oni w warsztatach pt. „Nowoczesna biblioteka w środowisku lokalnym – budowanie dobrej marki w oparciu o różnorodną ofertę czytelnictwa”, odwiedzili dwie koszalińskie filie biblioteczne nr 1 i nr 6 oraz biblioteki w Biesiekierzu, Polanowie, Sianowie i Świeszynie.

18 listopada Książnica Pomorska podczas kolejnego spotkania z kulturą i tradycją Chin z cyklu „Bliżej Chin”, którego tematem były chińskie gry i zabawy, Andrzej Cichorski ze Szczecińskiego Klubu Go „Porfirion” poprowadził warsztaty gry Go.

18 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie z Jackiem Stróżyńskim, dyrektorem Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana w Zielonej Górze, na temat symboli narodowych: godła, hymnu i flagi. Została również otwarta wystawa o tej samej tematyce.

18 listopada Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chociwlu zorganizowała obchody Światowego Dnia Seniora. Program artystyczny przygotowały dzieci z klas 0 z Zespołu Placówek Oświatowych z Chociwla a następnie wręczyły zaproszonym gościom własnoręcznie zrobione laurki.

18 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie dla dzieci z przedszkola w Biesiekierzu. Przebiegło ono pod hasłem „Co ciekawego u Smoka Wawelskiego?”. Dzieci wysłuchały głośno odczytanej legendy pt. *O Smoku Wawelskim i szewcu Skubie*. Nie zabrakło zabaw ruchowych.

18 listopada Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy w Polanowie odwiedziła grupa bibliotekarzy z województwa zachodniopomorskiego, która uczestniczyła w trzydniowych warsztatach w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej pt. „Nowoczesna biblioteka w środowisku lokalnym – budowanie dobrej marki w oparciu o różnorodną ofertę czytelnictwa”.

18 grudnia w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze poświęcone ochronie środowiska, klimatowi i proekologicznym zachowaniom pt. „Bądź przyjazny dla klimatu”. Multimedialnej prezentacji wysłuchała młodzież z gimnazjum nr 15 w Szczecinie.

18 listopada Biblioteka Publiczna Gminy Mielno, wspólnie z Fundacją Chłopaki Znad Morza zorganizowała spotkanie literackie z Tomaszem Walczakiem – poetą, pedagogiem teatralnym z Elbląga.

18 listopada w Oddziale dla Dzieci Biblioteki w Policach odbyło się spotkanie z lekturą Kornela Makuszyńskiego *120 przygód Koziołka Matołka*. W spotkaniu uczestniczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 6 z Jasienicy.

18 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie z Krzysztofem Skibą, piosenkarzem, autorem tekstów, kabareciarzem, działaczem pomarańczowej alternatywy. Spotkanie poprowadził Dariusz Rekosz, autor powieści dla dzieci i dorosłych. W trakcie spotkania Krzysztof Skiba zaprezentował swoją książkę *Komisariat naszym domem*.

18 listopada Filię nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziła grupa dzieci z Przedszkola nr 50 w Szczecinie. Przedszko-

laci wysłuchały historii z książeczki *Franklin i książka z biblioteki*, współuczestniczyły w czytaniu książeczki *Naciśnij mnie* Herve Tullet, a na zakończenie wizyty zwiedziły wypożyczalnię.

18 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinku po raz kolejny zebrali się klubowicze Dyskusyjnego Klubu Książki i liczna grupa mieszkańców miasta. Gościem wieczoru był Piotr Rozmus, autor książki *Bestia*, której akcja dzieje się w Szczecinku.

18 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyły się dwa spotkania autorskie z Dariuszem Rekoszem - autorem kilkudziesięciu książeczek dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, animatorem kultury, sędzią piłkarskim i informatykiem.

18 – 19 listopada w Książnicy Pomorskiej odbyła się międzynarodowa konferencja „Ideologiczna współpraca. Władze wobec środowisk opiniotwórczych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej”.

18 – 27 listopada, w ramach działań na rzecz osób niedowidzących i niewidomych w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie realizowany był projekt „Biblioteka przyjazna niewidomym”, w ramach którego zorganizowano cztery wydarzenia: 18 listopada odbyły się warsztaty integracyjne „Twórczość. Pole akcji”, prowadzone przez Weronikę Fibich z Teatru Kana; 25 listopada warsztaty „Obsługa czytelników z dysfunkcją wzroku”, prowadzone były przez Annę Rutkowską i Agatę Baj; 25 listopada szkolenie dla wolontariuszy, które zostało przeprowadzone przez tyflop pedagoga z PZN Annę Okupińską.; 27 listopada spotkanie otwarte nie tylko dla czytelników, ale też dla szczecinian, którzy pomimo kłopotów ze wzrokiem nie muszą ograniczać kontaktu z książką.

18 listopada – 5 grudnia w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Uczcie się polskiego / Lernt Polnisch”, prezentująca zdjęcia z archiwów policji politycznej Stasi.

19 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Moryniu odbył się Turniej Recytatorski. Konkurs w tym roku poświęcony był Oskarowi Kolbergowi – wybitnemu etnografowi, folklorysty, kompozytorowi i bajkopisarzowi, i upamiętniał 200 rocznicę urodzin oraz Rok Kolberga. W turnieju rywalizowały dzieci z klas I-III, młodzież starszych klas Szkół Podstawowych i Gimnazjów oraz jedna osoba dorosła – w sumie prawie 50 uczestników z Mieszkowic, Chojny, Dębna i Morynia.

19 listopada w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, w ramach 31. edycji Szczecińskiego Przeglądu Literackiego „Forma”, odbyło się spotkanie z Małgorzatą Gwiazdą-Elmerych i promocja jej powieści *Toto*.

19 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszcznie odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy z powiatu choszczeńskiego, dotyczące bibliotecznego systemu informatycznego Sowa, w którym uczestniczyły również bibliotekarki z Książnicy Stargardzkiej.

19 listopada w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Tuczo odbyło się spotkanie autorskie z Edwardem Łysiakiem, autorem *Kresowej opowieści*.

19 listopada w Salonie Literackim Alef w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z Małgorzatą Gwiazdą-Elmerych i jej książką *Toto*. Spotkanie prowadził Andrzej Skrendo.

19 – 20 listopada w Bibliotece Niemieckiej Książnicy Pomorskiej szczecińscy licealiści i studenci uczestniczyli w Dniach Poezji Niemieckiej „Usłysz słowo!”.

19 – 26 listopada w Filii nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się trzy lekcje biblioteczne pod wspólnym tytułem „Przepraszam, czy wiesz, gdzie tu jest biblioteka?”. Lekcje miały na celu zapoznanie gimnazjalistów z klas I z działalnością biblioteki.

20 listopada w Książnicy Pomorskiej zaprezentowany został album *50 lat Międzynarodo-*

Maja Komorowska w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

wego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej w Kamieniu Pomorskim.

20 listopada w Książnicy Pomorskiej Krystyna Łyczywek wygłosiła wykład z cyklu „175 lat fotografii. Wielcy znani i nieznani”, w którym przedstawiła sylwetkę francuskiego fotoreportera Henri Cartier-Bressona.

20 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie autorskie z ilustratorką Agnieszką Żelewską i pisarką Roksaną Jędrzejewską-Wróbel. Na warsztaty plastyczno-literackie zostały zaproszone dzieci z klas I-III ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Międzyzdrojach i Szkoły Podstawowej nr 2 w Wapnicy.

20 listopada w Bibliotece Publicznej w Mirosławcu odbyło się spotkanie z Edwardem Łysiakiem, który opowiadał o powstaniu, motywacji i tematyce książki *Kresowa opowieść*.

20 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie z Kazimierzem Szymbeczko, autora książek dla dzieci

Plakat spotkania autorskiego w bibliotece w Policach

Wizyta studyjna bibliotekarek zachodniopomorskich w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

i młodzieży z uczniami klas drugich, trzecich i czwartych ze Szkół Podstawowych.

20 listopada w Bibliotece Publicznej w Gryfnie aktorki Teatru Lalek Pleciuga ze Szczecina: Mariola Fajak-Słomińska i Janusz Słomiński czytali dzieciom fragmenty książki Marioli Fajak-Słomińskiej pt. *Atolka*. Oprócz czytania, aktorzy, zaproponowali dzieciom magiczne zabawy i konkursy ze słodkimi nagrodami.

20 – 21 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie dla dzieci klas pierwszych Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu z okazji zbliżającego się Świątowego Dnia Pluszowego Misia. Dzieci obejrzały prezentację multimedialną dotyczącą historii zabawki oraz wysłuchały opowiadania pt. *Urodzinowa niespodzianka misia*.

21 listopada w Książnicy Pomorskiej odbyła się XIV Wielka Gala Szkolnego Pulitzera, kon-

kursu „Kuriera Szczecińskiego” na najlepszą gazetkę szkolną wydawaną w województwie.

21 listopada w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się II edycja Turnieju Szachowego, w którym wzięli udział szachiści w wieku od 6 do 78 lat. I miejsce i Puchar Dyrektora Koszalińskiej Biblioteki Publicznej zdobył Gracjan Grzesik.

21 listopada bibliotekarz Biblioteki Dziecięcej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu, Małgorzata Wojtaluk odwiedziła przedszkolaki i w ramach przedsięwzięcia „Bajka na jesienne dni” przedstawiła dzieciom opowiadkę Marisy Nunez *Kukuryk*. Zaprezentowała również najnowsze książkowe pozycje, które można wypożyczyć w bibliotece.

21 – 25 listopada Biblioteka Publiczna w Złocińcu razem z przedszkolakami z Przedszko-

la im. Zajączka Złocieniaszka obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia.

21 i 24 listopada Oddział Dziecięcy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszcznie odwiedzili starsi uczniowie Szkoły Podstawowej w Sławęcinie oraz trzecioklasiści Szkoły Podstawowej nr 1 w Choszcznie. Dzieci zwiedziły nowo wyremontowane pomieszczenia biblioteczne, poznały zasady korzystania z biblioteki oraz jej podstawowe funkcje, jak również przyjrzały się pracy bibliotekarza.

21 listopada w Filii przy ul. Bankowej nr 5 (Biblioteka im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach) odbyło się spotkanie autorskie Kazimierza Szymeczko, autora powieści przygodowo-historycznych dla dzieci i młodzieży. W spotkaniu wzięły udział dzieci z klas III Szkół Podstawowych nr 3 i nr 8 w Policach.

21 listopada w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu, w ramach Zachodniopomorskich Spotkań w Bibliotece+, odbyło się spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską, autorką książek obyczajowych.

21 listopada, w Dniu Życzliwości i Pozdrowień, Filia Biblioteczna nr 6 (Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie) zaprosiła przedszkolaki z dzielnicy Dąbie na spotkanie. Dzieciom zostały zaprezentowane teksty literackie o grzeczności, życzliwości i dobrych manierach.

22 listopada w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku Zdroju odbył się koncert zespołu „Cisza Jak Ta”. Koncert nawiązywał do zakończenia Programu Przeciwdziałania Agresji zainicjowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku Zdroju, którego realizatorami były biblioteki Gminy Trzcińsko Zdrój.

23 listopada Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim zorganizowała w Kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski w Kaliszu Pomorskim spotkanie autorskie z Joanną Jurkiewicz.

23 listopada Biblioteka Publiczna w Gryfinie zorganizowała w Kościele pw. Narodzenia N.M.P. w Gryfinie koncert organowy. Koncert odbył się już po raz dziesiąty.

24 listopada w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyła się promocja 9. numeru kwartalnika „eleWator”. Gośćmi specjalnymi byli finaliści 2. edycji Konkursu Literackiego imienia Henryka Berezy „Czytane w maszynopisie”. Spotkanie poprowadził Krzysztof Lichtblau.

24 listopada Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Świdwinie obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. Tego dnia bibliotekę odwiedzili uczniowie klas 0 Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1w Świdwinie. Spotkanie odbyło się w czytelni dla dzieci, która specjalnie na tę okazję zamieniła się w bajkową krainę misiów – Misiolandię.

24 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Dziwnowie zorganizowała lekcję biblioteczną dla uczniów klasy czwartej Szkoły Podstawowej w Dziwnowie. Tematem spotkania były katalogi biblioteczne.

24 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbył się wieczór poezji, poświęcony twórczości Agnieszki Osieckiej. Spotkanie odbyło się w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Koło nr 19 w Międzyzdrojach.

24 – 25 listopada oraz 4 grudnia w Oddziale dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszcznie odbyły się zajęcia dla 5-6 latków ze Szkoły Podstawowej w Sławęcinie oraz uczniów klas pierwszych ze szkół podstawowych nr 3 i nr 1 w Choszcznie. W tych dniach odbyły się przedstawienia teatryku kamishibai.

25 listopada w Książnicy Pomorskiej odbyła się zorganizowana wspólnie z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego konferencja naukowa „Między Wersalem a Jałtą. Z dziejów polskiej polityki zagranicznej (1919–1945)”.

25 listopada Sala im. Zbigniewa Herberta Książnicy Pomorskiej wypełniła się fanami popularnego dziennikarza Romana Czejarka, który zaprezentował książkę *Kochane Lato z Radiem*.

25 listopada filia w Chwaśnicy (Biblioteka Publiczna w Gryfinie) obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. Na spotkanie przybyli uczniowie klas 0 miejscowej szkoły, a następnie klas I. Dzieci poznały historię święta, następnie wysłuchały opowieści Czesława Janczarskiego *Miś Uszatek*.

25 listopada Biblioteka Gminy Szczecinek w Gwdzie Wielkiej włączyła się w obchody Międzynarodowego Dnia Pluszowego Misia i zorganizowała wystawę „Urodziny mojego przyjaciela misia”.

25 listopada w Bibliotece Publicznej w Barwicach odbyły się obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia. Spotkanie zostało zorganizowane dla dzieci klas pierwszych Szkoły Podstawowej w Barwicach. Odbył się również finał konkursu „Mój przyjaciel miś”.

25 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie uczestniczyła w obchodach Światowego Dnia Pluszowego Misia. W tym dniu do biblioteki przybyły dzieci pięcio- i sześćioletnie z Przedszkola Nr 4 w Nowogardzie wraz ze swoimi misiami. Następnie dzieci wysłuchały opowiadania Claire Freedman *Miś Benjamin mówi przepaszam*. Na zakończenie spotkania dzieci obejrzały spektakl „Szukając Marudka” teatru japońskiego kami-shibai.

25 listopada, z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim zorganizowała zajęcia czytelniczko-ruchowe. Impreza rozpoczęła od odczytania bajeczki o Kubusiu Puchatku, autorstwa Lancy Parent, pt. *Ćwicz, ćwicz, ćwicz*. Następnie przeprowadzono konkursy.

25 listopada Filia w Górzycy (Miejska Biblioteka Publiczna w Gryficach) zaprosiła dzieci ze Szkoły Podstawowej w Górzycy do wspólnego

świętowania Światowego Dnia Pluszowego Misia.

25 listopada w Oddziale dla dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach, z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, odbyło się spotkanie dla pierwszaków ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryficach.

25 listopada Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Kamieniu Pomorskim obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. Na spotkanie przybyły dzieci z klas pierwszych Szkoły Podstawowej nr 2 w Kamieniu Pomorskim. Obejrzały przedstawienie przygotowane przez uczniów trzecioklasistów ze Szkoły Podstawowej nr 2 z Kamienia Pomorskiego.

25 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Mielno miał miejsce występ Teatru Duo z Krakowa. Młodzi aktorzy wystąpili w przedstawieniu dla dzieci pt. „Baltazar Bombka”, przygotowanym na podstawie dobranocki „Porwanie Baltazara Gąbki”. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej z Mielna i przedszkolaki.

25 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Sławnie obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia i w związku z tym gościła dzieci z Przedszkola im. Jana Brzechwy. Przedszkolaki uczestniczyły w „misiowych” grach i zabawach.

25 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie odbył się wieczór autorski mieszkanki Bornego Sulinowa, Lucyny von Schickedantz.

25 listopada Filia w Cerkwicy (Gminna Biblioteka Publiczna w Karnicach) zorganizowała zajęcia dla przedszkolaków i grupy zerowej z cerkwickich placówek w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.

25 listopada w filii w Żalęcinie (Gminna Biblioteka Publiczna w Dolicach), z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia odbyły się zajęcia dla młodych czytelników. Dzieci oglądały wystawkę książek oraz wspólnie z bibliotekar-

ką czytały fragmenty książek. Następnie dzieci wykonały prace plastyczne swojego ulubionego misia. Z prac dzieci powstała gazetka ścienna zdobiąca wnętrze biblioteki.

25 listopada w Filii w Żabnicy (Biblioteka Publiczna w Gryfinie) obchodzono Światowy Dzień Pluszowego Misia. Tym razem obchody tego święta połączono z realizacją kolejnego etapu programu doposażania bibliotek zgodnie z projektem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Honorowym gościem spotkania w Żabnicy była dr Paulina Romanowicz, adiunkt w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Pokazała ona dzieciom zabawki jakimi bawili się ich rówieśnicy w średniowieczu. Dzieci mogły zagrać w kręgle oraz pobawić się piłkami jakimi grano przed 500 laty.

25 listopada w Bibliotece Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego (Biblioteka Uniwersytecki w Szczecińskim) miało miejsce spotkanie anglojęzycznego klubu dyskusyjnego „Reading Group” dotyczące epickiego poematu heroicznego *Beowulf* – jednego z najstarszych dzieł literatury staroangielskiej. Wydarzeniu towarzyszyły projekcje fragmentów filmowych adaptacji tego utworu, a także materiałów dokumentalnych związanych z omawianym tematem.

25 listopada filia w Dąbkach (Gminna Biblioteka Publiczna w Domasławicach) obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. Tego dnia mali czytelnicy wysłuchali bajki o Misiu ze Stumilowego Lasu, następnie wykonały portrety Misia.

25 listopada Filia w Żydowie (Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie) zorganizowała obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia. Na spotkanie biblioteczne zostały zaproszone dzieci z grupy przedszkolnej i klasy trzeciej Szkoły Podstawowej w Żydowie wraz ze swoimi przytulankami.

25 listopada Biblioteka im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach w Filii przy ul. Bankowej zorganizowała spotkanie autorskie ze szczecińską pisarką – Moniką Szważą.

25 listopada filia w Bukowie (Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie) z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia zorganizowała zajęcia czytelnicze z konkursami dla uczniów klasy trzeciej Szkoły Podstawowej w Bukowie. Dzieci miały okazję zapoznać się z nowym sprzętem komputerowym otrzymanym w ramach projektu „Internet szansą Gminy Polanów” i poćwiczyć w programie graficznym Paint.

25 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Choszczynie obchodziła Światowy Dzień Pluszowego Misia. Z tej okazji filię biblioteki odwiedziły dzieci z Przedszkola nr 4 w Choszczynie. Na spotkaniu przedstawiono historię pierwszego pluszowego misia. Następnie dzieci wysłuchały fragmentu książki *Puchatkowy ogród*.

25 – 26 listopada Filia nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie gościła dzieci z Przedszkola „Figuelek” w Szczecinie. Tematem spotkania była jesień. Dzieci wzięły udział w zabawie dydaktycznej zatytułowanej „Skarby ogrodu – obrazy wyobraźni”, wysłuchały wierszy polskich autorów, rozwiązywały zagadki, a także wykonały ilustracje o tematyce jesiennej.

26 listopada w Książnicy Pomorskiej z czytelnikami spotkały się Joanna Pawłowicz i bohaterka jej książki *Makrobiotyka* Jolanta Łępicka.

26 listopada w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone książce Katarzyny Bondy *Polskie morderczynie*.

26 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Moryniu z Komendą Policji w Chojnie zorganizowały spotkanie pt. „O zasadach bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. W spotkaniu brały udział dzieci z oddziałów przedszkolnych i klas 0 Szkoły Podstawowej w Moryniu.

26 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się uroczyste rozstrzygnięcie konkursu plastyczno-literackiego pt. „Mój

bajkowy przyjaciel”. W konkursie wzięli udział uczniowie klas IV-VI ze Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu.

26 listopada w Filii nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie pod hasłem „Wszystkie misie nasze są!”. Gośćmi spotkania były przedszkolaki z Przedszkola Niepublicznego Językowo-Matematycznego. Dzieci poznały historię pluszowego misia oraz najbardziej znane „książkowe misie”.

26 listopada Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Tuczno zorganizowała warsztaty astronomiczne dla uczestników gry NASK-a. Uczestnicy warsztatów udali się z wizytą do Obserwatorium Astronomicznego w Kaliszu Pomorskim. Najpierw młodzież zwiedziła kaliską bibliotekę, zapoznała się z wybranymi pozycjami książkowymi o astronomii.

26 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbył się finał konkursu „Zaczytani – Fotografowani”. Tematem prac było czytelnictwo i książka.

26 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone było współczesnej polskiej autorce, laureatce Paszportu Polityki w 2009, Sylwii Chutnik i jej zbiorowi opowiadań *W krainie czarów*.

26 listopada w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbyło się kolejne spotkanie koła astronomicznego. W zajęciach brała udział grupa dzieci i młodzieży z Tuczna, których przyjazd do Kalisza zorganizowała Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tucznie.

26 listopada w Filii nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, poświęcone powieści szwedzkiej pisarki Majgull Axelsson *Dom Augusty*.

27 listopada w sali widowiskowo-kinowej Złocienieckiego Ośrodka Kultury odbył się finał konkursu poetyckiego „Spotkanie z Zajęczkiem”. Organizatorem konkursu była Bibliote-

ka Publiczna w Złocińcu. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i jedna osoba dorosła. Odbył się również finał konkursu plastycznego na projekt okładki tomiku z nagrodzonymi wierszami.

27 listopada w Filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie gościł nietypowy Mi-kołaj – łobuziak z Francji, który mimo swojego wieku (ma już 55 lat!) nadal bawi i małych i dużych. Opowiadania o tym, jak wyglądają w jego domu przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia, wysłuchali uczniowie pierwszej klasy Szkoły Podstawowej nr 54 imienia Janusza Korczaka w Szczecinie.

27 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyły się rodzinne warsztaty kreatywne „Fabryka ozdób świątecznych”.

27 listopada w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyły się warsztaty komputerowe „Internet dla seniora”.

27 listopada w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Trzebiatowie odbył się koncert gitary klasycznej w wykonaniu Cezarego Strokosza oraz jego uczniów: Marianny Kowal, Marysi Ziółkowskiej i Pawła Utnickiego.

27 listopada Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie w związku z obchodami Świątowego Dnia Pluszowego Misia zaprosiła przedszkolaki z Przedszkola w Malechowie na spotkanie z Elżbietą Gagjew, byłą bibliotekarką, autorką tomiku wierszy dla dzieci *Wierze spod gruszy*.

27 listopada w Filii nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiano książkę *Dziennik zimowy: autobiografia* Paula Austera.

28 listopada w Książnicy Pomorskiej Magdalena Parys, polska pisarka mieszkająca w Berlinie, opowiadała czytelnikom o swoim debiucie powieściowym *Tuneł* oraz najnowszej książce *Magik*. Spotkanie poprowadziła prof. Inga Iwasiów.

28 listopada w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Golczewie odbyło się andrzejkowe spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki.

28 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej Waleckiego Centrum Kultury odbyło się I Waleckie Dyktando dla mieszkańców Wałcza i nie tylko. W dyktandzie wzięło udział 33 osoby, a przygotowała je Sylwia Malinowska – polonistka.

28 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie z pierwszakiemi ze Szkoły Podstawowej nr 3 oraz uczniami klasy drugiej Gimnazjum nr 1 w Gryficach, poświęcone andrzejkowym tradycjom, obrzędom i wróżbom.

28 listopada w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Trzebiatowie odbyło się spotkanie młodzieży klasy II z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Trzebiatowa z Cecylią Judek, Sekretarzem Naukowym Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, poświęcone twórczości Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Tego samego dnia odbyło się też spotkanie dla dorosłych „Niedyskrecje w życiu i twórczości Marii Dąbrowskiej”.

28 listopada w filii w Chwarstnicy (Biblioteka Publiczna w Gryfinie), w ramach projektu „Na dobry początek”, odbyła się zabawa andrzejkowa dla zerówkowiczów i pierwszaków miejscowej szkoły.

28 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Moryniu, w ramach programu policji zachodniopomorskiej, odbyło się spotkanie pod nazwą „Bezpieczny Senior”. Omawiano przestępstwa i wykroczenia popełniane na osobach starszych.

28 listopada Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcińsku Zdroju i Świetlica Opiekuńczo Wychowawcza w Stołecznej zorganizowały andrzejkowy wieczór wróżb i zabaw dla dzieci.

28 listopada w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się andrzejkowe spotkanie dla dzieci i młodzieży.

28 listopada w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu odbyło się spotkanie andrzejkowe dla najmłodszych czytelników.

28 listopada Gminna Biblioteka Publiczna w Boleszkowicach zorganizowała dla uczniów ze Szkoły Podstawowej w Boleszkowicach wieczór wróżb andrzejkowych.

28 listopada w Filii nr 5 Biblioteki w Policach odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy pt. „Trudny czytelnik”, które poprowadziła instruktorka Ewa Porada z Książnicy Pomorskiej w Szczecinie.

28 listopada – 18 grudnia w holu przy Wypożyczalni Główniej Książnicy Pomorskiej, prezentowana była wystawa oparta na zbiorach biblioteki, przygotowana przez Czytelnię i Wypożyczalnię Muzyczną z okazji 75 urodzin Tiny Turner.

28 listopada w Bibliotece Dziecięcej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu dla najmłodszych czytelników przygotowano wróżby i zabawy andrzejkowe w formie „Stolika andrzejkowych wróżb”.

29 listopada w Klubie Pod Masztami w Akademii Morskiej w Szczecinie odbyło się uroczyste spotkanie aktualnych i byłych pracowników z okazji 45-lecia Biblioteki Głównej Akademii Morskiej. Zebranych powitała Dyrektorka Elżbieta Edelman. Spotkanie poprowadziły Bożena Górka i Ala Piekara. Dawni dyrektorzy, Urszula Pisarska i Julian Gałczyński oraz pracownicy wspominali swoją pracę, opowiadali o doświadczeniach bibliotekarskich i dyrektorskich. Każdy z zaproszonych na ten jubileusz gości otrzymał książkę Umberto Eco *O bibliotece* oraz pamiątkową płytę „45-lecie Biblioteki Głównej AM”.

30 listopada w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Drawsku Pomorskim rozstrzygnięto „Konkurs na najaktywniejszego czytelnika dziecięcego i młodzieżowego roku 2014”.

1 – 31 grudnia w Bibliotece Niemieckiej w Książnicy Pomorskiej można było obejrzeć

wystawę współczesnych, niemieckojęzycznych książek dla dzieci „Kinderbuchausstellung; Neue Kinderbücher, Frankfurter Buchmesse 2014”. Ekspozycji towarzyszyły warsztaty plastyczno-językowe dla dzieci „Choinka do czytania”.

1 grudnia w Czytelnicy dla Dzieci Biblioteki Publicznej w Gryfinie odbyły się dla dzieci dwa spotkania z baśniami opracowane literacko i muzycznie przez Grupę Baśnie Właśnie z Poznania.

1, 8, 15 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu zorganizowano Bajkowe poranki. Grudniowe spotkania dla maluchów zdominowane były przez tematykę świąteczną.

2 grudnia w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Maciejem Krzeptowskim. Podróżnik i żeglarz, uczestnik wyprawy dookoła świata jachtem „Maria” Ludomira Mączki, opowiadał o swoim ostatnim rejsie, opisanym w książce *Dezeta da się lubić*.

2 grudnia Książnica Pomorska zorganizowała wspólnie z Uniwersytetem Szczecińskim Ogólnopolską konferencję naukową „Rok 1944 z perspektywy siedemdziesięciolecia”.

2 grudnia w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie dla młodszych uczniów ze Szkoły Podstawowej w Starych Bielicach. Dzieci zwiedziły bibliotekę i obejrzały multimedialną prezentację o historii Św. Mikołaja.

2 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie ze Stanisławem Świrskim, byłym nauczycielem i dyrektorem szkoły.

2 grudnia w Sali Strumiańskiej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się konferencja Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek „Stan i perspektywy rozwoju bibliotek zachodniopomorskich – 10 lat później”.

2, 9 i 16 grudnia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kamieniu Pomorskim w ramach zajęć plastycznych „Blask świątecznych dekoracji”, mali czytelnicy wykonywali ozdoby świąteczne.

3 grudnia w Książnicy Pomorskiej Przemysław Sztajner z Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego wygłosił prelekcję „Skamieniali świadkowie zamierchłej przeszłości Pomorza i Bałtyku”.

3 grudnia w Książnicy Pomorskiej miłośnicy poezji uczestniczyli w spotkaniu autorskim z ks. Sławomirem Kokorzyckim, który zaprezentował swój najnowszy tomik poetycki *Tobie...*

3 grudnia Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie zorganizowała w swojej filii w Żydowie spotkanie z poezją Marka Grechuty.

3 grudnia w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie dla seniorów ze Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Seniorzy wykonali ozdoby choinkowe.

3 grudnia w Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki Omawiano książkę *Grandhotel* Jaroslava Rudisa.

3 grudnia Biblioteka Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego (Biblioteka Uniwersytetu Szczecińskiego) zorganizowała prezentację multimedialną Artura Knypińskiego „My Extraordinary People. And Places. And More...”. Autor prelekcji jest nauczycielem języka angielskiego, który regularnie odwiedza odległe, azjatyckie kraje, przywożąc z nich malownicze fotografie oraz pasjonujące opowieści.

3 – 4 grudnia Bibliotekę Publiczną Gminy Biesiekierz odwiedziły dzieci z przedszkola „Happy Days” w Starych Bielicach. Na początku zajęć przedszkolaki obejrzały prezentację multimedialną o historii i życiu Świętego Mikołaja, a także krótki film animowany o Mikołaju. Następnie wysłuchały opowiadania z książki *Mikołajkowe historyjki*.

3 grudnia w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano książkę Jonasa Jonassona *Stulatak, który wyskoczył przez okno i zniknął*.

4 grudnia w Książnicy Pomorskiej ze szczególną publicznością spotkał się znany historyk i publicysta Sławomir Cenckiewicz, który zaprezentował swoją najnowszą książkę *Atomowy szpieg. Ryszard Kukliński i wojna wywiadów*.

4 grudnia w Książnicy Pomorskiej odbyła się prezentacja polsko-niemieckiej mapy turystycznej „Parki przyrody i parki krajobrazowe bez granic”.

4 grudnia w Dziale Dziecięcym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu, poprowadziła Joanna Marchewka warsztaty plastyczne. Dzieci poznały graficzną technikę druku wklęsłego. Tematem zajęć były święta Bożego Narodzenia. Warsztaty były częścią programu „Biblioteka bezpieczna i przyjazna dziecku”.

4 grudnia w Filii nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, na którym omawiano książkę *Zaziemie* Jany Šrámkovéj.

4 grudnia w Filii nr 5 Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach odbyło się Spotkanie Mikołajkowe dla pierwszoklasistów ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Policach.

4 grudnia Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Goleniowie, w ramach projektu „Mamo! Tato! Chodźmy do biblioteki”, odwiedzili aktorzy ze studia rozrywkowo-teatralnego Duet z Krakowa, którzy zaprezentowali przedstawienie „Foszek Czyścioszek”.

4 grudnia w Bibliotece Publicznej w Złocięncu odbyło się ostatnie spotkanie w ramach projektu Fundacji Orange pod nazwą „Spotkania z pasjami”. Gościem wirtualnego spotkania była Katarzyna Grochola, pisarka.

4 grudnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie przeprowa-

dzono warsztaty komputerowe „Internet dla seniora”.

4 grudnia Miejska Biblioteka Publiczna w Choszczynie gościła małych czytelników. Dzieci obejrzały spektakl teatryku kamishibai „Legenda o Skarbniku” Juliana Brudzewskiego, do którego ilustracje wykonał Adam Wójcicki.

4 grudnia w Filii nr 38 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki, Omawiano książkę *Miłość w czasach zarazy*, Gabriela Garcii Márqueza.

4 grudnia w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali książkę *Jutro przypłynie królowa*, Macieja Wasielewskiego.

4 grudnia w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Golczewie odbyła się lekcja biblioteczna „Świąteczne opowieści” z dziećmi z Przedszkola działającego przy Zespole Szkół Publicznych w Golczewie.

4 – 12 grudnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Świdwinie odbyły się warsztaty artystyczno-literackie pt. „Pracownia Świętego Mikołaja w Bibliotece”. Uczestnikami były dzieci z klas 0 ze świdwińskich szkół podstawowych.

5 grudnia Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim wspólnie ze Stowarzyszeniem Antropologów Kultury w Poznaniu zorganizowała grę biblioteczną pt. „W poszukiwaniu Mikołaja”.

5 grudnia w filii w Podwilczu (Gminna Biblioteka Publiczna w Stanominie) odbyło się spotkanie Mikołajkowe pod hasłem „Odkrywamy tajemnice Świętego Mikołaja”. Dzieci wspólnie ozdabiały choinkę własnoręcznie zrobionymi ozdobami i brały udział w konkursach.

5 grudnia w Galerii Literackiej Wypożyczalni Głównej Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach otwarto ekspozycję malarstwa Beaty Król i rzeźby Macieja Darcza.

5 grudnia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Domasławicach odbyły się warsztaty, na których młodzi czytelnicy budowali karmniki dla ptaków.

5 grudnia w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta Sianów otwarto wystawę Jerzego Rudzkiego, scenografa i kostiumologa, współpracującego z Teatrem Muzycznym w Gdyni.

5 grudnia filię w Chwarstnicy (Biblioteka Publiczna w Gryfinie), w ramach projektu „Na dobry początek”, odwiedzili aktorzy Fundacji Pogotowia Teatralnego ze spektaklem „Mikołaj w bajkowym ogrodzie”. W spotkaniu wzięli udział najmłodszy czytelnicy.

5 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza podsumowano uczestnictwo w projekcie „Jestem – Potrafię – Działam” przy Fundacji Motywacja i Działanie oraz Centrum Wolontariatu. Finałem projektu było otwarcie wystawy fotograficznej jej uczestników. Autorami zdjęć oraz modelami byli wolontariusze, którzy brali udział w warsztatach fotograficznych.

Od 5 grudnia w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej można było obejrzeć dwie ekspozycje związane ze Świętami Bożego Narodzenia. W Galerii Region „Tradycje Bożego Narodzenia w literaturze ze zbiorów Koszalińskiej Biblioteki Publicznej” oraz w czytelni głównej „Podróż po świątecznej Europie”.

5 grudnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Maszewie odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Twoja stara brzmi znajomo”. W czasie spotkania uczestnicy mogli pochwalić się talentem muzycznym.

5 grudnia w filii w Sarbinowie (Biblioteka Publiczna Gminy Mielno) odbył się pierwszy Seans Teatralny. Dzięki współpracy biblioteki z Fundacją Chłopaki Znad Morza czytelnicy i goście biblioteki mogli obejrzeć zapis spektaklu pt. „Sekrety nietoperzy. Intymny seans kabaretowy”.

5 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świnoujściu aktorzy Teatru Polskiego w Szczecinie wystawili spektakl pt.: „Goście Świętego Mikołaja”. Mali widzowie wspólnie z aktorami śpiewali kolędy, doradzali głównemu bohaterowi jak powinien zachowywać się i wyglądać prawdziwy kolędnik, próbowali także swoich sił aktorskich na zaimprovizowanej scenie.

5 grudnia w Salonie Literackim Alef w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyła się promocja książek Kazimierza Brakonieckiego *Amor fati* i Macieja Cisło *Niższe studia*. Spotkanie prowadził Andrzej Skrendo.

5 – 6 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach zorganizowano Noc w Bibliotece dla uczniów klas II Gimnazjum w Gryficach. Spotkanie rozpoczęła bibliotekarka z działu dla dorosłych, która opowiedziała gimnazjalistom mroczną historię o zabójcy z dawnych czasów, który ukrywał się w budynku biblioteki. Po poszukiwaniu „ducha” hałasującego w pomieszczeniach piwnicznych (którym okazał się dyrektor biblioteki Przemysław Kubalica), młodzież zasiadła przy grach planszowych. Było też karaoke i tańce.

5 – 20 grudnia w Książnicy Pomorskiej prezentowana była wystawa „Autografy laureatów Nagrody Nobla” w zbiorach dr. Wojciecha Lizaka.

5 – 31 grudnia w Książnicy Pomorskiej można było obejrzeć wystawę fotograficzną „Kronika naszych kadrów”. Szczecińscy fotograficy: Witold Chromiński, Waldemar Marzęcki, Krystyna Łyczywek, Jerzy Płotkowiak, Anna Pisula-Mandziej, Ewa Pałka-Łyczywek, Jacek Pawłowski, Danuta Piotrowska, Grzegorz Czarniecki, Tomasz Lazar, Witold Danilkiewicz, Marzena Wasikowska, Sebastian Dziekoński pokazali wybór swoich najlepszych zdjęć, wykonanych w latach 1970–2014.

6 grudnia Biblioteka Publiczna Gminy Ustrieńskie przygotowała wernisaż Jubileuszowej Wystawy Barbary Sobczyk-Ruch-

niewicz. Spotkanie odbyło się w Gminnym Ośrodku Kultury.

6 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławnie odbyła się impreza pt. „Pomocnicy Świętego Mikołaja”. Bibliotekarze przygotowali konkursy o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej.

6 grudnia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Domasławicach zorganizowano loterię miłokąjkową dla młodych czytelników.

6 grudnia w Bibliotece Publicznej w Gryfinie odbył się koncert bajkowy dla najmłodszych czytelników „Latające sanie św. Mikołaja”. Dzieci wspólnie z muzykami z Agencji Artystycznej „Pro Musica” śpiewały kolędy oraz poznały historię Piotrusia, któremu zła Królowa Śniegu zamieniła serce w bryłę lodu.

6 – 12 grudnia Filia nr 48 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie dołączyła się do akcji prowadzonej przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami: „Paczka dla zwierzączka” i zorganizowała akcję zbiórki karmy dla zwierząt.

8 grudnia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kołbaskowie odbyło się spotkanie Klubu Miłośników Książki. Tym razem tematem przewodnim były wspomnienia, pamiętniki oraz biografie. Każda z uczestniczek zaprezentowała swoją ulubioną książkę z tej dziedziny.

8 grudnia w Filii nr 54 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z cyklu „Tylko dla dorosłych” z Filipem Springerem, reportażystą i fotoreporterem.

8 grudnia Biblioteka Publiczna w Drawnie zorganizowała po raz drugi Konkurs Sprawnego Czytania, tym razem utworów napisanych prozą. Do udziału zgłosiło się 20 dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjum.

8 grudnia w Filii Naukowej Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, na którym omawiano powieść Lisy Scottoline *Wracajmy do domu*.

8 grudnia w Dziale Regionalnym Biblioteki w Policach odbyło się spotkanie dla uczniów klas pierwszych i drugich Szkół Podstawowych z Polic. Dzieci obejrzały spektakl Teatru Duet z Krakowa pt. „Foszek Czyścioszek”. Następnie ten spektakl obejrzały dzieci ze Szkół Podstawowych nr 3 i nr 8 w Policach w Filii przy ul. Bankowej nr 5 w Policach.

8 grudnia w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dzieci, poświęcone książce pt. *Mój dziadek był drzewem czereśniowym* Angeli Nanetti.

8 – 9 grudnia w Sali Strumiańskiej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się konferencja zorganizowana przez Archiwum Państwowe w Szczecinie oraz Bibliotekę US poświęcona piśmiennictwu na Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku.

8 – 18 grudnia w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Bobolicach odbył się szereg zajęć dotyczących tradycji Świąt Bożego Narodzenia. Wzięły w nich udział dzieci ze Szkoły Podstawowej w Bobolicach, Kurowa i Drzewian a także z Przedszkola w Bobolicach. Dla klas IV-VI zajęcia prowadzone były w formie warsztatów, natomiast młodszy uczestnicy mieli okazję zapoznać się ze zwyczajami świątecznymi poprzez zabawę.

8 – 31 grudnia w Książnicy Pomorskiej członkowie Grupy Fotograficznej Młodych Twórców przedstawili zdjęcia wykonane w ramach warsztatów fotograficznych „MoDa – mój styl bycia”.

9 grudnia w Książnicy Pomorskiej w ramach Centrum Aktywności Kulturalnej Osób Niepełnych Wzrokowo odbyło się spotkanie pastorałkowe „Przybieżeli do Betlejem...”, podczas którego uczniowie Gimnazjum Katolickiego w Szczecinie odegrali misterium bożonarodzeniowe. Spotkanie zakończyło wspólne śpiewanie kolęd.

9 grudnia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kamieniu Pomorskim odbyło się spotkanie Klubu Miłośników Książki.

Świąteczne ekspozycje w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

9 grudnia w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Chociwlu przeprowadzono warsztaty kreatywne „Projektowanie i tworzenie kartki świątecznej”.

9 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się otwarcie wystawy malarstwa mieszkanki Nowogardu – Bożeny Kubiak.

9 grudnia w Filii nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z Małgorzatą Narożną z klubksięgarni FiKa, która najmłodszym czytelnikom przeczytała książkę Svena Nordqvista *O Pettsonie i jego kocie Findusie*.

9 grudnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyło się spotkanie z cyklu „Korki we wtorki”, czyli bezpłatne korepetycje z matematyki w bibliotece.

9 grudnia w filii w Przytorze (Miejska Biblioteka Publiczna w Świnoujściu) zapach-

niało świątecznym piernikiem. To za sprawą uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2, którzy w wspólnie wypiekali i dekorowali ciasteczka. Inspiracją dla realizacji pomysłu była książka Maji Strzebońskiej *Czarownica i pierniki*.

10 grudnia w Książnicy Pomorskiej Wojciech Burger zaprezentował szczecinianom trzecią część swojego tryptyku szczecińskiego *Ślady na śniegu*.

10 grudnia w Czytelni Humanistycznej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się akcja charytatywna na rzecz Sandry, zorganizowana przez Koło nr 2 Bibliotek Naukowych przy SBP.

10 grudnia w filii w Popielewie (Biblioteka Publiczna w Połczynie Zdroju) odbyły się warsztaty florystyczne.

10 grudnia w Bibliotece Publicznej w Złocińcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu

Książki poświęcone książce Katarzyny Michalak *Zachcianek*.

10 grudnia w Filii nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone autobiografii amerykańskiego pisarza Paula Austerera *Dziennik zimowy*.

10 grudnia w Filii nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiali książkę *Dom Augusty*, Majgull Axelsson.

10 grudnia w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie z bibliotekarkami powiatu koszalińskiego podsumowujące roczną współpracę. Spotkanie połączone było ze szkoleniem pt. „Problemy młodzieży w literaturze”, które przeprowadziły Wioleta Nyc i Ewa Walker.

10 grudnia w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Wojciecha Tochmana *Eli, Eli*.

10 grudnia w Sali Strumiańskiej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się sesja Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego „Postępy w medycynie a jakość życia człowieka”. W czasie sesji młodym, wyróżniającym się pracownikom nauki zostały wręczone Medale STN Amicis Scientiae et Veritatis.

11 grudnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Dębno odbyło się rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego pt. „Jeziora i rzeki naszego regionu – Dziedzictwo – źródło tożsamości” zorganizowanego z okazji XXII Europejskich Dni Dziedzictwa Narodowego. W konkursie wzięło udział 19 uczniów szkół podstawowych.

11 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie z Mikołajem dla pierwszaków ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryficach. Młodzież z klas II i III Gimnazjum w Gryficach dla najmłodszej widowni odegra-

ła scenkę pt. „Mikołajkowa przemiana”, a bibliotekarki przedstawiły historię pt. „Legenda o Świętym Mikołaju”. Następnie gimnazjaliści czytali najmłodszym wiersze o tematyce zbliżających się świąt Bożego Narodzenia.

11 grudnia w filii w Sarbinowie (Biblioteka Publiczna Gminy Mielno) odbyło się spotkanie z Elizabeth Figus, doktorantką z Uniwersytetu na Alasce, która wygłosiła wykład pt. „Polskie rybołówstwo”.

11 grudnia Gminna Biblioteka Publiczna w Kołbaskowie obchodziła 65-lecie istnienia. W tym dniu biblioteka gościła m.in.: byłych bibliotekarzy, Wójta Gminy Kołbaskowo – Małgorzatę Schwarz, radnych, dyrektorów szkół gminy Kołbaskowo oraz czytelników. Świętowanie uświetlił występ zespołu Magic Loud.

11 grudnia Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej odebrała nagrodę uzyskaną w konkursie „Tak pomagam. Wokół nas”. Nagrodą dla biblioteki były książki.

11 grudnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Polanowie odbyło się spotkanie dla uczniów klas III Szkoły Podstawowej w Polanowie. Bibliotekarki przygotowały teatryk kukielkowy, na którym przedstawiły opowiadanie Sławomira Grabowskiego pt. *Wieczorne ziewanie*.

11 – 18 grudnia w filii w Starych Bielicach (Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz) zorganizowano świąteczne warsztaty dla dzieci i młodzieży.

12 grudnia w Filii nr 5 Biblioteki w Policach z czytelnikami spotkała się Hanna Cygler, autorka powieści obyczajowych.

12 grudnia w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyło się spotkanie „Wielkie Świąteczne Malowanie Bombek”. Goście biblioteki, słuchając kolęd, własnoręcznie wykonywali ozdoby choinkowe.

12 grudnia filia w Lejkowie (Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie) w rocznicę

wprowadzenia stanu wojennego zorganizowała lekcję biblioteczną dla uczniów klas IV ze Szkoły Podstawowej w Lejkowie.

12 grudnia w ramach „Spotkań Szczecińskich” w Salonie Literackim Alef w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z przewodnikiem Tomaszem Wieczorkiem, który przedstawił niezwykłą historię Zamku Książąt Pomorskich.

12 grudnia w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, w ramach młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki, omawiano powieść Katarzyny Ryrych *Wyspa mojej siostry*.

12 – 13 grudnia filia w Górzycy (Miejska Biblioteka Publiczna w Gryficach) wspólnie ze Szkołą Podstawową w Górzycy zorganizowały Bajkową Noc w Górzycy. Spotkanie rozpoczęło się w bibliotece od rozwiązywania krzyżówek, czytania *Czerwonego kapturka* Charlesa Perraulta. Atrakcją spotkania była wizyta myśliwych.

13 grudnia w Książnicy Pomorskiej spotkali się uczestnicy oraz laureaci konkursów projektu społecznego „Przyjmij lekturę – wciągnij się w kulturę”, nad którym patronat honorowy objęła Książnica.

13 grudnia Filia nr 14 (Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie) uczestniczyła w Kiermaszu Świątecznym w Katolickiej Szkole Podstawowej w Podjuchach. Główną atrakcją była akcja bookcrossingowa, podczas której uwolniono 120 książek o różnorodnej tematyce.

13 grudnia Gminna Biblioteka Publiczna w Osinie zorganizowała kiermasz bożonarodzeniowy, który odbył się w Wiejskiej Świątlicy w Osinie. Można było również wysłuchać koncertu kolęd i wziąć udział we wspólnym ich śpiewaniu.

14 grudnia w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Golczewie otwarto wystawę plastyczną lokalnych artystów.

15 grudnia Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz gościła uczniów klasy III Szkoły

Podstawowej w Biesiekierzu, oddział w Parowie. Uczniowie wysłuchali opowiadania Świąteczny kotek i obejrzały film rysunkowy pt. „Święty Mikołaj”. Następnie dzieci wykonały ozdoby świąteczne.

15 grudnia Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu zorganizowała spotkanie dla wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego TPD w Myśliborzu pt. „Czy wy wiecie, czy nie wiecie, Mikołaje są na świecie”. Dzieci wysłuchały opowiadania Renaty Piątkowskiej *Mikołajki* i listu napisanego przez Mikołaja.

15 grudnia Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chociwlu zorganizowała spotkanie dla uczniów z klas 0 i IV z Zespołu Placówek Oświatowych w Chociwlu. Dzieci obejrzały spektakl w wykonaniu Teatru Profilaktyczno-Edukacyjnego „Moralitet” z Krakowa pt. „Kaprysty Królowny Klarysy”.

15 grudnia filia w Przecławiu (Gminna Biblioteka Publiczna w Kołbaskowie) w ramach akcji Cała Polska Czyta Dzieciom zorganizowała spotkanie dla klas I i II Szkoły Podstawowej z Przecławia z paniami z Manufaktury Cukier Lukier. Dzieci po wysłuchaniu opowiadania *Basia i słodycze* przyglądały się produkcji cukierków.

15 grudnia z inicjatywy Koła SBP w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie świąteczne wszystkich pracowników i członków Koła.

15 grudnia w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Arturem Danielem Liskowackim, poświęcone pamięci jego ojca – szczecińskiego pisarza Ryszarda Liskowackiego – oraz książce *Przywracanie, wracanie: rozmowy szczecińskie z Arturem Danielem Liskowackim*.

15 – 31 grudnia w Książnicy Pomorskiej pokazano wystawę „Polacy na Hornie”, przygotowaną przez żeglarskie Bractwo Kaphornowców z okazji czterdziestej rocznicy jego powstania.

Szkolenie dla bibliotekarek powiatu w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

15 grudnia 2014 – 21 marca 2015 w Książnicy Pomorskiej prezentowano pocztówki o tematyce zimowej ze zbiorów ikonograficznych Książnicy.

16 grudnia Biblioteka Publiczna Gminy Biesiekierz zorganizowała spotkanie dla dzieci z Przedszkola „Happy Days” w Starych Bielicach. Przedszkolaki wysłuchały krótkiego opowiadania *Święty Mikołaj*, obejrzały prezentację multimedialną związaną z tematyką bożonarodzeniową. Na zakończenie dzieci dekorowały choinkę.

16 grudnia Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie zorganizowała spotkanie z cyklu „Spotkajmy się w bibliotece” poświęcone zbliżającym się świętom.

16 grudnia w Filii nr 25 (Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie) odbyło się spotkanie biblioteczne, podczas którego dzieci wysłuchały fragmentów książki autorstwa K. Szeregi pt. *Lenka*. Dzieci zapoznały się z biblioteką

i zasadami wypożyczania. W spotkaniu wzięły udział przedszkolaki z Przedszkola Prywatnego „Stumilowy Las” w Szczecinie.

16 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławnie odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych powiatu sławieńskiego. Tematem szkolenia była sprawozdawczość elektroniczna GUS w 2014 roku. Prowadzącym szkolenie była Monika Kwaśniak – kierownik Działu Instrukcyjno-Methodycznego z Książnicy Pomorskiej w Szczecinie. Gościem spotkania był Burmistrz Miasta Sławno – Krzysztof Frankenstein oraz Przewodniczący Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Koszalinie – Dariusz Florek.

16 grudnia w Filii nr 18 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie dla dzieci z Przedszkola nr 54 w Szczecinie. Przedszkolaki wysłuchały opowiadania o Małym Jeżyku pt. *Zimowa noc* i wzięły udział w zabawie dydaktycznej „Zimowe zagadki dla przedszkolnej gromadki”.

Spotkanie świąteczne w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

16 grudnia Filia nr 38 (Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie) gościła Almę Szafnagel-Wolejko, która przygotowała dla dzieci w wieku szkolnym pogadankę i prezentacją multimedialną, zatytułowaną „Aniedźwiedzie poszły spać...”.

16 grudnia wydarzeniem kończącym cykl spotkań w Salonie Literackim Alef w filii ProMedia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie było spotkanie z Olgą Tokarczuk i jej nową książką *Księgi Jakubowe*. Spotkanie prowadziła dziennikarka Marta Zabłocka.

16 grudnia Filia nr 18 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zaprosiła najmłodszych czytelników na spotkanie. W świątecznym nastroju, przy choince dzieci mogły wysłuchać opowiadania o Małym Jeżyku pt. „Zimowa noc”, a także wziąć udział w zabawie dydaktycznej „Zimowe zagadki dla przedszkolnej gromadki”. W spotkaniu uczestniczyły dzieci z PP nr 54 „Plastusiowo”.

16 grudnia w Bibliotece Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego (Biblioteka

Uniwersytetu Szczecińskiego) miało miejsce spotkanie klubu dyskusyjnego „Reading Group”, którego temat brzmiał „The Three Wise Men: Biblical Magi”. Uczestnicy spotkania rozmawiali w języku angielskim o różnych przekazach historycznych i kulturowych związanych z postaciami biblijnych trzech magów ze Wschodu.

16 grudnia bibliotekarz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kołobrzegu Małgorzata Wojtaluk gościła z wizytą w kołobrzесьkim Przedszkolu Nr 2 z bajką o tematyce świątecznej *Gdzie jest Mikołaj* oraz prezentacją książek – propozycji do wypożyczenia na czas świąt do wspólnego czytania z rodzicami.

17 grudnia Biblioteka Publiczna w Gryfinie zorganizowała spotkania z Łukaszem Wierzbickim, miłośnikiem zwierząt, podróżnikiem, redaktorem i autorem książek dla dzieci.

17 grudnia w filii w Przeclawiu (Gminna Biblioteka Publiczna w Kołbaskowie) odbyły się warsztaty plastyczne dla najmłodszych czy-

tenników. Dzieci tworzyły bożonarodzeniowe ozdoby.

17 grudnia w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie z Grzegorzem Pietrzykowskim, pletwonurkiem i podróżnikiem. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klasy IV ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Złocieńcu.

17 grudnia miała miejsce uroczystość kończąca obchody jubileuszu 65-lecia powstania Gminnej Biblioteki Publicznej w Dolicach. Impreza odbyła się w Gminnym Centrum Integracji Społecznej i Profilaktyki w Dolicach. Dyrektor biblioteki Marek Wejman zaprosił wszystkich, którzy współpracują z placówką. Przybyli m.in.: wójt Grzegorz Brochoczek, skarbnik gminy Alicja Kowbaj, dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjum z terenu gminy Dolice, kierownik GCISiP.

17 grudnia Filię nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, w ramach „Bożonarodzeniowych opowieści”, odwiedziły klasy II ze Szkoły Podstawowej nr 5 ze Szczecina. Podczas spotkania zapoznano uczniów ze świąteczną lekturą, czyli z historią świętego Mikołaja, opisaną przez Jarosława Mikołajewskiego. Rozmawiano także o tradycjach bożonarodzeniowych opisanych w książce *Rok polski: zwyczaje i obrzędy* Renaty Hryń-Kusmiererek.

17 – 18 grudnia w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbyły się spotkania dla uczniów klas ze Szkoły Podstawowej w Biesiekierzu. Dzieci wysłuchały opowiadania *Świąteczny kotek* z książki *Mikołajkowe historyjki*, obejrzały i wysłuchały prezentacji multimedialnej o zwyczajach i tradycjach bożonarodzeniowych.

17 – 19 grudnia w Filii nr 48 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie miały miejsce cztery spotkania dotyczące tradycji świąt Bożego Narodzenia, dla dzieci z Przedszkola nr 9 w Szczecinie.

18 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie odbył się VIII Przegląd

Kolęd i Pastoralek i VIII Kiermasz Bożonarodzeniowy.

18 grudnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Tuczo odbyło się spotkanie wigilijne dla najstarszych czytelników oraz członków Klubu Seniora. W spotkaniu uczestniczyły również dzieci z Przedszkola Publicznego w Tucznie, które wystawiły „Jasełka” i zaśpiewały kilka kolęd.

18 grudnia Filię nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziły dzieci z przedszkola nr 64 w Szczecinie. Celem spotkania było zapoznanie przedszkolaków z tradycjami bożonarodzeniowymi. Dzieci wysłuchały opowieści *Tato, kiedy przyjdzie Święty Mikołaj?*.

18 grudnia w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze „Bądź przyjazny dla klimatu” poświęcone ochronie środowiska, klimatowi i proekologicznym zachowaniom. Nawiązywało ono do tegorocznego międzynarodowego hasła promującego ochronę zmieniającego się klimatu. Multimedialnej prezentacji wysłuchała młodzież z gimnazjum nr 15.

19 grudnia Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów zorganizowała spotkanie z Adamem Maciejewskim, który na buzuki, greckim instrumencie, akompaniował dzieciom śpiewającym kolędy.

19 grudnia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Przelewicach otwarto wystawę pt. „Skarby z naszych książek” – dwieście niecodziennych zakładerek do książek, pozostawionych przez czytelników.

19 grudnia w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym Książnicy Stargardzkiej odbył się finał konkursu plastycznego dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych miasta i powiatu. Tematem prac była twórczość Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

19 grudnia 2014 – 20 stycznia 2015 w Książnicy Pomorskiej członkowie Związku Polskich

Fotografów Przyrody, m.in. Lech Karauda, Jerzy Tatoń, Grzegorz Podbiał, Kazimierz Ratajczak, Jerzy Płotkowiak i Katarzyna Stepanowska prezentowali swoje najpiękniejsze zdjęcia.

20 grudnia Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej zorganizowała w świetlicy w Grzmiącej spotkanie wigilijne, w którym udział wzięli: dyrektor, pracownicy biblioteki oraz zaproszeni goście. O nastrój do kolędowania zadbał zespół ludowy Krosinianki z Krosina.

27 grudnia w Filii nr 5 Biblioteki w Policach odbyły się warsztaty na temat „Ryzyko używania narkotyków”, które poprowadzili koordynatorzy z Ośrodka „Monar” ze Szczecina: Agnieszka Michalska oraz Marek Kula. W warsztatach wzięła udział młodzież z Gimnazjum nr 4 w Policach.

**NIE WYRZUCAJ
NIEPOTRZEBNYCH
KSIĄŻEK
MOGĄ SIĘ JESZCZE
KOMUŚ PRZYDAĆ!**

**Jeżeli macie Państwo
niepotrzebne:**

- książki • czasopisma
- rękopisy (listy, dokumenty, zapiski wspomnieniowe itp.)
- płyty, nuty, partytury • mapy, fotografie, grafiki • materiały dotyczące Pomorza Zachodniego (ulotki, broszury, pocztówki, afisze, zaproszenia itp.) • a także archiwa rodzinne, spuścizny i pamiątki po pisarzach, podróżnikach, malarzach, naukowcach, dziennikarzach itp.,
- maskotki, zabawki dla dzieci

**i chcielibyście, żeby w dalszym ciągu
były pomocne
i sprawiły radość innym,**

**PRZEKAŻCIE JE
Książnicy
Pomorskiej!**

Zebrałe książki, czasopisma i inne materiały uzupełnią braki w zbiorach Książnicy, bądź wzbogacą istniejące archiwa. Część z pozostałych materiałów zostanie zaproponowana innym bibliotekom w ramach wymiany, część będzie można nabyć **za symboliczne 1 zł** w trakcie organizowanych cyklicznie przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Książnicę Pomorską kiermaszów „KSIĄŻKA ZA ZŁOTÓWKĘ”.

Pieniądze z zebranych i sprzedanych podczas kiermaszu książki zostaną przeznaczone na zakup unikatowych zbiorów (głównie dotyczących regionu) do zasobów Książnicy Pomorskiej.
Maskotki i zabawki przekażemy dzieciom przebywającym w placówkach szpitalnych, opiekuńczych i domach dziecka.

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt:

Oddział Wymiany i Darów Książnicy Pomorskiej
wymiana@ksiaznica.szczecin.pl
tel. 91 48 19 130

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK PL ISSN 0406 -1578 INDEKS 35236

WYDAWCA: KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
70–205 Szczecin, ul. Podgórna 15/16
tel. (091) 48-19-100, fax: (091) 48-19-115
e-mail: bzp@ksiaznica.szczecin.pl
www.ksiaznica.szczecin.pl

RADA PROGRAMOWA

prof. dr hab. Radosław Gaziński (przewodniczący Rady Programowej), Lucjan Bąbolewski, dr hab. prof. US Robert Cieślak, dr hab. prof. UAM Mirosław Górný, Cecylia Judek (sekretarz naukowy), dr Janina Kosman, prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski, Andrzej Ziemniński

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Lucjan Bąbolewski (przewodniczący kolegium redakcyjnego), Anna Kowalska-Stępień (sekretarz redakcji), Urszula Ganakowska, Cecylia Judek, Lilia Marcinkiewicz, Przemysław Nowaczek

Korekta: Anna Kowalska-Stępień, Joanna Woźniak

Redakcja techniczna: Jolanta Doroszkiewicz

Skład i łamanie: Andrzej Zajda

Zdjęcie na okładce: Finalistki powiatowego przeglądu recytatorskiego dla przedszkolaków w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

Projekt okładki: Anna Hoffmann

Zdjęcia: Iwona Dalati, Natalia Borys, Robert Łukawski, Jacek Marcinkowski, Karolina Bronowicka, Halina Filip, Teresa Sobko i in.

Redakcja przyjmuje materiały na płytach CD, innych nośnikach lub przesłane pocztą elektroniczną. Zastrzegamy sobie prawo do wyboru, zmiany i skracania tekstów.

Czasopismo udostępniane na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa, na tych samych warunkach 3.0 Polska – (CC BY-SA 3.0).

Zezwala się na wykorzystanie treści w innych utworach pod warunkiem podania źródła, wskazania autorów oraz rozpowszechnianie utworu zależnego na podstawie takiej samej licencji. <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/>

